

Αγαπητό μου ημερολόγιο,

Νιώθω λιγάκι περίεργα αυτές τις μέρες. Νιώθω λιγάκι τρομαγμένη, σαν να έχεις παραβιαστεί. Σαν να έχουν πάρει το κλειδί και να το 'χουν κάνει χίλιες κόπιες. Φαντάσου, ημερολόγιό μου, αυτά που σου 'γραφα τόσο καιρό να τα έβλεπαν χίλια ζευγάρια μάτια. Θα πήγαινα να αυτοκτονήσω. Φαντάσου τι θα σκέφτονταν για μένα. Δε θα 'χα κάτι μόνο για μένα, ένα μυστικό κόσμο να κρυφτώ, να κλάψω ή να γελάσω πονηρά.

Και φαντάσου, ημερολόγιό μου, πώς θα έβγαινα έξω μετά. Κανείς τους, όμως, δε με είχε αφήσει να του εξηγήσω. Έλεγαν τα δικά τους κι εγώ προλάβαινα να κουνάω το κεφάλι. Μόλις έκανα να μιλήσω, έφευγαν ή άκουγαν επιλεκτικά. Λίγο χρόνο παραπάνω χρειαζόμουν, λίγα λεπτά μονάχα. Όσα ακριβώς αφιερώνω σε σένα. Ημερολόγιό μου, πρέπει να τους τα πω. Πρέπει αμέσως να μάθουν με ποια έχουν να κάνουν για να μην έχουμε εκπλήξεις. Γιατί έχεις αρχίσει να μεγαλώνεις και δεν μπορώ άλλο να σε κουβαλάω στην πλάτη. Ο Οβελίξ με το μενίρ έχω καταντήσει, αλλά κανείς δε σκέφτηκε να με βουτήξει από πριν στο μαγικό ζωμό.

Και για αυτούς που δεν ήξεραν ότι τους αγαπάω τόσο; Πώς θα τους το πω, ημερολόγιό μου; Άλλο να το γράφεις κι άλλο να το λες. Κι είναι απότομο, χάρτινε φίλε μου, να λες σ' έναν άνθρωπο ότι τον αγαπάς. Έτσι, στα ξεκάρφωτα. Μόνο μέσα από τα γραπτά μου, μέρα με τη μέρα, θα μπορούσε να καταλάβει. Τώρα θα τον τρομάξω. Το αποφάσισα. Πρέπει, ημερολόγιό μου, να σε κάνω κόπιες και να σε πετάξω κάτω απ' τις πόρτες τους. Θα καταλάβουν, δεν μπορεί. Δεν προλαβαίνω να τους εξηγήσω από κοντά, είναι τόσο πολλοί κι έχω τόσα να τους πω.

Μα δεν τολμώ να γράψω τ' όνομά μου. Θα γράψω «ψιλικατζού» κι αν κάποιος δεν καταλάβει, θα κάνω πάλι τη χαζή και πού να πάει το μυαλό του... Όμως, ημερολόγιό μου, ξέρω ότι πρέπει να σε έχω κρυφό. Θα με συγχωρέσεις; Εμείς οι άνθρωποι είμαστε περίεργα πλάσματα. Ζούμε μια ζωή, έχουμε άλλη στο μυαλό μας, άλλη θέλουμε να ζήσουμε, κι αυτό μόνο τα ημερολόγια το ξέρουν.

Φαντάσου αν όλοι οι άνθρωποι κόπιαραν τα ημερολόγια τους και τα πέταγαν σαν χαρτοπόλεμο στην πόλη. Αλλά τις αληθινές σελίδες μόνο. Αυτές που είμαστε εμείς γυμνοί και αποτυπώνουμε την καρδιά μας. Θα ήταν όλη η πόλη ροζ-σιέλ σαν κι εσένα, αρωματισμένη και γεμάτη αγάπες που δεν πρόλαβαν να ειπωθούν ποτέ. Θα ήταν μεγάλη ελευθερία αυτό.

Είμαι ανάμεσα σε δύο κόσμους. Ακριβώς στο σημείο της ζωής που πρέπει να ισορροπήσω τις δυστυχίες και τις ευτυχίες μου, να προχωρήσω και να με *νοιιάζει* να πολεμήσω.

Τα τριάντα μου χρόνια Θα ήταν... καμία σχέση. Θα ήμουν παντρεμένη, Θα είχα παιδιά, Θα ήμουν πάμπλουτη και πανέμορφη. Η ζωή μου Θα ήταν από εκείνα τα παραμύθια *που δε γίνεται* να μη συμβούν. Το τέλος «έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα» Θα ήταν μια μεγάλη μαλακία μπροστά σε αυτά που είχα ονειρευτεί. Το είχα πιστέψει για τα καλά και περιμένα σελίδα-σελίδα να ζήσω το παραμύθι μου. Του είχα βγάλει και όνομα, «Εγώ και ο Πεντάμορφος».

Άρχισα σιγά-σιγά, λοιπόν, να χτίζω τα Θεμέλια. Βρήκα τον Πεντάμορφο απ' τα δεκάξι. Δεν ήθελα να καθυστερώ με λεπτομέρειες και ήξερα από πιτσιρικά ότι αυτός ήταν ο άνθρωπος μου. Εκείνος το πήρε πρέφα πολύ αργότερα. Όταν είχαν περάσει αρκετά χρόνια και δεν υπήρχε λόγος να συζητάμε για γάμους, συμβίωση, παιδιά.

Πάντα Θεωρούσα ότι όντας πολύ ευτυχομένη στα προσωπικά, όλα τα άλλα γίνονται. Όταν είσαι γεμάτη, δεν ψάχνεσαι, δε βαλτώνεις. Χώνεσαι σε μια αγκαλιά και κλείνεις τα πάντα απ' έξω. Έτσι ακριβώς ήταν. Είχα όλη τη στήριξη του συντρόφου μου.

Τα επαγγελματικά μου ήταν σούπερ. Σπούδασα αισθητικός και χώθηκα αμέσως στα βαθιά. Ειδικεύτηκα στην πώληση Θεραπειών αδυνατίσματος και είχα πλέον μία πολύ καλή θέση, με ένα υπέροχο γραφείο. Όλα αυτά, πακετάκι με τα άγχη της πώλησης, τα δεινά της γυναικείας ματαιοδοξίας και τα σκαμπανεβάσματα στο εισόδημά μου. Όμως, τίποτε δε μ' ένοιαζε πέρα από την ολοκλήρωση του παραμυθιού. Φυσικά, δεν υπολόγισα τις κακιές μάχισσες με τα μήλα.

Αυτό που έμενε ήταν ο ονειρικός γάμος και τα πιτσιρικά. Τα δικά μου πιτσιρικά, το διαβατήριο στην πραγματική ευτυχία. Ο γάμος, τα χρήματα, ο άντρας ήταν απλώς το μέσον για την Ιθάκη μου. Μία Ιθάκη που χέστηκα για τον πηγαϊμό, εγώ ήθελα μόνο να τη φτάσω όσο πιο γρήγορα γινόταν.

Στριπτίζ

Δεν ξέρω κατά πόσο πρέπει να γράφω εδώ ό,τι γουστάρω, αλλά χρειάζομαι ένα ψυχικό στριπτίζ ακριβώς τώρα. Δεν πρέπει να με ενδιαφέρει η γνώμη σας, δε θέλω να τη ζητάω, δε μου είναι εύκολο να κάνω τον κλόουν όταν μέσα μου καίγομαι. Έχω πολλά αστεία και όμορφα περιστατικά να περιγράψω, αλλά η ζωή μου δεν είναι έτσι. Δεν είναι καθόλου έτσι. Ίσως αυτά που περνάω να είναι το

διαβατήριό μου στην ηρεμία, ίσως, απ' την άλλη, να κάνω χοντρή μαλακία τώρα, αλλά έτσι είμαι.

Η καθημερινότητά μου είναι σκληρή μα δε με νοιάζει. Το συνήθισα. Όσο, βέβαια, μπορεί ένας άνθρωπος να συνηθίσει τέτοιο τρόπο ζωής. Μάλλον η λέξη «συνήθεια» είναι αυτό που αναγκάζεσαι να κάνεις όταν δεν έχεις εναλλακτικές. Ή όταν περιμένεις πράγματα. Όταν περιμένεις ότι κάποια στιγμή όλα αυτά θα τελειώσουν και θα τηλεμεταφερθείς στο άμεσο μέλλον σπίτι σου, σε μια κουνιστή πολυθρόνα νταντεύοντας πιτσιρίκια, μαγειρεύοντας και κάνοντας όλα αυτά που κάνει μια ανέμελη νοικοκυρά.

Το ξέρω, είναι μαλακία όνειρο, μα πάντα η λέξη «νοικοκυρά» ήταν για μένα τ' όνειρό μου. Ως άνθρωπος είχα πολλές φιλοδοξίες, πολλές ανάγκες, όμως μεγαλώνοντας θεωρώ ότι φθίνουν γιατί δεν είναι πια σημαντικές. Ή, τέλος πάντων, τόσο σημαντικές όσο ένα ευτυχισμένο σπίτι.

Αγνόησα πολλές φορές με μεγάλο κόστος κάθε είδους «γαλόνια» που, η αλήθεια, μου δίνονταν απλόχερα στο παρελθόν. Ποτέ όμως δεν είχαν ουσιαστικό αντίκρισμα στις δικές μου ανάγκες. Ήταν άδεια γαλόνια, ήταν απλώς μια όμορφη ονομασία στα όλο και δυσκολότερα καθήκοντά μου.

Έτσι, έγινα μια ψιλικατζού. Αγνοώντας τις όποιες σπουδές μου, τους όποιους κόπους, την όποια προϋπηρεσία μου, το «όνομα» που είχα χτίσει στην καριέρα τόσων χρόνων κι ένα σωρό άλλες ηλίθιες πίπες.

Όσοι άκουγαν το νέο μου επάγγελμα είτε γελούσαν είτε δε με πίστευαν είτε το θεώρησαν «κατάντια». Αλλά δε μ' ένοιαξε. Ήταν το κοντινότερο πράγμα σε όλα αυτά που ονειρευόμουν. Ήταν ένα είδος διαβατηρίου για να κάνω γρηγορότερα το όνειρό μου ζωή.

Όπως ξέρετε, απέτυχε κι αυτό. Όχι λόγω κούρασης όμως. Δούλευα όλη μου τη ζωή δωδεκάωρα. Μερικές ώρες παραπάνω δεν είναι τίποτε. Απέτυχε λόγω λαθών, άπειρης ατυχίας και προβλημάτων που προέκυψαν λίγους μήνες αφού άνοιξα το μαγαζί. Όλα αυτά, και πολλά δάνεια, συμπλήρωσαν την εικόνα.

Και τώρα είμαι εδώ περιμένοντας. Δεν ξέρω ακριβώς τι. Δεν ξέρω για πόσο. Ξέρω μόνο ότι ήθελα να το γράψω.

Κουτσομπολιό και... φέσια

Απ' το μαγαζάκι μου παρατηρώ τους πάντες. Ανέκαθεν ήμουν κουτσομπόλα αλλά... με άποψη. Στις δεκαπέντε περίπου ώρες που είμαι εδώ καθημερινά έχω πολλά να πω. Το Δημοτικό απέναντι είναι θησαυρός πληροφοριών. Στη φτωχογειτονιά που βρίσκεται το ψιλικατζίδικο, έχω να κάνω με όλες τις φυλές.

Τα αγαπημένα μου είναι τα Αρμενάκια. ΤΑ μαγκάκια. Όταν πρωτοήρθα, με πλησίασαν συνωμοτικά σχεδόν όλοι οι ευυπόληπτοι γείτονες -Έλληνες- να με προειδοποιήσουν. Γιατί, λέει, με είχαν συμπαθήσει - καλή είμαι.

«Πρόσεχε τα βερσεέδια», «Οι Αλβανοί θα σε φερώσουν», «όλα τα μαγαζιά τραβάνε τα μαλλιά τους» και άλλα χαριτωμένα. Μου είπαν και συγκεκριμένες οικογένειες να προσέχω. Ειδικά τους Πακιστανούς. Α, ρε, τα Πακιστανάκια με τις μπύρες τους, οι καλύτεροι πελάτες. Το τι φέσι έφαγα από τους Έλληνες δε λέγεται. Οι δε Αλβανοί, κύριοι. Οι Αρμένιοι αφήνουν πάντα φιλοδώρημα γιατί είμαι καινούργιο μαγαζί και θέλουν να πάω καλά.

Το πιο ανατριχιαστικό, όμως, είναι τα παιδάκια του Δημοτικού. Όταν όλα τα Ελληνάκια αλωνίζουν, πειράζουν και γενικώς μου πηδάνε το μαγαζί, τα άλλα, τα ξένα ντε, φοβούνται ακόμη και να μου μιλήσουν. Μου δείχνουν τα χέρια τους πριν φύγουν γιατί ξέρουν τη στάμπα που τους κολλήσαμε και παλεύουν να κερδίσουν αξιοπρέπεια.

Για μένα, η αξιοπρέπεια κερδίζεται. Δεν είναι ούτε δεδομένη ούτε κληρονομική.

Το δαιμονικό μου μυαλό τα 'χε καταστρώσει όλα. Θα παντρευόμουν στα είκοσι πέντε, Θ' άλλαζα το σαραβαλάκι μου με αμαξάρα, Θα αγόραζα μία σπιταρόνα με δάνειο και Θα έκανα αμέσως το πρώτο μωράκι. Τα χρόνια πέρασαν τόσο γρήγορα που δεν κατάλαβα για πότε έγινα είκοσι ένα, είκοσι δύο, είκοσι τρία.

Εύπνησα ξαφνικά στα είκοσι πέντε, μ' έναν απολογισμό. Ημουν σε καλό δρόμο. Ο γάμος μου έγινε στην προσχεδιασμένη ηλικία, αλλά πολιτικός. Σε ένα άσχημο γραφείο Δημάρχου χωρίς νυφικό, χωρίς

καλεσμένους, χωρίς βέρα. Τα οικονομικά μας δεν περιελάμβαναν μία τόσο γερή δωρεά στους οίκους νυφικών, στους παπάδες και σε εξωτικά νησιά. Αλλά ακόμη κι έτσι ήμουν ευτυχομένη. Είχα τον άνθρωπό μου, το σαραβαλάκι μου και ένα νοικιασμένο τριαράκι έτοιμο να χωρέσει όλα μου τα όνειρα.

Το πρώτο μας σπίτι ήταν άδειο από έπιπλα. Ένα στρώμα στο πάτωμα, ένα γραφείο και δυο-τρία κουζινικά. Οι επισκέψεις των γνωστών μάς έφερναν σε δύσκολη θέση γιατί μας είχαν τελειώσει οι εφευρέσεις για καθίσματα, τραπεζάκια και λοιπά. Οι ερωτήσεις από τον ευρύτερο κύκλο αδιάκριτες: «Γιατί δεν έχετε σαλόνι;» Οι απαντήσεις εξίσου ευθείες: «για να έρχονται μόνο οι φίλοι». Σιγά-σιγά άρχιζε το σπιτάκι να γεμίζει αντικείμενα ενώ άδειαζε από «αναγκαστικές» συναναστροφές.

Μερικές φορές, ακόμη και χωρίς να το θεωρείς εφικτό, ο χρόνος αρκεί για φτάσεις στο στόχο σου. Η φτωχή υλικά ζωή μου δεν άφησε ούτε για μία στιγμή να χωρέσουν τρελές επιθυμίες. Δε μ' ένοιαζε τίποτε περισσότερο από μια αγκαλιά και τα απαραίτητα για να ζήσω. Δε μου έλειπαν οι αυτοκινητάρες, τα κοσμήματα, τα ρούχα. Οι επιθυμίες μου περιορίζονταν σε πεζά μικροπράγματα. Μία τوستιέρα, ένα πάπλωμα, κάνα-δυο πιρούνια. Και, ως διά μαγείας, βρισκόταν πάντα ο τρόπος.

Το να μην έχω προσωπικά προβλήματα το Θεώρησα Θείο δώρο. Το να ζω ένα γαλήνιο και απέραντο έρωτα βοήθησε να περάσω στην αγάπη. Δεν υπήρχε μεγαλύτερη ανακάλυψη από την αγάπη για το μικρό μου μυαλό. Ήθελα να ξέρω ότι είναι καλά, ήθελα να είναι ευτυχομένος, ήθελα κάθε φορά να νιώθω αυτό το γλυκό τρέμουλο στο αγκάλιασμά του.

Η επιθυμία μου για παιδί υπήρχε πάντα. Η δική του άρχισε να φαίνεται δειλά-δειλά, όχι, όμως, ως αυτοσκοπός. Όχι ως μοναδικός στόχος, όχι ως ανάγκη ζωής. Αλλά σαν μία λογική συνέχεια μιας ευτυχομένης οικογένειας, με τη μορφή, όμως, ενός δώρου. Σαν κάτι που ποτέ δεν πρέπει να είναι δεδομένο.

Ρομαντζάδες

- *Γεια σου, Κωσταντίνα.*

- *Γεια σας. Τι έγινε, μάγκες; Δεν έχετε σχολείο;*

- *Μας πήγε ο δάσκαλος στην εκκλησία και σχολάσαμε νωρίς. Δες τι βρήκαμε (χαμηλόφωνα και συνωμοτικά).*

- *Τι είναι αυτό, ρε Μιχάλη;*

- *Προφυλακτικά!*

Κρατάει ένα άδειο κουτί ταμπόν και ανοίγει το φυλλάδιο με τα σκίτσα για την τοποθέτησή του.

- *Κοίτα, να πώς μπαίνει!*

- *Καλά ρε, πάτε καλά; Τα προφυλακτικά τα φοράνε οι άντρες ή οι γυναίκες; (Όχι, κρατήθηκα, δε γέλασα.)*

Παναγιώτης: - *Τα 'χουν οι άντρες στα πορτοφόλια τους, όπως ο μπαμπάς, και τα φοράνε στις γυναίκες!*

Άντζελο (μικρός αδελφός Μιχάλη): - *Αφού έρχομαι και παίρνω και για τη μαμά, επειδή ο μπαμπάς ντρέπεται.*

Νίκος: - *Εγώ όταν μεγαλώσω δε θα ντρέπομαι. Και θα παίρνω το μεγάλο κουτί, αυτό που έχει είκοσι τέσσερα μεγάλα. Θα 'χω είκοσι τέσσερις γκόμενες εγώ!*

Εδώ, γέλασα, δεν κρατήθηκα αλλά τους πέταξα έξω με κλοτσιές.

Κυρίες μου, πλέον γνωρίζω κάτι τυπάκια που είναι πρόθυμα να σας τοποθετήσουν το ταμπόν σας με τρόπο ερωτικό, αρκεί να μαζεύεστε κατά εικοσιτετράδες.

Άψιλο το ψιλικατζίδικο

Ήταν ένα δύσκολο πρωινό σήμερα. Κάθε Τρίτη παραλαμβάνω κούτες περιοδικά που πρέπει γρήγορα να μετρηθούν και να μπουν στα ράφια μαζί με όλες τις άλλες πρωινές δουλειές. Και δεν έφταναν όλα τ' άλλα, ξέμεινα κι από ψιλά. Ανήκουστο! Ψιλικατζίδικο χωρίς ψιλά.

Ευτυχώς, στην εκκλησία της γειτονιάς κάθε Δευτέρα ανοίγουν το παγκάρι και περνά ο Επίτροπος για κατάθεση στην Τράπεζα. Είναι φοβερός άνθρωπος. Πάντα με ρωτάει αν χρειάζομαι ψιλά κι έτσι όλα καλά. Σήμερα, όμως, ήταν διαφορετικά. Θα πέρναγε ο ίδιος ο παπάς. Ο Επίτροπος μου το σφύριξε. Πήγαν καλά οι μπίζνες αυτή τη βδομάδα και θα έκανε την κατάθεση ο ίδιος ο παπάς. Δεκάξι χιλιάρια ευρώ.

Έκρυσά γρήγορα όλα τα πορνοπεριοδικά και ξεκρέμασα από το τζάμι το *Ριζοσπάστη*. Στην θέση του έβαλα τη *Χώρα* και τον *Ελεύθερο*. Χάρηκε πολύ ο παππούλης. Μου έφερε και ένα ειδικό super power αντίδωρο που το μοιράζονται μόνο μεταξύ τους στην εκκλησία. Μου τόνισε ότι πρέπει να αρχίσω να τους

επισκέπτομαι γιατί τώρα: «ο κόσμος επιστρέφει ξανά στην εκκλησία». Με όλους αυτούς τους παλιοξένους πρέπει να προστατευτούμε.

Ήταν λίγο άβολη η συζήτηση μαζί του, γιατί έπρεπε να έχω κρυμμένο το δεξί μου χέρι. Αν καταλάβαινε πως δε φορούσα βέρα λόγω πολιτικού γάμου δε θα μου ξανάφερνε ψιλά. Άσε που η εκκλησία μας έχει ανάγκη από χρήματα. Ουφ, ελπίζω κάποια μέρα να τα μαζέψω τα ρημάδια και να το βάλω το νυφικό.

Πώθ κολλάει

Ο Άρης τραυλίζει. Αγοράζει κάθε μέρα ένα «Κεράνηθ» για τη μάνα του. Πάντα με πιάνουν γέλια. Όχι μπροστά του. Όταν ήμασταν πιτσιρίκια, ο μικρός μου αδελφός ήταν το σπαστικότερο πιτσιρίκι που ήξερα. Τραύλιζε εξωφρενικά και μάλλον ήταν κληρονομικό γιατί το είχα κι εγώ, σε άλλη μορφή. Εγώ δεν μπορούσα να πω το Σίγμα ενώ εκείνος κεκέδιζε. Αυτό ήταν κάτι πολύ κουραστικό, ειδικά αν σε έλεγαν Ντίνα. Άκουγα καμπάνες από παντού. Ένα ατέλειωτο «Ντιν... ντιν... ντιν». Ο μικρός ήταν τότε μόνιμη ουρά πίσω μου για να του διαβάζω παραμύθια. Αμφιβάλλω αν απ' τα νεύρα μου τον είχα αφήσει ποτέ να πει ολόκληρο το όνομά μου.

Στο δικό μου τραύλισμα τα πράγματα ήταν πιο ευχάριστα. Μου έδιναν λεφτά για να λέω διάφορα. Ειδικά εκείνο το τραγούδι που το 'λεγα διαρκώς, μπας και μαζέψω κάνα σοβαρό ποσό. Θυμάμαι μόνο το ρεφρέν: «όχι θα κάθω να θκάθω» ή η διαφήμιση εκείνης της σιχαμένης κόλλας: «πώθ κολλάει»! Ο μικρός με το κεκέδισμα κοκκίνιζε, προσπαθούσε και τσαντιζόταν που πάντα μαντεύαμε λάθος, οπότε τα παρατούσε ή έβαζε τα κλάμματα. Ο γιατρός επέμενε. Αγνοήστε το και θα φύγει. Είχε δίκιο. Όπως τα βλέπω τώρα τα πράγματα, όλοι μας έχουμε αυτό το μικρό «τραύλισμα». Ένα μικρό κουσούρι. Μόνο που στην πορεία επέλεξα να μην το αγνοήσω. Αντιθέτως, το αγάπησα και το θεωρώ ευχάριστο κομμάτι των άλλων και του εαυτού μου.

Σχεδόν πάντα έθετα στόχους και τους έφτανα ή τους πλησίαζα. Κάποιες φορές τούς άλλαζα στην πορεία με υψηλότερους ή κοντινότερους στις ανάγκες μου. Ποτέ δεν τα παρατούσα. Αυτή τη φορά, όμως, δεν έπαιζε ρόλο το πείσμα, η δύναμή μου, η προσπάθεια. Αυτή τη φορά έπρεπε μόνο να περιμένω και να ελπίζω.

Η αίσθηση του χρόνου όταν περιμένεις κάτι που θέλεις πολύ είναι βασανιστική. Ειδικά όταν διαισθάνεσαι ότι μεγαλώνεις γρήγορα, ότι δε θα ζήσεις τα περισσότερα απ' τα όνειρά σου, όταν πρέπει να συμβιβαστείς με αυτό που έχεις, να χαρείς το παρόν, να αδράξεις τη μέρα. Εγώ ήθελα να αδράξω το όνειρο με τη μία. Η Ιθάκη ήταν στα χέρια μου αλλά προβλήματα πουθενά. Το караβάκι μου μικρό αλλά όμορφο. Οι ναύτες λίγοι αλλά πιστοί. Τα πανιά μου μπαλωμένα αλλά στητά.

Το μωράκι μας αργούσε. Αυτός ο ρημάδης ο πελαργός ήταν τυφλός και χτύπαγε άλλες πόρτες. Τριχύρω μωράκια ίδια με το δικό μου, με τα ίδια τεράστια μάτια, τα ίδια ξανθά μαλλιά, τα ίδια γλυκά γελάκια. Και το χαζοπούλι πήγαινε και τα μοίραζε αλλού. Όλες οι κοιλιές φούσκωναν, μεγάλωναν, γεννούσαν. Εμάς το μόνο που φούσκωνε ήταν η καρδιά μας, έτοιμη να σπάσει σαν μπαλόκι απ' την προσμονή.

Η σιωπή μεταξύ μας ήταν αναπόφευκτη. Μπορούσαμε να συζητήσουμε για το πιο παράξενο θέμα του κόσμου αλλά όχι γι' αυτό. Η λέξη «ταμπού», που τίποτε άλλο δεν είχε σκιάσει τη ζωή μας, τώρα είχε για τα καλά κλείσει τις καρδιές μας και μας έκανε ξανά δύο ανθρώπους και όχι έναν. Η αγάπη μας πήγε ένα σκαλί πίσω. Έχινε ξανά έρωτας. Γεμάτος από πάθος, ζήλεια, καυγαδάκια και ένα γλυκό-γλυκό μίσος από εκείνο που τα όριά του είναι κοντά με τον έρωτα. Άρχισα πάλι τις εφηβικές ερωτήσεις: «μ' αγαπάει;», «με θέλει;», «με μισεί;» Σε όλες έπαιρνα την ίδια απάντηση: «όχι πια».

Ο λογικός συνειρμός παιδί-ευτυχία άρχισε να ριζώνει. Εκείνος βουβός και θλιμμένος αλλά πάντα κοντά μου. Αποφάσισα να σπάσω τη σιωπή. Πήρα ένα μαχαίρι και την έκανα τόσα κομματάκια όσες οι απορίες μου. Άνοιξα την ψυχή μου και έβγαλα όλα τα μαύρα χρώματα αφήνοντάς την έτσι γυμνή, έτοιμη να γκρεμιστεί. Πολλές φορές, όσο δύσκολα κι αν είναι τα πράγματα, ένα ψυχικό στριπτιζ πάντα με βοηθά. Το 'χα πάντα σαν αρχή, όσους η καρδιά μου είχε μέσα να τους προσφέρω συχνά αυτή την ψυχική γύμνια για να με βλέπουν όπως είμαι. Όσοι φοβήθηκαν έφυγαν τρέχοντας.

Deja vu

Πρέπει να παραδεχτείτε ότι αυτό το φαινόμενο συμβαίνει περισσότερο στα γειτονικά μαγαζιά από οπουδήποτε αλλού. Εικόνες και πρόσωπα που τα βλέπω ξανά και ξανά, λέξεις συγκεκριμένες που θα ειπωθούν καθημερινά, φάτσες που σίγουρα τις έχω ξαναδεί. Σπάνια κάτι καινούργιο, κάτι πρωτότυπο, κάτι διαφορετικό. Καλά που υπάρχουν και τα πιτσιρίκια, που η ηλικία δεν τους επιτρέπει να βαρεθούν και με συμπαρασύρουν σε νέες σκέψεις, νέες λέξεις και καμιά φορά λίγα αληθινά χαμόγελα.

Ίσως τα *deja vu* να μας βολεύουν λιγάκι ώστε να βάλουμε σε τάξη τις σκέψεις μας, να θυμηθούμε, να χαρούμε. Ίσως όλοι όσοι με βαλτώνουν κάθε μέρα να μην είναι τόσο γκριζοί μέσα τους. Ίσως πίσω απ' τα *deja vu* των άλλων, να κρύβονται όμορφα πράγματα, όμορφες σκέψεις, όμορφα ταξίδια...

Διάπλασις των παιδων

Τα πελατάκια μου είναι πονηρά. Μόλις πάρω τα μάτια μου από πάνω τους χαϊδεύουν κρυφά τα βυζιά στα περιοδικά και νομίζουν ότι δε βλέπω. Και ξεθαρρεύουν και τ' ανοίγουν κιόλας, αγγίζοντας ό,τι βρούν. Πέντε-έξι μπόμπιρες από τεσσάρων έως εννιά χρονών που 'πιασαν το νόημα νωρίς. Και γελάνε ασταμάτητα. Οι μικρότεροι δεν πολυενδιαφέρονται για το θέαμα αλλά γουστάρουν τη συνωμοσία.

Χθες τα αιφνιδιάσαμε μαζί με τον άντρα μου. Κλείσαμε την πόρτα και τα φυλακίσαμε μέσα. Κι ενώ περίμεναν χοντρή επίπληξη, τους την κάναμε: «*μάγκες, με το τρία όποιος μάς βρει πρώτος κύλο έχει παγωτό*». Έφαγαν όλοι παγωτό. Χαίρομαι που βάλαμε κι εμείς ένα λιθαράκι στη σεξουαλική τους διαπαιδαγώγηση. Τους δώσαμε το μήνυμα κύλος = παγωτό.

Σήμερα πριν το σχολείο όλοι με τις μαμάδες τους με κοιτούσαν κι εμένα συνωμοτικά.

Γουστάρω κάργα.

Ο άντρας μου ήταν ακόμη εκεί. Στην ουσία, δεν είχε φύγει ποτέ. Ο καθένας μας θεωρούσε ότι «έφταιγε» και ο μόνος λόγος της αποξένωσης ήταν οι ενοχές. Ήταν, βέβαια, λιγάκι σκληρότερο για κείνον να αποδεχτεί το γεγονός ότι εκείνος «έφταιγε» που δεν κάναμε παιδί. Το είχε συνδέσει με ανικανότητα, με ανεπάρκεια, λες και όλα όσα είχα αγαπήσει σε αυτόν τον άνθρωπο θα μπορούσαν ποτέ να χωρέσουν σε δύο όρχεις. Οι κινήσεις μας έγιναν βιαστικά αλλά από κοινού. Η αγάπη μας, που είχε πια εγκατασταθεί γερά στο κοινό μας τώρα σώμα, θα έδινε δύναμη, κουράγιο και ίσως μία λύση.

Στο μικρό σαλονάκι της γιατρίνας εκείνη τη μέρα ήταν διαφορετικά. Κάθε φορά πήγαινα με φίλες ζέγνοιαστη και έκανα χοντροκομμένα αστεία για γυναικολόγους. Συνήθως, είχαμε μαζί μας κάποια πρωτάρα, οπότε

φρόντιζα να της δώσω μια γερή δόση φόβου πριν την πρώτη επαφή της με τον κρύο κόσμο των πασπατογιατρών. Έλεγα ό,τι πιο ανατριχιαστικό μπορούσα, επινοούσα κάθε μορφής εργαλείο και το μεγένθυνα τόσο ώστε η πρωτάρα στο σαλονάκι να γδέρνει με τα νύχια της το δερμάτινο καναπέ από τρομάρα. Μια φορά μια μικρούλα ξέσπασε σε λυγμούς μέχρι να παραδεχτώ ότι της έκανα πλάκα. Ότι το τεστ ΠΑΠ δεν έχει καθόλου να κάνει με «Προσπάθεια Αντίστροφης του Πρωκτού».

Εκείνη η αναμονή στο σαλόνι ήταν η πιο δύσκολη της ζωής μου. Μια βλαμμένη πεταλούδα είχε τινάζει τα φτερά της στην άλλη άκρη της γης και η καταστροφή ερχόταν κατευθείαν επάνω μου.

– Θα περάσετε σε πέντε λεπτά. Ελάτε για τα διαδικαστικά.

Η γραμματέας της γιατρού με έκανε να πεταχτώ απ’ τη θέση μου και, για πρώτη φορά τρέμοντας, να προχωρήσω προς το γραφειάκι της.

– Ο λόγος της επίσκεψής σας;

Αυτή η ερώτηση ήταν η πρώτη μου επαφή με την αδιακρισία στο πρόβλημά μου. Ήταν μία πολύ μικρή γεύση από αυτό που θα με φόβιζε αργότερα πολύ περισσότερο από το ίδιο το πρόβλημα. Προτίμησα να ξεσκαλώσω με ένα ψεματάκι και προχώρησα στα ενδότερα.

Η Γκομενάρα των είκοσι ευρώ

Τελικά, μέσα από τους πελάτες έχω ένα καλό δείγμα της κοινωνίας. Των συμπεριφορών, της οικονομικής κατάστασης, του ρατσισμού και άλλων πολλών. Μια απ’ αυτές τις μέρες θα βάλω καμιά κάλπη και θα φτιάξω δημοσκοπήσεις που θα τρίβετε τα μάτια σας.

Ας πούμε, όταν πλακώνουν οι αφραγκιές όλοι με πληρώνουν με κέρματα. Και δεν εννοώ χοντρά κέρματα, εννοώ τα χάλκινα. Επειδή, όμως, το ‘χω περάσει κι εγώ στο παρελθόν, προσπαθώ να είμαι πολύ ευγενική ή τους ευχαριστώ για τα κέρματα μπας και νιώσουν λίγο καλύτερα, διότι στα πέτρινα χρόνια ήταν το χειρότερό μου να με στραβοκοιτούν μέχρι να τα μετρήσω. Όταν πληρώνονται τις συντάξεις, με πλακώνουν στα χοντρά και δεν ξέρω πού να κρυφτώ. Νέοι και γέροι, δεδομένου ότι λόγω ανεργίας στην περιοχή μου όλοι ζουν πλέον απ’ τις συντάξεις των ηλικιωμένων, ξεσκίζονται στην κατανάλωση και μετά πάλι τεφτεράκι.

Ξέρω ότι αν δώσω βερεσέ σε κάποιους πελάτες δε θα τους ξαναδώ. Άλλοι κάνουν ότι το ξεχνούν κι άλλοι με βγάζουν τρελή. Έχω στάνταρ ένα ποσό

τη μέρα που θα πάει υπερ πίστεως και πατρίδας. Το πιο εκνευριστικό μου, όμως, είναι η πουτανιά. Έχω πολλά τέτοια παραδείγματα, αλλά το πιο χαρακτηριστικό μού συνέβη πριν λίγες μέρες:

Πάρκαρε έξω απ' το μαγαζί μου μια τεράστια μαύρη Μερσεντές με φιμέ τζάμια και από μέσα βγήκε μια γκομενάρα που σπάνια συναντάς έτσι απλά στο δρόμο. Ήταν δίμετρη, καρακουκλάρα κι αυτό που μου έκανε εντύπωση ήταν ότι τα βυζιά της ήταν τεράστια και δυσανάλογα με το υπόλοιπο σώμα. Κοκάλωσα τελείως. Όλη η γειτονιά τη χάζευε κι ο Σωκράτης, που έχει την καφετέρια απέναντι, ακόμα μου λέει για το θεικό κώλο της.

Μπήκε μέσα, εξυπηρετούσα δυο-τρεις πελάτες, και ρώτησε ευγενικότατα μήπως έχω να χαλάσω εικοσάευρο. Χωρίς να το σκεφτώ, άνοιξα το συρτάρι και της έδωσα δύο δεκάευρα. Τέτοιο τρέξιμο δεν έχω ξαναδεί. Έτρεξε με τα τακούνια μέχρι τη Μερσεντές και με ένα φοβερό σπινάρισμα εξαφανίστηκε. Έμεινα τελείως μαλάκας.

Αυτή τη φορά, όμως, δεν έβαλα τα κλάματα. Να πάει να γαμηθεί κι η γκόμενα -που προφανώς το κάνει ασύστολα-, χέστηκα και για τα είκοσι ευρώ. Μου 'χουν κλέψει με ανάλογους τρόπους σχεδόν μια περιουσία, εδώ θα κόλλαγα; Έφαγα και την κλασική καζούρα απ' τον Σωκράτη και όλους τους καφετερόβιους μετά και στάνιαρα.

Μυαλό, όμως, δε βάζω. Η πουτανιά, η κλεψιά κι η μαλακία είναι μέσα στο παιχνίδι. Θα την ξαναφάω σύντομα με την αφέλεια που κουβαλάω και θα μείνω μετά μαλάκας να τα γράφω. Καριόλα, είμαι σίγουρη ότι το πληρώνεσαι ήδη. Κοίτα, ρε, πού κατέληξα. Πάλι βρίζω. Και να φανταστείτε, έχω ένα φιλαράκι που αντιπαθεί τις γυναίκες που βρίζουν και βγάζει καντήλες όταν ανοίγω το στόμα μου. Αλλά, ρε γαμώ το, αφού ήταν καριόλα και πουτάνα, πώς να την πω; Βάλτε μου πιπέρι.

Η γιατρίνα ήταν νέα και πολύ χύμα, τελείως αντίθετη με τη στερεοτυπική εικόνα του γιατρού με τα γυαλιά και τη σοβαρή εμφάνιση. Κάπνιζε ασταμάτητα και αθυροστομούσε κάνοντας πλάκα με τα κουφά που έβλεπε καθημερινά.

Έπρεπε κάθε φορά να καπνίσουμε κάνα-δυο τσιγάρα μ' αυτή τη γυναικολόγο και να περιμένω να τελειώσει ο αστειός μονόλογός της για να πάμε στο πασπάτεμα.

- Έλα, κάτσε να σου πω τι μου έτυχε με μια πενηντάχρονη παρθένα. Ήθελε να την εξετάσω απ' τον κόλο για να μη «χαλάσει».

Εκείνη τη μέρα, δεν είχα κουράγιο για κουβεντούλα. Μπήκα κατευθείαν στο ψητό κόβοντας απότομα τα γέλια της. Κατάλαβε ότι ήταν κάτι σοβαρό, με κέρασε τσιγάρο κι έκλεισε το κινητό.

- Δεν μπορώ να κάνω παιδί. Προσπαθώ δυο χρόνια, δεν έχω μείνει ποτέ έγκυος, δεν έχω κάνει έκτρωση, έχω σταθερή περίοδο, δεν έχω κάνει εξετάσεις, ο άντρας μου...

- Σταμάτα, καλέ. Θα με σκάσεις! Σιγά το πράμα. Η μισή μου πελατεία έχει το ίδιο πρόβλημα. Ψήστης είναι ο άντρας σου; Όλοι οι ψήστες μαζί με τα μπιφτέκια ψήνουν και τ' αρχίδια τους και μετά περιμένουν απογόνους. Πώς περιμένεις, φίλε μου, με ψόφιο σπέρμα να βατέψεις; Άσε οι ταξιτζήδες! Κάθονται όλη μέρα, τα κάνουν παστά, κατουράνε σπάνια και θέλουν και παιδί. Κάτσε να τα πάρουμε απ' την αρχή. Έχουμε σταθερή περίοδο, καθαρό ΠΑΠ εκτός από κάτι ψιλομικροβιάκια, ψηλάφηση ΟΚ. Άρα, ο άντρας σου είναι προβληματικός. Ή άλλαξέ τον ή στείλ' τον για εξετάσεις και φέρ' τις μου να του ξυπνήσουμε τ' αρχίδια.

- Δηλαδή;

- Θα τραβήξει μια ωραία μαλακία, θα χύσει σε ποτηράκι και θα τα πάει να τα μετρήσουν. Μόνο πρόσεξε να μην τ' αργήσει γιατί θα ψοφήσουν. Πρέπει σε είκοσι λεπτά να τα έχει δώσει στο εργαστήριο. Άντε πήγαινε και έλα μέσα στη βδομάδα να το δούμε. Άντε να σε γκαστρώσουμε γιατί δεν έχω τοκετούς τελευταία και τα έξοδα τρέχουν.

Η οικειότητα με τη γιατρό μου δεν ήταν αποτέλεσμα φιλίας ή πολύχρονης πελατειακής σχέσης. Ήταν με όλους έτσι. Δεν κρατούσε ποτέ ιστορικό, δεν έκοβε αποδείξεις και συνήθως τρώγαμε κάνα πεντάλεπτο κάθε φορά μέχρι να ρωτήσει ξανά και ξανά τα βασικά. Αυτό ποτέ δε μ' ενόχλησε. Μου άρεσε πολύ που ήταν ανθρώπινη, προσιτή και έλεγε για τις αφραγκιές της όπως όλοι οι απλοί άνθρωποι. Το κυριότερο ήταν ότι ήταν γυναίκα. Θα ένιωθε τους πόνους μου, τις ντροπές μου, την ψυχή μου, τις απορίες μου.

«Νιξ φοστέν»

Τα μικρά έξω απ' το μαγαζί έστησαν καβγά. Έχουν χωριστεί σε παρέες ανάλογα την εθνικότητα. Χειμώνας 1978, Δυτικό Βερολίνο, Γερμανία. Τα πάντα χιονισμένα και εγώ τότε, πεντάχρονο πιτσιρίκι σε μία ξένη χώρα. Μεγάλωσα μαζί με τα δύο μου αδέρφια στην Ελλάδα με τη γιαγιά και τον παππού, αλλά κάποια

διαστήματα, κάποιος από τους τρεις μας είχε την πολυτέλεια να δει από κοντά τη μαμά και τον μπαμπά. Δίπλα στο σπίτι μία παγωμένη λίμνη που το χειμώνα γίνεται παγοδρόμιο. Σκίουροι παντού και σπιτάκια έξω από την πολυκατοικία με τροφή για τα περαστικά ελάφια. Αλλόκοτες εικόνες.

Οι επισκέψεις μου στη Γερμανία ήταν ό,τι πιο γλυκό μπορώ να θυμηθώ. «Μαμά, πότε θα φτιάξει η τηλεόραση;» Δεν μπορούσε κανείς να με πείσει ότι το ίδιο μαύρο κουτί που είχα στην Ελλάδα δε χάλασε, απλώς μιλούσαν γερμανικά. Δούλευαν κι οι δυο ασταμάτητα. Ο μπαμπάς νυχτερινή βάρδια και η μαμά πρωινή. Στο ρεπό τους πηγαίναμε βόλτα στα πολυκαταστήματα. Η ενοχή τους που μέχρι τώρα τους βασανίζει, με γέμιζε με δώρα. Υπήρχαν πολυκαταστήματα πέντε ολόκληροι όροφοι με γλυκά και καραμέλες. Έδιναν στα πιτσιρίκια ένα μίνι καρότσι σούπερ-μάρκετ και το γέμιζαν με ό,τι ήθελαν. Ένιωθα πλούσια, είχα δικά μου όλα τα καραμελομμύρια του κόσμου. Και στη συνέχεια τα πολυκαταστήματα με τα παιχνίδια. Η συλλογή μου με τους δεινόσαυρους καταστράφηκε από τον μικρό αλλά τα παζλ τα έχω ακόμη. Ατέλειωτες ώρες να προσπαθώ να τα τελειώσω, τα κόκκινα μάτια του μπαμπά να κλείνουν, αλλά εκείνος εκεί, να καταφέρει έστω και για λίγα λεπτά ακόμη να νιώσει πατέρας. Γιατί πάλι σε λίγο θα 'φευγα.

Τα παιδάκια της ηλικίας μου τελείως διαφορετικά. Παρέες-παρέες έστρωναν κουβέρτες στο πεζοδρόμιο και πούλαγαν τα παιχνίδια και τα κόμικς τους. Δεν ταιριάζαμε. Δεν καταλάβαινα ούτε τη γλώσσα ούτε την νοοτροπία τους. Γιατί να πουλήσω τα παιχνίδια μου; Την τελευταία φορά που προσπάθησα να παίξω μαζί τους έφαγα ξύλο. Μέσα στα κλάματα προσπαθούσα να εξηγήσω στη μάνα μου τι είχε συμβεί. Είχα αφήσει το παιχνίδι στη μέση για να πάω τουαλέτα. Έτσι απλά. Και εκείνα παρεξηγήθηκαν.

Βγήκα στο παράθυρο και τους φώναξα σαν τρελή τη μοναδική φράση που θυμάμαι ακόμη: «ΙΧ ΜΕΧΤΕ ΤΟΥΑΛΕΤΕ ΚΕ, ρε βλάκες! ΝΙΞ ΦΟΣΤΕΝ ΙΧ ΜΠΙΝ ΓΚΡΙΧΕΛΑΝΤ», και η μαμά από μέσα να φωνάζει: «ΟΧΙ ΓΚΡΙΧΕΛΑΝΤ, ΙΧ ΜΠΙΝ ΓΚΡΙΧ». «Ναι, ρε βλάκες, καλά σας λέει η μάνα μου, ΙΧ ΜΠΙΝ ΓΚΡΙΧ». Δε με ξανάπαιξαν. Την έβγαζα με τις κασέτες του караγκιόζη στο κασετόφωνο του μπαμπά. Τα άλλα Ελληνάκια έμεναν πολύ μακριά και τα Γερμανάκια όπου με έβρισκαν με έδερναν. Τη σιχάθηκα τη Γερμανία και ταυτόχρονα την αγάπησα όσο τίποτε άλλο.

Έξω από το ψιλικατζίδικο, ο Άρης με τον Παναγιώτη βρίζουν τον Κλάιντι. Θέλω να βγω να τους φωνάξω: «νιξ φοστέν, ιχ μπιν γκριχ», μπας και καταλάβουν...

Το πρώτο πόρισμα είχε βγει. Εκείνος «έφταιγε». Αρκεί να υπήρχε ένας ανώδυνος τρόπος να του πω για τις εξετάσεις. Ένας προσεκτικός τρόπος να παρακάμψω τον πληγωμένο ψυχισμό του και να προχωρήσουμε μπροστά για την οικογένειά μας.

Αποφάσισα να τα πω απλά και αστεία όπως ήταν. Κύριε, μια μαλακιούλα Θα ρίξετε, Θα πάρετε κάνα φαρμακάκι και τσουπ πατερούλης. Το 'πε και η γιατρίνα, σιγά το πράγμα. Μόνο που δεν ήταν τόσο απλά τα πράγματα. Αντί για γέλια προκάλεσα μελαγχολία, αμηχανία, τύψεις και ξανά ερωτήσεις με προβληματισμούς που δε στέκουν σε μία αγάπη: «Μ' αγαπάς; Θα με χωρίσεις; Καλύτερα να βρεις άλλον...»

Εκείνες τις μέρες ένιωθα σαν να είχα αδειάσει πάνω του όλη μου την ψυχή, όλη μου τη δύναμη. Ατελείωτες συζητήσεις, κλάματα, αγκαλιές, ξενύχτια. Του υποσχέθηκα –και το εννοούσα– ότι ακόμα κι αν ποτέ δεν κάνουμε παιδί, Θα είμαστε μαζί για πάντα. Αν και δεν υπήρχε πουθενά στο μυαλό μου η πιθανότητα να μείνουμε άτεκνοι, το εννοούσα αληθινά. Άρχιζα σιγά-σιγά και εκτιμούσα περισσότερο τον άνθρωπό μου, την όμορφη ζωή μας και την αγάπη μας που δυνάμωνε ακόμη και στα δύσκολα.

Η εξέταση ήταν πραγματικά αστεία. Διαλέξαμε ένα εργαστήριο σχετικά κοντά στο σπίτι μας, προμηθευτήκαμε ουροσυλλέκτη και τηλεφώνησα από πριν να με περιμένουν για «διάγραμμα και καλλιέργεια σπέρματος» χωρίς να με καθυστερήσουν. Ευπήσαμε απ' τις εφτά και τον έχωσα στο μπάνιο. Έκανα την αδιάφορη, ντυνόμουν, βαφόμουν σαν να ήταν μία τυπική μέρα. Εκείνος έκανε ένα εξονυχιστικό μπάνιο και με το μπουρνούζι περιφερόταν στα δωμάτια κρατώντας το κυπελάκι του και περιμένοντας να του έρθει η «έμπνευση».

Όποτε συναντούσα το βλέμα του ψοφάγαμε στα γέλια. Το είχαμε πάρει πια πολύ ελαφρά και απλώς Θα το αντιμετωπίζαμε όπως όλα τα άλλα. Ντύθηκε, κλείστηκε στο μπάνιο δίνοντάς μου ένα ζεστό φιλί και μου είπε να είμαι έτοιμη να τρέξουμε. Έβαλα δυνατά την τηλεόραση να παίζει για να μην τον αγχώσω και έκανα πως παρακολουθούσα ανέμελη.

Χρειάστηκε πολλή ώρα μέχρι το πολύτιμο ποτηράκι να χωθεί βαθιά στην τσάντα μου και να ξεκινήσουμε το ράλι της γονιμότητας μέχρι το εργαστήριο. Τέτοια κίνηση στον ένα και μοναδικό δρόμο που έπρεπε να διασχίσουμε δεν είχα ξαναδεί. Λες και όλοι είχαν συνωμοτήσει να μας ψοφήσουν το σπέρμα. Φτάσαμε στα δεκαεφτά λεπτά. Θα πήγαινα εγώ να παραδώσω το κυπελάκι, για να το κάνω πιο ανώδυνο για εκείνον. Θα το παράταγα εκεί, Θα έτρεχα μέχρι το αυτοκίνητο και Θα πήγαινα χαρούμενη στη δουλειά.

Ξενιτιά

Η Νίκαια είναι γεμάτη μετανάστες. Κάποτε ήμασταν εμείς στη θέση τους. Οι περισσότεροι πελάτες μου το 'χουν ξεχάσει. Στα τέλη της δεκαετίας του '60, οι γονείς μου έφυγαν από την Ελλάδα με σκοπό την επιβίωση. Δεν είχαν κάνει ακόμη παιδιά και απ' ό,τι φαινόταν δεν είχαν και πολλές επιλογές. Υπήρχε μία συνοικία στο Δυτικό Βερολίνο, γεμάτη Έλληνες. Ένα μικρό χωριουδάκι που το έκαναν να θυμίζει πατρίδα. Με τις ελληνικές ταβέρνες, την εκκλησία, τα δικά μας έθιμα και τις δικές μας μουσικές.

Ο νονός μου ήταν ο μόνος Έλληνας που είχε πιτσαρία. Τα πειράγματα έπεφταν βροχή. Έλληνας με πιτσαρία; Αγύριστο κεφάλι όμως. Είχε βάλει σκοπό να πλουτίσει με όποιο τρόπο... και τα κατάφερε. Όποιος δοκίμαζε τις πίτσες του έμενε άφωνος και ξέχναγε ότι είχαν φτιαχτεί από Έλληνα. Έμεινε στη Γερμανία μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '80 ενώ όλοι οι υπόλοιποι φίλοι είχαν φύγει αρκετά χρόνια πριν. Ήρθε κατάκοπος στην πατρίδα να χαρεί τα γεράματα και να δώσει ένα καλό ελληνικό μέλλον στα παιδιά του. Χάρηκε μόνο δύο χρόνια. Η κούραση τόσων χρόνων, η αγωνία και οι στερήσεις μιας ζωής καμιά φορά δεν περνούν απλά με το χρώμα της πατρίδας.

Η ζωή τους εκεί δεν ήταν, όμως, ευκολότερη. Οι περισσότεροι Έλληνες είχαν στείλει τα παιδιά τους στην Ελλάδα και αυτό από μόνο του ήταν φρικτό. Τα τηλέφωνα τότε ήταν πολύ ακριβά. Συνήθως επικοινωνούσαμε με γράμματα που, αν ήμασταν τυχεροί, περιείχαν κασέτες με τις φωνές τους. Η εικόνα τους αχνή, η φωνή τους όμως σφηνωμένη πάντα στο κεφάλι μου. Κάθε μήνα ετοιμάζαμε με τη γιαγιά την καινούργια κασέτα που θα στέλναμε. Από τη μια πλευρά τα τραγούδια που τους αφιερώναμε και απ' την άλλη μηνυματάκια αγάπης απ' όλο το σόι. Διαλέγαμε Διονυσίου, Αλεξίου, Μοσχολιού και πολλές ευχές. Ό,τι θύμιζε εντονότερα πατρίδα.

Ένα απ' τα πιο όμορφα τραγούδια που είχαμε στείλει μου έχει μείνει καρφωμένο τόσα χρόνια στο μυαλό. Ήταν ένα τραγούδι με το όνομα της μαμάς μου, που θυμάμαι μόνο μερικές λέξεις του: «...και έφυγες για τα ξένα... Βάγγελίτσα μου... μικρή κουκλίτσα μου...» Η γιαγιά έκλαιγε ασταμάτητα και ορkiζόταν πως δεν ήθελε να το ξαναακούσει. Το άκουγε όμως κρυφά τα βράδια που πέφταμε για ύπνο.

Το τραγούδι που επέλεγα πάντα εγώ ήταν το «σαν θα πας κυρά μου στο παζάρι». Ψόφαγαν οι γονείς μου στα γέλια. Ήταν το μόνο τραγούδι που ήξερα να τραγουδάω ολόκληρο και για αρκετά χρόνια δεν το άλλαζα με τίποτε. Έστειλα μόνο αυτό. Στην άλλη πλευρά της κασέτας άπειρα μηνύματα από το σόι, τη γιαγιά και πάντα τελευταίες εμείς. Ακόμα και στα πρώτα μας χρόνια που δεν ξέραμε να μιλάμε, η γιαγιά караδοκούσε και ηχογραφούσε όσους περισσότερους ήχους μπορούσε.

Μια φορά οι γονείς μου πήραν τηλέφωνο αμέσως αφού άκουσαν την κασέτα. Η γιαγιά τούς είχε περιγράψει λεπτομερώς τα νέα μας. Μέχρι και το δόντι που πετάξαμε στα κεραμίδια, μέχρι και το «δέκα» της αδελφής μου στην ορθογραφία. Τελευταίες μείναμε εμείς. Η αδελφή μου είχε γράψει το μήνυμα και το είπε σαν ποιηματάκι, εγώ μπορούσα μόνο με ερωτήσεις.

- Ντινούλα, πες γεια στη μανούλα και τον πατερούλη.
- Θέλω νερό.
- Πες, μωρό μου, γεια στη μανούλα και τον πατερούλη.
- Θέλω νερόοοοοο!
- Άμα πεις γεια, θα σου δώσω νερό.
- Είπα, θέλω νερόοοοοο!

Κι εκεί τελείωσε η κασέτα. Οι γονείς μου την έλαβαν καμιά δεκαριά μέρες μετά. Πήραν αμέσως τηλέφωνο κατατρομαγμένοι. Δεν ήθελαν κανέναν, ζήτησαν να μιλήσουν σε μένα. Το μόνο που θυμάμαι ήταν τα κλάματα και οι φωνές της μάνας μου: «μωρό μου, ήπιες νερό;»

Άσχετο

Και πάνω που όλα είναι μαύρα, κάτι γίνεται και τσαφ ένα μικρό φωτάκι στο τούνελ. Όχι τίποτε ιδιαίτερο, αλλά κι ένα μικρό αστράκι μπορεί να κάνει την διαφορά.

Υπό αυτό το πρίσμα όλα αλλάζουν. Το μαγαζάκι μου πιο φωτεινό, οι πελάτες πιο χαμογελαστοί, η ζωή μου πιο χαρούμενη. Και φουλάρω στα όνειρα, ίσως τίποτε να μην αλλάξει, αλλά το ηλίθιο χαρούμενο ύφος μου μ' αρέσει. Ντοπαρίστηκα για άλλη μια φορά. Αγάπη μου, καλή μας επιτυχία.

Όταν είπα το όνομά μου στη ρεσεψιόν, παρακάμπτοντας καμιά δεκαριά γεροντάκια, η κοπέλα με κοίταξε παγερά. «Στην ουρά σας».

- Μα, είναι επείγον και... έχω το... ξέρετε.

- Στην ουρά σας.

- Μα Θα ψοφήσει! Είμαι που σας τηλεφώνησα...

- Ααα, εσείς είστε για το σπέρμα; (Δυνατά.) Συγχνώμη, περιμέναμε κύριο. Πείτε μου τα στοιχεία του και Θα το παραδώσετε στον τέταρτο όροφο.

- Έχουν περάσει δεκαεφτά λεπτά, να το πάω και να έρθω να τα πούμε;

- Ναι, ναι, συγχνώμη, τέταρτος όροφος, πρώτη πόρτα αριστερά.

Είχα γίνει ρόμπα σε όλο το ισόγειο και ένιωθα πάνω μου τα βλέματά τους να με καρφώνουν με οίκτο. Ηξεραν όλοι για το πολύτιμο φορτίο μου, για το πρόβλημά μου, και έκαναν αηδιασμένοι στην άκρη να μην τους ακουμπήσει το ποτηράκι μου. Επίτηδες, το πέρναγα γρήγορα μπροστά απ' τις μούρες τους και τους έβλεπα να τραβιούνται πανικόβλητοι. Έτσι Θα το αντιμετώπιζα. Με χιούμορ, με δύναμη, με αντίποινα στους αδιάκριτους. Έγραφα το όνομα σε ένα ειδικό κουτί, παράτησα το ποτηράκι σε μια κοπέλα και ήρεμη κατέβηκα για τα περαιτέρω. Σε μια μέρα Θα είχα απαντήσεις. Μία μέρα μόνο για να λύσουμε το μυστήριο και να φουσκώσουμε την κοιλίτσα μας.

Μέχρι τότε δεν ήξερα τίποτε για αυτό το θέμα. Δεν ήξερα ότι υπήρχαν ειδικά κέντρα υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, ότι πολλά ζευγάρια τραβούσαν σιωπηλά το ίδιο ασήκωτο κουπί. Είχα στο κεφάλι μου ακόμη την πάγια εξίσωση «άντρας + γυναίκα = παιδί». Θεωρούσα ότι «στείρος» και «στέρφα» ήταν κάτι πολύ μακρινό, κάποια σπάνια αρρώστια που σαν τη λέπρα σε διαχωρίζει απ' τους υπόλοιπους και σε βάζει αυτόματα σε μια μόνιμη θέση κακομοιριάς. Ακόμη κι αν είσαι ο πιο όμορφος, ο πιο πλούσιος, ο πιο χαρισματικός και πετυχημένος άνθρωπος του κόσμου. Όχι, δε φτάνουν όλα αυτά.

Η αδυναμία σου να τεκνοποιήσεις πρέπει οπωσδήποτε να συμβαδίζει με τη δυστυχία, κι ας το έχεις δεχτεί. Κι ας έχεις αποφασίσει να μην το κάνεις εμπόδιο στην υπόλοιπη ζωή σου. Θα έχεις τον περίγυρο να σ' το υπενθυμίζει, να σε δείχνει, να το ψιθυρίζει, όταν κάποιες φορές το ξεχνάς.

Γιαγιά Ντίνα

Είχα επισκέψεις σήμερα στο ψιλικατζίδικο. Η γιαγιά μου είναι κοντά στα ογδόντα. Κουτσαίνει λιγάκι αλλά στέκεται άψογα. Είναι πρότυπο όσον αφορά τη γυναικεία χειραφέτηση. Τα παιδικά της χρόνια, όταν ήρθαν οι γονείς της από τη Σύρα, τα

πέρασε ανάμεσα σε Γερμανούς και Ιταλούς που χαιδευτικά τη φώναζαν Ντίνι, ενώ με την πονηριά της πάντα τους ξέκλεβε κάνα καρβέλι ψωμί. Αργότερα στα καρβουνιάρικα του Πειραιά την έβαζε ο Θεός της ο Μάρκος να βρίζει τους υπόλοιπους ρεμπέτες στο καφενείο. «Γαμώ τα μουστάκια σας» την έβαζε να τους πει και την κέρναγε λουκούμια.

Κάθε μέρα πήγαινε στις προπονήσεις του Ολυμπιακού. Ακόμα και τώρα το λέει και περηφανεύεται ότι ήταν «εξωφυλαρούχας» στον Ολυμπιακό. Γι' αυτό το λόγο έτρωγε πάντα ξύλο από τη μαμά της τη Μαρία όταν έφτανε σπίτι αργά το βράδι. Κάποιο από αυτά τα βράδια στα τρένα, έχασε δυο δεκάρες κι έπεσε στις ράγες να τις πιάσει. Το τρένο της έκοψε τη φτέρνα κι από τότε κουτσάινει κουβαλώντας μία πληγή που δεν έχει κλείσει ποτέ. Παντρεύτηκε με τη βία στα δεκάξι. Ήταν μέθυσος και δεν τον ήθελε. Έκανε τρία παιδιά και χώρισε στα είκοσι τρία της παρά το μεγάλο σουσουρο ενώ είναι μέχρι σήμερα μόνη. Μεγάλωσε κουτσά-στραβά τα παιδιά της, δούλευαν όλοι μαζί και κατάφεραν να επιβιώσουν αξιοπρεπώς.

Το μοναδικό χόμπι που έχει ακόμη είναι το γήπεδο. Έχει βάλει καλωδιακή και είναι μέλος του Ολυμπιακού. Στην τελευταία ψηφοφορία του Θρύλου, μας ξύπνησε από τις έξι να την πάμε να ψηφίσει. Βάφτηκε, στολίστηκε και περίμενε έξω από την πόρτα. Κάτω στον Πειραιά, δεν άφησε παράγοντα για παράγοντα που να μην του πει τη γνώμη της για τα δρώμενα της ομάδας. Κινηγούσε τις κάμερες και ο άντρας μου κρυβόταν. Έχει έξι εγγόνια και τρία δισέγγονα. Μας μάζευε παλιά τις εγγονές και μας έλεγε συνωμοτικά: «Πουτάνες να γίνετε χίλιες φορές, δε με νοιάζει, αλλά να σας αρέσει. Να κάνετε ό,τι σας ευχαριστεί. Αν σας αρέσει, εγώ θα είμαι ευτυχισμένη».

Όταν έμενα ακόμη στο πατρικό μου, με ξυπνούσε τις Κυριακές από τις οκτώ. Είχαμε πολλές προετοιμασίες. Έπρεπε να τη βάψω, να της βάλω μπόλικη άσπρη πούδρα, κραγιόν και ρουζ, για να πάει στο μπαλκόνι του παππού να δει το ματς της Κυριακής. Έπρεπε να είναι άφογη για να τη δει, να ζηλέψει και να σκάσει που τη χώρισε. Όταν με βλέπει ο παππούς ορκίζεται ότι δεν πίνει πια κρασί. Μόνο μπύρα. Η γιαγιά δεν τον πιστεύει. Άλλωστε, πλέον τη βολεύει να έχει ένα λόγο να βάλει την άσπρη πούδρα...

Είχα τις εξετάσεις στα χέρια μου και καθόμουν πάλι σε εκείνο το ανατριχιαστικό σαλόνι. Τις διάβαζα και τις ξαναδιάβαζα αλλά άκρη δεν

έβγαζα. Δεν ήξερα τις φυσιολογικές τιμές, δεν ήξερα γιατί κάτσανε και χωρίσανε τα σπερματοζώρια σε κινητικά, νωθρά, ακίνητα. Πέρασε η ώρα σαν αστραπή. Ψιθύρισα ένα «εξετάσεις» στη γραμματέα και μπήκα φουριόζα στο γραφείο της γιατρού. Δεν την άφησα να πει κουβέντα.

- Ορίστε.

Περίμενα να βάλει αργά ένα τσιγάρο στη μακριά πίπα της, να πατήσει κάτι κουμπάκια στο τηλέφωνο, να ανοίξει το φάκελο. Την είδα να κοιτάει τα χαρτιά σκοτεινιασμένη και να αρθρώνει μόνο κάτι σύμφωνα παρατεταμένα.

- Μμμμ... έχουμε πρόβλημα. Τα αρχίδια του άντρα σου κοιμούνται, καλή μου. Θέλουν γερό ξύπνημα.

- Δηλαδή;

- Αντιβιώσεις για τα μικρόβια και γερές βιταμίνες. Κάθεται πολλές ώρες;

- Ναι, δουλεύει σε γραφείο και το βράδι πάλι στον υπολογιστή.

- Αυτό είναι. Από δω και πέρα, όταν κάθεται Θα βάζει κρύες κομπρέσες στ' αρχίδια του, Θα πάρете και οι δύο φάρμακα και Θα έρθεις σε ένα τρίμηνο για καινούργιες εξετάσεις. Άκου, αδελφάκι μου, νέο παιδί με εξήντα εκατομμύρια σπερματοζώρια και μορφολογία βράσ' τα.

- Μα, στη δουλειά πώς Θα βάζει κρύες κομπρέσες;

- Τότε, Θα πηγαίνει ανά μισάωρο στην τουαλέτα και Θα τα βρέχει με κρύο νερό. Καθιστός όλη μέρα, κακαβιά τού γίνανε του καημένου. Και όχι στενά ρούχα, να μετριάσει το κάπνισμα, να του μαγειρεύεις υγιεινά.

Το κεφάλι μου γύριζε. Ήταν τόσο πολλοί αυτοί οι ρημάδες οι κανόνες αλλά έπρεπε να τηρηθούν. Αγόρασα αμέσως τα φάρμακα, πήρα και χιλιάρα βιταμίνη C και πήγα σπίτι να οργανώσω τον πόλεμο. Αυτοί οι τρεις μήνες μού φαινόταν βουνό. Θα ήταν πολύ πιο χρονοβόρα διαδικασία απ' ό,τι πίστευα αλλά Θα το παλεύαμε.

Το πόρισμα της γιατρού λαξεύτηκε, στρογγύλεψε και σερβιρίστηκε γλυκά και αστεία με πολλές επαναλήψεις ως προς το ανατρέψιμο της κατάστασης. Τώρα ξέραμε τι ήταν, από πού προερχόταν και -το σημαντικότερο- ήταν ιάσιμο! Τα μάτια του έλαμπαν καθώς του εξηγούσα ότι αρκούσαν μόνο τρεις ψωρομήνες για να γίνει πατέρας. «Πού ξέρεις, ίσως και κατά τη διάρκεια όλα να πάνε πολύ πιο καλά και το Θαύμα να έρθει νωρίτερα». Η μόνιμα αισιόδοξη πλευρά μου είχε βγει πεισματικά στην επιφάνεια νικώντας για τρεις ολόκληρους μήνες την αγωνία και τις αμφιβολίες.

Κι άλλες επισκέψεις, ουφ...

Ήρθε όλο το σόι στο μαγαζί. Είχα πάντα μια συγκεκριμένη τακτική απέναντι στις κοινωνικές υποχρεώσεις. Ενωώ, φυσικά, τις βαρετές επισκέψεις σε σπίτια συγγενών, γιορτές, γενέθλια και λοιπές χαριτωμενιές, απαραίτητες για την ένταξή μου στο κοινωνικό σύνολο. Η τακτική μου, λοιπόν, ήταν να τις αποφεύγω όπως ο διάολος το λιβάνι. Κάνα τηλεφωνάκι κι άφηνα τους γονείς μου να κάνουν τη βρόμικη δουλειά.

Από τη στιγμή, όμως, που παντρεύτηκα ήταν αναπόφευκτες. Εντάξει, όταν έφτανε η αποφράδα υποχρέωση έπαιρνα ένα τηλέφωνο και τέλος το μαρτύριο. Όμως έρχονταν ΑΥΤΟΙ. Και δώσ' του γενικές καθαριότητες και δώσ' του στολίσματα, γλυκά, λουλούδια. Θεωρούσαν κάθε φορά απαραίτητο να επιθεωρήσουν κάθε δωμάτιο του σπιτιού. Τις πρώτες μέρες στο καινούργιο σπίτι κάποιες μού επιθεώρησαν και τις ντουλάπες. Τούρκος εγώ. Κι άντε μετά να τους διώξεις. Άντε να φύγουν οι κάφροι για να μείνω λίγο με τους πιο δικούς μου. Και, το χειρότερο, κρατούσαν τεφτέρι: *«εμείς ήρθαμε δύο φορές, εσείς καμιά»*. Όχι, απαντήστε δηλαδή σ' αυτό το επιχείρημα.

Όταν άνοιξα το ψιλικατζίδικο θεωρούσα ότι θα γλύτωνα. Ήταν η καλύτεροτερη δικαιολογία για να κόψω τελείως μα τελείως επαφές. Κι όταν μου τηλεφωνούσαν, στο δίλεπτο προφασιζόμουν δουλειά και τους έκλεινα. Παράδεισος. Μπορούσα για πρώτη φορά να επιλέξω τις συναναστροφές μου. Αμ δε. Σιγά-σιγά, το μαγαζί έγινε στέκι για την κάθε αργόσχολη νοικοκυρά. Τώρα πια δίνουν και ραντεβού στο ψιλικατζίδικο, λες και μία δε μου φτάνει. Υπάρχουν μέρες που από το πρωί ως το βράδι έχω επισκέψεις.

Αλλά δε φτάνουν όλα αυτά. Επεμβαίνουν και στα δρώμενα του μαγαζιού. *«Δίνεις σε Αλβανούς; Αυτοί μάς κλέβουν, βιάζουν, μας τρώνε τις δουλειές»* - προσθέστε ό,τι τραβηγμένη μαλακία θέλετε. Και τα λένε μπροστά στους πελάτες. Μία μέρα μπήκε ένας Πακιστανός λίγο πιο μαύρος από τους άλλους. Ήθελε μπίρες και δεν ήξερε ελληνικά. Με τα χίλια ζόρια να συννενοηθώ και να του εξηγήσω πόσο κάνουν, και δίπλα η κυρία -το παλτό της ημέρας- του 'δωσε και κατάλαβε: *«αλήτες, άπλυτο»* -ήταν πιο μαύρος, είπαμε- *«είχατε και στο Πακιστάν μπίρες;»*

Σήμερα είναι καλή μέρα. Δεν περιμένω κανέναν. Εκτός κι αν καμιά Θεωρήσει ότι χρειάζομαι παρέα μην πάθω *«καρκίνο ή AIDS από το κωλογοκμπιούτερ»*, όπως μου λένε, και θελήσει να έρθει να μου κάνει μάθημα

περί κατάντιας του Έθνους. Κάποια στιγμή θα τα χώσω. Άκουσα μια φορά έναν ψυχολόγο να λέει ότι πρέπει να φοβόμαστε διπλά τα «καλά κορίτσια». Αυτά που δε μιλάνε, που λένε πάντα ναι. Γιατί σίγουρα έχουν συσσωρεύσει πολλά «όχι» μέσα τους. Εγώ ήδη νιώθω Μεταξάς.

Εαφνικά έγινα πάλι χαρούμενη. Οργάνωσα τα πάντα όπως έπρεπε. Αγόρασα φαρδιά εσώρουχα, μαγείρευα άνοστα φαγητά, του έφτιαχνα κολατσιό για τη δουλειά. Κάθε που ερχόταν η ώρα της αντιβίωσης τον ζάλιζα στα τηλέφωνα. Και εκείνος υπάκουος και ζεστός. Ένας ασθενής χωρίς παραξενιές, χωρίς αμφιβολίες, χωρίς αντιρρήσεις. Ακολούθησε το πρόγραμμα πιστά και κάθε μήνα λίγο πριν την περίοδο περιμέναμε και οι δυο το Θαύμα. Το σεξ γινόταν με ρολόι, Θερμόμετρο και ημερολόγιο. Υπολογίζαμε τις μέρες και κάναμε τα κουνέλια. Όταν κάποιες μέρες δεν είχαμε ορέξεις γελούσαμε νευρικά και προσπαθούσαμε μηχανικά να ζευγαρώσουμε δίνοντας παραγγέλματα στις κινήσεις μας... μέσα-έξω... πίσω-μπρός... πάμε πάλι.

Δεν υπάρχει τίποτε σπαστικότερο απ' το να πρέπει να νιώσεις ερωτισμό με το ζόρι. Έχω κάνει σεξ με γέλια, με ερωτικές ταινίες, με κλάματα, με μουσική. Έχω δοκιμάσει όλες τις «γόνιμες» στάσεις και έχω μείνει μέχρι τρεις ώρες ακίνητη με μαξιλάρι στα οπίσθια για να ανασηκωθεί η μήτρα, μην τυχόν και κυλήσει ούτε μια σταγόνα σπέρματος. Αναπολούσα συχνά τις εποχές που ένα χάιδεμα ή ένα βλέμα μετατρέποταν σε βεβιασμένη φυγή για μερικά λεπτά έρωτα. Μας έλειπε το πάθος. Το είχαμε ανταλλάξει με την ευθύνη της αναπαραγωγής. Ο έρωτας είχε γίνει ένα κάτεργο αλλά δεν τολμούσαμε να το παραδεχτούμε. Ο καθένας μας ήξερε τη βαρβαρότητα του υπολογισμού, το πόσο κρύο πράγμα είναι ένα καταναγκαστικό χάδι, αλλά ποτέ δεν το έλεγε στον άλλον.

Οι τρεις μήνες αυτοί είχαν πολλά σκαμπανεβάσματα αλλά πέρασαν. Ξεχάστηκαν όλα όταν ήρθε πάλι η μέρα σε εκείνο το κρύο σαλόνι. Με τις καινούργιες εξετάσεις στα χέρια, χωρίς να έχω τολμήσει να τις ανοίξω, με όνειρα, ελπίδες και ξανά φόβο. Η γιατρός μου, κάνοντας μια ψηλάφηση σε μένα και συγκρίνοντας τις εξετάσεις του, ήταν απογοητευτική.

- Ρε πουλάκι μου, μικρή βελτίωση. Σκατά. Πάει και τέλειωσε, για να σε γκαστρώσουμε θα πάρετε άλλους τρεις μήνες δύο ειδών αντιβίωση και πολλές βιταμίνες.

Δεν κρατήθηκα, έβαλα τα κλάματα εκεί μπροστά της. Δεν είχε μείνει κουράγιο για άλλους τρεις μήνες, δεν είχα δύναμη να του το πω. Με αγκάλιασε και με καθούχασε, λέγοντάς μου ότι ακόμα και ένα τόσο δα σπερματάκι είναι ικανό για γονιμοποίηση. Απλώς έπρεπε να προσπαθήσουμε από μόνοι μας για αρχή.

Παραμύθα

Με τις φίλες μου πάντα είχαμε ένα σταθερό θέμα συζήτησης: το Γάμο. Όχι, δεν καταλάβατε. Όχι τα εξαρτήματα του γάμου: γαμπρός, σπίτι, οικογένεια, ευθύνες. Αυτά είναι ΜΕΤΑ. Σαν να λέμε ΠΟΤΕ. Εννοώ τα άλλα. Αυτά που κρατάνε κάνα εικοσάλεπτο και που τα σχεδιάζεις από τα έντεκα. Καλά, αν είσαι ξεπεταγμένη σαν κι εμένα, μπορεί να τα 'χεις αποφασισμένα κι απ' τα οχτώ, μη σου πω.

Έχεις αποφασίσει από μικρή, λοιπόν, για νυφικό, κοψιά γαμπρού, παρανυφάκια -αγέννητα, μεν, από καλά γονίδια, δε-, εκκλησία με πολλά σκαλιά, βολική πεθερά και κατάλληλο κουαφ. Βέβαια, επειδή τα 'χεις σχεδιάσει από νωρίς δεν έχεις υπολογίσει κυτταρίτιδες, ρυτίδες, αλωπεκιάσεις και αγαμβρίες. Χέστηκες όμως. Αρκεί κάθε μήνα να ενημερώνεσαι για τα καινούργια θαύματα της επιστήμης από αυτά τα τουβλοπεριοδικά γάμου.

Αρχίζει σιγά-σιγά το νυφικό και μακραίνει. Είναι κοινό μυστικό ότι όλες αυτές οι νύφες με τα πέντε μέτρα νυφικό με την ουρά, από μίνι το ξεκίνησαν. Γύρω στα πέντε τους. Ναι, κι αυτές με το μαλάκα δίπλα τους. Από πρίγκιπα το ξεκίνησαν. Στα τρία τους. Ναι, ναι, κι αυτές με τις σκύλες πεθερές. Νόμιζαν ότι ο γαμπρός πάει σκέτος. Στα δύο τους. Γι' αυτές με τα φουσκωτά κεφάλια και τις κορώνες, μην τα λέω, καταλάβατε τώρα. Για Ραπουνζέλ το πήγαιναν. Πριν γεννηθούν. ΟΚ, μη σας ξενερώσω τελείως, τώρα το πιάσατε το σκηνικό.

Αρκεί μονάχα να μη σου τύχει αυτό που έτυχε σε μένα. Τα έχεις όλα αυτά τα παραμυθένια στο μυαλό σου και ξαφνικά βρίσκεται τρόπος να τρυπώσεις και να ρίξεις μια ματιά στο παραμύθι, απ' την πίσω πόρτα. Κατάσκοπος. Μακιγιάζ νύφης. Με ένα σκασμό λεφτά. Δεν μπορείς να αρνηθείς. Πήγα σε περίπου πενήντα γάμους πριν το δικό μου. Αλλά όχι ως καλεσμένη. Οι καλεσμένοι δεν κάνουν για κατάσκοποι. Γελάνε, τρώνε, πίνουν και λυπούνται τους χορηγούς. Για ρωτήστε, όμως, και τα συνεργεία αναστήλωσης...

Θυμάμαι όλες μα όλες τις περιπτώσεις. Ειδικά κάποια κοινά στοιχεία τους που με ξενέρωσαν άσχημα. Άγχος, πανικός και πολύ μα πολύ αλκοόλ. Τι νομίζατε, δηλαδή, ότι οι νύφες είναι γελαστές επειδή είναι ευτυχισμένες; Οι περισσότερες είναι τύφλα πριν ακόμα φορέσουν το νυφικό. Είχα πάντα στο βαλιτσάκι μου ένα μπουκάλι ουίσκι. Αν δεν τους έδινες αλκοόλ ήταν όλες σκύλες.

Τίποτε δεν τους άρεσε ενώ θεωρούσαν ότι εσύ είσαι η αιτία που καταστρέφεται η πιο ευτυχησμένη (;) μέρα της ζωής τους.

Τους έδινες ένα ποτηράκι για να χαλαρώσουν και στο τέλος δε σ' έφτανε το μπουκάλι. Φυσικά, το χρέωνες με το μακιγιάζ. Νομίζατε ότι όλα αυτά τα λεφτά είναι για μπογιές και πινέλα; Λάθος. Για ουίσκια είναι. Το άλλο που δε θα καταλάβω ποτέ ήταν η μανία τους να αυτοκαταστραφούν. Οι περισσότερες με προϋπαντούσαν με πρόσωπο ματωμένο. Λόγω του άγχους είχαν γεμίσει σπυριά και θεωρούσαν ότι η μόνη λύση ήταν να τα σκαλίσουν με χαρτοπετσέτες. Ένας χωματόδρομος που έπρεπε να ασφαλοστρώσεις μέσα σε κλάματα και υστερίες.

Όλα αυτά βατά, αρκεί να μην ήταν η νύφη έγκυος. Που απ' τις πενήντα νύφες, οι τριάντα ήταν. Η ευσυγκινησία της εγκυμοσύνης, της σπέσιαλ ημέρας και του κακού τους φλάρου μού 'κανε τη δουλειά γιοφύρι της Άρτας. Ενώ έχτιζα κι αυτό γκρεμιζόταν. Μόλις έλεγα έτοιμο το οικοδόμημα, πάταγαν αυτές τις υστερίες και το ισοπέδωναν.

Το κεφάλαιο συγγενείς ήταν το τελειωτικό χτύπημα. Έκανα τα δοκιμαστικά μου, αποφασίζαμε τα πάντα, συμφωνούσαμε να είμαστε μόνες με τη νύφη μέχρι να την ετοιμάσω κι άρχιζαν τα ευτράπελα. Άντε εξήγα στη μαμά, στις θείτσες και στις άλλες παρθένες ότι απαγορεύεται να χώσουν τη μύτη τους. Α-δύ-να-τον.

Αν σκεφτείτε ότι τα ραντεβού μου ήταν αποτέλεσμα συστάσεων, μπορείτε τώρα να καταλάβετε γιατί τα παράτησα. Τέλειωνα τη δουλειά, έδινα τις ευχές μου και περίμενα να μου στείλουν μια φωτογραφία της νύφης για το δειγματολόγιο. Και πάθαινα εγκεφαλικά. Περίμενε το σόι να φύγω, φαίνεται, για να αλλάξουν το μακιγιάζ. Σε μια πιτσιρίκα γύρω στα δεκαεφτά έβγαλαν το ροζουλί κραγιόν και της έβαλαν περτικαλί. Σε μια άλλη θεώρησαν καλό να προσθέσουν λίγη μαύρη (!) σκιά.

Απελπισία. Πρέπει να έχω το πιο αστείο δειγματολόγιο απ' όλες τις μακιγιέζ της Ελλάδας. Πάει η καριέρα μου. Πάει και το παραμύθι. Οι φίλες μου φιλοάργησαν να παντρευτούν. Εγώ ξενέρωσα τόσο που αποφάσισα να επικεντρωθώ στα μετά του γάμου μπας και ξαναβρώ το παραμύθι.

Στις συγκεντρώσεις μας συνέχιζαν να κυριαρχούν τα περιοδικά του γάμου. Ακόμη κι αν δεν τα είχαμε αγοράσει, στέλναμε μία επιτόπου να τα φέρει απ' το περίπτερο. Μέχρι που αυτό σταμάτησε. Πήγε η κολλητή να πάρει το

περιοδικό της και την άκουσε κανονικότητα : *«Ρε κορίτσι μου, τι τα θέλεις τόσα χρόνια τα κωλοπεριοδικά για γάμο; Πάρ' το απόφαση, εγώ σ' το λέω, δε θα σε παντρευτεί»*. Μεγάλα μούτρα οι περιπτεράδες τελικά.

Συνεχίσαμε με κομμένα φτερά τη Θεραπεία. Οι αγκαλιές μας τώρα ήταν πιο γερές, με μεγαλύτερο τρέμουλο και δεν είχαμε σκοπό να το αφήσουμε να μας καταβάλει. Η Θεραπεία αυτή με τις δύο αντιβιώσεις, μου έφερνε ζαλάδες και τάσεις λιποθυμίας. Το στομάχι μου πονούσε και με το ζόρι κρατιόμουν να μην κάνω εμετό στη δουλειά. Όλοι οι συνάδελφοι Θεώρησαν ότι είμαι έγκυος. Με ρωτούσαν αδιάκριτα και απορούσαν γιατί το αρνιέμαι ενώ τα συμπτώματα ήταν φανερά. Άλλοι νόμιζαν ότι δεν ήθελα να με ματιάσουν ενώ άλλοι ότι θέλω να το κρύψω απ' το αφεντικό.

Στα ζαφνικά, γέμιζε το γραφείο μου γλυκάκια, πορτοκαλάδες, μικροκεράσματα. Όλα τακτοποιήθηκαν όταν μετά από μέρες κουτσομπολιού με φώναξε στο γραφείο η προϊσταμένη μου. Της εξήγησα ότι όλα ήταν παρενέργεια αντιβιώσεων αλλά έκρυπα το πρόβλημά μου.

Δεν ήθελα ποτέ κανείς απ' τον περίγυρο και τους δικούς μου να μάθει γι' αυτό. Δε θα άφηνα κανέναν να ρωτάει, να αγχώνει και να πιέζει τον άντρα μου. Ήταν το μικρό (ή μεγάλο) μας μυστικό, η μοναδική σκιά στην υπέροχη ζωή μας. Σύντομα, όμως, δε θα υπήρχε μυστικό. Στη Θέση του Θα υπήρχε ένα όμορφο, γλυκό μωρό που θα έσβηνε όλα αυτά που περνούσαμε.

Άλλο ένα τρίμηνο πέρασε, άλλη μια εξέταση σπέρματος, άλλος ένας μαραθώνιος βιταμινών, αντιβιώσεων, Θλίψης. Το γαμημένο σαλόνι πάντα εκεί, γεμάτο με φουσκωμένες κοιλιές και ατέλειωτα παράπονα για πρησμένα στήθια και πόδια. Παράπονα για το σώμα τους, για τις καμπύλες τους, για τα κιλά. Καμία κουβέντα για το μωράκι τους.

Ήθελα να τις πιάσω απ' το λαιμό και να τις ταρακουνήσω γερά. Να καταλάβουν πόσο τυχερές είναι, να δουν μέσα απ' την κοιλιά τους, για πρώτη φορά, ότι δεν είναι σκέτο λίπος, υγρά και βάρος. Ότι έχουν μια ακόμα καρδούλα να χτυπάει και την πληχώνουν πριν καν γεννηθεί.

Η επίσκεψη αυτή ήταν μια ανάσα. Όλα ήταν καλύτερα, οι εξετάσεις πιο καλές, τα μικρόβια είχαν υποχωρήσει και η γιατρίνα γελούσε.

Μπουγελόβομβες

Προσπαθώ πάντα να είμαι μπροστά από την εποχή μου. Πρέπει με κάποιο τρόπο ν' αυξήσω τις πωλήσεις. Μετά από πολύωρη σκέψη θυμήθηκα τα μπουγέλα.

Ξέρετε, το κλασικό έθιμο όταν κλείνουν τα σχολεία, αμέσως μετά το ξεπουπούλιασμα των βιβλίων -ειδικά της φυσικής, μπορούσα να το κάνω και με τα δόντια- όπου ακολουθεί το μπουγέλωμα, με μια απαράδεκτη εμμονή στις άσπρες κοριτσίστικες μπλούζες - λύσσα.

Τηλέφωνο αμέσως στις αποθήκες να μου βρουν μπουγελόβομβες. Δεν τις ξέρετε; Είναι σακούλια γεμάτα μπαλονάκια, σε μέγεθος προφυλακτικού, που εφαρμόζουν στη βρύση και γεμίζουν νερό (τη συνέχεια τη φαντάζεστε). Το επόμενο βήμα ήταν να διαδοθεί. Πολύ ξενέρωτα, ρε γαμώ το, τα πιτσιρίκια! Γέμισα δύο μπαλονάκια και τα πέταξα στον κυρ-Σωκράτη απέναντι (όχι, μη λυπάστε, τα άξιζε γιατί όλη τη μεγάλη βδομάδα μου πέταγε δυναμιτάκια μέσα στο μαγαζί).

Η αρχή έγινε. Δηλαδή της κακομοίρας έγινε. Ξεπούλησα σε μια μέρα. Αλλά την πάτησα άσχημα. Το δαιμόνιο εμπορικό μου μυαλό δεν είχε υπολογίσει το βασικότερο. Οι βρύσες του σχολείου ήταν κλειστές - το μαλάκα το διευθυντή, τώρα βρήκε να κάνει οικονομία. Ορδές οι μπόμπιρες έξω από το μαγαζί. «*Κυρά-Ντίνα, να γεμίσουμε τις βόμβες*»; Ξαφνικά έγινα κυρά-Ντίνα. Η φρίκη! Τι να πω, κινδύνευε το μέλλον της επένδυσής μου: «*άντε, ένας-ένας και το νου σας μη λερώσετε το πάτωμα*». Κατάφερα να μετρήσω καμιά εικοσαριά κεφάλια.

Η ουρά έφτανε έξω από το μαγαζί ενώ το πάτωμα επιεικώς σκατά. Τις πέταγαν και ξαναγύριζαν στην ουρά. Ο πόλεμος ξεκίνησε από μία μικρή σπιθίτσα. Όπως πάντα ο Άρης - έξι χρόνων και μία γλωσσάρα ναααα: «*Κυρά-Ντίνα, εσύ τί ομάδα είσαι*»; Και την είπα τη μαλακία: «*Ιωνικός, ρε ηλίθιο, και μη με ξαναπείς κυρά-Ντίνα*». Όπως καταλαβαίνετε, είμαι μούσκεμα. Και το μισό εμπόρευμα μαζί με τα ράφια. Δεν πρόλαβα να αντιδράσω. Έκατσα και τις έφαγα σαν μια κυρά-Ντίνα. Και γέλαγα κιόλας. Σκέφτομαι να μοιράσω τη ζημιά και να φέρω φυσοκάλαμα.

Μπα, μαλακία, από τώρα πονάει ο κώλος μου.

Έκατσε να μου εξηγήσει:

- Ξεκινάμε, φιλενάδα. Τώρα είναι τα εύκολα. Πάμε για σπερματέγχυση.

- Τι;

- Θα έρθεις τη δέκατη τρίτη μέρα του κύκλου σου, εκτός αν πέφτει σαββατοκύριακο που πάω στο εξοχικό, και Θα σε γκαστρώσουμε. Σε ποια μέρα είσαι τώρα;

- Ε... στην όγδοη.

- Τέλεια, την άλλη Τετάρτη πρωί-πρωί φέρε μια χυσιά φρέσκια και έλα να σε γκαστρώσω. Πες και του μάγκα να 'ρθει αν θέλει να δει τι τραβάμε για την πάρτη τους.

- Καλύτερα όχι, δεν τα αντέχει αυτά...

- Βέβαια, αυτοί τί ξέρουν από εξετάσεις, αίματα και πόνους; Κάτσε να πας για τοκετό και να 'ρθει να μου πει πως δεν τ' αντέχει. Απ' τα μαλλιά Θα τον χώσω μέσα να τα δει όλα.

- Δηλαδή, έχω πιθανότητες;

- Σίγουρα, μωρό μου. Την άλλη βδομάδα Θα είσαι έγκυος. Σκίζω το δίπλωμά μου.

Ούτε που θυμάμαι πώς πήγα σπίτι, ούτε πού πήγε η ζαλάδα απ' τα φάρμακα, ούτε πόση ώρα τον περίμενα να σχολάσει. Είχα κάτσει στον καναπέ και ονειροπολούσα. Θα γινόμουν μητέρα. Θα είχα το δικό μου μωρό. Εκείνο το βράδι ήταν από τα πιο όμορφα και παθιασμένα της ζωής μου. Κάναμε έρωτα επειδή το θέλαμε, επειδή ήμασταν ευτυχισμένοι. Δε μας ένοιαζαν οι στάσεις, δεν υπολογίσαμε με το ρολόι, το θερμομέτρο και το ημερολόγιο.

Μας είχε φύγει ένα τεράστιο βάρος κι ας έκανε μια αιωνιότητα να έρθει εκείνη η Τετάρτη. Που... στην ουσία έκανε δύο αιωνιότητες. Αλλά δεν πείραζε καθόλου. Ξενυχτούσα σκεφτόμενη όλα αυτά που έπρεπε να τακτοποιηθούν. Για πρώτη φορά με απασχολούσαν τα διαδικαστικά μιας εγκυμοσύνης. Το δωμάτιο του μωρού, το χρώμα του τοίχου και τα σέξι εσώρουχά μου που σύντομα Θα έκρυβα στο πατάρι για εννιά ονειρικούς μήνες.

Είχε ξημερώσει και άρχιζε πάλι ο μαραθώνιος. Αναμονή στην τηλεόραση, εκείνος κλεισμένος με τις ώρες στο μπάνιο. Έπρεπε για το σημερινό σπέρμα να βάλει τα δυνατά του. Να μην του φύγει ούτε μια σταγόνα έξω απ' το κυπελάκι, να είναι καθαρός, να μην αγχωθεί, να μην τον πιέσω.

Love story

Η Ειρήνη ήρθε σήμερα πολύ χαρούμενη. Την ψήφισαν Πρόεδρο της τάξης. Απ' τη χαρά της, ψώνισε δύο σοκολάτες και τρία τσιπς. Ήμουν στη Δευτέρα Γυμνασίου όταν μου έγινε η πρόταση από την κολλητή: «βάλε, βρε χαζό,

υποψηφιότητα και αν γίνεις ταμίας θα πάρουμε κραγιόν, καλλυντικά και θα τα έχουμε όλες μαζί σαν το Β3. Όλες θα σε ψηφίσουν».

Ήμουν πάντα άνθρωπος χαμηλών τόνων αλλά το δέλεαρ ήταν γαργαλιστικό. Ένα ολόκληρο νεσεσέρ καλλυντικά είχε το Β3. Αυτές ήταν καλύτερες; Βέβαια, ήταν λίγο αστείο να βλέπεις είκοσι wannahbe γκόμενες με το ίδιο κραγιόν, το ίδιο μαύρο μολύβι σύριζα στο μάτι και το ίδιο μανό, αλλά από το τίποτε... Έπειτα, μου υποσχέθηκε ότι θα κάθονταν να τις βάφω εγώ -το είχα από τότε, βλέπετε, το μικρόβιο του make up artist / my ass- και την έκανα τη μαλακία.

ΟΚ, ας μιλήσουμε λίγο για κείνη την εποχή για όσους δεν τη ζήσατε. Ήταν η αξέχαστη εποχή των γυαλιστερών ελαστικών κολάν όλων των χρωμάτων με έμφαση στο λαχανί. Ήταν η πλουμιστή εποχή των πλαστικών χαλκάρων στο αυτί και των τεράστιων ελαστικών ζωνών πάνω από τα κολάν. Ήταν κυριολεκτικά η εποχή του παγωνιού με αποκορύφωμα το πανύψηλο κοκόρι στη φράντζα. Τα αγόρια όλα με το παπάκι, το ψαράδικο τζην, την άσπρη κάλτσα και το γυαλιστερό σκαρπίνι. Φον Καστρί τους λέγαμε εμείς. Καρεκλάδες θέλανε να τους λέμε αυτοί. Got the picture?

Η λύσσα της ματαιοδοξίας μας έχρισε την αφεντιά μου Πρόεδρο, αφού το μυστικό πολιτικό μου πρόγραμμα είχε διαδοθεί σε όλη την τάξη. Τα αγόρια ήταν καμιά δεκαριά και αδιάφοροι. Ως Πρόεδρος, ένιωθα λίγο ηλίθια καθώς δεν είχα να προτείνω κάτι σε αντιδιαστολή με τον Πρόεδρο του Β5. Ήταν ένα κοντό καχεκτικό αγόρι ίσα που μου έφτανε στο στήθος. Αγόρασε με χρήματα της τάξης του μία εγκυκλοπαίδεια και την έκανε δώρο στη βιβλιοθήκη του σχολείου (το γλυφτρόνι). Εγώ αγόρασα δύο υπέροχα μείκ απ στικ που ήταν και για την ακμή και έτσι κέρδισα και τα αγόρια μετεκλογικά.

Έφτασε, λοιπόν, η αποφράδα ημέρα που έπρεπε όλοι οι Προέδροι των τάξεων να προτείνουν θέατρο για την εκπαιδευτική εκδρομή. Εγώ πρότεινα το Δελφινάριο που είχε μία υπεργαμάτη υπερπαραγωγή με τον Τσάκωνα. Το γλυφτρόνι πρότεινε το «Ένα καπέλο γεμάτο βροχή» με τον Κατρανίδη. Η Γυμνασιάρχης τον επαίνεσε και γελώντας μου ειρωνικά, κατάφερε να την πείσει να δούμε την κουλτουρομαλακία.

Τον επόμενο χρόνο κι οι δύο πάλι Προέδροι των τάξεων. Πίκρα. Εκείνος πιά δύο κεφάλια ψηλότερος κι εγώ να τον κοιτάω σαν χάνος μέσα από το μαύρο μολύβι που μου 'τσουζε τα μάτια.

Κάποια χρόνια μετά, ενώσαμε τα ταμεία μας για πάντα.

Το ιατρείο ήταν πολύ πιο μακριά απ' το μικροβιολογικό, γι' αυτό Θα παίρναμε τη μηχανή μας. Ήταν αφημένη για δύο χρόνια γιατί τα λεφτά μας είχαν περιοριστεί αρκετά με τη συμβίωση. Άλλωστε, τα ανέμελα χρόνια και οι βόλτες με τη μηχανούλα είχαν περάσει για τα καλά. Τώρα καλούμασταν να παίζουμε τους σοβαρούς ενήλικες με τα βαριά προβλήματα. Τόσο βαριά που μια μηχανούλα δεν μπορούσε πια να σηκώσει.

Την πλύνουμε, τη γυαλίσαμε, τη σενιάρουμε και τη στήσαμε ακριβώς μπροστά στην πόρτα, λες και πέντε μέτρα παρακάτω Θα καθυστερούσαν δραματικά το άγριο ράλι μας. Τέτοιο τρέξιμο δεν είχαμε κάνει ποτέ. Απόσταση μιάς ώρας με κίνηση την καταφέραμε σε δέκα λεπτά. Εκείνος Θα με περίμενε κάτω. Δεν είχε δύναμη να αντικρίσει τη γιατρό. Ανέβηκα στον τέταρτο με τα πόδια. Δεν ήθελα η πεταλούδα που με καταδίωκε απ' την άλλη άκρη της γης να μου φέρει άλλη καταστροφή. Φοβόμουν ότι Θα κλειστώ στο ασανσέρ, ότι Θα μου πιάσει την κουβέντα η χριά που στεκόταν απ' έξω, ότι Θα λιποθυμήσω αν σταματούσα έστω για ένα λεπτό.

Το σαλόνι άδειο αυτή τη φορά. Το κοίταξα με θυμό, ξέροντας ότι είχε φτιαχτεί μόνο για μένα. Για να βρίσκεται εκεί να με περιμένει και να με χλευάζει. Να δεχτεί τις αγωνίες μου και τις λύπες μου. Μόνο τις δικές μου. Κανείς στον κόσμο δεν ένιωθε όπως εγώ. Πέρασα αμέσως στο ιατρείο. Όλα ήταν παγωμένα. Τόσο παγωμένα όσο και ο φόβος που με είχε κυριεύσει μόλις πάτησα το πόδι μου εκεί. Γδύθηκα μηχανικά και η γιατρίνα πήρε το κυπελάκι και το έβαλε σε έναν καθετήρα. Ένα μυτερό πέος που με τρώμαζε. Αλλά αν αυτό χρειαζόταν για να γίνω μητέρα Θα το ξεπερνούσα.

- Είσαι αλλεργική στο σπέρμα;
- Δεν ξέρω.

Πήρε μια σύριγγα με ένα φάρμακο στο ένα χέρι και τον καθετήρα στο άλλο. Μου είπε πως αν είμαι αλλεργική Θα μου βάλει τη σύριγγα και όλα καλά, αρκεί να κάνω υπομονή γιατί Θα πονέσω. Πριν τελειώσει τη φράση της, ο παγωμένος καθετήρας μπήκε μέσα μου και ένας τεράστιος πόνος με κυριεύσε. Ήταν σαν ένας σεισμός, ένα απίστευτο τράνταγμα που με κατατρόμαζε. Το φάρμακο δε χρειάστηκε αλλά ο πόνος έκανε πολλή ώρα να περάσει. Έμεινα σ' αυτή την άβολη θέση περίπου μισή ώρα περιμένοντας το Θαύμα.

Τις ημέρες που βγαίνουν τα κουτσομπολοπεριοδικά, η βιτρίνα μου γεμίζει κόσμο. Όμως δεν τους φτάνει αυτό. Μπαίνουν και μέσα, περίεργοι από τους χτυπητούς τίτλους για να διαβάσουν τα καινούργια κουτσομπολιά. Σήμερα είχαμε σουαρέ. Οι μαμάδες άφησαν τα πιτσιρίκια τους στο δημοτικό και θα πήγαιναν όλες μαζί για καφέ. Ήρθαν για πολεμοφόδια. Τσιγάρα, τσίχλες, εφημερίδες. Μαζεύτηκαν όλες μπροστά από τα περιοδικά κι άρχισαν τα κοινωνικά σχόλια. «Καλά, αυτή σίγουρα έχει βάλει βυζιά», «γιατί, η τάδε είχε τέτοια μύτη;», «εγώ αν είχα τα λεφτά τους σταρ Ελλάς θα βγαίνα», «εμένα το βυζί μου είναι φυσικότατο, πιάσε να δεις», «κοίτα, πέτρα ο κώλος μου, αυτές είναι όλες πλαδαρές, πιάσε». Δεν έχω παράπονο. Έπιασα μπόλικά βυζιά και κώλους, αμφιταλαντεύτηκα για λίγο αλλά τους το 'πα: δεν αλλάζω συνήθειες. Συνεχίζω να είμαι straight.

Η συζήτηση πήγε στην ομορφιά. Δεν ξέρω αν είναι θέμα καθαρά ανταγωνισμού, ανασφάλειας ή απλά κουτσομπολιού, αλλά πάντα η συζήτηση με αυτές τις γυναίκες πάει στην ομορφιά.

Δε θεωρώ ότι οι όμορφες χρίζουν επιβράβευσης απ' τη στιγμή που τους δόθηκε αυτό το δώρο χωρίς να κάνουν κάτι οι ίδιες. Έπειτα, είναι κάτι παροδικό και σχεδόν υποκειμενικό. Γι' αυτές τις γυναίκες, όμως, είναι πανάκεια. Άπαξ και το διαθέτεις, είσαι όλα τα καλά του κόσμου. Αποδίδουν στην εμφάνιση, την καλλιέργεια, την αξία, την προσωπικότητα κι ένα σωρό άλλα εκτός από αυτό που θα 'πρεπε. Ότι, βασικά, είσαι αξιογάμητη.

Δεν τους λέω τίποτε. Πάντα ήμουν υπέρ των πλαστικών επεμβάσεων αν όλοι δίνουν τόση αξία στην εμφάνιση. Το αν η κάθε σταρλετίτσα έβαλε βυζιά, έφτιαξε μύτη και κώλο ποσώς θα με ενδιέφερε αν εκείνη το ήθελε ή το χρειαζόταν. Άλλωστε, από αυτά και μόνο κρίνεται καθημερινά από τις μαμάδες στη γειτονιά μου. Τι να τους λέω τώρα για αξιοπρέπειες, ανθρωπιές και ταλέντα. Το θέμα είναι ο άντρας τους να καμαρώνει το βυζί και τον κώλο, χωρίς απαραίτητα να ενδιαφέρεται πού είναι κολλημένα.

Για μένα η σύλληψη δε θα ήταν όπως του υπόλοιπου κόσμου. Ήξερα ακριβώς τη στιγμή που γινόταν, τον τρόπο και την ημερομηνία. Αυτή τη μέρα την είχα ονειρευτεί διαφορετικά. Θα ήταν το αποτέλεσμα μιας παθιασμένης νύχτας που θα μας έμενε αξέχαστη για όλη μας τη ζωή. Είχα κρύψει νιόπαντρη μέσα-μέσα στο συρτάρι με τα εσώρουχα ένα ζευγάρι κίτρινα παιδικά καλτσάκια. Το είχα ξεσηκώσει από μια ταινία για να ανακοινώσω την εγκυμοσύνη μου. Θα του τα έβαζα πάνω στο τραπέζι δίπλα στο φαγητό κι

εκείνος Θα με αγκάλιαζε και Θα κλαίγαμε από χαρά. Αυτά όλα, όμως, έμειναν όνειρα και τα καλτσάκια τόσα χρόνια στο συρτάρι.

Έπρεπε να περιμένω δυο βδομάδες για το τεστ εγκυμοσύνης. Δυο ακόμη βδομάδες για να αρχίσει στ' αλήθεια η ζωή μου. Είχε αρχήσει λιγάκι παραπάνω αλλά τα είχα καταφέρει μια χαρά. Τα συμπτώματα άρχισαν αμέσως. Συνεχείς ναυτίες, ζαλάδες, κόπωση. Το στήθος μου έκαιγε και ήταν πρησμένο. Η γιατρός μου με είχε προειδοποιήσει για όλα αυτά και κάθε πρωί, κάθε νέο σύμπτωμα το καλωσόριζα με υπέρμετρη χαρά. Οι μέρες κυλούσαν πολύ-πολύ αργά. Όλοι αυτοί οι μήνες της Θεραπείας ήταν παιχνιδάκι μπροστά σε αυτές τις δυο βδομάδες.

Κοιμόμουν σπάνια, έτρωγα όλο και πιο πολύ, οι ναυτίες εντεινόταν. Τα πιο γλυκά βασανιστήρια της ζωής μου. Εκείνο το πρωί είχα σηκωθεί απ' τις έξι. Κοίταζα το τεστ και περίμενα πώς και πώς να μου επιβεβαιώσει αυτό που ήδη ήξερα. Και μετά φωνές αγκαλιές, τηλέφωνα και βουρ για τη ζωή που ονειρεύτηκα. Μέχρι τις οχτώ που μου είχε πει η γιατρίνα να κάνω το τεστ καθόμουν κουλουριασμένη στην καρέκλα της κουζίνας.

Είχα πάρει τρία διαφορετικά τεστ για σιγουριά και ήταν αδύνατο να κουνηθώ γιατί Θα κατουριόμουν πάνω μου. Δεν έπρεπε να πάω τουαλέτα όλη νύχτα και δεν έπρεπε να πω καφέ. Διάβαζα και ζαναδιάβαζα τις οδηγίες και στο κεφάλι μου κυριαρχούσαν ροζ σταυροί και παύλες. Σημαδάκια που σίγουρα Θα σήμαιναν ένα τεράστιο ΝΑΙ! Δεν είχα ζανακάνει τεστ εγκυμοσύνης. Δεν υπήρχε ποτέ λόγος. Ήξερα ακριβώς την ημέρα που Θα έχω περίοδο, πολλές φορές και την ώρα.

Ποτέ δεν είχα χρησιμοποιήσει αντισυλληπτικά ή προφυλακτικό με τον άντρα μου. Άλλωστε, τα τελευταία χρόνια μια εγκυμοσύνη κάθε άλλο παρά δυσάρεστη έκπληξη Θα ήταν.

Κώλοι με τέμπο

Από σήμερα πουλάω και αδυνάτισμα. Έχουν βάλει μηχανήματα παθητικής γυμναστικής μέσα στα περιοδικά! Ναι, αυτό που ξαπλάρεις και σου γραμμώνει την μπάκα. Κάνει, λέει, και αδυνάτισμα και σύσφιξη, αποσυμφόρηση και διάλυση κυτταρίτιδας και πολλαπλούς οργασμούς - ω, ναι, μου το 'παν κι αυτό οι αθεόφοβες!

Βάζεις ένα απεριτίφ, κολλάς τα ηλεκτρόδια, διαλέγεις το ρευματάκι της αρεσκείας σου -συνεχές, εναλλασσόμενο ή και τα δύο- και βλέπεις την μπάκα να κάνει πάνω-κάτω / τρεμούλιασμα / χούλα-χουπ / γκλου-γκλου και ξανά μανά. Το δίνουν δώρο με περιοδικά σε μέγεθος walkman.

Έρχεται μια γιαγιά που το αγόρασε με το περιοδικό και ρωτάει: «Λες να μου κάνει ζημιά στο βηματοδότη»; Όχι, ρε γιαγιά, άραξε, το πολύ-πολύ να ανακαλύψεις το σημείο G. Μετά και να τα τινάζεις δεν τρέχει μία, θα τα 'χεις ζήσει όλα στον έρωτα. Το πιο αστείο είναι η διάταξη των ηλεκτροδίων. Μαζί με την πώληση του περιοδικού πρέπει να κάνω σεμινάριο στην καθεμιά για τις εκφύσεις και τις καταφύσεις των μυών. Κι άντε τώρα να τους εξηγήσεις κατά πού πέφτει ο ορθός κοιλιακός.

Αφού η χαλάρωση είναι στον αφαλό, χέστηκαν. Πάνε και βάζουν όλα τα ηλεκτρόδια, κόκκινα, μπλε -κοίτα τι χαριτωμένα χρωματάκια, μες στη μόδα είναι- γύρω από τον αφαλό σαν λουλουδάκι. Μερικές τα φοράνε το πρωί, γαντζώνουν το μηχάνημα μέσα απ' το ρούχο και πάνε για ψώνια. Έρχονται όλο χαρά στο μαγαζί και μου σηκώνουν την μπλούζα για να δω τον αφαλό να μου γελάει. Άλλες, εκεί που ψάχνουν στα ράφια, βλέπεις τον κώλο να σε χαιρετάει με τέμπο. Δεξιά-αριστερά - πάνω-κάτω - τρέμουλο - παύση. Αν κρίνω απ' τις φάτσες, μάλλον έχουν και πολλαπλούς οργασμούς. Χαλάλι.

Τα τεστ εγκυμοσύνης είναι σκληρά. Είναι η μεγαλύτερη αδικία που υπάρχει στον κόσμο. Τα μισώ από εκείνο το πρωί με όλη τη δύναμη της ψυχής μου. Πρέπει να τα πουλάνε παρέα με έναν άνθρωπο για να κλάψεις στον ώμο του. Είναι επικίνδυνο να δίνουν έτσι απλά στον κόσμο αυτά τα Θανατηφόρα όπλα. Τρία διαφορετικά τεστ, τρία αρνητικά αποτελέσματα.

Η γιατρός μου ήταν εκνευριστικά καθησυχαστική. «Σιγά το πράγμα! Θα προσπαθήσουμε ξανά τον επόμενο μήνα». Το δίπλωμά της, όμως, δεν το έσκισε. Αντιθέτως, είχε βρει μια πολύ καλή λύση στις αφραγκιές της. Και εγώ έπρεπε αντί να φουσκώνει η κοιλιά μου να βρω τρόπο να φουσκώσω πάλι το πορτοφόλι μου για τη νέα προσπάθεια.

Η απογοήτευση ήταν πολύ μεγαλύτερη από όσο φανταζόμουν. Τα ψεύτικα συμπτώματα εξαφανίστηκαν την επόμενη στιγμή. Είχα παραμυθιάσει τόσο τον εαυτό μου που για δύο ολόκληρες βδομάδες ήμουν πολύ έγκυος. Είχα πείσει το στήθος μου να πρηστεί και να πονάει, το στομάχι μου να έχει ναυτίες, το κεφάλι μου να γυρνάει, αλλά ήταν όλα ψέματα στον εαυτό μου. Θα ήθελα η αυθυποβολή να με βοηθούσε να μείνω έγκυος αλλά δεν ήταν αρκετή. Τα ψέματα είχαν τελειώσει. Τη Θέση τους πήρε μια επίπονη περίοδος με μεγάλη αιμορραγία και πολύ πόνο. Κανένα παυσίπονο δεν αρκούσε, κανένα παυσίπονο δε βοηθάει τους πόνους της ψυχής.

Τα πράγματα στη δουλειά μου πήγαιναν από το κακό στο χειρότερο. Τα ποσοστά ολοένα και έπεφταν και όλες οι πελάτισσες προτιμούσαν τους

πλαστικούς χειρουργούς. Είχα μείνει με έναν ξερό μισθό που δε μου επέτρεπε άλλες προσπάθειες. Ενοίκια, λογαριασμοί, υποχρεώσεις, είχαν όλα συνωμοτήσει εναντίον μας. Και τα χρήματα που θα χρειαζόμουν ήταν πολλά. Η κοινωνική μας ζωή είχε περιοριστεί στους τοίχους του σπιτιού μας και όλα τα φιλαράκια μας μαζεύονταν εκεί.

Ήταν πολύ όμορφη εποχή αλλά δε μου αρκούσε. Δουλεύαμε όλη μέρα και τα χρήματά μας ίσα που έφταναν για να ζήσουμε μέσα σε αυτούς τους τοίχους. Η αγάπη μας, όμως, πάντα εκεί. Μέσα στη «σπηλιά» μας. Μέσα στο δωμάτιο που είχαμε διαμορφώσει για να περνάμε χρόνο μαζί. Στο δωμάτιο που ο κανονικός κόσμος ονομάζει «παιδικό». Δύο γραφειάκια με δύο υπολογιστές. Στη μέση μια μικρή τηλεόραση και μια καρέκλα για να ακουμπάμε τα πόδια μας. Τα πόδια του χάιδευαν διαρκώς τα δικά μου. Μερικές φορές σηκωνόταν και μου έδινε μια γλυκιά αγκαλιά.

Να φάω τα κόκαλά μου

Όχι, επιτρέψτε μου, δεν έχετε την παραμικρή ιδέα πόσο πολύ επηρεάζουν τη ζωή μερικών ανθρώπων οι μελλοντολόγες. Ούτε εγώ είχα. Μέχρι πρόσφατα.

Το να επισκεφτείς μία τέτοια κυρία το θεωρώ αν μη τι άλλο ηλίθιο, ακόμα κι αν είναι για χαβαλέ. Που, μεταξύ μας, ποτέ δεν είναι. Αρκεί η εν λόγω κυρία να πατήσει το ανάλογο κουμπί -γκόμενος, λεφτά- που στάνταρ ψοφάς να το πατήσει. Υπάρχει, λοιπόν, κοντά στο ψιλικατζίδικο μια τέτοια κυρία που έχει αναστατώσει το σύμπαν. Τα πάντα ξεκινάνε ως συνήθως, πως το χάρισμα είναι κληρονομικό, αλλά κοτσάρουν από δίπλα και κάποιο όραμα, κατά προτίμηση τίποτε Αγίων, για να μη μείνουν όξω κι οι Θεούσες.

Η κυρία πρόσθεσε και μια ανίατη ασθένεια, ένα διαζύγιο, δυο παιδιά χωρίς πατέρα και άλλες πολλές δυστυχίες. Ο Θεός τής είπε ότι *«δεν πειράζει αν παίρνει λεφτά αφού τα έχει τόσο ανάγκη, οπότε θα κάνει μια εξαίρεση και θα συνεχίσει να της παρέχει το χάρισμα»*. Έτσι, χωρίς τύψεις -είπαμε, το 'πε ο Θεός- χρεώνει πενήντα ευρουδάκια την επίσκεψη.

Βρήκε το πρώτο θύμα και δε χρειάστηκε καθόλου διαφήμιση γιατί πρόκειται για την καφετζού που έχει μαγαζί παραδίπλα. Της μουρλής έγινε. Όλες πήγαν. Κι όλες πέρασαν από το μαγαζί μου για να πάνε πεσκέσι στην κυρία *«που η καημένη είναι άρρωστη, χωρισμένη, με δύο παιδιά, χαλάλι της»*. Έκανα

τον τροχονόμο, «*όχι, εσείς πάρτε της μπισκότα γιατί η κυρία Τούλα τής πήγε παγωτό και εσείς πάρτε χυμούς ή αναψυκτικά*». Τουλάχιστον δούλεψα κι εγώ.

Η δαιμονικά έξυπνη αυτή γυναίκα δεν πήρε χρήματα από μία, με αποτέλεσμα οι υπόλοιπες να πειστούν για το θεόσταλτο του δώρου της και το αγνό των προθέσεών της. Βέβαια, πώς αυτό το δώρο μεταφράζεται μέσα από ταρώ, καφέδες και ματζούνια, δεν πήγε το μυαλό τους.

Φορούν πλέον ένα φυλακτό -εκατό ευρώ το μαλλί- που φτιάχτηκε αποκλειστικά για την καθεμιά κι είναι διαβασμένο σε κάτι κύματα, σε κάτι πανσέληνους, σε κάτι θείες λειτουργίες, θα σας γελάσω. Α, εκτός από τα κλασικά αξεσουάρ ψόφιων ζώων, το φυλακτό περιέχει και αίμα περιόδου - θα ξεράσω.

Εδώ, έχουμε πλέον παράθυρο στον Θεό. Ούτε που ξέρω τι δικαιολογίες έχω πει για να μην πάω. Δεν παίζει να την αμφισβητήσω γιατί θα μου ξεμείνουν τα μπισκοτάκια και λήγουν σε μια βδομάδα, γαμώ το. Το τελειωτικό: η κυρία ενημέρωσε όλες τις πελάτισσες πως θα πρέπει να είναι έτοιμες για το 2012 γιατί το DNA των Ελλήνων *κάτι* θα κάνει. Τώρα, μουσακά, παπουτσάκια, θα σας γελάσω.

Λοιπόν, αυτοχρίζομαι προφήτης και μετά το όραμα που είδα, να φάω τα κόκαλά μου αν αυτή η γειτονιά δε γίνει μπουρδέλο.

Πέρασε περίπου ένας χρόνος χωρίς να μπορέσουμε να κυνηγήσουμε το όνειρό μας. Άλλαξα επάγγελμα. Δούλεψα λογίστρια σε μια εταιρεία, μαθαίνοντας λογιστική τα βράδια. Έκανα ό,τι ήταν δυνατόν για μπορέσω να μαζέψω τα χρήματα.

Δύο μισθοί δεν είναι ποτέ αρκετοί. Δουλεύοντας και οι δύο δωδεκάωρα δεν καταφέραμε τίποτε. Είχαμε ακόμη το σαραβαλάκι μας, την εφηβική μηχανούλα μας και ένα νοικιασμένο τριαράκι με τα απαραίτητα. Το «παιδικό» δωμάτιο δεν έλεγε να γίνει παιδικό. Παρέμενε σπηλιά. Αποφασίσαμε να ρισκάρουμε από το πουθενά. Αποφασίσαμε να κάνουμε μια επιχείρηση. Ημασταν άσχετοι με τις επιχειρήσεις αλλά θα τα καταφέρναμε. Δεν είχαμε πάρει ποτέ δάνειο, δεν είχαμε πιστωτική, αλλά το όνειρο θα το κυνηγούσαμε ξανά.

Για πέντε μήνες μετά τη δουλειά γύριζα όλες τις περιοχές με τα πόδια για να βρω το κατάλληλο μαγαζί. Θα ανοίγαμε ψιλικατζίδικο. Εκείνος θα παρέμενε στη δουλειά του κι εγώ θα δούλευα στο μαγαζί μας. Δε χρειαζόταν μεγάλο δάνειο και είχα σκοπό να πλουτίσω και να κάνω μεμιάς δέκα παιδιά. Θα τα είχα όλα μαζί μου στο μαγαζί, εκεί θα παίζανε, εκεί θα διαβάζανε. Τα δικά μου παιδιά θα τα μεγάλωνα μόνη μου. Η έτσι νόμιζε το μικρό μου μυαλό.

Οι φίλοι έπεσαν να μας φάνε. Δεν ήξεραν λεπτομέρειες από το Γολγοθά μας αλλά το ωράριο τους φάνηκε εξωφρενικό. Έπειτα οι σπουδές μου, η προϋπηρεσία μου, τα πτυχία μου, θα πήγαιναν όλα στο βρόντο. Ποτέ δε με ενδιέφεραν οι άδειοι τίτλοι, πόσω μάλλον όταν συνοδεύονται από έναν ξερό μισθό. Δεν άκουσα κανέναν. Είχα δίπλα μου τον άνθρωπό μου και τη μοναδική πιθανότητα να γίνουμε γονείς.

Αφού βρήκαμε το μαγαζάκι μας, μας πήρε άλλους έξι μήνες για τα διαδικαστικά. Πήραμε πέντε δάνεια και φουσκώσαμε τρεις ολόκληρες πιστωτικές αλλά το κάναμε κουκλί. Χώθηκα μέσα και δούλεψα με την ψυχή μου. Από τις ομορφότερες δουλειές που υπάρχουν αλλά και από τις πιο κουραστικές.

Πήρα και τον υπολογιστή μου, τη μικρή τηλεόραση και περίμενα τη μαγική στιγμή.

Επαγγελματικά μυστικά

Οι σταθεροί πελάτες μου δεν έχουν ονόματα. Ή... πρέπει να 'χουν αλλά δε με βολεύουν. Για να τους ξεχωρίζω, έχω δώσει κωδικούς.

Ο Δύο-γάλατα-τέσσερα-γιαούρτια-και-μία-φρυγανιά είναι πολύ καλός πελάτης αλλά πολύ πουρό για να συννενοηθείς. Άμα καμιά φορά ξεχαστώ και τον ρωτήσω τι κάνει, με αρχίζει σε ιστορίες για το έντερό του και παθαίνω αναγούλα. Ο Μάλμπουρο-μαλακό-και-δυο-μεγάλα-χαρτάκια είναι ο πιο ξεχασιάρης. Μονίμως στην κοσμάρα του. Όταν θυμηθεί να ξυπνήσει παίρνει και καμιά σοκολατίτσα. Όταν θέλω να ξεπουλήσω σοκολάτες, τον σκουντάω κατά λάθος -ήταν τυχαίο και τα τέτοια- και ξυπνάει αμέσως.

Αυτός που σιχαίνομαι περισσότερο είναι ο Το-Playboy-κι-ένα-χαρτομάντιλο. Έχει μια περίεργη γλοιώδη φάτσα και κρύβει πάντα το περιοδικό κάτω από την μπλούζα του. Καμιά φορά λύνει τη ζώνη και το στηρίζει μέσα στο παντελόνι του. Αηδία. Φοράει πάντα μπλε σώβρακο. Μπορεί να είναι και το ίδιο. Ο Σίλκατ-κίτρινο-καλημέρα-κούκλα είναι ο πιο ενοχλητικός. Όχι επειδή μιλάει,

καθόλου θα έλεγα, αλλά γιατί κοιτάει επίμονα. Είναι ο λόγος που δε φοράω ποτέ ντεκολτέ στο μαγαζί.

Ο Ένα-προφιτερόλ-και-ένα-κουτάλι με έχει κάνει να σκυλομετανιώσω που έβαλα τέτοιες γλυκομαλακίες στο μαγαζί. Πρέπει κάθε φορά να περιμένω να ανοίξει το προφιτερόλ, να το φάει με δυο χασιές χτυπώντας τις χειλάρες του -η γυναίκα του δεν τον αφήνει να τρώει γλυκά στο σπίτι- και να μου παρατήρει τα σκουπίδια πάνω στον πάγκο, ενώ έχει καταπασαλειφτεί. Αντίθετα, ο Πέντε-μπύρες έρχεται τρεις φορές τη μέρα και είναι πολύ συμπαθητικός γιατί ποτέ δεν ξεχνάει να μου φέρει τα άδεια μπουκάλια.

Μ' αυτόν όμως που το καταευχαριστιέμαι μέχρι αηδίας είναι ο Μήπως-έχεις... Πλέον ξεκινάει με το «μήπως» γιατί πάντα του λέω όχι. Από τη μέρα που διασταύρωσα ότι αυτός ήταν που μου έκανε τηλεφωνικές φάρσες δεν έχει πατήσει πόδι στο μαγαζί. Ρωτάει απ' την πόρτα και τον στέλνω από κει που 'ρθε. Έχω ανώμαλους, δε θέλω άλλους. Ειδικά αυτοί που τους δίνω απόδειξη διαβάζουν το όνομα και το τηλέφωνό μου και με πήζουν στις φάρσες.

Άφησα τελευταίο τον Τι-φτάνει-να-πάρω. Ίσα που μου φτάνει μέχρι τα μπούτια ενώ κάθε φορά αραδιάζει μερικά κέρματα και απαιτεί όλο το μαγαζί. Τώρα τελευταία, βέβαια, του 'χω αλλάξει όνομα. Τώρα πια λέγεται Να-σε-πληρώσω-με-ζωγραφίες; Ο μικρός Πικάσο είναι ο αγαπημένος μου κι αν το καλοσκεφτείς έχει πιάσει επακριβώς το νόημα της Υψηλής Τέχνης.

Δεκαεφτά ώρες την ημέρα, αναγκαστικά μπροστά σε μία οθόνη, με οδήγησαν σε έναν καινούργιο κόσμο. Τον κόσμο του διαδικτύου. Στην τελευταία τηλεφωνική επικοινωνία με τη γιατρό μου είχα αρχίσει να έχω αμφιβολίες για τη Θεραπεία της. Μου είχε προτείνει άλλους έξι μήνες δυνατή αντιβίωση και ήξερα ότι το σώμα μου δε θα το άντεχε ξανά. Μπήκα σε ιατρικές ιστοσελίδες και χάθηκα. Δεν καταλάβαινα τίποτε, μόνο κολλούσα ξανά και ξανά σε αυτές τις υπέροχες φωτογραφίες με τα μωράκια.

Αποφάσισα να ρωτήσω. Υπήρχαν τόσα πολλά ιατρικά κέντρα και τόσο εξειδικευμένοι γιατροί που η γυναικολόγος μου μάλλον ήταν η τελευταία που θα έπρεπε να απευθυνθώ. Συνέταξα μια επιστολή που περιείχε όλα τα αποτελέσματα των εξετάσεων του άντρα μου, όλες τις λεπτομέρειες της Θεραπείας και την έστειλα μέσω του διαδικτύου σχεδόν σε όλα τα ιατρικά κέντρα του κόσμου. Είχα μόλις ρίξει ένα μπουκάλι στον ωκεανό και, η

αλήθεια, το είχα τόσο παραγεμίσει που νόμιζα ότι θα βούλιαζε μεριάς στον πάτο.

Κάθε λίγο κοιτάζα το ηλεκτρονικό μου ταχυδρομείο για απαντήσεις. Τίποτε. Τα παράτησα το βράδι απογοητευμένη. Θα το ξαναπροσπαθούσα την επόμενη στέλνοντας τις ερωτήσεις σε Έλληνες γιατρούς. Ίσως αυτοί να ήταν πιο άνθρωποι. Την επόμενη μέρα το πρωί η πρώτη δουλειά ήταν να ξανακοιτάξω για απαντήσεις.

Επιτέλους. Ένας αληθινός άνθρωπος, ένας μεγάλος γιατρός πανεπιστημίων μου είχε απαντήσει. Μου είχε γράψει “dear Constantina”. Η επιστολή αυτή ήταν σίγουρα φτιαγμένη μόνο για μένα. Μου απαντούσε χονδρικά σχεδόν σε όλα αυτά που ρωτούσα και μου συνέστησε ένα ιατρικό κέντρο στην Ελλάδα, ενώ κάτω-κάτω μού έγραφε: “take care”. Συγκινήθηκα. Υπήρχαν Άνθρωποι στο ίντερνετ.

Το ελληνικό ιατρικό κέντρο ήταν στην καρδιά της Αθήνας και το μαγαζάκι μου μακριά. Θα επικοινωνούσα μαζί τους για αρχή μέσω του υπολογιστή. Τους έστειλα πάλι την επιστολή με τις ερωτήσεις και η απάντηση ήρθε σχεδόν αμέσως από μία κυρία. Μου ζητούσε απλά να της τηλεφωνήσω. Κόλλησα. Δεν ήταν εύκολο να το κάνω αυτό από το μαγαζί. Δεν ήθελα να μπει άξαφνα κάποιος πελάτης και να ακούσει. Δεν κρατήθηκα όμως.

Φακελοφοβία

Οι μαστροποί πηγαίνουν και έρχονται στη ζωή μου. Απαιτούν από μένα πράγματα δύσκολα, επίπονα και ακατόρθωτα. Παίρνουν περίεργες ονομασίες και κρύβουν αυτά που ζητούν πίσω από ακρωνύμια, πίσω από δύσκολες λέξεις και σε αντάλλαγμα ζητούν την ψυχή μου. Πρέπει να είσαι λίγο νομικός, λίγο επαναστάτης, λίγο λιγότερο άνθρωπος για να αντεπεξέλθεις, αλλά σπάνια τα καταφέρνεις. Και αυτοί οι μαστροποί δε σταματούν να πολλαπλασιάζονται.

Άλλοι μού ζητούν την ψήφο μου, άλλοι τη σιωπηρή συναίνεσή μου, άλλοι να με εντάξουν στην «πολιτισμένη» κοινωνία μας που απαιτεί να έχεις θέρμανση, ηλεκτρικό, νερό, ασφάλεια και τέλος πάντων όλα αυτά που χρειάζονται για να θεωρείσαι μέλος της. Είναι τόσα πολλά πια. Τόσα πολλά που πλέον αποφάσισα ότι πάσχω από μια ασθένεια που πρόσφατα της έδωσα και όνομα: «φακελοφοβία». Είναι αυτή η περίεργη κατάσταση κατά την οποία δεν υπάρχει καμία περίπτωση στον κόσμο να ξανανοήσω φάκελο με λογαριασμό. Καμία όμως.

Οι ψυχολόγοι συνιστούν όταν φοβάσαι κάτι πολύ, να το αντιμετωπίσεις για να το ξεπεράσεις. Η δική μου, όμως, ασθένεια δεν προέρχεται από φόβο για κάτι που ίσως συμβεί στο μέλλον αλλά για ένα τέρας με το οποίο συμβίωνα σχεδόν σε όλη μου τη ζωή και πλέον αρνούμαι να το ξαναδώ. Ίσως να υπάρχουν ειδικά χάπια ώστε όλο χαρά να παίρνεις το φάκελο, να τον σκίζεις με τα δόντια, να ξετυλίγεις το χαρτί και να ψοφάς στα γέλια. Βέβαια, την τελευταία φορά γέλασα με την ψυχή μου, αλλά είναι μερικοί από δαύτους που μια χαρά γελάω χωρίς να τους ακουμπήσω. Έτσι, η χαρά μου κρατάει πιο πολύ. Σήμερα είναι η τέταρτη μέρα που δεν έχω ανοίξει φάκελο. Τους έχω κρύψει πίσω από τη συρταροθήκη μόνο και μόνο για να μη γελάω πολύ. Τέσσερις μέρες αποχή.

Είμαι η Ψιλικατζού και ΔΕΝ είμαι καλά.

Σήκωσα το ακουστικό και με μεγάλη αγωνία ζήτησα το όνομά της. Ήταν η πιο γλυκιά και ζεστή φωνή που έχω ακούσει στη ζωή μου. Αφού την ενημέρωσα ότι τηλεφωνούσα απ' το μαγαζί και ότι ανά πάσα στιγμή αν έμπαινε πελάτης Θα έκλεινα, ξεκινήσαμε να μιλάμε για το πρόβλημά μου.

Έπεσα απ' τα σύννεφα. Δεν υπήρχε ούτε το παραμικρό από όλες τις Θεραπείες που είχα υποβληθεί που να ήταν σωστό. Ειδικά όταν άκουσε για έξι ολόκληρους μήνες αντιβίωση οργίστηκε πραγματικά και μου ζήτησε το όνομα της γυναικολόγου μου. Δεν το έδωσα. Φοβήθηκα. Δεν ήξερα ποια μού έλεγε αλήθεια. Κλείσαμε ραντεβού για την επόμενη μέρα να δει όλες τις εξετάσεις. Θα τα λέγαμε από κοντά. Το μωράκι ερχόταν.

Άλλο ένα σαλονάκι φτιαγμένο για μένα. Μόνο που αυτή τη φορά δεν ήταν σε ένα βρομερό όροφο πολυκατοικίας αλλά στο ισόγειο ενός πανέμορφου γυάλινου κτιρίου. Τόσους ανθρώπους με άσπρες ποδιές μόνο σε νοσοκομείο είχα ξαναδεί. Οι φουσκωμένες κοιλιές ήταν πάλι γύρω μου. Όλες με κοιτούσαν απειλητικά, όλες φώναζαν για το πολύτιμο φορτίο τους και το τραπεζάκι γεμάτο περιοδικά με μωράκια.

Η κοινωνία μας είναι σκληρή και αδιάκριτη. Ακόμη κι αν ξεχάσεις να κάνεις παιδί, έχει χιλιάδες τρόπους να σ' το υπενθυμίζει, να σε κάνει να το βλέπεις διαρκώς μπροστά σου, να σου τσακίζει τις άμυνες και την καρδιά.

Μου συστήθηκε μια γυναίκα γύρω στα σαράντα και με πήγε σε ένα γραφείο. Ήταν η εμβρυολόγος που είχαμε μιλήσει στο τηλέφωνο. Πολλές φορές χωρίς να ξέρω κάποιον άνθρωπο νιώθω πράγματα που φοβάμαι να ξεστομίσω. Γι' αυτή τη γυναίκα ένιωσα ό,τι ακριβώς νιώθω με τη μητέρα μου. Ένιωσα ασφαλής. Από την πρώτη στιγμή που με γνώρισε, το χέρι της ήταν κολλημένο στα δικά μου.

Δεν την ενδιέφεραν αρχικά οι εξετάσεις και το τεράστιο ντοσιέ που κουβαλούσα, την ενδιέφερα εγώ. Έβαλα αμέσως τα κλάματα, με αγκάλιασε και έκλαψε μαζί μου. Ένωσα τελείως ηλιθία. Η όλη κατάσταση με είχε μετατρέψει σε κάτι που ποτέ δεν ήμουν. Σε κάτι κακόμοιρο, σε κάτι που με έκανε να επαναστατήσω.

Αστρονομίες

Για να καταλάβω καλύτερα τα αστρονομικά, από μικρή έκανα πάντα παραλληλισμούς με τα άτομα που γνωρίζω. Για μένα, ο κάθε άνθρωπος που με κυκλώνει είναι κι ένας διαφορετικός πλανήτης με τα όλα του. Με τον ήλιο του, τους δορυφόρους του, την τροχιά και τους δακτυλίους του. Ή ένας μετεωρίτης. Κάποιοι βρίσκονται στο γαλαξία μου, κάποιοι στον δίπλα, κάποιοι σε τελείως διαφορετικό σύμπαν και, τέλος, κάποιοι πέφτουν σαν μετεωρίτες και με γεμίζουν κρατήρες, κουβαλάνε μικρόβια ή με ταρακουνάνε τόσο ώστε να αλλάξει λιγουλάκι η τροχιά μου.

Έτσι, έχω τον πλανήτη «Μιχάλη», τον πλανήτη «Άντα», το μετεωρίτη «Σίλη», το δορυφόρο «Γιάννη». Κάνω ανά καιρούς την ταξινόμηση ενημερώνοντας το ηλιακό μου σύστημα για ανακαλύψεις νέων πλανητών, για σούπερ νόβα ή βροχές μετεωριτών. Ο πλανήτης μου βάλλεται διαρκώς από μετεωρίτες, αλλαγές πόλων και κλιματολογικές διακυμάνσεις. Αυτή τη στιγμή, ο βόρειος πόλος μου καίγεται και ο νότιος είναι στην κατάψυξη. Οι κρατήρες πονάνε αλλά ο ήλιος μου είναι πάντα εκεί. Για το σύμπαν που έφτιαξα δεν υπάρχουν εξωγήινοι. Γνωρίζω την κάθε γωνιά του ακριβώς όπως την έπλασα από τα δέκα μου χρόνια. Δεν ξέρω, αν αλλάξω γνώμη ίσως και να βάλω μερικούς πάνω στον πλανήτη του μπαμπά μου που είναι πιο φιλόξενος από τους υπόλοιπους. Ο πλανήτης «μπαμπάς» είναι ο μεγαλύτερος και έχει και νερό και βλάστηση αλλά έχει και κάτι ηφαιστεια, Παναγίτσα μου. Θα τους κάνω τους εξωγήινους ανοξείδωτους. Να μην καταλαβαίνουν Χριστό.

Οι πλανήτες μου ως προς την τροχιά τους δεν έχουν περιοδικότητα. Πάνε κι έρχονται όποτε γουστάρουν, οπότε τα κουτουλίδια είναι σχεδόν αναπόφευκτα. Βέβαια, αυτό είναι καλό γιατί μερικές φορές προκύπτουν φαινόμενα ανεξήγητα για τη δική μου αστρονομία. Πριν μερικούς μήνες συγκρούστηκε άγρια ο πλανήτης «αδελφή» με τον πλανήτη «γαμπρό». Ο

πλανήτης «αδελφή» αντί να κάνει κρατήρα έβγαλε ένα τεράστιο εξόγκωμα. Στη δική της αστρονομία, αυτό το φαινόμενο δημιουργεί σε χρόνο ρεκόρ για τα αστρονομικά δεδομένα -λίγους μήνες- ένα μικρό καινούργιο πλανητάκι. Για το σύμπαν της αδελφούλας μου, μετά την καινούργια ταξινόμηση του σύμπαντός της, ο δικός μου πλανήτης δε θα ονομάζεται πια «αδελφή Κωνσταντίνα». Θα πάρει ένα καινούργιο όνομα, πολύ πιο όμορφο: «Θεία Κωνσταντίνα»!

Αποτραβήχτηκα από την άγνωστη γυναίκα, σκούπισα τα μάτια και άνοιξα το ντοσιέ. Θα μιλούσαμε με στοιχεία. Τέρμα τα χαζά συναισθήματα. Ηθελα όσο περισσότερη λογική γινόταν.

- Εκτός από τις αμέτρητες αντιβιώσεις, τι προσπάθειες έχεις κάνει;

- Μία σπερματέγχυση.

- Δηλαδή τίποτε. Μην ανησυχείς, βρε κουτό, θα βρούμε λύση.

Πάντως τα μεγαλοποιείς. Άλλες γυναίκες που θα γνωρίσεις εδώ έχουν κάνει πάνω από πέντε εξωσωματικές. Άλλωστε, είσαι ακόμη είκοσι εννιά. Είσαι μωράκι ακόμα.

Ναι, καλά. Μας τα 'παν κι άλλοι, σκέφτηκα. Το παραμύθι μου όμως δεν έλεγε να αρχίσει.

- Για πες μου, μωρό μου, πώς έκανε αυτή η τρελή επιστήμονας την σπερματέγχυση;

- Όπως όλος ο κόσμος. Πήρε γρήγορα το σπέρμα να μην ψοφήσει, το 'βαλε μπροστά μου στον καθετήρα, πήρε και την ένεση, γιατί δεν ήξερα αν ήμουν αλλεργική στο σπέρμα, και μετά... ξέρετε. Α, η ένεση τελικά δε χρειάστηκε.

Η εμβρυολόγος σηκώθηκε όρθια. Ήταν πολύ αναστατωμένη.

- Μπορείς, σε παρακαλώ, όλα αυτά που μου είπες να τα επαναλάβεις μόλις επιστρέψω;

- Ναι, αμέ.

Επέστρεψε σχεδόν αμέσως με καμιά δεκαριά ανθρώπους. Όλοι φορούσαν άσπρες ποδιές. Μου τους σύστησε και ήταν όλοι γιατροί με κάτι περίεργες ειδικότητες. Σπερματεγχύτες, μαιευτήρες, γενετισιο... δε θυμάμαι. Τα επανέλαβα με πιο πολλές λεπτομέρειες. Όλοι είχαν σαστίσει. Ένας συμπαθητικός γερούλης με πλησίασε και μου έπιασε τον ώμο.

- Πόνεσες;

Ωχ, είχα ξεχάσει το βασικότερο σημείο. Εκείνο το φριχτό πόνο με το τράνταγμα. Τους τον περιέγραφα και τους είπα ότι έμοιαζε με σεισμό. Άρχισαν να μιλάνε μεταξύ τους και μου έμοιαζε λιγάκι σαν να πρωταγωνιστούσα σε ταινία. Από αυτές που ο ασθενής είναι πολύ άρρωστος

και οι γιατροί μιλάνε μεταξύ τους χαμηλόφωνα και εκείνος προσπαθεί να ακούσει αλλά είναι σίγουρος ότι την έχει βαμμένη.

Παράλογες Απαιτήσεις

- *Γεια σου, Νικολή.*

- *Πού είναι οι σοκοφρέτες;*

- *Έλα, ρε Νικόλα, αφού ξέρεις.*

- *Μα δεν έχει στο ράφι. Ωχ, το κουτί έχει μόνο μία.*

- *Άσ' την κάτω! Η τελευταία είναι δική μου.*

- *Μα θα σε πληρώσω.*

- *Είπα, είναι η τελευταία και είναι δική μου!*

- *Θα το πω στη μαμά μου.*

- *Πες το. Το ψιλικατζίδικο είναι δικό μου και τη σοκοφρέτα την κάνω ό,τι*

θέλω.

Τη βούτηξε κι έτρεξε γρήγορα έξω γελώντας. Άλλωστε, θα του τη χάριζα, απλώς είχα κέφια. Σήμερα ήρθε με τη μαμά του. Της έκλεισα το μάτι και άρχισα το δούλεμα.

- *Νίκο, έφερες μαζί σου πιτζάμες;*

- *Όχι (γέλια).*

- *Καλά, θα πάει να σου φέρει η μητέρα σου. Στη φυλακή, ξέρεις, δε δίνουν πιτζάμες.*

- *Φυλακή; (Του κόπηκαν αμέσως τα γέλια.)*

- *Ναι, η κάμερα σε κατέγραψε να κλέβεις μια σοκοφρέτα.*

- *Αφού δε μου την έδινες (σοβαρός). Καλά, πάρε ολόκληρο το ευρώ.*

- *Τώρα είναι αργά. Θα το εξηγήσεις στο περιπολικό. Μόνο ένα πράγμα μπορείς να κάνεις.*

- *Περιπολικόοο; Τι πράγμα; (Έντρομος, με κατακόκκινα αφτιά.)*

- *Να μου κάνεις κάθε βδομάδα μια ζωγραφιά... και να μου δώσεις ένα φιλάκι.*

- *Εντάξει.*

Ασαχ... το πήρα πάλι το φιλάκι μου.

Η εμβρυολόγος σταμάτησε το μαρτύριο:

- Αυτό που σου έκανε η γιατρός σου καταλήγει πολλές φορές σε ρήξη μητρός. Αν το σπέρμα δεν καθαριστεί αλλά εισαχθεί απόφιο στη μήτρα

είναι υπερβολικά επικίνδυνο. Είσαι πολύ τυχερή και η γιατρός αυτή πρέπει να μηνυθεί.

Οι υπόλοιποι γιατροί συμφώνησαν. Μου ζητούσαν το όνομά της, το ιατρείο της, αλλά πάλι φοβήθηκα. Έφυγαν όλοι απογοητευμένοι από τη στάση μου και φοβερά αηδιασμένοι από όσα τους είχα εξιστορήσει. Εγώ δεν ήξερα ποιον να πιστέψω.

Για να είμαι ειλικρινής, μου φαινόταν λιγάκι αστείο κάποιος να έχει σπουδάσει σπερματεγχύτης μόνο και μόνο για να τοποθετεί έναν καθετήρα με σπέρμα. Μου φαινόταν, όμως, απόλυτα λογικό για να δικαιολογηθούν όλα αυτά τα λεφτά που σίγουρα θα χρειαζόμουν. Θα ήμουν τρομερά δύσπιστη από εκεί και πέρα. Οτιδήποτε θα μου πρότειναν θα το διασταύωνα στο ίντερνετ.

Είχαμε μείνει μόνες μας πάλι με την εμβρυολόγο που κοιτούσε για πολλή ώρα όλες αυτές τις εξετάσεις σπέρματος, όλες τις συνταχές. Ήθελα να μου πει επιτέλους τι συνέβαινε. Πάνω απ' όλα, θα ήθελα να μου πει: «όλα καλά. Από αύριο θα είσαι έγκυος». Ναι, καλά.

- Δεν καταλαβαίνω. Ο άντρας σου δεν έχει κανένα πρόβλημα. Λιγάκι αδύναμα σπερματοζώαρια, αλλά απόλυτα φυσιολογικά για την εποχή μας. Δώσε μου τις δικές σου εξετάσεις.

- Δεν έχω κάνει.

- Γλυκιά μου, ένα τέτοιο σπέρμα δε δικαιολογεί να μην έχεις μείνει τόσα χρόνια έγκυος. Ο άνθρωπος είναι μια χαρά. Εσύ έχεις το πρόβλημα. Η γιατρός σου δε σου έκανε εξετάσεις εκτός από τεστ ΠΑΠ;

- Όχι. Αφού έχω σταθερή περίοδο.

- Τι ηλίθια γυναίκα. Κορίτσι μου, πες ότι ξεκινάς τώρα. Ξέχασέ τα όλα και πάμε να βρούμε τη λύση απ' την αρχή.

Υγειονομικώς... σκατά!

Πριν λίγο έγινε ο πρώτος υγειονομικός έλεγχος στο μαγαζί. Η πελάτισσα που εξυπηρετούσα δαγκώθηκε κι έφυγε τρέχοντας. Συνήθως φιλοτρέμω με τους ελέγχους, γι' αυτό φροντίζω να είμαι γραφειοκρατικώς άψογη. Είχα ακούσει τα απίστευτα. Κανονικά θα έπρεπε να φοβάμαι πολύ γιατί *«όλο και κάτι θα βρουν»*. Αλλά το πήρα εντελώς πατριωτικά. Ειδικά όσο σκεφτόμουν τις εξετάσεις που έκανα για να βγάλω το κωλοβιβλιάριο υγείας τόσο φούντωνα.

Όταν, δε, ανακάλυψα ότι μια από τις εξετάσεις ήταν τεστ κοπράνων, εκεί τα 'παιξα. Πήρα τηλέφωνο έξαλλη στο υγειονομικό να μου πουν τι εννοούν και φρίκαρα. Ήθελαν, λέει, δείγμα κοπράνων για να το αναλύσουν για παράσιτα. Όσο

κι αν τους διαβεβαίωνα ότι τα κακάκια μου ήταν αψογότατα, αυτοί εκεί. Ήταν, λέει, απαραίτητο. Πήγα με βαριά καρδιά στο φαρμακείο και ζήτησα ένα σκατοσυλλέκτη. Ο φαρμακοποιός γονάτισε απ' τα γέλια. Μου εξήγησε ότι είτε για ούρα είτε για κόπρανα είναι το ίδιο ποτηράκι: ο ουροσυλλέκτης.

Έχετε δει ουροσυλλέκτη; Μπορεί, δηλαδή, φυσιολογικός άνθρωπος να τα κάνει μέσα σε αυτό το ποτηράκι; Άντε να το προσπαθούσα αλλά, ρε ηλίθιοι, πώς κεντράρεις ακριβώς το ποτηράκι για να μην τα κάνεις στο χέρι σου; Και πώς στο διάολο υπολογίζεις ώστε να μην ξεχειλίσουν; Τι να κάνω, δηλαδή, να τα κόψω στα δύο για να κλείσει το καπάκι ή να τα πάω ολόκληρα μην τυχόν και χαλάσει το δείγμα; Αυτά και άλλα ερωτήματα με είχαν καταρρακώσει. Χρειάστηκα τρεις μέρες να προετοιμαστώ ψυχολογικά. Κι ακόμα τρεις για να έχω έμπνευση. Δε μου ερχόταν με τίποτα. Δεν το συνεχίζω, θα ξεράσω.

Κι αφού όλα τα βασανιστήρια τελείωσαν και ενώ είχα πληρώσει ένα σωρό λεφτά για τις εξετάσεις, έμαθα ότι θα μπορούσα να είχα το βιβλιάριο στο σπίτι σε δύο μέρες, με τα μισά λεφτά και χωρίς καμία εξέταση... με μέσον. Εκεί, το πήρα πατριωτικά. Μπορεί να έδωσα κατιτίς παραπάνω, αλλά τους έχεσα κανονικότητα.

Ήρθαν, που λέτε, οι κύριοι και μου ζήτησαν άδειες, βιβλιάρια και ό,τι άλλη χαρτούρα. Μια χαρά άνθρωποι ήταν. Ευγενικότατοι και μάλιστα όταν είδαν όλα τα χαρτιά τακτοποιημένα σε ντοσιέ και τα προϊόντα σωστά -π.χ. όχι απορρυπαντικά δίπλα σε τρόφιμα- ενθουσιάστηκαν. Εγώ πήρα θάρρος. Ο ένας μπήκε στην τουαλέτα και με ρώτησε αν δουλεύει το καζανάκι. Τι λες, ρε θηρίο; Εδώ μας μάθατε να χέζουμε σε ποτηράκια, τι να το κάνουμε το καζανάκι... Κρατήθηκα όμως. Μάλιστα, τον προέτρεψα να το δοκιμάσει αλλά ντρεπόταν, φαίνεται, να χέσει ξένο μαγαζί.

Μέτρησαν τα θερμομέτρα στα ψυγεία, είπαν ότι πουλάω κάποια πράγματα που δεν είναι στην άδεια -τη γάμησα, σκέφτηκα-, έλεγξαν τις ημερομηνίες λήξεως στα σποράκια κι αυτό ήταν. Υπέγραψα, μου είπαν συγχαρητήρια και πέρασαν στο δεύτερο κομμάτι της επισκέψεως.

Μου είχαν πει ότι πρέπει σε τέτοιες περιπτώσεις να κάνω ένα «δωράκι». Εγώ αυτά δεν τα μπορώ. Οι ελεγκτές την έπεσαν στα περιοδικά. Αρχισαν τα «πόσο κάνει αυτό» και «πόσο κάνει εκείνο» αλλά εγώ βράχος. «Τόσο κάνει», κύριοι. Στο τέλος τούς έβαλα και πλήρωσαν κανονικότητα, μου είπαν πάλι συγχαρητήρια κι έφυγαν. Αυτό ήταν. Πλάκωσε μετά η γειτονιά. «Τι έγινε;»,

«πόσα έφαγες», «πάνω από πεντακοσάρα», «έχω ένα γνωστό που θα σ' τα σβήσει». Όσες φορές κι αν τους είπα ότι δε μου έκοψαν πρόστιμο, δεν έλεγαν να το πιστέψουν.

Πάει και τελείωσε, τέρμα τα στερεότυπα. Άμα φτάσεις στο σημείο να καταφέρεις να χέσεις σε ένα ποτηράκι, ΚΑΝΕΝΑΣ δεν μπορεί να σε ακουμπήσει.

Έφυγε η γη κάτω απ' τα πόδια μου. Εκείνη μιλούσε, μιλούσε και εγώ κούναγα το κεφάλι μου ζαλισμένη. Εγώ είχα το πρόβλημα... πάλι απ' την αρχή. Κλείσαμε νέο ραντεβού για εξετάσεις και πήγα στο μαγαζί. Είχα λιγάκι ανακουφιστεί γιατί πάντα ενδόμυχα παρακαλούσα να οφείλεται σε μένα η υπογονιμότητα. Δεν ήθελα ο άνθρωπός μου να ταλαιπωρείται έτσι και να νομίζει ότι βασανίζει και εμένα.

Του τα είπα όπως ακριβώς είχαν συμβεί. Καμία αντίδραση. Έφυγε για τη δουλειά κι έκατσα μπροστά στην οθόνη. Αυτή τη φορά θα γινόμεν γιατρός, εμβρυολόγος, σπερματεγχύτης, γενετι... τέτοιος και ό,τι άλλο χρειαζόταν. Δε θα ξανάπαιζε κανείς με το σώμα και την ψυχή μου.

Η εβρυολόγος είχε δίκιο. Το σπέρμα περνάει σαράντα κύματα για να εισαχθεί στη μήτρα. Το λεξικό μου για τους αγγλικούς όρους δεν είχε όλες αυτές τις πανδύσκολες λέξεις αλλά το νόημα ήταν σαφές. Το σπέρμα δεν πρέπει να μπαίνει ποτέ ατόφιο στη μήτρα. Καλό σημάδι. Η ασφάλεια που ένιωθα για κείνη επανήρθε. Έκατσα για πρώτη φορά και σημείωσα τις ερωτήσεις μου. Ερωτήσεις που συνέταξα αφού διάβασα σχεδόν όλους τους γιατρούς του κόσμου για μια ολόκληρη βδομάδα.

Είχα γεμίσει δυο ολόκληρες σελίδες και μέτραγα τις μέρες μέχρι να την ξαναδώ. Το μόνο πράγμα που με φόβιζε πια ήταν το οικονομικό. Δεν είχε αναφερθεί καθόλου στην πρώτη μου επίσκεψη και η γυναίκα αυτή μιλούσε τόσο φυσικά για όλες αυτές τις εξετάσεις λες και δε θα χρειαζόταν να πληρώσω.

Εκείνο το πρωί στο σαλονάκι με το κόκκινο ντοσιέ μου ένιωθα λιγάκι διαφορετικά. Είχα πεισθεί ότι ήμουν πάλι είκοσι πέντε και ότι τώρα πια το παραμύθι είχε ξεκινήσει. Έμεναν μόνο τα διαδικαστικά. Οι υπόλοιπες κοιλιές στο σαλονάκι ήταν κι αυτές ξεφούσκωτες. Ανακούφιση. Η εμβρυολόγος με πήγε πάλι στο γραφείο της και η πρώτη μου ερώτηση ήταν το οικονομικό.

Σάστισε η γυναίκα.

- Βρε κουτό, κάτσε πρώτα να δούμε τι φταίει και μην ανησυχείς τόσο. Τα λεφτά κάποια στιγμή θα τα βρούμε. Άντε, πάμε να σε εξετάσω.

Η θεωρία της σχετικότητας

Η Ειρήνη βιάζεται να μεγαλώσει. Βάφει με το γλυφιτζούρι τα χείλια και με ρωτάει πώς είναι να φοράς τακούνια, πώς βάζουν το μανό, τι καλά που είναι να βγαίνεις μόνη σου βόλτες. Δε θέλει να είναι παιδί. Ντρέπεται να πει ότι είναι μόνο δώδεκα. Λέει δεκατρία μισό. Μ' έπιασαν τα φιλοσοφικά μου. Το αποφάσισα: η ηλικία είναι κάτι που αναγκάζεσαι να δηλώνεις για να χωθείς κάπου.

Ήμουν σχεδόν σίγουρη πως η ηλικία είναι κάτι έξω από εμάς. Άκουγα «νιώθω παιδί», «νιώθω πάντα νέος» ή «προσποιούμαι το γέρο αφού έτσι φαίνομαι». Όλα αυτά πια δεν ακούγονται τόσο κλισέ στα γερασμένα παιδικά μου αυτιά.

Αν μπορούσα να μιλήσω σε ένα παιδί που απορεί πώς είναι να είσαι ενήλικας, θα έσκυβα και θα του ψιθύριζα στ' αυτί το μεγάλο μυστικό: θα είσαι πάντα όπως είσαι τώρα. Θα αλλάξουν τα ρούχα, οι σχέσεις, οι λέξεις που θα επιτρέπεται να λες, ακόμη κι αν μέσα σου καίγεσαι να ουρλιάξεις: «θέλεις να παίξουμε;», «θέλεις να γίνουμε φίλοι;», «θέλω τη μαμά μου».

Θ' αλλάξει η ζωή σου, θα χάσεις για πάντα αγαπημένους, θα μάθεις πολλά πράγματα αλλά θα είσαι πάντα μέσα σου αυτό που είσαι τώρα: ένα παιδί. Ίσως ένα λίγο πιο λυπημένο παιδί. Κάθε τόσο θα ξαφνιάζεσαι κοιτώντας τον καθρέφτη και σύντομα θα κρύβεις όλο και περισσότερο την παιδική σου φύση.

Ό,τι προστάζει ο καθρέφτης, αυτό θα κάνεις για να μη σε καταλάβουν. Θα παίζεις όλων των ειδών τα θέατρα. Τίποτα απ' όλα αυτά, όμως, δε θα είναι αυτό που είσαι μέσα σου. Μέσα σου θα θες την ελευθερία να κλαις, να γελάς και να ουρλιάζεις όπου και όποτε θέλεις. Μέσα σου θα θες μια κρυφή κουταλιά γλυκό κυδώνι, μια κούκλα και την αγκαλιά της μάνας σου. Όσο και να μεγαλώσεις.

Ο μικρός πρίγκιπας

Η καρδιά μου πάει να σπάσει. Αυτό που με τρελαίνει στα πιτσιρίκια είναι που καμιά φορά, προσπαθώντας να μεγαλώσουν ή να δείξουν ευγνωμοσύνη, υιοθετούν τερτίπια μεγάλων. Ο Μιχάλης, γύρω στα επτά, έχει έρθει πέντε-έξι φορές κι είναι στ' αλήθεια κούκλος. Απ' αυτά τα ευγενικά πιτσιρίκια που λένε πάντα ευχαριστώ, που ζητάνε την άδειά μου για να αγγίξουν, που ό,τι ακουμπήσουν το βάζουν στη θέση του προσεκτικά.

Όταν περνάει έξω απ' το μαγαζί πάντα με χαιρετάει, και την πρώτη φορά με ρώτησε το όνομά μου και μου είπε το δικό του κάνοντας χειραψία. Είχε πολλή πλάκα αλλά κρατήθηκα και δε γέλασα μπροστά του.

Αυτός ο μικρός πρίγκιπας έρχεται πλέον καθημερινά ενώ πάντα κάνει μικρές συζητησούλες για να μην πλήττω όσο τον περιμένω όρθια να διαλέξει. Κάποια φορά μού είπε ότι οι κάρτες με τα αυτοκίνητα είναι μεγάλη απάτη. Ξοδεύει όλο το χαρτζηλίκι της εβδομάδας γιατί οι «αλήτες» ποτέ δε βάζουν στο κουτί την κάρτα που του λείπει.

Συνήθως δεν τα καταφέρνει να κάνει λογαριασμό με τα λεφτά του. Πάντα μπερδεύεται και νιώθει πολύ άσχημα όταν δεν του φτάνουν τα χρήματα. Τις περισσότερες φορές τού τα κερνάω χωρίς να το ξέρει, μόνο και μόνο για να μην κοκκινίσει απ' την ντροπή.

Σήμερα ήρθε πιο σοβαρός. Διάλεξε πατατάκια και γλυφιτζούρι και με ύφος έβγαλε απ' την τσέπη ένα πεντάευρο. Ήταν η πρώτη φορά που μου 'φερνε χάρτινο νόμισμα και έβλεπες ότι ένιωθε ασφαλής. «Σίγουρα έχω ρέστα σήμερα», μου είπε χαρούμενος. «Και μάλιστα πολλά», του απάντησα για να δω αυτό το κατάσπρο χαμογελάκι να του ξεφεύγει. Μέχρι να βρω τα ρέστα άρχισε πάλι τη συζήτηση.

- *Είστε πιο όμορφη σήμερα.*
- *Ευχαριστώ, μωρό μου.*
- *Σας πάνε πολύ τα μαύρα, αν και η Ελένη που μου αρέσει απ' το σχολείο φοράει μόνο κόκκινα επειδή είναι Ολυμπιακός. Εγώ είμαι ΑΕΚ. Πόσα είναι τα ρέστα μου,*
- *Τέσσερα ευρώ και δέκα λεπτά (του τα δίνω, γιατί δε φτάνει να τα πάρει απ' τον πάγκο).*
- *Ωραία. Αυτά, δικά σας (και μου αφήνει δέκα λεπτά).*
- *Έλα εδώ, βρε! Δε χρειάζεται.*
- *Όχι, το σωστό είναι να αφήνουμε και κάτι στο μαγαζί, ε... αν έχουμε. Έχω άλλα τέσσερα ευρώ εγώ.*

Έφυγε τρέχοντας για να μην τον προλάβω κι έμεινα να κοιτάω το νόμισμα των δέκα λεπτών. Δέκα ολόκληρα λεπτά ευγένειας και ομορφιάς από ένα τόσο δα ανθρωπάκι που ξέρει να μιλάει στον πληθυντικό, που είναι τόσο μεγάλος στην καρδιά και τόσο μικρός στο μπόι. Και μετά μου λένε δεν έχουν σημασία οι λεπτομέρειες. Ά, ρε Ελενίτσα, τυχερή!

Μου πήραν αίμα, με έβαλαν στη σιχαμένη καρέκλα με τα πόδια ψηλά, μου έβαλαν κάτι σωληνάκια με κάτι πολύχρωμα υγρά, κάτι κάμερες, κάτι υπέρηχους. Μούδιασαν τα πόδια μου τόση ώρα στον αέρα. Ευτυχώς και οι νοσοκόμες ήταν γυναίκες. Τουλάχιστον λίγη απ' την ντροπή την είχα γλιτώσει. Μετά από λίγο ξανά στο γραφείο.

- Λοιπόν, δεν έχω καταλάβει ακόμη τι φταίει ακριβώς, αλλά η αριστερή ωοθήκη σου είναι ατροφική. Είναι σαν να μην υπάρχει. Μάλλον από ατύχημα ή χτύπημα όταν ήσουν μικρή. Ό,τι κάνουμε λοιπόν θα είναι με τη δεξιά. Πάντως, αυτό δε δικαιολογεί την κατάσταση. Πρέπει να φταίει σίγουρα και κάτι άλλο.

Ναι, ήταν αυτή η ρημάδα η πεταλούδα. Σιγά που τα 'κανε όλα αυτά με ένα μόνο τίναγμα. Τίναζε μονάχα για μένα τα φτερά της για είκοσι εννιά ολόκληρα χρόνια. Προσπαθούσα να θυμηθώ πότε μπορεί να είχα χτυπήσει τόσο δυνατά στην κοιλιά μου. Ναι, ήταν φανερό. Για πάνω από οχτώ χρόνια κάθε απόγευμα στα μαθήματα καράτε, έκανα πους απς και ο δάσκαλος ήταν όρθιος από πάνω μου από την αριστερή μεριά, βαρώντας κλοτσιές για να σκληρύνει η κοιλιά μου. Και εγώ περήφανη μετά που είχα καταφέρει όλες τις ασκήσεις έδερνα όλα τα αγόρια στο σχολείο. Ηλίθια. Το είπα στη γιατρό μου και γούρλωσε τα μάτια της. Ήταν σίγουρα αυτό και μου είπε ότι ήμουν πολύ τυχερή που καταστράφηκε μόνο η ωοθήκη μου. Ναι, πάλι μες στην τύχη ήμουν.

Για καμιά εικοσαριά μέρες πηχαινοερχόμουν σε αυτό το ιατρικό κέντρο. Παρακολουθούσαν με υπέρηχους την ωοθήκη μου και κάτι έλεγαν μεταξύ τους για αυγά. Μου εξηγούσαν ανά καιρούς αλλά καταλάβαινα πολύ λίγα. Πλήρωνα ελάχιστα χρήματα, μόνο για τις εξετάσεις αίματος. Για όλα τα υπόλοιπα μου είπαν ότι δε χρειαζόταν. Το διασταύρωσα κι αυτό. Σε κανένα άλλο ιατρικό κέντρο της Ελλάδας και του εξωτερικού δε συνέβαινε κάτι τέτοιο.

Ένιωθα ήδη υποχρεωμένη αλλά καμιά φορά οι καταστάσεις σε αναγκάζουν να κρύψεις λίγη απ' την περηφάνεια σου για να προχωρήσεις μπροστά. Όταν προχωρούσα μπροστά, όταν θα γινόμουν πλούσια και μανούλα, αυτοί οι άνθρωποι θα είχαν από μένα όλα τα δώρα του κόσμου.

Αυτό ήταν υπόσχεση.

Savoir

Ήρθε η κυρά-Χρύσα μ' ένα βιβλίο στο χέρι. «Πώς να σώσετε το γάμο σας». Έκανα ότι δεν το είδα. Δεν της είπα τίποτε αλλά φρίκαρα. Έχουμε πια εγχειρίδια

για το καθετί και πρέπει να τ' ακολουθούμε κατά γράμμα. «*Πώς να μεγαλώσετε το παιδί σας*», «*πώς να πετύχει ο γάμος σας*», «*γιατί δεν πέτυχε ο γάμος σας*», «*πώς να πετύχει ο δεύτερος γάμος σας*», «*πόσο μαλακία είναι ο γάμος σας*» κι άλλα πιο κουλουρέ, πασπαλισμένα με φιλοσοφικές χρυσόσκονες. Χωρίς εγχειρίδιο δεν κάνουμε τίποτα. Τα άλλα; Τα εγχειρίδια τρόπων; Τους δώσαμε και σικ ονοματάκι, "sanoir vivre", και δε λείπουν από κανένα σπίτι, λέει.

Μόνο που όλο αυτό δεν είναι καθόλου «*να ξέρεις να ζεις*». Είναι «*άλλαξε αμέσως γιατί επειδή όλοι οι άλλοι θα κάνουν τα ρομπότ, θα είσαι σύντομα σαν τη μύγα μες στο γάλα*». Και να πεις ότι προορίζονται για τίποτε ιθαγενείς σε καμιά μαύρη ζούγκλα, που θες ντε και καλά να εκπολιτίσεις για να τους κλέψεις τα σώβρακα, άντε να το καταπιούμε. Μα είναι δυνατόν να αναφέρεσαι σε όλο τον κόσμο; Πόσο ζόμπι θεωρείς ότι είμαστε για να ακολουθήσουμε όλοι τους ίδιους ηλίθιους κανόνες; Πώς να τρώμε, πώς να μιλάμε, πώς είναι σωστό να φερόμαστε.

Σε καλούν σ' ένα ρημαδοτραπέζι και πρέπει να έχεις προβάρει τι λέξεις ακριβώς θα πεις στην οικοδέσποινα, τι δώρο θα της πας, ποια πηρούνια θα χρησιμοποιήσεις, πώς θα φας την κάθε μπουκιά και πόσο θα γελάσεις. Και μετά, αν περάσεις καλά, έλα να με χέσεις. Άσε που όλοι λένε τα ίδια: «*θα μου περάσεις το αλάτι;*» Μιλάμε, όταν ξεστομιζα τέτοιες μαλακίες στο μάθημα των αγγλικών, η καθηγήτρια με πετούσε όξω απ' την τάξη με κλοτσιές. Τώρα, όμως, έγινε τρέντι η μετάφραση από αγγλικά σε ελληνικά. Όσοοχι, δεν είναι σωστό να πεις: «*δώσε το αλάτι, ρε μάστορα*», όχι. Πρέπει να το πεις όπως ο αστοιχείωτος το μετάφρασε στο βιβλίο, από "*pass me the salt*" σε «*πέρασέ μου το αλάτι*». Για να δείξεις, φυσικά, ότι το διάβασες το ρημάδι.

Εγώ, πάντως, την επόμενη φορά που θα πάω σε τέτοιο τραπέζι με Εγγλέζοι κολημένους σε κανόνες, θα τα πω τα πράγματα όπως θέλουν να τ' ακούσουν. Στα ελληνικά, φυσικά. Θα ζητήσω το εθνικό γλυκό της Αγγλίας. Το spotted dick, ντε. Είναι, λέει, της μόδας αυτά στα sanoir vivre. Αλλά θα είμαι μέσα στα sanoir. Μετάφραση στα ελληνικά δε θέτε; Θα το ζητήσω «*σπιλωτό μπούτσο*»! Κι ας τολμήσει να μου μιλήσει κάνας μαλάκας απ' αυτούς που περνάνε αλάτια. Στα διάλα!

Έκλειψη

Κρύβεται ο ήλιος και σκοτεινιάζει. Η έκλειψη, λέει, μας επηρεάζει όλους. Εμένα μου 'χει επηρεάσει το ταμείο. Εκεί να δείτε έκλειψη. Ξεπούλησα τα περιοδικά με τα ειδικά γυαλιά και δεν έχω, γαμώ το, ούτε για μένα. Γιατί μόνο με αυτά τα ειδικά γυαλιά θα μπορούσα να δω λεφτά στο συρτάρι μου. Επηρεάζει, λένε, και τα συναισθήματα. Περίεργο αλλά απ' το πρωί είμαι φίσκα από δαύτα. Αυτά δε χρειάζονται ειδικά γυαλιά. *Μπαμ* κάνουν.

Οι πελάτες εξαφανισμένοι. Έχουν ανέβει όλοι στις ταρατσες και παρατηρούν το φαινόμενο. Έλεγα στα πιτσιρίκια το πρωί ότι αυτό είναι επικίνδυνο γιατί αν ενδιάμεσα στον ήλιο και τη σελήνη πάει και κάτσει ένα διαστημόπλοιο, θα γίνει μια τεράστια έκρηξη και οι ταρατσες θα γεμίσουν στάχτη και θα γίνουν όλοι μαύροι και μετά θα πρέπει να κάνουν μπάνιο. Και δεν είναι Σάββατο. Δε με πίστεψαν. Τους έδειξα κάτι μαυριδερούς Πακιστανούς με γυαλιά στις ταρατσες. Τότε μόνο πείστηκαν.

Τα πιτσιρίκια στη δικιά μου γειτονιά θα δουν την έκλειψη απ' τις τηλεοράσεις. Είναι Τετάρτη κι έκαναν μπάνιο μόλις το Σάββατο. Δεν το ρισκάρουν για ένα χαζό ψωροφαινόμενο. Οι υπόλοιποι ανάψτε θερμοσίφωνο.

Στην τελευταία από τις επισκέψεις με τους υπέρηχους και τις τεράστιες σύριγγες, με πήρε η εμβρυολόγος στο γραφείο της. Το πόρισμα είχε βγει:

– Δεν κάνεις αυγά. Η μάλλον κάνεις, αλλά σπάνια και ελάχιστα. Και πέφτουν πριν ωριμάσουν.

Δεν καταλάβαινα τίποτε. Σίγουρα ένιωθα σαν αποτυχημένη κότα αλλά δεν μπορούσα να τα συνδέσω όλα αυτά με την ανθρώπινη φυσιολογία. Η λέξη «αυγά» ήταν ό,τι πιο παράξενο είχα ακούσει. Γελώντας, πήρε χαρτί και μολύβι και μου έφτιαξε ένα χάρτη του γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος. Αυτό που μοιάζει με φάτσα αγελάδας.

Αυγά ονόμαζε τα ωάρια που απελευθερώνονται από τις ωοθήκες, που μετά κυλάνε στις σάλπιγγες, γονιμοποιούνται και *μπλουμ* βουτάνε στη μήτρα και φυτεύονται. Αν δε γονιμοποιηθούν, ξανά *μπλουμ* στη μήτρα και μετά περίοδος, πόνος και αιμοραγία. «Το κλάμα της φύσης», μου είπε η γιατρός. Αυτό είναι η περίοδος. Η πιο ζωντανή και ακριβής περιγραφή που είχα ακούσει ποτέ.

Φάρμακα πάλι. Έπρεπε να κάνω αυγά. Μόνο που αυτά τα φάρμακα ήταν πολύ-πολύ διαφορετικά. Ήταν ενέσεις. Ποτέ δεν είχα ιδιαίτερο πρόβλημα με σύριγγες, αίματα και επεμβάσεις, οπότε το δέχτηκα χωρίς πολλά-πολλά.

Οι ενέσεις αυτές θα ήταν καθημερινές σε μία συγκεκριμένη ώρα της ημέρας και έπρεπε να βρω κάποιον να μου τις κάνει.

- Ο άντρας σου δεν ξέρει; Θα του μάθω εγώ να σου κάνει τις ενέσεις, μην ανησυχείς.

Ο άντρας μου όταν βλέπει σύριγγα το λιγότερο λιποθυμάει. Κάποιο καλοκαίρι αποφασίσαμε να πάμε σε ένα θερινό σινεμά από αυτά με τα μεζεδάκια. Θα βλέπαμε για πρώτη φορά το “pulp fiction”. Μας άρεσε φοβερά η ταινία και η μουσική. Όλα αυτά μέχρι τη σκηνή με τη λιπόθυμη γυναίκα που της καρφώσανε μια ένεση αδρεναλίνης στο στήθος. Σηκώθηκε απότομα από τη θέση του, άσπρος σαν το πανί, και σε όλη την υπόλοιπη ταινία ήταν στην τουαλέτα και έβρεχε το πρόσωπό του. Ερχόταν στη θέση του ανά πέντε λεπτά μούσκεμα απ’ τα νερά και μετά ξαναπήγαινε στην τουαλέτα. Τα μεζεδάκια τα έφαγα όλα εγώ.

Στην πυρά

Το ψιλικατζίδικο βρίσκεται σε μια γειτονιά απ’ τις παλιές. Σαν αυτή που μεγάλωσα. Τότε, το περισσότερο μέρος της ζωής μας απασχολούσαν οι προκαταλήψεις, οι προλήψεις και το κουτσομπολιό. Για μας, τα πιτσιρίκια, είχε πολλή πλάκα να βλέπουμε τους καυγάδες που καθημερινά ξεσπούσαν, να κρυφακούμε τα κουτσομπολιά, να βλέπουμε τα ζόρκια, τα μαγικά, τις θεούσες. Βέβαια, δεν είχε πάντα πλάκα.

Όταν, ας πούμε, έχεις μαγουλάδες, αυτό που θέλεις είναι ένα παυσίπονο και ό,τι άλλο φάρμακο ενδείκνυται και όχι δυο σταυρούς από κάρβουνο ζωγραφισμένους στα μάγουλα από τη μάγισσα της γειτονιάς. Ειδικά όταν είσαι γύρω στα δέκα - έχεις ήδη αρχίσει να γκομενίζεις- και η μάγισσα σου λέει πως οι σταυροί πρέπει να σβηστούν από μόνοι τους και τότε θα περάσει. Μα, μωρή ηλίθια, μέχρι να σβηστούν οι σταυροί χέστηκα. Εγώ τώρα θέλω!

Αν είχες άφθες, την έκανες από κούπες. Έπρεπε να περιμένεις την τάδε μέρα του φεγγαριού κι όταν βγει το πρώτο αστέρι, να σε γητέψουν. Δηλαδή να πουν κάτι ακαταλαβίστικα στ’ άστρα και με ένα πανί να σου αλείψουν τις άφθες με κόκκινο κρασί. Τσούζει σαν διάολος.

Είχαμε, λοιπόν, ένα γάμο στην γειτονιά ενός θείου μου. Δεύτερος γάμος με μία πολύ συμπαθητική κυρία και σαν καλή ανιψιά -και παρθένα- κλήθηκα να στρώσω το νυφικό κρεβάτι. Μου είχε μάθει η γιαγιά από την προηγούμενη τα

καθέκαστα και το απογευματάκι με σόλισε. Άσπρο κοντό φορεματάκι και ένας τεράστιος φιόγκος από άσπρη κορδέλα στα μαλλιά. Περπατούσα σαν άγαλμα για να μην τσαλακώσω το φόρεμα και να μη μου πέσει ο φιόγκος.

Όταν ήρθε η μεγάλη ώρα, στρώναμε, ξεστρώναμε, τσαλακωθήκαμε αλλά όλα έτοιμα. Φωτογραφίες, αγκαλιές, φιλιά. Πάει κι αυτό. Το μόνο που έμενε ήταν να περιμένω με αγωνία να ντυθώ παρανυφάκι την Κυριακή. Κι ενώ η γιαγιά με τις φίλες της έλεγαν τα παρελκόμενα του κρεβατιού, ξαφνικά ακούμε φωνές και καυγάδες απ' το σπίτι του γαμπρού που ήταν απέναντί μας.

Τρέχει όλη η γειτονιά και πρώτες εμείς. Το ζευγάρι είχε χωρίσει. Κατά πώς φαινόταν, κάποιος είχε κάνει μάγια στο νυφικό κρεβάτι, γιατί βρήκαν από κάτω, λέει, μία άσπρη κορδέλα με έναν κόμπο. Ο γαμπρός δεν τα σήκωνε αυτά. Την έστειλε από κει που 'ρθε γιατί νόμιζε πως έκανε τα μάγια η μάνα της. Πήραν τελετουργικά την κορδέλα με ένα ξύλο και την έκαψαν στη μέση της αυλής.

Η γιαγιά είχε γουρλώσει τα μάτια της. Με παίρνει παράμερα, μου τραβάει την κοτσίδα και με ρωτάει: «πού 'ναι, ρε σκατό, ο φιόγκος σου; Πάμε στο σπίτι και θα δεις τι έχεις να πάθεις». Στα μουλωχτά, με χώνει σπίτι και αρχίζει τις φωνές. Που θα με κάψει ο Θεός, που χώρισα το ζευγάρι, με τι μούτρα θα πάει να τους το πει, που έχει το διάολο μέσα στο σπίτι (εμένα, δηλαδή). Το ζευγάρι χώρισε οριστικά. Μεταξύ μας, δεν πρέπει να έφταιγε μόνο η κορδέλα μου. Η γιαγιά δεν ξαναπήγε στις μάγισσες γιατί σίγουρα θα «έβλεπαν» τη μαλακία που είχα κάνει.

Το χειρότερο μαρτύριο, όμως, ήταν ότι με πήγαινε στην εκκλησία κάθε Κυριακή. Στα μαλλιά δε μου ξανάβαλε κορδέλα, μόνο κοκαλάκια μαργαρίτες με λαστιχάκι που έσφιγγαν πολύ. Στο λαιμό μου πέρναγε το μεγάλο σταυρό παρόλο που έχω αλλεργία στο χρυσάφι. Είχα πάντα σημάδια από το σταυρό σαν την Αγία Αθανασία του Αιγάλεω. Αν είχατε δει ένα κοριτσάκι με κοτσίδα να ξύνεται μέσα στην εκκλησία, εγώ ήμουν.

Η γιατρός μου κατάλαβε ότι θα ήταν αδύνατο να τον καταφέρουμε και με έμαθε να κάνω μόνη μου την ένεση. Ουσιαστικά, μου την έκανε εκείνη, δείχνοντάς μου τις λεπτομέρειες της τεχνικής. Παιχνιδάκι θα ήταν.

Το κόστος των ενέσεων ήταν εξωπραγματικό. Αν τις πλήρωνα κανονικά θα ήθελα τέσσερις ολόκληρους μισθούς. Αλλά και πάλι αυτοί οι

άνθρωποι με βοήθησαν. Κάποιες γυναίκες που είχαν καταφέρει να κάνουν παιδιά βοηθούσαν ανώνυμα μέσω του ταμείου τους όποιες γυναίκες δεν μπορούσαν να πληρώσουν όλο το ποσό. Έτσι, κάποιες σαν κι εμένα κάθε μήνα είχαν τα φάρμακά τους σε συμβολική τιμή.

Ήταν από τις πιο συγκινητικές πράξεις που έχει κάνει κάποιος άγνωστος για μένα. Ανάμεσα στις ενέσεις θα πήγαινα για ελέγχους και αν τα αυγά μου μεγάλωναν θα κάναμε την πρώτη αληθινή σπερματέγχυση.

Αποφάσισα να κάνω τις ενέσεις μου κάθε βράδι στις δέκα μέσα στο ψιλικατζίδικο. Ήταν η μόνη ώρα που ήμουν σίγουρη ότι θα είχε σχολάσει ο άντρας μου και η μόνη ώρα λίγο πριν κλείσουμε το μαγαζί που δε θα είχαμε επισκέψεις από φίλους και συγγενείς. Δεν ήξερε κανείς τίποτε. Ντρεπόμουν.

Είχα βάλει όλα τα σπέρμα σε μια τάξη. Είχα στρώσει ένα καθαρό κομμάτι χαρτί, είχα βρέξει με οινόπνευμα το βαμβάκι, είχα ανακατέψει τις σκόνες με τους διαλύτες μέσα στη σύριγγα, είχε πονέσει το δάχτυλό μου να βαράω τις φυσαλίδες να ανέβουν πάνω-πάνω. Όλα ήταν έτοιμα. Αυτό που έμενε ήταν να χώσω τη βελόνα κάθετα στο δέρμα μου. Ήταν πολύ τρομακτικό.

Η γιατρίνα δε με είχε πονέσει καθόλου και ο πόνος ήταν το λιγότερο. Αυτό που με φόβιζε ήταν αν θα έχω τόση δύναμη ώστε να σπρώξω τη σύριγγα αρκετά βαθιά. Προσπάθησα καμιά δεκαριά φορές. Ήταν αδύνατο να βρω τόση δύναμη. Μόλις με άγγιζε η άκρη της βελόνας, μόλις ένιωθα αυτό το μικρό τσιμπηματάκι, τραβούσα τη σύριγγα μακριά. Είχα πλέον καθίσει στο κάθισμα της λεκάνης σίγουρη ότι ποτέ δε θα τα καταφέρω, πόσω μάλλον για δέκα συνεχόμενες μέρες.

Το είχα πάντα αυτό. Σε κάθε στιγμή απελπισίας προσπαθώ να βρω κάτι να πιαστώ. Εντάξει, δεν είχα καταφέρει και ιδιαίτερα πράγματα, αλλά ο στόχος μου ήταν πια πολύ κοντά. Ήταν κρίμα να τα παρατήσω τόσο εύκολα.

Ενοικιάζεται

ΟΚ, ξέρετε τώρα πώς είναι τα ψιλικατζίδικα. Στους πέντε πελάτες, οι τρεις είναι για πληροφορίες και από τους τρεις, τουλάχιστον ο ένας θα κάνει τον ευγενικό ψωνίζοντας... τσίχλες. Παλιοκατάσταση, αλλά τέλος πάντων.

Εκεί όμως που τα βρίσκω μπαστούνια είναι να απαντώ σε ερωτήσεις για τα διαμερίσματα που πωλούνται ή ενοικιάζονται. Εκεί χάνω το λογαριασμό. Γιατί είναι πιο εύκολο να πεις πού είναι η εφορία ή το ΙΚΑ, αλλά αδύνατον να γνωρίζεις το status του κάθε διαμερίσματος στη γειτονιά.

Προχθές, λοιπόν, τ' άκουσα άσχημα. Ήρθε ένας ιδιοκτήτης που προσπαθεί να νοικιάσει ένα διαμέρισμα παραδίπλα και με πήρε απ' τα μούτρα: «καλά, δεν το είδες; Ολόκληρη διαμερισμάταρα, στον τρίτο όροφο και ακόμα να μου στείλεις ενοικιαστή;» Τι λε, ρε μπάρμπα; «Εγώ φταίω που είμαι πελάτης», λέει τσατισμένος.

Κολώνα εγώ. Εκεί στο «πελάτης», μου χτύπησαν καμπανάκια και λέω να μην πω καμιά χοντράδα. Του ζήτησα συγγνώμη που δεν το 'χα δει και είπα ας πάω παραδίπλα να το δω έστω απ' έξω, για να είμαι ενήμερη. Ψάχνω για «ενοικιάζεται», πουθενά. Τι έγινε, ρε παιδιά, μας δουλεύει ο μπάρμπα; Αφού από μένα αγόρασε το ενοικιαστήριο. Ψάχνω στην κολώνα, τίποτα. Μαλακία, λέω, θα τον ξαναρωτήσω.

Και σκάει σήμερα ο Τρισμέγιστος.

- Καλά, κυρ-Σπύρο, πού είναι το ενοικιαστήριο;

- Κολλημένο απ' έξω.

- Μα το 'ψαχνα μία ώρα, ούτε εκεί ούτε στην κολώνα είναι. Μήπως το έβγαλαν;

- Όχι, ρε κορίτσι μου, εκεί είναι, σου λέω!

- Καλά, θα πάω να το δω.

Ξαναπάω σαν μαλάκας και ψάχνω. Τα νεύρα κουρέλια. Το ενοικιαστήριο πουθενά. Και όπως κάνω προς τα πάνω το κεφάλι, παθαίνω ΤΟ σοκ. Πού το 'χε κολλήσει ο φωστήρας; Έξω απ' το μπαλκόνι του τρίτου ορόφου! Θα με πεθάνουν αυτοί οι πελάτες...

Η καλή νοικοκυρά είναι δούλα και κυρά;

Οι πελάτισσες πρέπει να είναι πολύ νοικοκυρές. Έχουν ρημάξει τα απορρυπαντικά και τις χλωρίνες. Αλλά δεν το ξέρουν το μυστικό. Έτσι μου 'ρχεται να πάρω μια ντουντούκα, ν' ανέβω στο ψυγείο των παγωτών και να αρχίσω το κύρηγμα:

Φτάνει, λοιπόν, κορίτσια η μεγάλη στιγμή, αυτή που όλοι νομίζουν ότι περιμένουμε πώς και πώς. Το γάμο εννοώ, ρε ζωντόβολα! Και μεταξύ μας, ξέρουμε ότι γάμος δεν είναι ούτε το νυφικό ούτε το καινούργιο σπίτι ούτε η ευτυχία της ελευθερίας. Ας πούμε ότι για μένα ήταν η συνειδητοποίηση ότι για

να φάω έπρεπε να μαγειρέψω, για να ντυθώ έπρεπε να σιδερώσω -για δύο- και άλλα βαριά πράγματα. Μεγάλη προσγείωση.

Η λύση, όπως πάντα, έτοιμη. Σήκωσα, λοιπόν, τη μύτη μου και βροντοφώναξα: ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ. Προσοχή: αυτά, κορίτσια, τα λέμε μόνο μετά το γάμο. Σούσουρο στην οικογένεια. Ποιος ήρθε; Πήρα μια γλυκιά μουρίτσα και απολογήθηκα. Γλυκά-γλυκά ζήτησα βοήθεια από την υπόλοιπη οικογένεια. Χαλί γίνανε. Να τα φαγητά, να τα βαψίματα, να τα σιδερώματα. Μου έκαναν κι εντατικά μαθήματα. Μόνο που πάντα τα σκάτωνα - γιατί άραγε;

Κανείς, ωστόσο, δεν παραπονιόταν. Το πήραν απόφαση, δεν είμαι νοικοκυρά. Το top; Κανείς δεν περίμενε τίποτε από μένα κι όταν κάποιες φορές με έπιανε το οικοκυρικό μου, είχα πάντα και δέκα μπράβο από πίσω. «Κοίτασασα, το κοριτσάκι μας έφτιαξε παστίτσιοοοοο, μπράσασαβο!!!» Όχι, που θα με σκλαβώνανε και θα με είχανε και δεδομένη. Τέλος μαθήματος για σήμερα.

Μεταξύ μας, μόνο ο σύζυγος μου την έφερε. Ξυπνάω ένα πρωί και τον βλέπω να φοράει το λινό άσπρο πουκάμισο.

- Καλά, αφού δεν το σιδέρωσα εγώ, ποιος το σιδέρωσε;
- Εγώ (μου λέει φυσικότατα).
- Αφού, ρε ψεύτη, δεν ξέρεις να σιδερώνεις.
- Ξέρω, μου λέει.
- Καλά, ρε ηλίθιο, μετά από τόοοοσα χρόνια γάμου δεν μπορούσες πεις τίποτα;
- Δεν είμαι νοικοκύρης, ρε πουλάκι μου.
- Μπράσασβο το μωράσκι μου!!!

Σηκώθηκα, έκλεισα τα μάτια και κάρφωσα τη σύριγγα στο πόδι μου χωρίς καθόλου να το σκεφτώ. Πάτησα το έμβολο και πρέπει να είχα πείσει τον εαυτό μου ότι δε θα πονέσω καθόλου γιατί δεν ένιωσα τίποτε. Πριν ακόμη βγάλω τη σύριγγα άνοιξα τα μάτια μου και είχε ήδη δημιουργηθεί μια τεράστια φουσκωτή μελανιά γύρω από τη βελόνα.

Εανά τρόμος. Αν το είχα κάνει λάθος, όλο αυτό το πανάκριβο και πολύτιμο φάρμακο θα πήγαινε στράφι. Η γιατρός στο τηλέφωνο ήταν καθησυχαστική. Συμβαίνει και αυτό καμιά φορά. Σιγά που δε θα συνέβαινε σε μένα.

Κάθε βράδι το ίδιο μαρτύριο. Ποτέ δεν τις συνήθισα αυτές τις ενέσεις. Μετά από πολλές προσπάθειες εντόπιζα το σημείο, έκλεινα τα

μάτια και έχωνα τη βελόνα. Ήμουν γεμάτη μελανιές. Ο άντρας μου με περίμενε έξω από την πόρτα κάθε φορά με μια αγκαλιά. Τώρα που είχα εγώ το «πρόβλημα» βασανιζόταν περισσότερο. Ειδικά αν καμιά φορά ξέχναχα τη σακούλα με όλες τις σύριγγες πάνω στο νιπτήρα. Ανατρίχιαζε όταν τις έβλεπε και ερχόταν έντρομος να με αγκαλιάσει.

Τα βράδια ξυπνούσα καμιά φορά και τον ένιωθα να με χαϊδεύει απαλά. Πρέπει να είχε απίστευτες τύψεις. Αποφάσισα να μην τον αφήσω με τόσο βάρος. Έκρυβα τις μελανιές μου, έκανα πιο γρήγορα τις ενέσεις μου, προσποιούμουν ότι δεν είναι τίποτε φοβερό και εκείνος με πίστευε. Ήταν όλα πιο εύκολα έτσι.

Οι υπέρηχοι ανάμεσα στις ενέσεις ήταν απογοητευτικοί. Όλο κι όλο ένα αυγό υπήρχε, κι αυτό αδικαιολόγητα μικρό. Παρατείναμε κι άλλο τη Θεραπεία με τις ενέσεις και κάθε φορά το μετρούσαν στην οθόνη μέχρι να φτάσει τα απαραίτητα χιλιοστά για τη σπερματέγχυση. Για πρώτη φορά δε μου έδωσαν ιδιαίτερες ελπίδες για την επιτυχία μας. Αλλά θα το δοκιμάζαμε και ανάλοχα θα προχωρούσαμε.

Στην καθημερινή μου έρευνα στο ίντερνετ σε κάθε στάδιο της Θεραπείας μου απογοητεύομουν πολύ. Υπήρχαν γυναίκες που έκαναν τέσσερα και πέντε αυγά ενώ άλλες που έκαναν δεκαπέντε και είκοσι. Και με πολύ λιγότερα φάρμακα. Ο οργανισμός μου αντιδρούσε χειρότερα από μιας πενήντάρας και, το χειρότερο, δεν μπορούσαν να καταλάβουν γιατί. Αυτό ήταν που με φόβιζε περισσότερο.

Κβαντο-οικοκυρικά

Μαθαίνω, διαβάζω, παραμορφώνομαι και αποφάσισα να σας αποδείξω ότι έχω βάλει για τα καλά τις επιστήμες στη ζωή μου. Ότι μπορούμε κάθε νόμο της φυσικής να τον εφαρμόσουμε στη ζωή μας και να ωφεληθούμε τα μάλα. Τι κι αν είμαι μια φιλικατζού, αυτό που μετράει είναι να έχεις πρακτικό μυαλό και δίψα για μάθηση.

Έτσι, λοιπόν, άπλωσα τη χείρα μου στη φυσική, και μάλιστα την οτ κουτούρ φυσική -την κβαντό, ρε άσχετοι- και την έχωσα στη ζωή μου. Έλα μου, όμως, που η ζωή μου είναι φιλικατζού παύλα νοικοκυρά. Τη στρίμωξα από δω, τη ζόρισα από κει αλλά τα κατάφερα. Τα πεδία εφαρμογής είναι η μαγειρική, η καθαριότητα και η οικιακή οικονομία. Τα πειράματα έγιναν πρώτα σε συζύγους και μετά σε ανθρώπους. Φιλική για το περιβάλλον.

Κβαντοπαστίσιο:

Υλικά: 1 Φραπεδάκι γλυκό χωρίς γάλα με δύο παγάκια, 1 περιοδικάκι, 1 καναπεδάρα και μια πρέζα σιέστα. Χρόνος προετοιμασίας: Όσοοση μέρα. Συνταγή : Που λέτε, φίλες και φίλοι, η βασική αρχή της κβαντομηχανικής λέει ότι αν κάτι δεν το παρατηρήσεις δεν υπάρχει. Εκεί ακριβώς είναι το μυστικό της συνταγής. Μην μπερδευτεί ο σύζυγος. Το παστίσιο σας υπάρχει και παραϋπάρχει. Κι έχετε και ολόκληρη γαμάουσα επιστήμη από πίσω να τεκμηριώσει τους κόπους σας. Απλώς δεν το 'χει παρατηρήσει ακόμη, γι' αυτό. Σερβίρεται με απαραίτητη σαλάτα και απαραίτητη παγωμένη μπυρίτσα.

Κβαντοκαθαριότητα:

Τίποτε δεν είναι βρόμικο αν δεν παρατηρηθεί. Κάντε ότι δεν τα βλέπετε. Η θεωρία αυτή, για ανεξήγητους λόγους, δεν πιάνει σε πεθερές. Καταφύγετε στη μεταφυσική κατά περίπτωση. Ύπνωση και μπόλικη νεραϊδόσκονη.

Οικιακή Κβαντοοικονομία:

- Επαναλάβετε μετά από εμένα: «Αγάπη μου, δεν παρατήρησα ότι μου άφησες χρήματα για το ενοίκιο. Άμα δεν τα παρατηρήσεις δεν υπάρχουν. Ξέχνα τα».

Προς τον επιστημονικό κόσμο: be gentle. Έκανα ό,τι μπορούσα.

Στο μυαλό μου οι γιατροί ήταν πάντα κάτι σαν τους μαθηματικούς. Ένα και ένα ίσον δύο. Σύμπτωμα-εξετάσεις-Θεραπεία-λύση ή μη-λύση. Εδώ τα είχα χάσει. Δεν ήξερα πού να στηριχτώ όταν ένα κάρο επιστήμονες έψαχναν και έψαχναν. Στο ίντερνετ δεν υπήρχε άλλη περίπτωση σαν τη δική μου. Όσες γυναίκες δεν παρήγαγαν πολλά αυγά ήταν είτε μεγάλες σε ηλικία είτε έπαιρναν δυνατότερα φάρμακα και το ξεπερνούσαν. Αυτό ήταν. Ρώτησα τη γιατρό μου και μου είπε ότι παίρνω πολύ ισχυρές δόσεις ήδη. Ίσως να ήταν κάτι άλλο. Θα το βλέπαμε μετά τη σπερματέγχυση.

Άλλη μία σπερματέγχυση λοιπόν, άλλο ένα αγχώδες ράλι, άλλος ένας καθετήρας που θα έφερνε πάλι ένα σεισμό και τεράστιο πόνο. Αυτή τη φορά το σπέρμα το πήρε ο ειδικός επιστήμονας και το έβαλε σε ένα μηχάνημα που γύριζε σαν τρελό. Αντί να περιμένω αυτά τα είκοσι λεπτά που χρειαζόταν, με πήρε μαζί του και μου έδειξε ένα μέρος της διαδικασίας.

Χωρίστηκαν τα σπερματοζώαρια από τα υπόλοιπα υγρά του σπέρματος και μετά εμπλουτίστηκαν με βιταμίνες σε κάτι περίεργα μηχανήματα και ένα σωρό άλλα πράγματα που κάνουν το σπέρμα σουπερμαν και ροζ. Αυτό το ροζ πύραυλο που ήταν μια σταγονίτσα όλος κι όλος τον έβαλε στον καθετήρα και τον έδωσε στη γιατρό μου.

Η σπερματέγχυση ήταν κάτι μαγικό. Ήταν κάτι σαν την πρώτη μου επίσκεψη στο πλανητάριο. Είχα ξαπλώσει στο ζεστό δωμάτιο και σε μια οθόνη δίπλα μου έβλεπα το εσωτερικό της μήτρας: ένα στρογγυλό μαύρο πράγμα που αν κάποιος δε σ' το εξηγήσει είσαι σίγουρη ότι βλέπεις ένα βραδινό ουρανό. Μόνο που στον ουρανό μου μπήκε άξαφνα ο ροζ πύραυλος και από το φόβο μου έσφιξα γερά τα χέρια μου στα μπράτσα της πολυθρόνας.

Η γιατρός με καθησύχασε. Δε θα πονούσα καθόλου. Δε θα καταλάβαινα τίποτε. Και είχε δίκιο. Μόλις βγήκε ο καθετήρας έκατσε δίπλα μου και έπιασε τον υπέρηχο.

- Θέλεις να δεις κάτι μαγικό; Ετοιμάσου να δεις ένα Θαύμα που ελάχιστες γυναίκες έχουν δει.

Αποδείξεις

Φαγώθηκαν όλοι σήμερα να με ξεματιάσουν. Τι το ήθελα να τους πω ότι -και καλά- έχω πονοκέφαλο; Άντε τώρα να τους πείσεις ότι δεν πιστεύεις στο μάτι. Άντε να το αποδείξεις κιόλας. Έχω παρατηρήσει πως πλέον κανείς δεν μπορεί να αποδείξει τίποτα. Όλα έχουν αναχθεί στην πίστη. Ας πούμε ότι είδα έναν εξωγήινο. Αυτό από μόνο του δεν αποτελεί απόδειξη στους τρίτους. Αν και, προσωπικά, απαγορεύω στον εαυτό μου τέτοιους ισχυρισμούς.

Ανατρέξτε, δηλαδή, στην ψυχολογία κι ελάτε μετά να μου πείτε ότι είδατε εξωγήινο, φάντασμα, νεράιδα. Πόσω μάλλον να φωτογραφίσετε κιόλας ένα τέτοιο φαινόμενο. Με τις νέες τεχνολογίες έχει γεμίσει ο τόπος ψεύτικες φωτογραφίες και οφθαλμαπάτες. Εδώ τεμάχισαν εξωγήινο σε ολόκληρη NASA, τον έδωσαν σε κοτζάμ τηλεοράσεις, μας τα 'πρηξαν για δυο βδομάδες κι ακόμη να πειστούμε.

Αυτό, λοιπόν, ισχύει για τα πάντα. Απ' τις προσωπικές σχέσεις: μ'αγαπάς - δε μ'αγαπάς, με κερατώνεις - δε σε κερατώνω, μέχρι την πολιτική: εμείς βελτιώσαμε την οικονομία - όχι, εμείς βελτιώσαμε την οικονομία. Για να έχω πλέον δική μου άποψη πρέπει να έχω σπουδάσει φωτογράφος, γιατρός, οικονομολόγος, πολιτικός αναλυτής, αρχαιολόγος και άλλα δύσκολα. Πόσοι έχουν τέτοιες γνώσεις; Πώς γίνεται ένα απλό ανθρωπάκι να μην τρώει τόσες χλαπάτσες χωρίς αντίλογο; Χωρίς να έχει μια άποψη;

Έτσι, έχοντας ως γνώμονα μόνο την πίστη, χωριζόμαστε σε στρατόπεδα και χρησιμοποιούμε τα έτοιμα επιχειρήματά τους. Άλλοι είναι Θρήσκοι, άλλοι άθεοι, άλλοι σκεπτικιστές, άλλοι ΠΑΣΟΚ κι άλλοι ΑΕΚ. Πέρα από την πίστη δεν μπορείς να βασιστείς σε τίποτε, ούτε καν στο μυαλό σου. Γιατί, τι να την κάνεις τη μυαλουδάρα όταν έχεις απέναντί σου έναν επιστήμονα να ισχυρίζεται, ας πούμε, ότι μέσα στις πυραμίδες έχει τοιχογραφίες με ελικόπτερα;

Λουφάζεις, λοιπόν, στο στρατοπεδάκι σου, νιώθεις λιγάκι πιο σωστός απ' τους άλλους, μαθαίνεις το ποιηματάκι σου απ' όξω κι ελπίζεις γρήγορα να δικαιωθείς. Μόνο που όλοι δικαιώνονται. Όλοι έχουν δίκιο. Όλοι κερδίζουν και όλοι κατέχουν την Αλήθεια. Δεν υπάρχουν αποδείξεις για το αντίθετο, τίποτε δε λέγεται χωρίς ταυτόχρονα να υπάρχουν δέκα διαφορετικές γνώμες που όλες έχουν επιχειρήματα. Ίσως το μοναδικό πράγμα που θα μπορούσα να αποδείξω με όλα αυτά είναι ότι είμαστε όλοι κορόιδα... με επιχειρήματα.

Δε θα ξεχάσω ποτέ στη ζωή μου αυτό το θέαμα. Ξάφνου ο ουρανός μου γέμισε άσπρα μικρά αστέρια. Ήταν τα σπερματοζώαρια. Αμέσως όλη η μήτρα άρχισε να συσπάται σαν να βοηθούσε τα αστράκια να κινηθούν προς τις σάλπιγγες για να πάνε να συναντήσουν το μεγάλο μαύρο αυγό. Μου είπε πως κάποιες γυναίκες δεν κάνουν αυτές τις συσπάσεις, οπότε η μόνη λύση είναι η εξωσωματική γονιμοποίηση. Ήμουν πολύ περήφανη για τη μήτρα μου εκείνη τη μέρα.

Με άφησαν ξαπλωμένη αρκετή ώρα. Σκεφτόμουν τη στιγμή που θα μεγάλωνε αρκετά το παιδί μου για να του εξιστορήσω τη στιγμή της σύλληψής του. Θα του έλεγα ότι είχα δει τα πάντα και πως τη στιγμή που το πρώτο του κυτταράκι είχε δημιουργηθεί, εγώ δεν κοιμόμουν, δεν έβλεπα τηλεόραση. Το ήξερα ότι είχε μόλις δημιουργηθεί. Ήμουν ξαπλωμένη, ευτυχισμένη και σκεφτόμουν μοναχά εκείνο κοιτάζοντας στην οθόνη το μαγικό μαύρο μου ουρανό.

Δύο βδομάδες πάλι αναμονή μέχρι το τεστ. Με λίγες ελπίδες αυτή τη φορά. Έπρεπε αυτό το μοναδικό κακόμοιρο αυγουλάκι να γονιμοποιηθεί. Άρχισαν πάλι τα συμπτώματα. Δεν μπορούσα να εξηγήσω πώς συμβαίνει αυτό. Δεν είχα πείσει το σώμα μου να κάνει τίποτε και αυτό είχε αρχίσει πάλι το θέατρο. Το αγνόησα επιδεικτικά. Πάλι μια αιωνιότητα, πάλι έρευνες στο ίντερνετ. Τα ποσοστά επιτυχίας για σπερματέγχυση με ένα και μοναδικό αυγό ήταν απογοητευτικά.

Τελικά, όσο έψαχνα στο ίντερνετ τόσο θύμωνα, τόσο τρώμαζα, τόσο ανακάλυπτα ανατριχιαστικές παραμέτρους, τόσο ευχόμουν να σταματήσω να

ψάχνω πράγματα που δε γνωρίζω και δεν πρέπει να μάθω. Αλλά ήταν σαν το κάπνισμα. Όσο το 'χεις στα χέρια σου δεν μπορείς να αντισταθείς.

Το τεστ εγκυμοσύνης έγινε αυτή τη φορά στο ιατρικό κέντρο. Πήγα πρωί-πρωί, κάθισα στο σαλονάκι, είδα και μερικές ακόμη μεγάλες κοιλίες, δε με πείραξε καθόλου, έδωσα αίμα και έφυγα. Θα μου τηλεφωνούσαν σε τρεις ώρες για τα αποτελέσματα. Που για εκείνους ήταν τα αναμενόμενα. Που για μένα ήταν μία ολόκληρη μέρα κλάματα και υστερίες.

Τώρα είμαι σίγουρη ότι ήμουν τρελή. Τότε ήμουν σίγουρη ότι κάποια στιγμή θα τρελαθώ.

Φίλοι

Όταν για μια εποχή στη ζωή μου τα πράγματα ήταν λιγούλακι πιο ανθρώπινα, πολύ πριν ανοίξω το ψιλικατζίδικο, το σπίτι μου κάθε βράδι είχε πολύ κόσμο. Διασκορπισμένοι άλλοι στο γραφείο, άλλοι στο σαλόνι, άλλοι στο τραπέζι της τραπεζαρίας για επιτραπέζια παιχνίδια. Καμιά δεκαριά φιλαράκια. Τα σαββατοκύριακα ένιωθα σαν να ζούσα σε παιδική χαρά. Τότε ήταν που μαζεύονταν όλοι και πολλές φορές ξεπερνούσαμε τους είκοσι. Βάζαμε όλοι ρεφενέ και αγοράζαμε καινούργια επιτραπέζια, μαγειρεύαμε εναλλάξ και νοικιάζαμε του κόσμου τις κασέτες.

Με τη συγκεκριμένη παρέα δεν υπήρχαν διαφωνίες στα γούστα. Αν διάλεγαν μια ταινία που άρεσε στους λίγους, οι υπόλοιποι το ρίχναμε στην πλάκα μέχρι να τους πείσουμε ότι η ταινία είναι σούπα. Όσπριο στο σπίτι δεν υπήρχε ποτέ. Ειδικά την εποχή που είχαμε κολλήσει με την πόκα. Τα λεφτά της Μονόπολης δε μας έφταναν ποτέ και τα συμπληρώναμε με φακές και φασόλια. Επειδή οι περισσότεροι ήταν άντρες και ανύπαντροι, όποτε έφτανε καινούργια κοπελιά στην παρέα, τους παραχωρούσαμε το μικρό δωμάτιο ή στρωματσάδα στο σαλόνι, μαζί με όσους άλλους έμεναν μακριά. Επειδή οι περισσότερες κοπέλες ήταν στο ίδιο μήκος κύματος, πολλές φορές ξυπνάγαμε νωρίς το πρωί και κάναμε γυναικείες κουβέντες με τις ώρες.

Όλη μου η παρέα ήξερε πότε έκανα σεξ. Ήταν οι μόνες νύχτες που το σπίτι ήταν "closed till further notice". Είχε φροντίσει ο άντρας μου να τους ειδοποιήσει για να μην έχουμε απρόοπτα. Μια φορά τον άκουσα να λέει στο τηλέφωνο: «Μάγκες, άμα γουστάρετε να έρθετε, εμείς πάμε και σε ξενοδοχείο, αλλά εγώ σήμερα θα γαμήσω». Τα τηλέφωνα εκείνα τα βράδια σταματούσαν να χτυπούν και οι γείτονες επιτέλους έβρισκαν πάρκινγκ στο στενό και λίγη παραπάνω ησυχία. Την επομένη, τα γουρούνια ήθελαν και λεπτομέρειες ή μου

ανέλυαν τη δική τους τεχνική. Ήξερα όλα τους τα χούγια στο κρεβάτι και τι κάνει ή δεν κάνει η κάθε κοπέλα που είχαν. Ένας, μάλιστα, είχε χωρίσει μια κοπέλα, γιατί την πρώτη φορά που της κατέβασε το βρακί, αντίκρισε ένα θάμνο και ξενέρωσε. «Να ξυρίζεσαι», μου τόνισε. Θεέ μου, τι είχα ακούσει! Αλλά ήταν όλοι ερωτεύσιμοι και τους ήξερα από μωρά. Ήταν σχεδόν αδέρφια μου.

Όταν είχε ποδόσφαιρο ήταν η καλύτερή μου. Οι κοπελιές έμεναν σπίτι τους γιατί σπάνια άντεχαν τις γαϊδουροφωνάρες κι εγώ κλεινόμουν στο γραφείο και έπαιζα στον υπολογιστή ό,τι παιχνίδι είχα κόλλημα εκείνη την εποχή. Αν ο αγώνας πήγαινε κατά διαόλου, με έβαζαν για το γούρι να ξεματιάσω την ομάδα ή με έστελναν στο σαλόνι και πήγαιναν εκείνοι στο γραφείο, στη μικρή τηλεόραση, για να προκαλέσουν την τύχη τους. Όταν, δε, πήγαιναν γήπεδο έκανα την κυρία. Μάσκες, αποτριχώσεις, πεντικιούρ και μετά έφτιαχνα τσάι με κανελογαρούφαλλα και άραζα στον καναπέ. Ακόμα, όμως, κι εκείνες τις σπάνιες μέρες, το σπίτι μου φαινόταν άδειο. Είχα συνηθίσει την παρέα και οι τέσσερις τοίχοι με έπνιγαν.

Τώρα πια, άλλοι παντρεύτηκαν, άλλοι έγιναν γονείς, άλλοι μετακόμισαν μακριά, άλλοι ζευγάρωσαν. Τους βλέπω πολύ σπάνια και όταν έρχονται όλοι μαζί, το μαγαζί γίνεται ένα μπουρδέλο. Ένα γλυκό, ανταριασμένο και φωνακλάδικο μπουρδέλο που μου λείπει πολύ. Τώρα κανείς δεν ξέρει πότε είμαι καλά, πότε όχι, πότε μου λείπουν, πότε κάνω σεξ. Τα τελευταία χρόνια το σπίτι έχει ερημώσει. Εκεί που ήταν το σαλόνι τώρα είναι αποθήκη με κούτες για το ψιλικατζίδικο. Το γραφείο έγινε ένα τεράστιο βουνό από ασιδέρωτα και η κουζίνα πια δε χρησιμοποιείται. Τα λουλούδια μου στο μπαλκόνι χαρίστηκαν και τα πατζούρια είναι πάντα κλειστά. Το ίδιο και η ψυχή μου.

Είχα κουραστεί με τα σκοτσέζικα ντους. Ήθελα αυτό που όλοι γύρω μου είχαν δεδομένο. Η φίλη μου ήταν έγκυος στο πρώτο της παιδί. Μου τηλεφώνησε να μου το ανακοινώσει. Δεν έβγαινε μιλιά απ' το στόμα μου. Με μεγάλη προσπάθεια κατάφερα να της πω να μην κουράζεται.

– Άντε, βρε, βάλτε κι εσείς μπροστά να τα μεγαλώσουμε παρέα.

– Μπα... εμείς το 'χουμε προγραμματίσει για του χρόνου. Τώρα τρέχουμε με το μαγαζί.

Κάπως έτσι έβγαινα από τη δύσκολη θέση όταν όλοι οι φίλοι και οι συγγενείς έκαναν την ερώτηση που μέχρι να πεθάνω, ακόμη κι αν έχω κάνει είκοσι παιδιά, Θα με τρομοκρατεί: «εσείς γιατί δεν κάνετε ένα παιδάκι;»

Από τότε έχω ορκιστεί ποτέ μα ποτέ να μη φέρω κανέναν σε αυτή τη δύσκολη Θέση. Όταν αυτή η ερώτηση γινόταν μπροστά μου σε άλλες γυναίκες, αμέσως έλεγα κάτι αστείο και δεν τις άφηνα να απαντήσουν. Όταν γινόταν σε μένα, τίποτε δε μου φαινόταν πια τόσο αστείο.

Η περίοδός μου ήρθε την αναμενόμενη μέρα. Ήταν το μόνο πράγμα στο αναπαραγωγικό μου σύστημα που δε με είχε προδώσει ποτέ. Το μόνο πράγμα που ήταν τόσο επώδυνο αλλά για πρώτη φορά το περίμενα πώς και πώς. Ήταν το σινιάλο που περίμενε η γιατρός μου για τις καινούργιες ενέσεις, για τον καινούργιο κύκλο σπερματέγχυσης. Το καλό με αυτές τις Θεραπείες ήταν ότι δεν προλάβαινες να λυπηθείς για πολύ. Μόλις μάθαινες τα άσχημα μαντάτα ξεκινούσες την επόμενη προσπάθεια, σίγουρη πια ότι θα τα καταφέρεις.

Σε αυτό τον κύκλο πήρα διαφορετικές ενέσεις. Λιγάκι πιο ακριβές αλλά είχαν μια διαφορετική ορμόνη που θα «ξυπνούσε» τα αυγά μου. Τα χρήματα πια ήταν πολύ λίγα. Μπορεί να μην πλήρωνα κάθε φορά που πήγαινα, αλλά είχα κάθε τρεις μέρες δύο βαρβάτες διαδρομές με ταξί να πληρώσω. Δε γινόταν να πάρω συγκοινωνία γιατί έπρεπε να γυρίσω πολύ γρήγορα στο μαγαζί για να φύγει ο άντρας μου στη δουλειά. Καμιά φορά αγχάρευα και τον αδελφό μου να μου κρατήσει το μαγαζί αλλά αυτό δεν ήταν πάντα εφικτό.

Η σπερματέγχυση κόστιζε πολύ λιγότερο από την πρώτη μου γιατρό αλλά όλα αυτά τα έξοδα άρχιζαν να συσσωρεύονται επικίνδυνα.

Εισαγόμενες

Οι αλλοδαπές πελάτισσες είναι ως επί το πλείστον πολύ όμορφες. Και δεν εννοώ στην εμφάνιση, εκεί είναι απλώς Θεές. Δυστυχώς ή ευτυχώς, άλλες καταλήγουν πόρνες και άλλες με ένα γεροντοπαλικάρο ή με έναν τέως παντρεμένο που είχε χωρίσει μέσα του εδώ και καιρό. Έρχονται στο ψιλικατζίδικο καθημερινά. Εκτός από λιθοβολισμό, έχουν υποστεί ό,τι κοινωνική ξεφτίλα μπορείτε να φανταστείτε από τις «νόμιμες» Ελληνίδες συζύγους, τον περίγυρο και όχι μόνο. Τις θεωρούν βρόμικες, ύπουλες, μπλα-μπλα αλλά τα σάλια όλων -ναι, και των γυναικών- τρέχουν στο πάτωμα μόλις γυρίσουν την πλάτη και ειδικά τον κώλο τους μέσα στο μαγαζάκι μου.

Γνωρίζω την «Α» όσο καιρό έχω το ψιλικατζίδικο. Είναι από μία δύστυχη χώρα. Μένει με έναν πολύ συμπαθητικό και αρκετά νέο άνθρωπο. Πολύ

ευτυχισμένο ζευγάρι. Αποφεύγει να ψωνίζει από τα μαγαζιά της γειτονιάς. Τα σχόλια που γίνονται μπροστά της και πίσω της πονάνε πολύ. Στο μαγαζί μου κανείς δεν τολμά να το κάνει. Την έχω παρουσιάσει ως φίλη γιατί δεν ανέχομαι εξυπνάκηδες που, μεταξύ μας, πολύ θα ήθελαν να την είχαν δίπλα τους.

Κατηγορούμε ανθρώπους μόνο και μόνο επειδή είναι από άλλη, πιο δυστυχισμένη, χώρα. Αυτό, όμως, δεν τους αφαιρεί αξιοπρέπεια, αφαιρεί από μας ανθρωπιά που ούτως ή άλλως την έχουμε εξοστρακίσει από τη ζωή μας. Κενά συμπληρώνουν. Βουλώστε τα ή, αλλιώς, βουλώστε το.

Η καινούργια Θεραπεία με τις ενέσεις πήγε καλύτερα. Έφτιαξα τρία ολόκληρα αυγά. Ήμουν μια πολύ περήφανη κοτούλα. Μέρα παρά μέρα τα αυγά μου μεγάλωναν αρκετά και οι γιατροί μου ήταν αισιόδοξοι. Επιτέλους είχε φτάσει η στιγμή που θα είχα κάποιες πιθανότητες. Έστω αυτές τις λίγες που διάβασα στο ίντερνετ. Αυτό το τριάντα τοις εκατό. Μου έφτανε. Όσο μεγάλωναν τα αυγά τόσο περισσότερο με πονούσε η ωοθήκη και τόσο πιο ευτυχισμένη γινόμουν. Άκουγα από άλλες γυναίκες τόσα χρόνια πόσο πονούσαν στην ωορρηξία και ένιωθα παράταιρη. Για πρώτη φορά ένιωσα πώς είναι να είσαι φυσιολογική γυναίκα.

Την τελευταία πολύτιμη ένεση που προκαλεί ωορρηξία την έκανα με χέρια που έτρεμαν. Ήξερα ότι ήμουν πολύ κοντά στο Θαύμα. Η ωορρηξία με αυτή την ένεση γινόταν σε συγκεκριμένο χρόνο. Σαράντα ώρες περίπου αργότερα, τα αυγά σπάνε και τα ωάρια περιμένουν να γονιμοποιηθούν. Χωρίς καμία απόκλιση πρέπει να προγραμματίσεις τη σπερματέγχυση, αλλιώς η όλη Θεραπεία πάει στράφι. Μια φοβερή αγωνία δηλαδή.

Ευτυχώς, όλα έγιναν σύμφωνα με το πρόγραμμα. Περίμενα στο σαλονάκι, παρακολούθησα βήμα-βήμα άλλη μια σπερματέγχυση, έμεινα πάλι για λίγο παρέα με τον έναστρο μαύρο ουρανό μου, έκανα ζανά τα ίδια όνειρα, πρέπει να έκλαψα λιγάκι και πήγα σπίτι. Αυτή τη φορά θα άφηνα το σώμα μου να κάνει ό,τι γουστάρει. Το ίδιο και τον εαυτό μου. Έπινα όσο καφέ ήθελα, κάπνιζα, κουραζόμουν και περίμενα. Ήθελα για ακόμη δύο βδομάδες να ξεχάσω τα πάντα, να μη σκέφτομαι τίποτε.

Επαιζα όλη μέρα παιχνίδια στον υπολογιστή προσπαθώντας να αποφύγω τις ιατρικές αναλύσεις στο διαδίκτυο, προσπαθώντας να ξεγελάσω το βλαμμένο μου μυαλό. Οι ναυτίες ήταν λιγότερες ενώ το πρήξιμο στο στήθος ανύπαρκτο. Αυτή τη φορά, το σώμα μου λειτουργούσε αυτόνομα από την καρδιά και το μυαλό. Είχα καταφέρει να τα διαχωρίσω, να τα αφήσω να δουλέψουν ελεύθερα.

Η μέρα του τεστ εγκυμοσύνης ήρθε πιο γρήγορα αυτή τη φορά. Όταν δεν περιμένεις πολλά πράγματα, αφήνεις το χρόνο να τρέξει, δεν

επεμβαίνεις στη ρότα του, δεν αλλάζεις τους φυσικούς νόμους. Ω, ναι. Μέχρι εκείνη τη στιγμή έπαιρνα το χρόνο και τον έπαιζα στα δάχτυλα. Είχα καταφέρει ό,τι οι επιστήμονες προσπαθούσαν μάταια. Είχα καταφέρει να τεντώσω μερικές μερούλες τόσο ώστε να διαρκούν μια αιωνιότητα.

Λιγάκι ακόμα να το προσπαθούσα και Θα είχα καταφέρει να γίνω αθάνατη, ζώντας για πάντα ένα μεγάλο μαρτύριο.

Διάλειμμα

Τα μεσημέρια στο μαγαζάκι είναι απ' τις ώρες που μου αρέσουν πολύ. Εκεί γύρω στο μεσημέρι, όταν η πελατεία κοιμάται κι έχω τελειώσει με προμηθευτές και ανεφοδιασμούς. Συνήθως έχω προλάβει να μασουλήσω καμιά φρυγανιά ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, καμιά μαλακιούλα. Τότε βάζω ζεστό καφέ, στρίβω με το πάσο μου ένα τσιγαράκι κι αραδιάζω όλες τις εφημερίδες της ημέρας. Βέβαια πάντα κάποιος πελάτης θα έρθει να μου τη σπάσει αλλά συνεχίζω ακάθεκτη τη νιρβάνα μου.

Το περίεργο με τις εφημερίδες είναι ότι μοιάζουν με τα σίριαλ. Κολλάς. Κολλάς στις αγαπημένες σου στήλες, στα αγαπημένα σου ένθετα, στις γελοιογραφίες. Όμως σου κάνουν κι άλλα πράγματα. Όταν τις πρωτοδιάβαζα, επέλεγα ελαφρά θέματα: υγεία, ομορφιά, ζώδια. Παρατήρησα ότι στην πορεία μου άρεσαν και οι γνώμες, οι αναλύσεις, τα θέματα για τον κόσμο. Ποτέ όμως η πολιτική. Ήταν κάτι σαν τζιτζ για μένα. Δεν ήξερα πού ανήκω, το ένιωθα σαν τα μαθηματικά. Είχα χάσει τους κρίκους κι άντε να φτιάξεις αλυσίδα. Δεν μπορώ να πω ότι έχω κατασταλάξει ακόμη. Άλλοι διαβάζουν μια ζωή, εγώ μόνο λίγα χρόνια.

Το ρεζουμέ; Είμαι εθισμένη στις πληροφορίες. Τις καταπίνω μανιωδώς κι απορώ πού ζούσα τόσα χρόνια χωρίς αυτές. Σε δύο χρόνια έχω μάθει ό,τι δεν είχα μάθει σε τριάντα. Υπάρχουν μέρες που νομίζω ότι διάβασα το πιο συνταρακτικό κείμενο της ζωής μου και θέλω να το μοιραστώ. Όταν το μοιράζομαι, με κοιτούν με οίκτο και με ταπώνουν: «καλά, δεν το 'ξερες»; Όχι.

Καινά δαιμόνια

Βλέπουν τον υπολογιστή στο μαγαζί και με κοιτούν με μισό μάτι. Ακούν «ίντερνετ» και μόνο σατανίστρια δε μ' έχουν πει. Αναρωτιέμαι, γιατί να μην αποκηρύξεις ολόκληρο τον κόσμο και αποκηρύσεις τον γυάλινο; Πάρ' το αλλιώς. Όσοι υποστηρίζουν ότι έχουν δει εξωγήινους τους περιγράφουν με την στερεοτυπική εμφάνιση: γκρι, μεγάλα μάτια, καθόλου αφτιά, μακριά χέρια. Όπως ακριβώς, δηλαδή, για δεκαετίες τούς παρουσιάζει το Χόλιγουντ. Όπως κάνουν και για άλλα πράγματα, δεδομένα.

Αν, για παράδειγμα, πεις τη λέξη «παγωτό ξυλάκι», αμέσως όλοι θα σκεφτούν το συγκεκριμένο σχήμα που έχει το παγωτό ξυλάκι κι όχι μια πράσινη βιοχλαπάτσα, ας πούμε. Αν πας, λοιπόν, στη μάνα σου και της πεις «ίντερνετ», φαντάσου τι θα σκεφτεί. Σωστά. Την κατασκευασμένη εικόνα: «παιδεραστές», «ανώμαλοι», «βιασμοί», «666». Γιατί; Διότι τα παγωτά ξυλάκι τα καταλαβαίνουμε. Κι είναι πιο εύκολο να τα κάνεις όλα στο μυαλό σου... παγωτά ξυλάκι. Ειδικά τα δύσκολα ή αυτά που δεν ξέρεις.

Συμπέρασμα: Αν καταφέρεις να σου κάνουν κακό ένα μάτσο ηλεκτρόνια, αυτό είναι επίτευγμα. Αν ένα εργαλείο γίνει πύλη βαρβάρων στη ζωή σου, μάλλον ποτέ δεν το εκτίμησες σωστά. Μείνε καλύτερα στο ξυλάκι.

Αυτά τα τεστ είναι χειρότερα από τα άλλα που τα κάνεις σπίτι. Πας, δίνεις αίμα και μετά κάθεται πάνω από ένα τηλέφωνο για τρεις μαρτυρικές ώρες. Επεμβαίνεις και πάλι στο χρόνο, τεντώνεις απεριόριστα τις ώρες, αχχώνεσαι και περιμένεις. Και μετά ντριιν. Και μετά παχώνεις.

Η νοσοκόμα με ζήτησε επίσημα. Με το επίθετό μου. Μου έκανε μεγάλη εντύπωση γιατί πάντα μιλούσαμε στον ενικό. Ήξερα ότι οι επιστημόνες δε θα μου έβγαιναν σε καλό. Ήθελα να την κάνω να νιώσει καλύτερα παρά τα τρομακτικά τηλεφωνήματα που έπρεπε να κάνει και στις υπόλοιπες υποψήφίες.

- Έλα, μωρό μου, άσε τώρα τις επιστημόνες, πες το και θα το αντέξω.
- Με συγχωρείτε... δεν καταλάβατε... το τεστ είναι θετικό.

Σιωπή. Δεν είχα προγραμματίσει τον εγκέφαλό μου για κάτι τέτοιο. Τον είχα προγραμματίσει για Θλίψη, κλάμα, ίσως υστερίες και για μια καινούργια σειρά ενέσεων. Αλλά ποτέ γι' αυτό. Ήρθε σε στιγμή που μου 'χε τελειώσει όλη η ελπίδα.

- Είστε καλά;
- Όχι.

- Έλα, μωρό μου, η γιατρός είμαι. Δεν άντεξα να μη βουτήξω το ακουστικό. Τα καταφέραμε.

- Μάλλον...

- Σε περιμένω σε μια βδομάδα για τις πρώτες εξετάσεις του μωρού. Συγχαρητήρια!

- Ευχαριστώ.

Δε θυμάμαι για πόση ώρα είχε μείνει το μυαλό μου σε αυτό το τηλεφώνημα. Έρχονταν πελάτες, εξυπηρετούσα μηχανικά, καμιά φορά γελούσα ή έκανα αστεία μαζί τους, αλλά το μυαλό μου είχε κολλήσει. Ήταν αλήθεια. Έπρεπε να το πιστέψω. Ήμουν έγκυος. Ήμουν σε εκείνη την περίεργη κατάσταση που μέχρι εκείνη τη στιγμή μισούσα και δεν ήθελα να τη βλέπω άλλο γύρω μου.

Ήμουν μια φυσιολογική γυναίκα.

Το καλό και το κακό

Είναι κάτι μερούλες που θα 'θελα να μπορούσα να χαρώ όσο θέλω. Που ακούω όμορφα νέα αλλά δεν είμαι σε θέση να χαρώ πολύ. Θα ήθελα να χωρίσω τη ζωή μου σε ευτυχίες και δυστυχίες ώστε να τις ζω ξεχωριστά. Να μπορώ να λυπηθώ και να χαρώ ξεχωριστά.

Όχι μαζί. Όχι να είμαι με το ένα πόδι στον ουρανό και με το άλλο πέντε μέτρα κάτω απ' τη γη. Θα μου πεις, έτσι είναι η ζωή. Ένα χάος, μια αταξία, δεν μπορείς να προγραμματίσεις τίποτε. Τίποτε δε θα σε ρωτήσει: «να 'ρθω;», απλώς θα σου ορμήσει κι άντε βγάλ' τα πέρα. Τα καλά και τα κακά. Εντροπία.

Θα ήθελα να μπορούσα να χωρίσω τη ζωή μου σε κουτάκια. Καλά και κακά. Όποτε γουστάρω να ανοίξω το ένα, να μη μου πετάγεται το άλλο στο κεφάλι. Ή, πάλι, να χωρίσω, αν γίνεται, τις μέρες μου σε καλές και κακές.

Μπορεί να λέω μαλακίες και όλα να είναι πολύ καλύτερα απ' ό,τι τα αισθάνομαι. Μπορεί, απ' την άλλη, όλα να είναι χειρότερα. Αλλά θα ήθελα να το ξέρω. Ή να είχα περισσότερη δύναμη, να μη με νοιάζουν τα άσχημα και να απογειώνομαι με τα καλά.

Όλα είναι μπερδεμένα αλλά επέλεξα αυτή τη μέρα να τη χαρώ. Δεν ξέρω για πόσο, αλλά αυτή τη στιγμή είμαι λιγάκι ευτυχομένη.

Τόσο ευτυχισμένη όσο εκείνη την ημέρα δεν έχω ξαναυπάρξει στη ζωή μου. Πέταξα τα τσιγάρα μου, άδειασα την κούπα με τον καφέ και για πρώτη φορά χάιδεψα την κοιλιά μου. Δεν μπορούσα να περιμένω να φουσκώσει. Ήθελα να φαίνομαι όσο πιο έγκυος γινόταν. Εκείνη την ημέρα πρέπει να έφαγα όλο το μαγαζί. Τη φούσκωσα τόσο που μετά βίας μπορούσα να σηκωθώ. Στον άντρα μου και στους φίλους μας δεν είπα τίποτε. Έπρεπε έστω και με τόσους συμβιβασμούς να το αποκαλύψω όπως και ο υπόλοιπος κόσμος. Να τους κάνω έκπληξη.

Όλη τη μέρα κατέστρωνα σατανικά σχέδια για να τους αιφνιδιάσω. Ο άντρας μου θα έπαιρνε τα κίτρινα καλτσάκια το βράδι όταν θα ήμασταν μόνοι στο σπίτι. Στους γονείς μας θα αγόραζα πιπίλες και κουδουνίστρες, θα τις τύλιγα σε πολύχρωμα κουτιά με φιόγκους και θα έβαζα μέσα από μια καρτούλα που θα έλεγε: «Γιαγιά και παππού, θα γνωριστούμε σε λίγους μήνες αλλά ήδη σας αγαπώ πολύ». Και μετά όλοι θα έκλαιγαν από χαρά, θα με αγκάλιαζαν και θα με πρόσεχαν σαν αυτά τα ακριβά φουσκωτά κινέζικα βάζα.

Συνήθως κατά τη διάρκεια της ημέρας ο άντρας μου μου τηλεφωνούσε αρκετές φορές. Οι ώρες που περνούσαμε πια μαζί είχαν περιοριστεί στο ελάχιστο και λείπαμε ο ένας στον άλλον υπερβολικά. Εκείνη τη μέρα δε μου τηλεφώνησε.

Είχαμε συμφωνήσει, αν τα αποτελέσματα ήταν αρνητικά, να τα πούμε το βράδι από κοντά. Δεν ήθελε να με στενοχωρήσει άλλο. Τον άφησα όλη μέρα να πιστεύει ότι αποτύχαμε. Όταν σχόλασε και μέχρι να κλείσουμε το μαγαζί, έκανα διάφορες δουλειές στην αποθήκη για να μη δει το πρόσωπό μου.

Ήταν τελείως διαφορετικό το πρόσωπό μου εκείνη τη μέρα. Ήταν γεμάτο ρυτίδες γύρω από τα μάτια πολύ βαθιές. Τόσο βαθιές που μόνο ένα μόνιμο χαμόγελο αληθινής ευτυχίας μπορεί να χαράζει. Και αυτό το χαμόγελο δεν είχε φύγει στιγμή από το πρωί. Σχεδόν πονούσαν οι μυς μου, προσπαθούσα να το εξαφανίσω αλλά η χαρά είχε πάει και είχε γαντζωθεί τόσο γερά στο πρόσωπό μου που ήταν αδύνατο να την κρύψω.

Τα μακαρόνια να είναι Μίσκο

Ήρθε ο Νικολής και ήθελε μακαρόνια για παστίτσιο. Βούτηξα ένα πακέτο, του το 'δωσα κι ήρθε η μάνα του μετά φωνάζοντας. Ήθελε Μίσκο. Καλά που είχα. Τα πήρε, δεν είπε ούτε ευχαριστώ κι έφυγε φουριόζα. Ο Νικολής στάθηκε για λίγο,

ζήτησε συγγνώμη ψιθυριστά κι έφυγε να την προλάβει. Τα ίδια και χειρότερα τράβαγα κι εγώ.

Όταν με έστειλε η γιαγιά στον μπακάλη για Άβα, έπρεπε να της φέρω μόνο Άβα. Αν έφερνα οτιδήποτε άλλο, ήξερα πως θα έπρεπε να το επιστρέψω και να ψάξω να βρω μόνο αυτό, για τα πιάτα. Αργότερα παρατηρούσα ότι και ο δικός μου κύκλος, όπως και οι συγγενείς, είχε άτομα με εμμονές ως προς τα προϊόντα που χρησιμοποιούσαν. Από τα πιο ασήμαντα, τα πιο μικρά, μέχρι τα σημαντικότερα. Από το συρματάκι της κουζίνας, μέχρι τη μάρκα του ψυγείου ή της τηλεόρασης.

Κάποιοι είχαν δίκιο και κάποιοι όχι. Όταν, όμως, τόλμαγα να αναφέρω ότι βρήκα κάτι καλύτερο, γινόταν πόλεμος. Λες και επρόκειτο για το σημαντικότερο αντικείμενο του κόσμου, λες και είχαν συμφωνία με την εταιρεία ότι θα καταναλώνουν αιωνίως τα προϊόντα της. Το δύσκολο ήταν ότι αυτή η μυστική συμφωνία περιελάμβανε και προμοτάρισμα. Αν ερχόταν επίσκεψη η γιαγιά έπρεπε να κρύβω ό,τι δεν ανήκε στις εταιρείες που «προμόταρε».

Σύντομα ο κύκλος εργασιών αυτών των ατόμων εξαπλώθηκε και σε άλλα είδη: «να βλέπεις μόνο ΑΝΤ1», «να ψηφίζεις Νέα Δημοκρατία», «να βάζεις φύλλο Κανάκη στο γαλακτομπούρεκο», «μην ξαναπάρεις έτοιμη μπεσαμέλ». Υποτακτική. Τουλάχιστον υποτακτική. Για αρχή όμως.

Όσο περνούσε ο καιρός, η υποτακτική γινόταν ευγενική και γλυκούλα προστακτική: «βάλε, κούκλα μου, ΑΝΤ1, που έχει φοβερές σειρές, λέει καλύτερα ειδήσεις, μπλα, μπλα, μπλα», «πέτα, βρε, αυτό το παλιοσαλάτι. Κοίτα τι σου έφερα: Κάλλας!» Για λίγο, νόμιζα ότι έπαιζα στο *Τρούμαν σόου* κι έψαχνα να βρω τις κρυφές κάμερες. Τα έλεγαν τόσο γκλαμουράτα και γελαστά που δεν μπορεί να μην είχαν κέρδος.

Έπρεπε να έχω το πάνω χέρι όμως. Έπρεπε να τελειώνω μια και καλή με όλα αυτά τα γελοία κολλήματα. Μεταξύ μας, η έτοιμη μπεσαμέλ με λίγο φετούλα και αλατάκι ξεγελάει και σεφ. Αυτό ήταν. Θα τους έκανα το τραπέζι. Αλλά με το δικό μου τρόπο. Με έτοιμες πίτσες, μακαρόνια -ό,τι μάρκα καθόταν- και έτοιμα γλυκά. Θα τα πασάριζα όλα για δικά μου. Μέχρι και σαλάτα σεφ απ' το φαστ-φουντ πήρα και τους είπα ότι παιδεύομαι ώρες.

Το τραπέζι στολίστηκε με το καλό τραπεζομάντιλο της γιαγιάς απ' την προίκα και με το πιο όμορφο σερβίτσιο. Είχα «φτιάξει» παστίτσιο, σπιτική πίτσα

-και καλά-, ορεκτικά και σαλάτες, ενώ τα γλυκά περίμεναν στο ταψί. Όλοι εκστασιασμένοι. Πρώτα απ' όλα, για την προκοπή μου κι έπειτα για τις ωραίες γεύσεις.

Κατά τη διάρκεια του τραπέζιού έπεφταν οι γλυκούλες ερωτήσεις: «πήρες κρέας απ' τον κυρ-Μανόλη; Ναι, μα φαίνεται...», «έφτιαξες το γαλακτοπούρεκο με φύλλο Κανάκη;», «η μπεσαμέλ σου είναι καταπληκτική! Χρησιμοποίησες τη συνταγή μου, σίγουρα». Έγνεφα καταφατικά και περίμενα να τελειώσουν. Το γαλακτοπούρεκο σερβιρίστηκε απ' το ταψί, έτσι, για να τους μπω στο μάτι.

Οι γονείς μου καμάρωναν που επιτέλους η κόρη τους δεν ήταν τόσο αχαϊρευτη. Ψόφαγα να τη ρίξω τη ρημάδα την κουρτίνα αλλά κρατήθηκα για την κατάλληλη στιγμή. Και δεν άργησε. Οι κυρίες ήρθαν στην κουζίνα να με βοηθήσουν με τα καφεδάκια. Και μείνανε να κοιτάνε. Είχα παρατάξει τα κουτιά απ' τα γλυκά και τις συσκευασίες πάνω στο τραπέζι.

Ξαφνικά όλες παρουσίασαν αδιαθεσίες. Το γλυκό τούς είχε έρθει βαρύ ενώ η γιαγιά ένιωθε μια περίεργη καούρα στο στομάχι. «Το κρέας δεν πρέπει να ήταν πολύ καλό, γιατί τελικά δεν ήταν απ' τον κυρ-Μανόλη», όπως μου είπε. Η μάνα μου ήθελε να με δολοφονήσει και ο πατέρας μου κρυβόταν πίσω απ' τα μουστάκια του, μη γελάσει.

Μερικά πράγματα, όμως, δεν αλλάζουν. Τουλάχιστον γλίτωσα τα τραπεζώματα. Στο ντουλάπι της γιαγιάς μου, πάντως, μέσα-μέσα, πάντα υπάρχει ένα κουτί έτοιμη μπεσαμέλ, καλού-κακού.

Μπήκαμε στο σπίτι κατάκοποι και απογοητευμένοι. Η τουλάχιστον έτσι ένιωθε εκείνος και έτσι έδειχνα με το ζόρι εγώ. Δεν μπορούσα να περιμένω άλλο. Σωριάστηκε στον καναπέ και άνοιξε την τηλεόραση. Έτρεξα στο συρτάρι μου, πέταξα έξω όλα τα πράγματα και βαθιά στο εσωτερικό του εντόπισα το χάρτινο σακουλάκι με τα καλτσάκια.

Προσπάθησα με μεγάλο κόπο να μην κλάψω από χαρά και το έκρυψα προσεκτικά πίσω από την πλάτη μου. Σωριάστηκα στον καναπέ δίπλα του. Καταλάβαινα την απογοητευσή του γιατί δε μας είχαν μείνει άλλα χρήματα για την επόμενη προσπάθεια. Βέβαια, τώρα ίσως να χρειαζόμασταν περισσότερα αλλά δε μ' ένοιαζε καθόλου.

- Τι έγινε σήμερα στο γραφείο;

- Άσ' το το γραφείο τώρα. Εσύ πες μου. Τι είπε η γιατρός ότι πρέπει να κάνουμε τώρα;

- Ξανά απ' την αρχή αγάπη μου. Ενέσεις. Μόνο... που μου είπε να σου δώσω αυτό.

- Τι είναι αυτό; Ωχ, έχουμε επέτειο και το ξέχασα πάλι! Πόσες του μήνα έχουμε, γαμώ το:

- Ναι, πάλι το ξέχασες. Σήμερα είναι η μεγαλύτερη επέτειός μας και ξόδεψα μια περιουσία για το δώρο σου, αλλά εσύ πάλι με ξέχασες.

- Συγγνώμη, αγάπη μου. Είμαι τόσο κουρασμένος. Αύριο ίσως να σου πάρω κάτι...

- Ας' τα αυτά. Δε σε συγχωρώ. Άνοιξε το δώρο σου!

Δεν είχα βάλει μέσα κάρτα. Δεν είχα λέξεις να χωρέσω κάτι τέτοιο. Μόνο δυο κίτρινα καλτσάκια μόνα τους, σε ένα χάρτινο σακούλι με κίτρινο φιόγκο. Έτσι, σκέτα. Το άνοιξε προσεκτικά χωρίς ιδιαίτερη όρεξη και πεπεισμένος ότι είχε ξεχάσει μια ακόμη επέτειο, το έκανε σχεδόν με το ζόρι.

Ξετύλιξε το φιόγκο, η καρδιά μου κόντευε να σπάσει, το χέρι μου πάντα να χαϊδεύει την παραγεμισμένη μου κοιλιά, έσκισε το σακούλι και έμεινε να κοιτάει το περιεχόμενο. Δεν καταλάβαινε.

Τα παιδιά παίζει

Γέμισα τα πάνω ράφια με επιτραπέζια παιχνίδια. Σκάκι, τάβλι, Μονόπολη και κάτι άλλα με στρατιωτάκια. Επιτέλους και κάτι που γουστάρω εδώ μέσα. Τα επιτραπέζια ήταν αγαπημένο χόμπι. Συνήθως βάζαμε όλη η παρέα ρεφενέ και παίρναμε όποιο μάς γυάλιζε. Για μήνες κολλούσαμε άσχημα.

Περνώντας ολόκληρες περιόδους με μπιρίμπα, πόκα και ξερή αποφασίσαμε να το ρίξουμε σε τίποτε άλλο. Πήραμε παιχνίδια ερωτήσεων. Τον πρώτο καιρό, μούγκα. Τελειώναμε όλες τις κάρτες χωρίς να έχει απαντήσει κανείς. Άμα κατά τύχη ξέραμε κάποια απάντηση, έπεφταν χειροκροτήματα και σαμπάνιες. Σιγά-σιγά εξοικειωθήκαμε. Στην πορεία το κάναμε τουρνουά. Χωριζόμασταν σε γυναίκες-άντρες και προσπαθούσαμε να θυμηθούμε τις απαντήσεις. Αυτό το παιχνίδι ήταν η αφορμή να ψιλομάθω γεωγραφία. Άλλο που δεν ήθελε ο άντρας μου, με έμαθε όλες τις πρωτεύουσες του κόσμου. Και μετά έγινα εξπέρ.

Έμαθα ότι η Αυστραλία δεν είναι ήπειρος και το Σίδνεϋ δεν είναι γέφυρα. Επίσης ότι υπάρχει μια λίμνη που τη λένε Τιτικάκα, που ακόμα κι αν την έλεγα ντιγκιντάγκα όλοι το έπαιρναν για σωστό για να μη με στενοχωρήσουν. Έμαθα ότι

το Βατικανό είναι ξεχωριστό κράτος και ότι οι πολίτες του δε λέγονται πάπες. Μόνο ένας λέγεται έτσι.

Έμαθα ότι στο Βέλγιο μιλάνε ένα σωρό γλώσσες και μου έκανε εντύπωση αυτό γιατί νόμιζα ότι οι Βέλγοι μιλάνε βέλγικα όπως οι Κρητικοί μιλάνε κρητικά. Έμαθα ότι κάποιοι Λουδοβίκοι έχεζαν πίσω απ' τις κουρτίνες στις Βερσαλλίες κι από τότε σιχάθηκα τις μακριές βελούδινες κουρτίνες γιατί τώρα ξέρω ότι εφευρέθηκαν για να κρύβουν σκατά. Έμαθα ότι η Αίγυπτος είναι στην Αφρική αλλά οι Αιγύπτιοι δεν είναι μαύροι. Απόρησα, όμως, γιατί τη λένε «μαύρη ήπειρο». Θα έπρεπε καλύτερα να τη λένε «μαύρη ήπειρο με λίγους άσπρους».

Εφηβεία

Κάποτε περνούσα ατελείωτες ώρες στο δωμάτιό μου. Αλλά ποτέ δε διάβαζα τα μαθήματά μου και ποτέ δεν έτρωγα. Η ψυχή ενός έφηβου είναι τελικά πολύ βράσ' τα. Ήμουν ένας τελείως διαφορετικός άνθρωπος. Δεν είχα δυσκολίες, επαναστάσεις, εκρήξεις. Είχα εσωστρέφεια και ρομαντισμό.

Καλά, ήμουν ερωτευμένη κάθε τρεις και λίγο αλλά λες κι η ερωτική μου ζωή καθόριζε το ποια είμαι. Τελείως όμως. Είχα γίνει ένα με τις σχέσεις μου. Αν ήμουν στα πάνω με τη σχέση μου, ζωγράφιζα καρδούλες και δοκίμαζα τα ρούχα ή τα εσώρουχα της μαμάς. Αν έπεφτε χωρισμός ή κάνας καβγάς, διάβαζα Καβάφη κι άκουγα Κατσιμιχαίους. Μαυρίλα του σκοτωμού.

Και στις δύο περιπτώσεις έκλαιγα ασταμάτητα. Και στις δύο περιπτώσεις δεν κατέβαινε μπουκιά. Δεν μπορούσα με τίποτε να διαχωρίσω εμένα από τα γκομενικά μου. Δεν μπορούσα, ας πούμε, να πω ότι τώρα θα διαβάσω και να είμαι χωρισμένη. Με τίποτα. Επίσης, δεν μπορούσα να πω ότι τώρα θα διαβάσω και να είμαι καλά με γκόμενο. Πάλι με τίποτα. Διάβαζα και έτρωγα μόνο στα ενδιάμεσα. Δηλαδή μεταξύ γκόμενων. Δηλαδή ποτέ.

Α, διάβαζα κιόλας μαζί με τον γκόμενο. Ή, τέλος πάντων, έτσι έλεγα στη μάνα μου και στον γκόμενο. Γαμώ τα διαβάσματα έκανα τότε. Στο γυμνάσιο μου 'χε κάτσει ένα τυπάκι που ήταν καλός στη φυσική. Βρήκα πάτημα εγώ κι έκλεισα ραντεβουδάκι για «διάβασμα». Μόνο που αυτός το εννοούσε. Αυτός έλεγε για ροπές και τριβές ενώ εγώ μετάνιωνα που δε διαβάζαμε ανατομίες και

φυσιολογίες. Τουλάχιστον θα είχα πιο ενδιαφέρουσες ερωτήσεις. Ξενέρωμα ο μικρός. Τον έστειλα.

Ο πιο απίστευτος γκόμενος που είχα ποτέ ήταν τελείως διαφορετικός από εμένα. Πέρναγε την εφηβεία του με επαναστάσεις, εκρήξεις και κόντρες. Μια απίστευτη φασαρία ήταν αυτό το παιδί. Έτρωγε ακόμα και μπροστά μου - φαντάσου αναισθησία δηλαδή- και κάπνιζε κιάλας. Ήταν τελείως στ' αρχίδια του τα γκομενικά. Τα 'κλεινε όποτε γούσταρε σε ένα κουτάκι και έκανε τη ζωή του. Καληνύχτα, καρδούλες και Καβάφη του 'λεγα γω, μπουρδελότσαρκες και κολλητάρια αυτός.

Μόλις με έβλεπε, άνοιγε το κουτάκι, έλεγε καμιά ερωτευμενιά, χάιδευε ό,τι προλάβαινε και ξανά το ίδιο βιολί. Και μετά με χώρισε κιάλας. Και μετά το μετάνιωσε. Και μετά με παντρεύτηκε. Τώρα τρώω κι εγώ μπροστά του. Έτσι, για να μάθει.

Δε θα πήγαινε ποτέ το μυαλό του ότι τα καταφέραμε. Το είχε κι εκείνος βγάλει απ' το μυαλό του, λες και οι προσπάθειές μας ήταν μόνο και μόνο για να αποτύχουν.

- Τι...

- Μωρό μου, είναι η επέτειος της εγκυμοσύνης μας. Θα γίνεις πατερούλης κι εγώ μανούλα. Πιάσε την κοιλιά μου να δεις.

- Τι...

- Καλέ, τα καταφέραμε. Είμαι έγκυος!

Πέρασαν πολλές ώρες μέχρι να σταματήσουμε τα κλάματα. Και λέγαμε τα πιο τρελά πράγματα. Ότι το σπίτι πρέπει να βαφτεί και να καθαριστεί, ότι πρέπει να τρώω υγιεινά, ότι πρέπει να κατεβάσουμε τη μεγάλη συρταριέρα απ' το πατάρι και να τη ζωγραφίσει πράσινη και κίτρινη με μεγάλα λουλούδια για το παιδικό δωμάτιο. Η «σπηλιά» μας πήρε πάλι την πραγματική της υπόσταση. Έγινε «παιδικό». Τι υπέροχη λέξη! Την είπα τόσες φορές και πάλι δεν το πίστευα.

Την αμέσως επόμενη μέρα, πήγα και αγόρασα τα δώρα για τους γονείς μας. Όπως ακριβώς τα είχα σχεδιάσει. Έγραψα τις καρτούλες, κανόνισα με τον αδελφό μου να μου κρατήσει το μαγαζί και πήγα μαζί με την κοιλιά μου να ανακοινώσω το γεγονός. Άρχισαν όλοι τις εξομολογήσεις. «Κι εμείς που νομίζαμε ότι δεν μπορούσατε να κάνετε παιδί, που δε θέλαμε να σας αγχώσουμε, που αρχήσατε πολύ, που θέλαμε να σας συστήσουμε ένα

γιατρό...» Δε χρειάστηκε να τους πω τίποτε από όλα αυτά που είχαμε περάσει. Δεν υπήρχε λόγος να τους στενοχωρήσω, άλλωστε τα είχαμε καταφέρει τόσο καλά που κανείς δε θα σκεφτόταν ότι πάλευα με την υπογονιμότητα τόσα χρόνια.

Τα συμπτώματα της εγκυμοσύνης μου ήταν ελάχιστα. Πρέπει αυτή τη φορά να είχα πείσει το σώμα μου ότι δε συνέτρεχε λόγος να με κάνει να πιστέψω ότι ήμουν έγκυος. Δε χρειαζόταν πια. Μέρα με τη μέρα ένιωθα κάποιες στιγμές μικρή ζαλάδα, λίγο ναυτία το πρωί, λιγάκι πρήξιμο στο στήθος. Αλλά πολύ ήπια. Το τσιγάρο δε μου έλειπε καθόλου. Ήμουν τόσο ευτυχομένη που η νικοτίνη δεν ήταν τόσο δυνατή να νικήσει τους τόνους σεροτονίνης στο σώμα μου. Η εβδομάδα πέρασε ευχάριστα. Δε με ένοιαζε πια πότε θα πάω στη γιατρό μου, δε με ένοιαζαν οι καινούργιες εξετάσεις. Είχα ένα μωράκι χαντζωμένο μέσα μου και αυτό δε χρειαζόταν άλλες πιστοποιήσεις. Μόνο χρόνο.

Αχαΐρευτες

« Το αρνάκι ψηνόταν όλη νύχτα στους πενήντα βαθμούς μέσα στη λαδόκολλα με τρεις πρέζες πιπέρι και αλάτι». Πρέπει να το είπε η γιαγιά καμιά δεκαριά φορές. Άλλες τόσες μού ανέλυσε τα συστατικά και τις βρομερές τεχνικές του μαγειρέματος, ενώ περίπου τις διπλάσιες τόνισε από πού το αγόρασε. Όλα αυτά συμβαίνουν περίπου από τότε που παντρεύτηκα. Πριν, απλώς καθάριζα καμιά πατάτα, έστρωννα το κρεβάτι και ήμουν στάνταρ η «αχαΐρευτη».

Τώρα, πρέπει να γνωρίζω την κάθε λεπτομέρεια ενός σωστού οικογενειακού μαζώματος. Γιατί πήρα πια προαγωγή και λέγομαι «νοικοκυρά». Η γιαγιά κολλημένη: «στο τζατζίκι δεν έβαλα πολύ σκόρδο για να μην έχετε πρόβλημα μετά με τους άντρες σας». Ναι, λες και μετά το κοπάδι αρνιά που κατάπιαμε, θα μας πείραζε το σκόρδο.

Αλλά και οι άντρες της οικογένειας έχουν διαβαθμίσεις. Υπάρχουν τα «παιδιά», δηλαδή οι ανύπαντροι που δεν είναι ποτέ αχαΐρευτοι, γιατί, τα 'παμε, είναι παιδιά, υπάρχουν τα «παλικάρια» που είναι με αχαΐρευτες, δηλαδή χωρίς στεφάνι, και υπάρχουν τέλος οι «άντρες», που είναι με αυτές που πήραν προαγωγή και έγιναν «νοικοκυρές». Βέβαια, όταν τα «παιδιά», τα «παλικάρια» και οι «άντρες» δεν είναι μπροστά, όλες αχαΐρευτες είμαστε, αλλά όπως και να το κάνουμε, εμείς οι παντρεμένες φέρνουμε «βόλτα ένα σπίτι», οπότε παίρνουμε μια κάποια άφεση. Η οποία, όμως, απαραίτητα συνοδεύεται από ένα σωρό πράγματα που δεν προλάβουμε να μάθουμε ως «αχαΐρευτες».

Μετά τον άμπακο οι νοικοκυρές πρέπει να φτιάξουν τον καφέ. Κι από πάνω η γιαγιά να τα χώνει στις αχαΐρευτες ενώ παράλληλα περιγράφει πώς στο διάολο πετυχαίνεις τον καφέ με τριάντα φουσκάλες γύρω-γύρω και μια μεγάλη στη μέση. Άντε να της εξηγήσεις ότι ο μπαμπάς έκανε πλάκα. Όχι, «αφού γίνεται». Και μετά να βάλεις τον καφέ χωρίς να λερώσεις το πιατάκι, να σερβίρεις χωρίς να φύγει το καϊμάκι, το μαλακισμένο σκυλάκι να σου δαγκώνει το πόδι κι η γιαγιά από πίσω να σου στρώνει τη φούστα γιατί «δεν είναι σωστό να σε βλέπει ο άντρας σου σ' αυτά τα χάλια».

Άκου να δεις, γιαγιά, πώς έχουν τα πράγματα για τις νοικοκυρές σαν κι εμένα. Το κλότσα-και-περπάτα σπίτι μου σε πέντε λεπτά μπορεί να γίνει όπως θα ήθελες. Αρκεί να παρατηρήσεις ότι οι ντουλάπες είναι καλά κλειδωμένες - βέβαια, θέλουν αρκετό σπρώξιμο. Επίσης, να σου πω ότι το πλυντήριο πιάτων δε ζεματάει γιατί χάλασε αλλά γιατί δουλεύει από την προηγούμενη. Στο πατάρι έξω-έξω υπάρχουν τρία φλυτζανάκια με τα άσπρα πιατάκια τους που τα έχω μόνο για πάρτη σου - εμείς πίνουμε «καφέ με σαπουνάδα». Τα κοφτά σου πετσετάκια είναι τόσο άσπρα, όχι γιατί χρησιμοποιώ Κλινέξ, αλλά γιατί τα στολίζω μόνο όταν έρχεσαι, ενώ τη σιδερώστρα τη στήνω δίπλα στο γραφείο για να σιγουρευτείς ότι σιδερώνω κάθε μέρα ακόμη και τα σεντόνια. Αν καμιά φορά διψάσεις και ζητήσεις νερό στο σπίτι μου, μην το ζητήσεις έτσι αόριστα. Κοίτα μόνο εμένα, γιατί μπορεί να σ' το φέρει ο άντρας μου και να γίνουμε ρεζίλι ως οικογένεια.

Γιαγιά μου, η προαγωγή σε νοικοκυρά αργεί. Το μόνο καλό σε όλη την ιστορία, για είσαι ήσυχη δηλαδή, είναι ότι παντρεύτηκα έναν αχαΐρευτο. Ή τον έκανα αχαΐρευτο. Για ολονύχτιο αρνάκι δε σου υπόσχομαι, μα πιτόγυρα παίζουν όποτε τραβάει η ψυχή σου. Όπως και να 'χει, ξέρεις εσύ, τηλεφωνάκι από πριν και γίνομαι για πάρτη σου ό,τι γουστάρεις. Α, και σφύρα νωρίς για ν' αφήσω κάποιον στο πόδι μου γιατί τα ψιλικατζίδικα, τα 'παμε, δεν έχουν ρεπά.

Το σαλονάκι γεμάτο γυναίκες από όλες τις ηλικίες. Κάποιες με τους συζύγους τους, κάποιες με τις μητέρες τους, κάποιες μόνες. Κοιτούσαμε η μια την άλλη στα κλεφτά και έβλεπα τον πόνο στα μάτια τους. Ό,τι ακριβώς θα έβλεπαν τόσο καιρό κι εκείνες σ' εμένα. Άλλωστε, αυτό ήταν ένα Κέντρο Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής. Εκεί μέσα χώραγε μόνο η μεγάλη δυστυχία σε εναλλαγή με τη μεγάλη ευτυχία. Ποτέ μικρά συναισθήματα. Μικρές μόνο

ήταν οι περισσότερες κοιλιές. Αλλά όχι η δική μου. Όχι για πολύ ακόμα. Ανέβηκα στο δωμάτιο με την άβολη εξεταστική καρέκλα.

Η γιατρός μου με δέχτηκε με αγκαλιές και φιλία. Τι ζεστός άνθρωπος. Εκείνη τη μέρα Θα έβλεπα πρώτη φορά το μωρό μου. Ήταν πολύ νωρίς για να ακούσουμε την καρδιά του αλλά τουλάχιστον Θα το έβλεπα.

Ο μαύρος μου ουρανός στην οθόνη ήταν πολύ διαφορετικός. Έψαχνα για το πλανητάκι μου. Μετά από κάποια λεπτά που ήταν ένα μεγάλο μαρτύριο ξαφνικά μια κηλιδίτσα ξεπρόβαλε. Δεν έμοιαζε καθόλου με πλανήτη αλλά μάλλον με κατσαριδάκι. Η γιατρός και οι νοσοκόμες γελοούσαν ασταμάτητα. Δεν είχαν ξανακούσει μέλλουσα μητέρα να χαρακτηρίζει έτσι το έμβρυό της. Συνήθως όλες έβρισκαν πιο γλυκά πράγματα να το αποκαλέσουν, ίσως κάτι συγκινητικό. Δεν είχα τέτοιες ανάγκες. Ακόμη κι αν γεννούσα μια τεράστια κατσαρίδα, Θα την αγαπούσα με όλη μου την ψυχή. Πήρα το κατσαριδάκι σε τυπωμένη ασπρόμαυρη φωτογραφία, έδωσα και δυο-τρεις σύριγγες αίμα και συνέχισα ευτυχισμένη τη ζωή μου μέχρι την επόμενη εβδομάδα.

Είχε φτάσει η στιγμή που Θα το μάθαινε όλος ο κόσμος. Και το εννοούσα. ΟΛΟΣ Ο ΚΟΣΜΟΣ! Περάσαμε τη φωτογραφία του υπέρηχου στον υπολογιστή και στείλαμε το κατσαριδάκι με mail σε όλους τους φίλους και γνωστούς. Αλλά όχι, δε μας έφτανε αυτό. Το ανακοινώσαμε με χαρά σε όλους τους πελάτες, σε όλους τους συγγενείς και κυριολεκτικά σε όλο τον κόσμο.

Εκείνη την εποχή έμαθα επακριβώς τις ανατριχιαστικές λεπτομέρειες όλων των τοκετών των πελατισσών μου. Με είχαν κατατρομάξει και δεν έλεγαν να σταματήσουν με τίποτε ακόμη και αν τις παρακαλούσα. Λες και με αυτό τον τρόπο Θα με βοηθούσαν να εμπεδώσω πόσο δύσκολο πράγμα είναι να γεννάς. Λες και δεν έπρεπε να χαρώ καθόλου.

Απωθημένα

Έχω γεμίσει το μαγαζί παιχνίδια. Όμως όσα και να φέρω, όλο και κάτι θα μου ζητήσουν που δεν το 'χω. Ή που είναι πολύ ακριβό. Ή που δεν αφήνει η μαμά να αγοράσουν. Φρίκη.

Μήνες ολόκληρους το χαλβάδιαζα. Και δε μου το 'παιρνε κανείς. Ούτε ένας. Χαλάλιζαν τα βρομοδώρα τους σε πιο «χρήσιμα» και «μοντέρνα» πράγματα. Στο ποντικό παντελόνι με την μπεμπέ μπλούζα, στα Μυστικά του κωλοβάλτου, σε καλτσάκια με φούντες για να κρέμονται από τα γκολφάκια, άντε και κάνα παιχνιδοειδές του τύπου ιχνογραφίες και παζλ. Μια μαλακία και μισή όλα τους. Και γω φώναζα και χτυπιόμουν: «*Θέλω ένα καρότσι λαϊκής, ρε σεις*». Τίποτα.

Λες και δε μίλαγα καν. Πάταγα κάτω το ποντικί παντελόني, έσκιζα ιχνογραφίες, βούταγα τους μαρκαδόρους μέσα στη γυάλα με τα χελωνάκια κι έκοβα κρυφά τις μύτες απ' τα κομματάκια των παζλ. Αλλά δεν έπαιρναν χαμπάρι.

Ό,τι συζήτηση κι αν γινόταν στο σπίτι, εγώ την έφερνα γύρω απ' το δώρο μου. Ρώταγε ο παππούς τι θα φάμε, χωνόμουν εγώ: *«Είχε κάτι ωραίες πατατούλες στη λαϊκή, παππού, αλλά ΔΕ χώραγαν στο καρότσι, τι λες, να πάρουμε κι ένα για μένα;»* Έπαιρνε τηλέφωνο καμιά θεία, έτρεχα, βούταγα πρώτη το ακουστικό και άρχιζα το παραμύθι: *«Καλέ θεία, πονάει πολύ το πόδι της γιαγιάς όταν σέρνει το καρότσι για τη λαϊκή, μήπως να παίρναμε κι ένα μικρό ροζ με κίτρινα ροδάκια, να τη βοηθήσουμε την καημενούλα;»*

Φρίκαραν οι θείες κι έτρεχαν πέντε-πέντε να μάθουν πώς είναι το πόδι της γιαγιάς. Μέχρι ένα γείτονα αγγάρεψαν να την πηγαινοφέρνει με το αμάξι στη λαϊκή και, οποία γκαντεμιά, μετά δε χρειαζόταν ούτε το δικό της καρότσι. Είχε φτάσει πια προπαραμονή Χριστουγέννων και τα πακέτα μου δε φαίνονταν να έχουν ροδάκια. Τα έπαιρνα, τα ζύγιζα, τα τσούλαγα, κανένα δεν έκανε όπως θα 'κανε ένα καρότσι. Όλα χύνονταν στο πάτωμα και δεν έλεγαν να κουνηθούν. Ούτε καν ένα κιλό πατάτες δε μου 'χαν πάρει για να είναι τουλάχιστον πιο κοντά στο κόνσεπτ. Απογοήτευση.

Αποφάσισα να κάνω αυτό που τους πόναγε περισσότερο. Απεργία πείνας. Μόνο έτσι καταλάβαιναν, αφού συνήθως έτρεχε μόνιμα πίσω μου μια ουρά που με κυνηγούσε να φάω ό,τι «δυναμωτική» βλακεία τής είχαν σφυρίξει οι γειτόνισσες, η παιδιάτρος και μια σιχαμένη γριά που διάβαζε φλιτζάνια και καρβούνιαζε μάγουλα με μαγουλάδες.

Μέχρι ψωμί αλειμμένο με ωμό κιμά την είχε βάλει η γριά να μου φτιάξει. Και της το 'λεγα της γιαγιάς: *«Μήπως, ρε γιαγιά, δε σου έδωσε όλη τη συνταγή; Μήπως να το τηγανίσουμε και να γίνει ένα ωραίο κεφτεδοψωμάκι και να σε κεράσω κιόλας, να δεις ότι έχω δίκιο;»* Τίποτα. Φαγώθηκε να το φάω, το 'φαγα, το ξέρασα και της τα 'χωσε η παιδιάτρος μετά, που άκουγε χαζομάρες δεξιά-αριστερά.

Ανήμερα Χριστούγεννα, λυσσασμένη απ' την πείνα, δεν έλεγα να σηκωθώ απ' το κρεβάτι. Ποιος ο λόγος άλλωστε; Δώρα που δεν τσουλάνε και δε χωράνε πατάτες δεν είναι δώρα. Η αδελφή μου είχε ξυπνήσει απ' τις εφτά. Εμ, βέβαια. Το μαλακιστήρι είχε παραγγείλει ένα βιβλίο και της είχαν πάρει τρία απ' τη χαρά τους. Το καρότσι μου δεν ήταν αρκετά κουλτουριάρικο, φαίνεται. Φώναζαν

Ήταν κάτι που δεν είχα κάνει ποτέ αλλά ήθελα να μάθει για το υπέροχο αυτό γεγονός ακόμη και ο τελευταίος άνθρωπος στον πλανήτη.

Σύντομα, άρχισαν να μου έρχονται στο σπίτι και στο μαγαζί ενημερωτικά φυλλάδια, δείγματα από μωρουδιακά, καλλυντικά, κιβώτια με μικροδωράκια για το πρώτο τρίμηνο εγκυμοσύνης. Με είχαν προσθέσει στη βάση δεδομένων τους και κάθε φορά που θα άλλαζα τρίμηνο θα μου έστελναν το απαραίτητο ενημερωτικό υλικό και ένα κάρο μπιχλιμιπίδια.

Η γιατρός μου στο τηλέφωνο ήταν πολύ χαρούμενη. Μαζί με τον υπέρηχο θα έπρεπε να διαλέξω γυναικολόγο. Το έλεγε τόσο φυσικά, λες και επρόκειτο για ηλεκτρική συσκευή. Αρκεί να γνώριζα τις προδιαγραφές και τις οδηγίες χρήσης. Της εξήγησα ότι δεν ξέρω πώς θα μπορούσα να «διαλέξω» γυναικολόγο και προσφέρθηκε να με βοηθήσει.

Αυτή τη φορά στο σαλονάκι δεν ήμουν μόνη μου. Είχε έρθει και ο άντρας μου μαζί. Η πρώτη φορά που θα ακούγαμε την καρδιά του μωρού μας ήταν πολύ σημαντική για να τη χάσει. Μου κρατούσε διαρκώς το χέρι και για πρώτη φορά ένιωσα την ανάγκη να διαβάσω τα περιοδικά με τα μωράκια που ήταν ντανιασμένα πάνω στο τραπέζι. Δε με πείραζε καθόλου να τα βλέπω, το αντίθετο μάλιστα.

Ήθελα να βλέπω παντού μωράκια, παντού φουσκωμένες κοιλίες, παντού μητέρες. Μια τεράστια ανθοδέσμη περίμενε τη γιατρό μου και πολλές-πολλές αγκαλιές και συγχαρητήρια.

Θεωρίες συνωμοσίας

Σήμερα αποφάσισα να φτιάξω το δικό μου εχθρό. Μια καινούργια συνωμοσία με επιχειρήματα ισάξια των υπολοίπων. Άντε, γιατί βαρέθηκα, όλο τα ίδια και τα ίδια. Η γειτονιά έχει καταπιεί κασέτα. Όλο οι Εβραίοι, οι Αμερικάνοι, οι Δρακονιανοί, οι gay. Είναι πολύ της μόδας ο ρατσισμός και οι συνωμοσιολογίες τελευταία.

Πού ξέρεις, μπορεί να βρω και οπαδούς. Μπορεί να με στηρίξουν όλων των ειδών οι επιστήμονες και να γίνω καλύτερη από τον Έριχ Φον Ντένικεν. Ποτέ δεν ήμουν μελετήτρια αλλά ένα δαιμονικό μυαλό το 'χω, πώς να το κάνουμε! Ψιλικατζού γαρ.

Λοιπόν, πρέπει να βρούμε τους κανόνες. Μια καλή συνωμοσιολογία περιέχει ρατσισμό και εχθρούς. Παίρνεις μια ομάδα ανθρώπων -όποια σου κάτσει- με ένα κοινό χαρακτηριστικό. Μπορεί να είναι η θρησκεία, μπορεί η

εθνικότητα, μπορεί η οικονομική δύναμη, μπορεί ένα τόσο δα χρωμόσωμα που άκουσες να λένε στην τηλεόραση. Δεν έχει καμία σημασία. Επικεντρώνεσαι στα κοινά αυτά και τα συνδέεις με την αρχαιότητα για να δώσεις κύρος. Όποια αρχαιότητα σε βολεύει: Σουμέριοι, Μάγιας, Αρχαίοι Έλληνες. Βέβαια, αν δεν τα ξέρεις, μπορείς πάντα να φτιάξεις δικά σου αρχαιολογικά.

Έπειτα βρίσκεις τα θύματα που θα σε πιστέψουν και δίνεις επιχειρήματα στη συνωμοσία σου. Πατάς στην άγνοια, στη φαντασία, στη ζήλια. Θα είναι, άλλωστε, οι πρώτοι σου οπαδοί. Μετά σκαρφίζεσαι μυστικές συναντήσεις, αρχηγούς και σημαντικές τοποθεσίες για να στήσεις το αρχηγείο. Γαμώ το, τον Όλυμπο τον πρόλαβε η Ομάδα Έψιλον. Κρίμα, και τον ήθελα εγώ. Τέλος πάντων, κάτι θα βρω.

Το βασικότερο όλων είναι να τους μπλέξεις με όλα τα κακά του πλανήτη. Να τους κατηγορήσεις ανοικτά για τα κλιματολογικά, για τους πολέμους, για την άχρηστη ζωή που ζεις, γι' αυτά που θεωρείς ότι απολαμβάνουν εκείνοι περισσότερο από σένα. Πρέπει, όμως, λιγάκι να κουραστείς. Πρέπει να γράφεις βιβλία, να έχεις κονέ με ανάλογους συγγραφείς και να τα «ανεβάσεις» στο ίντερνετ.

Η επιτυχία είναι εξασφαλισμένη. Ό,τι κενά έχει η θεωρία σου, ως δια μαγείας, θα καλυφθούν από άλλους πιο επιστήμονες, πιο διαβασμένους. Και θα σε έχουν θεό. Από κείνη τη στιγμή και μετά, θα είσαι ο ανοιχτομάτης που πολεμά το Κακό. Δεν έχεις να κάνεις πολλά πράγματα ύστερα. Αν βέβαια θες κι άλλα λεφτά, φτιάξε κι άλλες ή σύνδεσε την αρχική με το μεγάλο μυστικό όλων των αιώνων - κάτι, δηλαδή, που να κάνει ντόρο. Οι φωτογραφίες απ' τον Άρη πάντα βοηθούν: βλέπε «πρόσωπο στον Άρη».

Έριχ Φον... Ψιλικατζού

Πριν τον υπέρηχο έπρεπε να διαλέξουμε γιατρό. Μας πρότεινε καμιά δεκαριά και είχαμε καταμπερδευτεί. Στη συνέντευξη που θα ακολουθούσε με τον πρώτο υποψήφιο, ο άντρας μου πήρε δυναμικά την υπόθεση πάνω του:

- Τι ομάδα είσαι, γιατρέ;
- Γαύρος βέβαια!
- ΟΚ, καταλήξαμε. Θα συνεργαστούμε. Γιατρέ μου, καλή μας επιτυχία.

Είχα μείνει κολώνα. Υπάρχει τελικά ένας ιδιαίτερος κώδικας μεταξύ των αντρών που σπάνια καταλαβαίνω, αλλά τείνει να αλλάζει όλη μου την

κοσμοθεωρία. Μιλήσαμε ελάχιστα για την εγκυμοσύνη μου, άλλωστε ήμουν σε πολύ αρχικό στάδιο, όπως είπε και ο γιατρός, ενώ τους παρακολουθούσα να μιλάνε σε αυτό τον πανδύσκολο κώδικα για το «γαύρο». Πρέπει να ήταν φοβερός γιατρός. Ο άντρας μου ήταν κατενθουσιασμένος.

Αυτή τη φορά στο ζεστό δωμάτιο με την ξεδιάντροπη εξεταστική καρέκλα είχα και Θεατές. Τη γιατρό μου, τον άντρα μου, το γαυρογιατρό και δύο νοσοκόμες. Άρχισε ξαφνικά να με απασχολεί αν είχα κάνει καλή αποτρίχωση, πόσο σηκωμένα ήταν τα πόδια μου στον αέρα, πόσο μικρή ρόμπα είχα φορέσει και γιατί στο καλό δεν έκλεινε ικανοποιητικά.

Όταν άναψε η οθόνη, τα ξέχασα όλα. Άλλωστε κανείς δεν κοιτούσε το σώμα μου. Όλοι κοιτούσαν στην οθόνη τον ουρανό μου με το ένα και μοναδικό αστράκι. Που είχε μεγαλώσει εντυπωσιακά. Δεν έμοιαζε πια με κατσαριδάκι. Έμοιαζε με ένα στρογγυλό σάκκο που είχε μέσα μια κουκιδίτσα. Αυτή η κουκιδίτσα σε λίγο καιρό θα ήταν όλη μου η ζωή, όλη μου η ψυχή. Μα τι λέω, ήδη ήταν. Γι' αυτό μονάχα ζούσα, αυτό μονάχα σκεφτόμουν, ήδη όλα περιστρέφονταν γύρω από αυτή την κουκιδίτσα.

Μας ζητήθηκε να κάνουμε ησυχία. Πάτησε η γιατρός ένα κουμπί για να ακούμε καλύτερα, όπως είπε, και «έψαχνε» με τον υπέρηχο να πιάσει τον παλμό της καρδούλας. Πρέπει να πέρασε πολλή ώρα γιατί τα πόδια μου είχαν παγώσει και τη θέση της πήρε ο γαυρογιατρός. Είχαν συνοφρυωθεί και οι δύο ενώ ψιθύριζαν κάτι ακαταλαβίστικα.

Το βυζομακιγιάζ

Έμαθαν οι πελάτισσες ότι ήμουν κάποτε μακιγιέζ και μ' έχουν κάνει χρυσή να αναλάβω τη νύφη το Σάββατο. Προς το παρόν, κάνω τη δύσκολη αλλά έχω κι αφραγκιές, ρε γαμώ το. Το να βάψεις μία νύφη δεν ήταν δα και τίποτε δύσκολο, αρκεί να 'χες κάνει δοκιμαστικό και να κουβαλούσες κάνα-δυο μυστικά όπλα για να κερδίσεις την εμπιστοσύνη της νύφης. Έτσι έκανες τη δουλειά σου γρήγορα, τσέπωνες τα λεφτάκια και είχες πολλές συστημένες πελάτισσες.

Το μεγαλύτερο κι αλάνθαστο όπλο μου ήταν η κολλητική ταινία. Όχι, δεν τις φίμωνα. Περίμενα μέχρι να βάλει η νύφη το νυφικό και όταν πια καμάρωνε στον καθρέφτη, όρμαγα. Ξεκκούμπωνα γρήγορα το νυφικό, το κατέβαζα, της έβγαζα το σουτιέν και μπροστά στα έκπληκτα μάτια των «παρθένων» που την είχαν ντύσει, την πρόσταζα να πιάσει τα βυζιά της. Cut. Φανταστείτε εικόνα.

Σ' αυτό το σημείο ακριβώς είχα αντιμετωπίσει γέλια, βρισίδι και τρόμο. Είχα μάθει, όμως, να μην περιμένω αντιδράσεις. Χωρίς κουβέντα, της έβαζα τα χέρια να ζουμπήξουν τα βυζιά της όσο πιο ψηλά μπορούσε. Χωρίς πολλά-πολλά, βούταγα τη διάφανη ταινία από το βαλιτσάκι και κόλλαγα τα βυζιά γύρω-γύρω, ακριβώς στο σημείο τώρα-θα-σας-βγάλω-τα-μάτια. Στα γρήγορα κούμπωνα το νυφικό και το θειικό ντεκολτέ ήταν έτοιμο για τρελά γλέντια.

Αυτή η οφθαλμαπάτη με βοηθούσε να μεγαλουργήσω ως μακιγιέζ και να κάνω ό,τι παλαβομάρα γούσταρα στη φάτσα της νύφης. Αφού και η ίδια πλέον, όταν κοίταζε τον εαυτό της στον καθρέφτη, μόνο βυζιά έβλεπε. Έχω βάλει πράσινες, μπλε και πορτοκαλιές σκιές σε νύφες. Έχω δοκιμάσει glitter, ασημιά χρυσόσκονη και κόκκινες πούλιες κάτω από τα φρύδια ενώ όλες έμεναν εκστασιασμένες από τ' αποτελέσματα. Τσέπωννα πάντα και τα tipsάκια μου από θείτσες που ήθελαν το ίδιο μακιγιάζ-βυζί και από θείους που γούσταραν το μάτι. Πλάκα είχε. Αν ποτέ πήγατε σε γάμο-βυζί, αν για μια μέρα όλο σας το σόι έβγαζε κυριολεκτικά μάτι, αν ο παπάς φουντωμένος έκανε διαρκώς κήρυγμα περί σεμνότητας και ευπρεπούς εμφάνισης στον ναούς, τώρα ξέρετε.

Ο γαιρογιατρός μάς είπε ότι η καρδιά δεν ακουγόταν αλλά δεν ήταν κάτι για το οποίο θα έπρεπε να ανησυχήσουμε. Ήταν πολύ νωρίς και είχαμε περιθώριο μια-δυο βδομάδες ακόμη για να την ακούσουμε. Ήταν συχνό φαινόμενο. Το επόμενο ραντεβού κλειστήκε σε μία βδομάδα στο ιατρείο του, το ίδιο μακριά. Ήξερα ότι θα ήταν δύσκολη βδομάδα.

Σύντομα άρχισα πάλι τις έρευνές μου στο ίντερνετ. Ήθελα να σιγουρευτώ ότι αυτό ήταν συνηθισμένο. Απογοητεύτηκα. Δεν ήταν καθόλου φυσιολογικό αλλά, τέλος πάντων, συνέβαινε μερικές φορές. Αποφάσισα να περιμένω χωρίς καθόλου να το ξαναψάξω. Έτσι κι αλλιώς, κάθε φορά που έψαχνα, όλο και κάτι άσχημο συναντούσα που δεν είχα ξανακούσει και η ψυχολογία, μου είχαν πει, έπαιζε τεράστιο ρόλο στην «κατάστασή μου».

Το μόνο που μου είχε καρφωθεί στο κεφάλι και δεν έλεγα να ξεχάσω ήταν η εξής τρομακτική φράση : «όλες οι εγκυμοσύνες που προέρχονται από Θεραπείες υποβοηθούμενης αναπαραγωγής είναι εγκυμοσύνες υψηλού κινδύνου». Δεν έγραφε κάτι παρακάτω που να το επεξηγεί, δεν έγραφε τους λόγους. Είναι τελικά μεγάλο ρίσκο να διαβάζεις ιατρικές ιστοσελίδες.

Εκείνο το πρωί στο μαγαζάκι μου ένιωθα *πολύ* έγκυος. Ίσως συνέβαλαν σε αυτό και όλα αυτά τα φάρμακα που έπρεπε να παίρνω. Ένα από αυτά ειδικά, που έπρεπε να το παίρνω τρεις φορές την ημέρα και που στο χαρτάκι του με τις οδηγίες έλεγε ότι ήταν προγεστερόνη, μου έφερνε

απίστευτη υπνηλία και ζαλάδα. Τότε μου είχε λείψει πολύ μια κούπα καφέ. Αλλά δε θα το ρίσκαρα.

Μεταξύ παραγγελιών και καθαρίσματος, ένιωσα ξαφνικά μουσκεμένη. Δεν είχα καθόλου πόνο, μόνο αυτή την υγρή αίσθηση. Έτρεξα στην τουαλέτα και συνειδητοποίησα ότι ήμουν μες στα αίματα. Δεν είχα δύναμη να σηκωθώ από τη λεκάνη. Αισθάνθηκα για πρώτη φορά τα γόνατά μου να τρέμουν και το στήθος μου πολύ βαρύ.

Παγαποντιές

Είμαι όλο νεύρα με τους πλανόδιους πωλητές που τρώω στη μάπα καθημερινά, αλλά δεν έχω καθόλου τύψεις. Μου σκάνε τα παραμύθια και τσατίζονται κιάλας που δεν τους αφήνω να πουν όλο το ποίημα για κάνα δεκάλεπτο. Λες και βρίσκομαι εδώ μόνο και μόνο για να τους ακούω. Ακόμα κι αν έχω πελάτες, δε μασάνε.

Χώνονται κι αρχίζουν τον ασταμάτητο μονόλογο μέχρι να εντοπίσω μια μικρή παύση για ανάσα ώστε να προλάβω να τους κόψω. Ένας αγενέστατος πωλητής προχθές έσπρωξε μια κυρία για να έρθει πρώτος στο ταμείο. Ήμουν πάντα ευγενικότατη με πλανόδιους πωλητές και συνεχίζω να είμαι.

Δίνω αρκετά σε ζητιάνους, στο φίλο μου τον Αλί για σιντάκια -που προτιμώ να φοφήσουν οι δισκογραφικές παρά το φιλαράκι μου-, στον τυπάκο με το ακορντεόν και γενικά σε όσους νομίζω ότι πρέπει να βοηθήσω. Αρκεί να μπουν κατευθείαν στο ψητό και να μου δείξουν το προϊόν χωρίς να ενοχλήσουν τους πελάτες και χωρίς να μου πρήξουν το κεφάλι μια ώρα μέχρι να αγοράσω τη «θαυματουργή κόλλα» ή ό,τι άλλο «μαγικό» υπάρχει.

Αρνητική Πώληση:

- Κοπελιά (χαμηλόφωνα και συνωμοτικά), έχω δύο ζευγάρια γυαλιά Αρμάνι. Να, τα πούλησα όλα και μπαίνω στο αμάξι να φύγω. Στα δίνω όσο-όσο.

- Ρε φιλαράκι, τι να τα κάνω εδώ μέσα όλη μέρα, έχω μαλώσει με τον ήλιο.

- Ρε φιλαράκι (ειρωνικά, κουνώντας μάγκικα το κεφάλι), μας δουλεύεις; Θα φύγω και θα μείνεις χωρίς γυαλιά και θα λες πού 'ναι ο γύφτος τώρα που τον θέλω, αλλά ο γύφτος θα 'χει πουλήσει και θα χορεύει (και σηκώνει τα χέρια κάνοντας πως χορεύει).

Καλό το σόου, αλλά είδα κι έπαθα μέχρι να φύγει, πάρα πολύ τσατισμένος, φωνάζοντας να τον ακούσει η γειτονιά ότι δε θα ξαναπατήσει. Πάντα έτσι λέει... Ρόμπα μ' έκανε με τις γιαλαντζί τσατίλες του. Μέχρι που μου ζήτησε να πάρω τα γυαλιά και να τον πληρώσω με τρία μάλμπουρο. Δελεαστικό αλλά... για γυαλιά;

Παραπλανητική πώληση

- *Καλημέρα σας (μπαίνουν δύο καρακουκλάρες βαστώντας ντοσιέ).*
- *Καλημέρα.*
- *Κάνουμε ενημέρωση στα μαγαζιά της περιοχής σας από την Υπηρεσία Υγείας.*
- *Δηλαδή;*
- *Ξέρετε πρώτες βοήθειες; Τεχνητή αναπνοή; Μαλάξεις στην καρδιά; Αν μια πελάτισσά σας πάθει κάτι, ξέρετε τι να κάνετε; Είστε υποχρεωμένη από το Νόμο να τα γνωρίζετε αυτά.*
- *Μάλιστα, ξέρω.*
- *Για δείξτε μας.*
- *Κορίτσια, έχω δουλειά. Πείτε μου τι παίζει και βλέπουμε.*
- *Να... είμαστε φοιτήτριες και δουλεύουμε στον τάδε εκδοτικό οίκο. Έχουμε βιβλία για πρώτες βοήθειες με δόσεις.*
- *Και πουλάτε με αυτές τις χαζομάρες; Ρε, αν ήμουν σαν κι εσάς, ένα χαμόγελο θα 'ριχνα και θα 'φτανε. Άντε, εξαφανιστείτε.*

Χαζή πώληση

- *Γεια σας, μου δίνετε μια στιγμή το λογαριασμό σας του ΟΤΕ;*
- *Ορίστε;*
- *Είμαι απ' τον ΟΤΕ και θέλω να δω αν δικαιούστε την έκπτωση. Όλα τα τριγύρω μαγαζιά την πήραν.*
- *Με δουλεύεις; Ο ΟΤΕ κάνει εκπτώσεις και βγαίνει στη γύρα να τις χαρίσει; Έλα, λέγε από πού είσαι.*
- *Ε, απ' την τάδε εταιρεία, που όντως είναι πάνω στις γραμμές του ΟΤΕ και είναι πολύ πιο φτηνή, θα σας έρθει σαν έκπτωση.*
- *Έφυγες όπως είσαι. Σουτ! Κουβέντα. Έξω!*

Αθυρόστομη Πώληση

Ένα τσιγγανάκι πολύ μικρούλι έρχεται γύρω-γύρω στον πάγκο και φωνάζει μέσα στ' αυτί μου:

- *Πέντε πετσέτες τρία ευρώ.*
- *Ρε συ, με τρόμαξες. Πήγαινε μπροστά. Εδώ απαγορεύεται.*

Πάει μπροστά και ξαναλέει:

- *Πέντε πετσέτες, τρία ευρώ, μωρή.*
- *Δε θέλω, φύγε.*
- *Πέντε πετσέτες τρία ευρώ, είπα, μη σε γαμήσω.*
- *Ε, αν είναι να πάθω τέτοιο κακό, φέρε!*

Σχεδόν πονούσε η καρδιά μου. Ντύθηκα, καθαρίστηκα όπως-όπως και πήρα τη γιατρό τηλέφωνο. Για πρώτη φορά, ήταν αυστηρή μαζί μου. Μου είχε πει πως δεν έπρεπε να κουράζομαι, αλλά δεν το θεωρούσα ιδιαίτερη κούραση να κάθομαι σε μια καρέκλα για δεκατέσσερις ώρες. Μάλλον το σώμα μου είχε άλλη άποψη.

Σχεδόν με διέταξε να τρέξω σπίτι και να μη σηκωθώ από το κρεβάτι μέχρι να σταματήσει η αιμοραγία. Μου είπε επίσης να αγοράσω αμέσως και μια ένεση με ένα δύσκολο όνομα, «λαδιού», όπως χαρακτηριστικά την ανέφερε, την οποία μού τόνισε να μην την κάνω μόνη μου γιατί θα ήταν πολύ δύσκολο. Πανικός. Έπρεπε πολύ γρήγορα να βρω κάποιον να κρατήσει το μαγαζί για όσο χρειαζόταν και να βρω λύση με την ένεση.

Οι λύσεις δόθηκαν σχεδόν αμέσως. Μια ζεστή οικογένεια αρκεί. Ο αδελφός μου πήρε το μαγαζί υπ' ευθύνη του, η ένεση αγοράστηκε σε δευτερόλεπτα και εγώ μεταφέρθηκα από την αδελφή μου στο πατρικό μου όπου έμεινα ξαπλωμένη στον καναπέ. Την ένεση μου την έκανε η γιαγιά μου. Ήταν παλιότερα νοσοκόμα και «πέρναγε» ενέσεις σχεδόν σε όλη τη γειτονιά αμισθί. Είναι φοβερό πράγμα να έχεις τόσο υπέροχους ανθρώπους γύρω σου. Που δεν είναι ζεστοί λόγω συγγένειας αλλά μόνο επειδή σε αγαπάνε βαθιά...

Η αιμορραγία σταμάτησε σχεδόν αμέσως και εγώ κοιμόμουν συνεχώς. Ήταν φοβερό πράγμα. Μπορούσα έτσι απλά να κλείσω τα μάτια μου και να κοιμηθώ όσο ήθελα. Ποτέ στη ζωή μου δεν είχα αυτή την πολυτέλεια και αποφάσισα να την εκμεταλευτώ. Τα φάρμακα συντελούσαν σε αυτό. Καμιά φορά ζυπνούσα βλέποντας πάνω από το κεφάλι μου όλη την οικογένεια να με χαϊδεύει, να με σκεπάζει, να με καθησυχάζει.

Μου έλεγαν τις δικές τους ιστορίες, τις δικές τους εγκυμοσύνες, το πόσο συνηθισμένο πράγμα ήταν οι αιμορραγίες στις γυναίκες της οικογένειας και μύρια άλλα πανέμορφα. Ευτυχισμένη έπαιρνα τα φάρμακά μου και ξανακοιμόμουν.

Τσίχλες:

Κάνει πολύ κρύο σήμερα. Αυτά τα γαντάκια με τα κομμένα δάχτυλα είναι μεγάλη χαζομάρα. Θα ήθελα να υπήρχαν σκέτα μάλλινα δαχτυλάκια και ορκίζομαι δε θα τα έβγαζα ποτέ. Κάποτε η μάνα μου είχε χτυπήσει τα δάχτυλά της και έπρεπε να φοράει προστατευτικά. Ο γιατρός είπε ότι τα λένε καπότες. Ούτε που τόλμησε να πάει στο φαρμακείο να τα ζητήσει. Αν κρίνω απ' τους περισσότερους πελάτες, είναι γενικά πολύ δύσκολο να ζητάς προφυλακτικά.

Όλοι έρχονται με κατεβασμένα κεφάλια, κοιτάνε προς το ράφι με τα προφυλακτικά και τελικά αγοράζουν... μια τσίχλα. Άλλοι απλώς περιμένουν να πετύχουν τον άντρα μου στο μαγαζί. Οι καλύτεροι είναι οι άνετοι. Έρχονται, τα πιάνουν, διαβάζουν τις οδηγίες, αλλά όταν μπει πελάτισσα στο μαγαζί, βουτάνε μια τσίχλα και φεύγουν. Οι εταιρείες με τις τσίχλες χρωστάνε πολλά λεφτά στις εταιρείες με τα προφυλακτικά. Αν υπήρχαν τσίχλες συσκευασμένες μαζί με προφυλακτικά, και οι δύο βιομηχανίες θα έκαναν τη δουλειά τους μια χαρά. Αλλά οι μαρκετίστες κοιμούνται. Καλύτερα να μασάς παρά να πηδάς.

Πήρα ένα καινούργιο σταντ με προφυλακτικά. Έκαναν την εξυπνάδα και έγραψαν πάνω: «τώρα ευκολοφόρετα». Δεν υπάρχει πελάτης που να τα κοιτάξει και να μη σκάσει στα γέλια. Ο Θανάσης, που δεν κολλάει πουθενά, ένα πρωί που το μαγαζί ήταν φίσκα με γριούλες άρχισε να τους φωνάζει: «τώρα ευκολοφόρετα; Δηλαδή, ρε κορίτσια, τα προηγούμενα είχαν τιραντάκια»; Οι γριές δεν ξαναπάτησαν.

Μετά από μία βδομάδα, όταν το αίμα είχε εξαφανιστεί για τα καλά, πήγα στο ραντεβού με το γαυρογιατρό. Σε ένα πανέμορφο διαμέρισμα, σε ένα τεράστιο και πολυτελέστατο σαλόνι. Η γραμματέας του γιατρού ήταν μια εντυπωσιακή νεαρή κοπέλα και μόλις είπα το όνομά μου, μου έδωσε το χέρι της, μου συστήθηκε και μου ευχήθηκε «καλή εγκυμοσύνη». Πήρε λεπτομερέστατο ιστορικό και μας οδήγησε με τον άντρα μου στο γραφείο του.

Ήταν ένα διαφορετικό γραφείο. Γεμάτο χοντρά βιβλία, ακριβά έπιπλα και ξαφνικά ο γαυρογιατρός μου φάνηκε ένας πολύ σοβαρός επιστήμονας. Ίσως να έφταιγαν τα πολλά βιβλία. Με οδήγησε στο εξεταστήριο επιμένοντας να μη συζητήσουμε τίποτε πριν τον υπέρηχο. Μετά βίας κρατήθηκα να μην κλάψω, με μεγάλη ντροπή γδύθηκα πίσω από το μικρό παραβάν, με δυσκολία ανέβηκα στην ηλίθια καρέκλα.

Άλλη μια μεγάλη οθόνη με ένα μαύρο ουρανό. Ο γιατρός κούνησε τον υπέρηχο και εντόπισε το αστράκι μου. Είχε μεγαλώσει τόσο πολύ. Ήταν πια

ένας ολόκληρος πλανήτης με τα όλα του. Δεν μπορούσες να τον χάσεις, ήταν εκεί μεγάλος και επιβλητικός. Πάτησε το κουμπάκι για να ακούσει, αλλά πάλι αυτή η σιχαμένη σιγή. Ο άντρας μου μου κρατούσε σφιχτά το χέρι και μου χάιδευε το κεφάλι. Προσεκτικά, για να μην τον δει ο γιατρός μου, σκούπιζε τα δάκρυα που ξέφευγαν και μου ψιθύριζε να κάνω υπομονή. Δεν είχα άλλη υπομονή. Δεν είχε περισσέψει ούτε μια τόσο δα υπομονίτσα.

Ήμουν μόνο θυμωμένη και ήθελα να ξέρω και την παραμικρή λεπτομέρεια. Ήθελα απαντήσεις σε όλα. Όλα.

Ο γιατρός μάς πήρε πάλι στο γραφείο του. Μας καθησύχασε ότι το έμβρυο μεγαλώνει εντυπωσιακά. Δεν υπήρχε λόγος ανησυχίας προς το παρόν για την καρδιά του, είχαμε περιθώρια μέχρι να ακουστεί. Έπειτα η αιμορραγία δεν ήταν τίποτε σημαντικό. Δεν είχε να κάνει με την εγκυμοσύνη. Ήταν απο άλλο σημείο της μήτρας, πολύ μακριά από το σάκο. Είπε κι άλλα, αλλά αυτά μού αρκούσαν. Δεν ήταν τίποτε, άλλωστε. Μόνο μια βδομάδα γερής αγωνίας. Σιγά το πράγμα. Και πέντε αιώνες να τέντωνα το χρόνο, κάποτε θα έφτανε η στιγμή του επόμενου ραντεβού. Δεν είχα άλλωστε εναλλακτική. Μου τόνισε φεύγοντας τα γνωστά περί καλής ψυχολογίας, που όμως δεν υπάρχει φάρμακο να πάρεις για να την καταφέρεις, και μου έσφιξε ζεστά το χέρι.

Καταιγίδα

Βρέχει. Θέλω να κάνω ότι δε με αγγίζει και δε μ' αφήνουν. Πέρασε για τσιγάρα η κοινωνική λειτουργός. Δε με θυμόταν.

Η Α. ήταν ένα από τα λίγα παιδάκια που δε μιλούσαν. Καθόμασταν εκεί στο σαλόνι με είκοσι περίπου παιδιά τριγύρω μας, γεμάτοι αγκαλιές. Η Α. ήταν δίπλα μου. Έτρεχε κάθε φορά να πιάσει θέση, να προλάβει. Και στα κρυφά, μου έσφιγγε το μπράτσο. Κάθε φορά που έδινα ένα φιλί σε ένα άλλο παιδί, εκείνη έσφιγγε όλο και πιο δυνατά. Κάθε φορά που δεν πήγαινα, έτρεχε στο γραφείο και παρακαλούσε την κοινωνική λειτουργό να μου τηλεφωνήσει για να μάθει αν είμαι καλά. Όταν εξηγούσα ότι δεν προλάβαινα να πάω, λυπόταν πολύ και απαιτούσε να της κλείσω ραντεβού, να με περιμένει και να πιάσει καλή θέση στον καναπέ. Κάποτε με ξενάγησε στον πάνω όροφο. Ήταν απαγορευμένος για τους καινούργιους επισκέπτες, γιατί εκεί ήταν ο προσωπικός χώρος του κάθε παιδιού.

Είχα «παλιώσει» αρκετά και η Α. χρίστηκε ξεναγός μου. Μικρά-μικρά δωματιάκια με πολλά διόροφα κρεβάτια, ένα γραφείο που μοιράζονταν εναλλάξ

και μπόλικά βιβλία. Δεν ήταν ένα πλούσιο κατάλυμα αλλά ναι, έμοιαζε με σπίτι. Ίσως να συντελούσαν σε αυτό τα πολλά πιτσιρίκια που το κατοικούσαν. Μείναμε πρώτη φορά μόνες με την Α. Τη ρώτησα αν ήταν ευχαριστημένη με το σπίτι. Για πρώτη φορά ήταν χείμαρρος. Ήταν πολύ ευτυχημένη, μου είπε .

Η λέξη «ευτυχημένη» δεν έχει βέβαια να κάνει με αυτό που νιώθει ο καθένας μας ως ευτυχία. Η δική της ευτυχία δεν έφτανε ως τον ουρανό. Είχε ένα αόρατο ταβάνι που δεν την άφηνε να πάει παραπάνω. Το δικό της «ταβάνι» λεγόταν γονείς. Μου εκμυστηρεύτηκε ότι για πρώτη φορά έμενε στο ίδιο «σπίτι» με τα άλλα τέσσερα μικρότερα αδέρφια της και για πρώτη φορά τα έβλεπε χαρούμενα.

Στο ορφανοτροφείο είχε υποστεί πολλά βασανιστήρια. Και το κορίτσι αυτό κυριολεκτούσε. Σωματική βία. Μου έδειξε κάποια σημάδια στο σώμα της. Εννιά χρόνων ήταν τότε. Πάνε πολλά χρόνια. Δεν ήξερα τι να της πω. Μια αγκαλιά δεν ήταν αρκετή. Φεύγοντας είπα να ρωτήσω τη λειτουργό. Ήθελα να μάθω αν υπήρχε πουθενά στον κόσμο μια τόση δα φρασούλα που θα μπορούσα να χρησιμοποιήσω για να βοηθήσω. «*Ασυναρτησίες της Α.*», μου είπε. «*Μην την πιστεύεις, τα λέει για να κερδίσει την προσοχή*». Προφανώς δεν είχε δει τα σημάδια στο σώμα της. Καταιγίδα έξω. Καμιά φορά πιστεύω πως ο καιρός συμβαδίζει με την καρδιά μου.

Είχα εγκατασταθεί για τα καλά στο πατρικό μου. Συγκεκριμένα στον καναπέ του σαλονιού με πέντε-έξι «νοσοκόμες» πάνω απ' το κεφάλι μου. Ό,τι δεν είχα φάει σε όλη μου τη ζωή τα έφαγα εκείνη τη βδομάδα. Οι μοναδικές ερωτήσεις των δικών μου ήταν περί φαγητού και το τραπέζακι μπροστά μου διαρκώς γεμάτο με ό,τι ήθελα.

Ο αδελφός μου κρατούσε το μαγαζί απ' το πρωί ως το βράδι και ο άντρας μου στη δουλειά. Κάθε βράδι αφού έκλειναν το μαγαζί έρχονταν και οι δυο στο σπίτι και ζανατρώγαμε. Μετά περπατούσα αργά μέχρι το αυτοκίνητο και πηγαίναμε σπίτι για ύπνο. Είχε ξαπλώσει το κάθισμά μου, είχε βάλει ένα τεράστιο άσπρο μαξιλάρι και οδηγούσε πολύ αργά, προσέχοντας τις λακούβες και τα απότομα τραντάγματα όπως είχε συστήσει ο γιατρός.

Το αίμα επανήρθε μέσα στη βδομάδα. Δεν ήταν ακριβώς αιμορραγία, αλλά μικρές σταγονίτσες ίσα-ίσα να διατηρήσουν τον τρόπο μου. Πίστευα

πια ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. Όλες αυτές οι ατέλειωτες καθησυχαστικές συζητήσεις με τους δικούς μου δεν ήταν πλέον ικανές να με ηρεμήσουν.

Εαφνικά άρχισα να κλαίω συνεχώς. Γνώριζα για τις συναισθηματικές μεταβολές της εγκυμοσύνης, τις ορμόνες και όλα αυτά που κάνουν το μυαλό μιας εγκύου να μεγαλοποιεί καταστάσεις και να μετατρέπεται ευκολότατα σε τρελή αλλά ήμουν σε ένα μόνιμο πανικό.

Η οικονομική μας κατάσταση, το μαγαζάκι μου με τις παραγγελίες και τις ευθύνες του, η τεράστια κούραση του άντρα μου. Όλα είχαν διογκωθεί και μου προκαλούσαν απελπισία. Κάθε φορά που πήγαινα τουαλέτα, μία ακόμη κηλίδα αίματος με περίμενε.

Η μέρα που θα ξαναεπισκεπτόμουν το γιατρό πλησίαζε. Καμιά φορά έβλεπα καμιά αστεία ταινία για να ξεχαστώ. Κάθε φορά που γελούσα, ένιωθα όλο και περισσότερη υγρασία στο εσώρουχό μου. Αμέσως τρόμαζα, έτρεχα στην τουαλέτα, καθάριζα το όλο και περισσότερο αίμα, έκλαιγα κρυφά και ζάπλωνα πάλι στον καναπέ. Αποφάσισα να τηλεφωνήσω στην εμβρυολόγο μου. Ήθελα να ακούσω τη ζεστή, σχεδόν μητρική της φωνή ξανά.

Ήταν όπως πάντα καθησυχαστική. Αλλά χωρίς ιδιαίτερα πειστικά επιχειρήματα.

Γυρίζουμε πίσω

Αυτές τις δύο λέξεις τις ακούω συχνά από μια ηλικωμένη πελάτισσα που όλα τα βλέπει ακριβά. Αυτό το «πίσω» δεν το έχω ζήσει αρκετά, δεν το έχω παλέψει όπως εκείνη. Το έχω ακούσει, όμως, και βλέπω να το ζω σύντομα σε όλο του το μεγαλείο.

Θυμάμαι το «σύνδρομο κατοχής» που είχε η γιαγιά, ο παππούς και όλοι όσοι έζησαν δύσκολα χρόνια. Τα ντουλάπια γεμάτα κούτες γάλα και ζάχαρη, η κατάψυξη γεμάτη κρέας και τρόφιμα αγορασμένα σε κιβώτια. Η αόρατη αγωνία που κρυβόταν πάντα στο μυαλό τους, ακόμα κι αν δεν την έλεγαν ποτέ, μου τριβέλιζε το μυαλό από πιτσιρίκι : «κι αν;»

Το μόνιμο βάσανό τους ήταν η οικονομία. Ήταν τότε που ο κόσμος μπάλωνε τα παλιά ρούχα, χρησιμοποιούσε άχρηστα αντικείμενα άλλων, μαγείρευε για τρεις μέρες. Τότε που όλα τα παντελόνια μου είχαν ραμμένες μικρές κόκκινες δερμάτινες καρδούλες στα γόνατα για να μην τα σκίσω, για να αντέξουν

πιο πολύ. Τότε που είχα καινούργια ρούχα και παπούτσια μόνο Πάσχα και Χριστούγεννα και ήταν τα «καλά» μου.

Όταν στη μέση του σαλονιού είχαμε ακόμη τη σόμπα πετρελαίου κι η γιαγιά άφηνε πάνω φλούδες μανταρινιού για μυρωδιά, περιμένοντας τα κάστανα να ψηθούν. Γενικότερα, ακούγοντας παλιότερες ιστορίες ανθρώπων που πάσχιζαν για την επιβίωσή τους και τώρα απλώς τις αφηγούνται, έχοντας πλήρως ενταχθεί στον υπερκαταναλωτικό κόσμο μας, αναρρωτιέμαι τι βιώματα μπορεί να έχουν κι αν θα χρειαστεί ποτέ να τα ζήσω κι εγώ.

Μικρή, είχα ακούσει πολλές ιστορίες. Ήταν πολύ ζωντανές οι μνήμες της γιαγιάς απ' τον πόλεμο. Όταν, παιδάκι ακόμη, για να πάει να φέρει φαγητό περνούσε από σωρούς πτωμάτων που άδειαζαν κάθε λίγο καρότσια, κάθε είκοσι μέτρα. Το ίδιο και του παππού, κάθε φορά που προσπαθούσε να μιμηθεί το θόρυβο που έκαναν οι ψείρες στη φωτιά όταν τίναζε το στρατιωτικό πανωφόρι του.

Μετάπειτα, με τρόμαζαν οι ιστορίες της μαμάς όταν για να επιβιώσει πουλούσε κεράκια από παιδί, στις εκκλησίες ανά την Ελλάδα. Όταν γνώρισε σαν πιτσιρίκι τα κρατητήρια και ήταν πολύ ντροπιασμένη αλλά ενδόμυχα χαρούμενη για το γεγονός, γιατί πρώτη φορά θα έτρωγε ζεστό φαγητό χωρίς να ανησυχεί για την πληρωμή.

Μου δόθηκε ένας τρόπος ζωής καλύτερος. Κλήθηκα να γεμίσω ένα σπίτι αντικείμενα, να πληρώσω λογαριασμούς, ενοίκιο, να βρω δουλειά, να πάρω αυτοκίνητο, να κάνω οικογένεια. Ό,τι ακριβώς είχαν κληθεί να κάνουν και οι πρόγονοί μου, να ζήσουν αξιοπρεπώς. Μόνο που για κείνους τίποτε δεν ήταν δεδομένο. Κάποιοι τα κατάφερναν, κάποιοι άλλοι όχι. Ήταν, όμως, συνηθισμένο να παλεύεις και να μην τα καταφέρνεις, να πεινάς, να αρρωσταίνεις, να πάει στράφι η ζωή σου. Η αποτυχία ήταν στο πρόγραμμα για τους περισσότερους, η φτώχεια συνηθισμένη.

Τώρα είναι σκληρότερο. Δεν επιτρέπεται η αποτυχία. Βλέπεις αστραφτερά αμάξια που πίσω τους κρύβονται δάνεια, βλέπεις σπιταρόνες που πίσω τους караδοκεί μια κατάσχεση. Βλέπεις τα νυχτερινά μαγαζιά γεμάτα αλλά πίσω απ' τα γέλια των θαμώνων θα δεις κρυμμένη αριστοτεχνικά τη θλίψη και την απόγνωση. Όλοι ντρέπονται να παραδεχτούν τη φτώχεια, λες κι είναι συνυφασμένη με την αποτυχία. Προτιμούν να τη φυλακίσουν στα πολυτελή σπίτια

τους, στις οθόνες του υπολογιστή τους και μπροστά σου θα είναι τόσο αστραφτεροί όσο νομίζεις ότι είναι και μέσα τους.

Σιχαίνομαι την εποχή μας. Μας κάνει ψεύτες, επιδειξίες και μικραίνει την ψυχή. Μας αναγκάζει να προχωρήσουμε δέκα σκαλιά μπροστά απ' τους προγόνους μας αλλά δε μας δείχνει τον τρόπο ούτε μας επιτρέπει να αποτύχουμε. Μας ζητάει περισσότερα, χωρίς να ρωτάει αν τα μπορούμε. Κι εμείς σχεδόν πεθαίνουμε, αλλά πλέον αυτό που μας νοιάζει είναι να το κάνουμε με στυλ.

Θα έστειλε την επόμενη μέρα τη νοσοκόμα να μου πάρει αίμα για να με πείσει τελείως. Έπρεπε να μετρήσει την ορμόνη της εγκυμοσύνης για να σιγουρευτεί ότι το έμβρυο αναπτύσσεται. Μία μέρα είχε μείνει. Μία μονάχα ηλιθια μέρα. Θα την κατάφερα κι αυτή.

Γέμισα την τσάντα μου με πολλά εσώρουχα, μάζεψα τα μαλλιά μου, φόρεσα μια αθλητική φόρμα και θα ξεκινούσαμε για το πατρικό μου. Ένωθα μικρούς πόνους χαμηλά στην κοιλιά, αλλά δεν είχα σχεδόν καθόλου αίμα. Ο άντρας μου προσφέρθηκε να μου δέσει τα κορδόνια των παπουτσιών και, γονατιστός όπως ήταν, μου έπιασε τα μάγουλα και μου είπε τη μοναδική φράση που λέμε ξανά και ξανά όταν τα πράγματα δυσκολεύουν πολύ: «Θα τα καταφέρουμε».

Μόνο που αυτή τη φορά δεν ήταν στο χέρι μας. Δεν ήταν κάτι που το προσπαθείς, που μπορεί να κουραστείς αλλά εξαρτάται από σένα. Ήταν κάτι απίστευτα δύσκολο, αφημένο εξ ολοκλήρου στη φύση. Μόνο δικό της θέμα θα ήταν. Εμείς ήμασταν απλώς οι φορείς. Τίποτε περισσότερο. Και είχαμε ήδη εναντιωθεί στη θέλησή της με όλες αυτές τις προσπάθειες. Ίσως αυτή να ήταν η εκδίκηση.

Όταν φτάσαμε, καθώς ανέβαινα τη μεγάλη μαρμάρινη σκάλα ένιωσα πάλι υγρασία. Δεν το άντεχα άλλο αυτό το μαρτύριο. Πήγα τρέμοντας για άλλη μια φορά στην τουαλέτα και κάθισα σιγά-σιγά στη λεκάνη. Ένα τεράστιο *μπλουμ* με ανατρίχιασε.

Οι πόνοι τώρα πια είχαν ενταθεί. Ήταν απίστευτα ηλιθιο από μέρους μου, φοβερά κουτό αλλά δεν κοίταξα τη λεκάνη. Πάτησα το κουμπί και άφησα το νερό να τρέξει και να πάρει μακριά αυτό το τεράστιο *μπλουμ*. Έτρεξα να χωθώ στον καναπέ. Ο γιατρός στο τηλέφωνο πάντα με ρωτούσε αν το αίμα μου είχε θρόμβους και πόνους. Ποτέ δεν είχα. Τώρα ήταν όλα διαφορετικά. Πολύ πιο δύσκολα.

Τηλεφώνησα για άλλη μια φορά στην εμβρυολόγο. Ο γιατρός μου έλειπε στο εξωτερικό και έπρεπε επειγόντως να εξεταστώ. Ο αντικαταστάτης του ήταν κι αυτός μακριά.

Πόνεση

Ο κυρ-Γιώργος και η κυρά-Σεβαστή έρχονται παρείτσα κάθε πρωί ν' αγοράσουν γάλα και φρυγανιές. Πάντα μου έκανε μεγάλη εντύπωση όταν έβλεπα δύο ανθρώπους γερασμένους, έχοντας ζήσει μία ολόκληρη ζωή πλάι-πλάι.

Το κοντινότερο παράδειγμά μου ήταν η γιαγιά κι ο παππούς απ' το νησί. Τους είχα δει όλες κι όλες τρεις φορές και δεν τους γνώριζα πολύ καλά. Απ' ό,τι μου έλεγε ο πατέρας μου, η γιαγιά ήταν κάποτε η πιο όμορφη κοπέλα του νησιού και μάλωνα όλοι ποιος θα την παντρευτεί. Είχε, λέγανε, τα πιο γαλάζια μάτια και τις πιο παχιές γάμπες - στο νησί μου οι γάμπες μετρούσαν πολύ. Δε χρειάστηκε πολύς καιρός, όμως, να διαλέξει τον παππού. Ο παππούς ήταν αγροφύλακας και μορφωμένος. Είχε τελειώσει σχολαρχείο και ήξερε και λίγα γαλλικά. Ήταν φαινόμενο για ένα νησί να υπάρχει ένας τέτοιος άνθρωπος. Τον είχαν κάτι σαν σοφό.

Από τότε ήταν για πάντα μαζί. Αλλά όχι συμβατικά. Ήταν μέχρι τα τελευταία τους τρελά ερωτευμένοι. Δεν είχα ξαναδεί τέτοιο έρωτα. Όταν είχαν έρθει μια φορά απ' το νησί, η μητέρα μου πήγε να δώσει κρυφά στον παππού τσιγάρο. Είχε υποσχεθεί στη Ρηνούλα του ότι θα το έκοβε. Άστραψε ο παππούς. Η υπόσχεση ήταν ιερή, δε θα την πάταγε.

Η γιαγιά ήταν εξωπραγματική. Με κυνηγούσε σ' όλο το σπίτι να με τιάσει και φώναζε: «φάε, μωρουδέλι μ', να γίνεις όμορφη σαν κι εμένα». Όταν έβλεπα καρτούν ερχόταν με τη σκούπα να διώξει τα διαόλια μέσα απ' το σπίτι. Δεν είχε ξαναδεί τηλεόραση. Κάποιο Πάσχα η μάνα μου είχε τη φαινή ιδέα να της βάλει να δει μια ταινία απ' αυτές με τα πάθη του Χριστού. Κάναμε καμιά βδομάδα να συνεφέρουμε τη γιαγιά ώστε να καταλάβει ότι δε συμβαίνει αυτό ξανά στ' αλήθεια. Αφού πέθανε ο παππούς θα φιλοξενούσαμε τη γιαγιά στην Αθήνα γιατί έπρεπε επειγόντως να τη δει γυναικολόγος. Την πρώτη μέρα στην πόλη, στην πρώτη της επίσκεψη σε γυναικολόγο στη ζωή της, έφυγε από ανακοπή καρδιάς πάνω στην εξεταστική καρέκλα. Έλεγε και ξανάλεγε πριν φύγει: «δε θα με δει κανείς γυμνή εκτός απ' τον Μιχαλάκη μου».

Είχα ρωτήσει τη μαμά πώς γίνεται δύο γέροι να είναι ερωτευμένοι. Μου είπε ότι δεν είναι έρωτας. Ούτε αγάπη. Μου είπε ότι αν είμαι τυχερή μετά από πολλά χρόνια θα το νιώσω κι εγώ.

Είναι, λέει, πόνεση.

«Βαρύς» πολιτισμός

Το ψιλικατζίδικο έγινε υποκατάστημα των ΚΕΤ. Μπόλικες κόλλες χαρτί, υπεύθυνες δηλώσεις κι ένα μάτσο ταυτότητες, αιτήσεις και έντυπα. Τα συμπληρώνω και βοηθάω τους μετανάστες τριγύρω. Λίγα μέτρα πιο πέρα, βρίσκονται οι δημόσιες υπηρεσίες που πληρώνονται γι' αυτά. Αλλά κανείς, φαίνεται, δεν πληρώνεται αρκετά για να είναι άνθρωπος. Η μαμά του Άλι και του Κλάιντι ήρθε σήμερα πελαγωμένη. Άνοιξε το ντοσιέ με τα χαρτιά και με τα λίγα ελληνικά της μου εξήγησε ότι την έδιωξαν πάλι απ' το ΙΚΑ. Συνήθως τα συμπληρώνω, τα πάει, βρίσκουν ένα λαθάκι, ανακαλύπτουν ότι λείπει κάποιο άλλο χαρτί... κι αυτό τραβάει μέρες.

Θα τη στείλουμε και σχολείο, λένε, για να πάρει την άδεια παραμονής. Για εκατό ολόκληρες ώρες θα ξεκουραστεί απ' τις σκάλες που πλένει και θα μάθει ελληνικά. Κι είναι χρήσιμο αυτό, γιατί οι σκάλες που πλένει είναι ελληνικές και πρέπει να μάθει να τις πλένει ελληνικά. Αν τα καταφέρει, θα τη μορφώσουμε κιάλας. Για τριάντα ώρες θα τη διδάξουμε ελληνική ιστορία και πολιτισμό. Κι είναι καλό αυτό, διότι θα καταλάβει γιατί οι σιχαμένες στο ΙΚΑ έχουν τέτοια πολιτισμένη συμπεριφορά. Γιατί θα πρέπει να μάθει από πού πηγάζουν οι τρόποι μας κι ότι οι λαοί με τέτοιο πολιτισμό και ιστορία απαιτούν περισσότερο σεβασμό.

Σε μία ώρα ήμασταν εκεί. Είχα καταφέρει να δείχνω σοβαρή και συγκροτημένη. Δε θα έκλαιγα, δεν ήταν σωστό, δεν τον ήξερα για να τον φορτώσω τις υστερίες μου. Σαν ρομπότ γδύθηκα, ανέβηκα στην καρέκλα και κοίταξα την οθόνη αφού απάντησα σε μερικές ερωτήσεις για το ιστορικό της εγκυμοσύνης μου.

Ο γιατρός πάλι έψαχνε. Κουνώντας τον υπέρηχο δεξιά-αριστερά, έκανε μορφασμούς και με κοιτούσε απορημένος.

- Είσαι δηλαδή έγκυος;
- Μάλιστα... δε σας είπε ο γιατρός μου;
- Ναι, ναι. Αλλά είναι παράξενο...

- Τι;

- Δεν υπάρχει τίποτε. Έχεις αποβάλει πλήρως όλο το κύημα. Συμβαίνει καμιά φορά. Ξέρεις, γλίτωσες και την έκτρωση. Αλλιώς Θα έπρεπε να κάνεις επέμβαση να σε καθαρίσουμε. Αλλά όλα είναι μια χαρά.

Μπροστά από το ασανσέρ κατέρρευσα. Ήθελα εκείνη τη στιγμή να πεθάνω. Είχα κάτσει στο πάτωμα και έκλαιγα τόσο δυνατά που σίγουρα ο γιατρός Θα με είχε ακούσει. Δε μ' ένοιαζε ούτε εκείνος ούτε ο κόσμος γύρω μου ούτε τα παρακάλια του άντρα μου να φύγουμε.

Ήθελα μόνο να πεθάνω με όλη τη δύναμη της ψυχής μου. Είχα αφήσει το μωρό μου να φύγει και δε γύρισα ούτε να το κοιτάξω. Το είχα αφήσει να παρασυρθεί απ' το νερό της λεκάνης και ούτε που είχα γυρίσει να το δω. Ήθελα να γυρίσει ο χρόνος πίσω, να το πιάσω και να το βάλω πάλι μέσα μου.

Δεν υπάρχει τρόπος να συνειδητοποιήσεις κάτι τέτοιο. Ακόμη και αυτή τη στιγμή, νομίζω ότι το αστράκι μου είναι κάπου μέσα μου γαντζωμένο και κάποτε Θα μεγαλώσει και Θα το ξαναδώ. Έμεινα όλη μέρα και όλη νύχτα στο κρεβάτι μου. Δεν ήθελα να μιλήσω σε κανέναν, δεν ήθελα να ξαναδώ ένεση στη ζωή μου, ντρεπόμουν να αντικρίσω τον άνθρωπό μου.

Ήμουν σίγουρη ότι έφταιγα εγώ. Έπρεπε να βρω τη δύναμη να το αντιμετωπίσω και να συνεχίσω τη ζωή μου. Μα πιο πολύ απ' όλα έπρεπε να πείσω τον εαυτό μου να αρχίσει τις προσπάθειες απ' την αρχή. Ήθελα να ενταχθώ στην καθημερινή μου ρουτίνα όπως πριν το «συμβάν» όσο πιο γρήγορα γινόταν.

Όλοι μου οι γονείς

Τα περισσότερα πελατάκια μου είναι από δυστυχημένες οικογένειες. Άλλοι χωρισμένοι, άλλοι μέθυστοι, άλλοι τα χτυπούν. Θεωρούσα πάντα ότι ήμουν ένα από τα πιο τυχερά παιδιά του κόσμου. Ή απ' τα πιο άτυχα. Ειλικρινά αυτή τη στιγμή είμαι πολύ μπερδεμένη. Ως σήμερα ένιωθα τυχερή.

Μεγάλωσα με τρεις μπαμπάδες, τρεις μαμάδες, μία γιαγιά και έναν παππού. Όσο οι γονείς μου έλειπαν στη Γερμανία είχα γονείς ανταλλακτικούς. Τους θείους και τις θείες μου. Τη γιαγιά και τον παππού.

Ό,τι χατήρι δε μου 'κανε ο ένας, είχα ένα τσούρμο γονείς που Θα έτρεχαν να μου το κάνουν. Όχι, δεν ήταν θείοι και θείες. Ήταν γονείς. Σε μικρότερη

ηλικία που δεν καταλάβαινα πολλά, τους είχα ζητήσει κιόλας να τους φωνάξω «μαμά» και «μπαμπά». Όλους. Κανείς δε μου αρνήθηκε.

Το ένα ζευγάρι Θείων μου ήταν πολύ προχωρημένοι και το άλλο πολύ συντηρητικοί. Τη γιαγιά και τον παππού δεν μπορούσα ποτέ να τους χαρακτηρίσω. Ήταν απλώς η γιαγιά και ο παππούς. Από μικρή, δοκίμαζα συμπεριφορές και ηθικές.

Προκαλούσα συγκρούσεις ανάμεσα στους προοδευτικούς και τους συντηρητικούς γονείς μου. Στην πρώτη μου εφηβική σχέση, ο ένας Θείος με κατσάδιασε κι ο άλλος ήθελε να με πάει σε γυναικολόγο για αντισυλληπτικά. Μπάχαλο.

Οι αληθινοί γονείς μου δεν έμαθαν τίποτε γιατί δεν τους γνώριζα τότε πολύ καλά. Μονάχα τους αγαπούσα παθολογικά και δεν ήξερα αν θα συμφωνούσαν. Αυτούς τους είχα πάντα λίγο πιο ψηλά απ' τους άλλους, κάτι σαν Εικόνα Αγίων, και δεν ήθελα να τους βεβηλώσω με τις παλαβομάρες μου.

Όσο μεγάλωνα, όμως, είχα να ανησυχώ για τρεις μαμάδες και τρεις μπαμπάδες. Με την ίδια αγάπη, με την ίδια αγωνία. Τώρα πια, όμως, δε νιώθω τόσο τυχερή. Μεγαλώνω και θα πρέπει να τους αποχωριστώ όλους, έναν-έναν. Η απώλειά μου θα είναι επί έξι. Η πρώτη ήδη άρχισε. Ο συντηρητικός μου «μπαμπάς» είναι στο νοσοκομείο χωρίς καμιά ελπίδα.

Αρχίζω και κατανοώ την ανάγκη μιας Θρησκείας. Αρχίζω να θέλω παραδείσους, μετενσαρκώσεις, ουρί και αγγέλους. Αρχίζω να νιώθω την ανάγκη να συναντηθώ μαζί του ξανά στον παράδεισο ή την κόλαση. Χαίρομαι που εκείνος πιστεύει. Εύχομαι να μπορούσα κι εγώ.

Η γιατρός είπε ότι το σώμα μου έπρεπε να «ξεκουραστεί» για τρεις μήνες. Ήταν τέλη Αυγούστου και είχαμε Θυσιάσει ήδη τις διακοπές μας για αυτήν την τελευταία προσπάθεια. Άλλωστε, στα τόσα χρόνια μαζί μόνο μια φορά είχαμε πάει διακοπές. Για τον άντρα μου ήταν καλή ιδέα αυτή η τρίμηνη αποχή. Για μένα ήταν καταστροφή. Ήξερα ότι ούτως ή άλλως δε θα είχαμε χρήματα να συνεχίσουμε αμέσως μετά, αλλά είχα θυμώσει πολύ.

Ο εγωισμός μου μεγάλωνε καθημερινά. Αρχισα να καπνίζω μανιωδώς, φορούσα όσο πιο προκλητικά ρούχα μπορούσα, περιποιόμουν τον εαυτό μου διαρκώς. Ήθελα όλοι να βλέπουν μια πανέμορφη, ευτυχισμένη και

επιθυμητή γυναίκα και όχι αυτό που ήμουν εσωτερικά. Ένα κακόμοιρο, θυμωμένο και απελπισμένο πλάσμα.

Κάπου εκεί άρχισε το τεράστιο μαρτύριο. Έπρεπε όλοι να ενημερωθούν για το «ατυχές συμβάν». Αν και τα δυσάρεστα νέα ταξιδεύουν γρηγορότερα από τα ευχάριστα, αυτό ήταν ένα θέμα που έπρεπε να επιβεβαιωθεί και να αναλυθεί στον καθένα ξεχωριστά. Άνθρωποι που είχα να τους μιλήσω μήνες, πελάτες που πάντα ανταλλάσσαμε τα τυπικά με υπέβαλλαν σε αυτό το βασανιστικό μαρτύριο για πολλούς μήνες μετά. Οι αντιδράσεις ποίκιλλαν. Άλλοι με συμπονούσαν, άλλοι με λυπούνταν, άλλοι θεωρούσαν ότι έπρεπε να αλλάξω γιατρό, άλλοι έκαναν τους ανήξερους και με ρωτούσαν πολύ καιρό μετά γιατί δε φουσκώνει η κοιλιά μου και πόσο λάθος είναι να κάνεις δίαιτα στην εγκυμοσύνη.

Εαφνικά το μαγαζί μου είχε μετατραπεί σε εφιάλτη. Έναν αρχό επίπονο εφιάλτη που δε μ' άφηνε να ζυπνήσω, να τον ξεχάσω και να προχωρήσω τη ζωή μου. Οι αντιδράσεις μου προσπαθούσα να είναι πολύ ευγενικές. Αν και ντρεπόμουν να εξιστορώ λεπτομέρειες σε άγνωστο κόσμο, οι αδιάκριτες ερωτήσεις τους με ανάγκαζαν να το κάνω ξανά και ξανά.

Οι απαντήσεις που έπαιρνα ήταν απίστευτες: «σιγά, η γυναίκα μου έχασε πέντε παιδιά μέχρι να τα καταφέρει», «ο Θεός είναι μεγάλος», «μικρή είσαι ακόμη, δεν πειράζει». Πείραζε πολύ όμως. Ήθελα να τους βουτήξω και να τους φωνάξω δυνατά μέσα στην ηλιθία μούρη τους ότι με πείραζε πολύ. Ότι η μίζερη και άθλια ζωή μου ήταν άδεια από εκείνη τη μέρα. Αλλά κρατιόμουν. Περίμενα να κλείσω το μαγαζί μου, χωνόμουν στο κρεβάτι μου και έκλαιγα σιωπηρά.

Παρακαλούσα τον Θεό να μη με ξαναρωτήσει κανείς γι' αυτό. Ποτέ δε μ' άκουσε όμως.

Τα μπολάκια

Αυτές τις μέρες η κούραση -σωματική και ψυχική- είναι εφιαλτική. Εκείνος δουλεύει ασταμάτητα κι εγώ ολημερίς στο μαγαζί. Χθες αποφασίσαμε κατά τις δώδεκα τη νύχτα να βάλουμε μπουγάδα και να ψάξουμε μπας και βρούμε κάτι καθαρό να φορέσουμε το πρωί. Με τη γαμημένη βροχή, πάει και η μπουγάδα, άντε σήμερα να περιμένουμε νυσταγμένοι να πλύνει το πλυντήριο για να απλώσουμε. Και ποιος σιδερώνει μετά...

Στην κουζίνα μου γίνεται μάχη από άπλυτα μπολάκια και ταψιά συμπεθέρων, ευγενικές χορηγίες, που πρέπει αύριο να επιστραφούν καθαρά για να ξαναγεμίσουν, επίσης ευγενικά. Διαδικασία που θα πάρει καμιά ώρα γιατί το

πλυντήριο πιάτων δεν τα χωράει. Τους τονίζω κάθε φορά ότι είναι πιο εύκολο να παραγγέλνεις σουβλάκια και τότε αρχίζουν τα γνωστά περί βιταμινών και μετάλλων. Ρόμποκομπ μας έκαναν με τα σπανάκια και τις φακές αλλά κουράγιο πουθενά.

Έχουμε νοικιάσει εδώ και μέρες κάποιες ταινίες που σίγουρα θα ολοκληρώσουμε σε καμιά βδομάδα. Την κάθε ταινία τη βλέπουμε σε τέσσερα μίνι επεισόδια. Ουσιαστικά τις έχουμε για τη χώνεψη. Τρώμε σαν γουρούνια στο κρεβάτι και στα πρώτα δέκα λεπτά αρχίζουμε εναλλάξ τα ροχαλητά. Εντάξει, εγώ δε ροχαλίζω, αλλά επειδή οι φήμες υπάρχουν, ας κάνω την πάπια. Η μαλακία είναι ότι δεν έχουμε συγχρονισμό στον ύπνο. Κοιμόμαστε σε διαφορετικά σημεία της κάθε ταινίας με αποτέλεσμα, μέχρι να βγάλουμε άκρη την επομένη πού είχε μείνει ο καθένας, ξαναφοβάμε. Οι περισσότερες ταινίες επιστρέφονται άθικτες. Όταν κλείνει νωρίς καμιά φορά το video club, τη βγάζουμε με ντοκιμαντέρ. Είναι εγγύηση ότι θα έχουμε συγχρονισμένο ύπνο.

Το άσχημο είναι ότι δεν προλαβαίνουμε να τα πούμε. Περιμένουν οι πελάτες πότε θα σχολάσει εκείνος για να πουν τα ποδοσφαιρικά τους. Μου σκάει ένα φιλί στα πεταχτά, καμιά φορά και μια αγκαλίτσα κι αρχίζει τις αναλύσεις. Ό,τι πούμε στο αυτοκίνητο - κι αυτό αν δεν ακούμε αθλητικά. Τουλάχιστον μας φτιάχνει λίγο η διάθεση με το ραδιόφωνο. Πετάνε ατάκες που μας θυμίζουν να γελάσουμε παρέα. Μερικά βράδια, όταν τα σουβλάκια έρχονται γρήγορα και έχουμε πει κάνα μεταμεσονύκτιο φραπεδάκι, καθόμαστε και τρώμε στον καναπέ. Βάζουμε τα σουβλάκια αραδιαστά στο μικρό τραπέζι και κοκορευόμαστε πόσο γαμάτα είναι να τρως σε καναπέ καθιστός. Έτσι είναι και οι ζωές των περισσότερων ανθρώπων που γνωρίζω. Ζεις όλη σου τη ζωή με τους συναδέλφους, λες τα μισά απ' αυτά που θέλεις, αγαπάς τον άνθρωπό σου αλλά από μακριά. Ακόμα κι όταν συναντηθείτε, υπάρχουν τόσα πολλά που έχουν μείνει πίσω και τρέχεις να τα προλάβεις.

Σήμερα θα πλύνουμε μπουλάκια, θα βάλουμε μπουγάδα, θα φάμε σουβλάκια και θα ροχαλίζουμε μετά. Ίσως προλάβουμε να πούμε και καμιά κουβέντα. Η πιο όμορφη ώρα της μέρας είναι λίγο πριν κοιμηθώ. Όταν έρχεται η στιγμή της αγκαλίτσας. «Αγκαλίτσα;» μου λες. «Μου λείπεις», σου λέω κι ας σε σφίγγω ήδη γερά.

Στοιχειωμένα βράδια

Εκείνο το βράδι είχαμε μείνει μόνοι. Όχι από επιλογή. Ήταν από εκείνα τα βράδια που ψοφάς για παρέα, ψοφάς για λίγο γέλιο και δεν μπορείς να τα 'χεις. Από εκείνα τα βράδια που κουρνιαρίζει ο ένας στην αγκαλιά του άλλου και σχεδόν ακούς την ψυχή του να παρακαλάει να μην έρθουν κι άλλα στραβά. Κι είσαι σίγουρη ότι έρχονται. Ότι έχουν ήδη φτάσει στην πόρτα σου, απλώς μένει να σου χτυπήσουν το κουδούνι. *Ντριν.* Και ξανά *ντριν.* Και δε θέλεις ν' ανοίξεις. Θέλεις να χτίσεις την πόρτα μέχρι απάνω με τούβλα και να μην την ανοίξεις ποτέ κι ας κλειδωθείς μέσα για πάντα. Δε σε νοιάζει. Οι δυο σας μόνο φτάνει.

Εκείνο το βράδι δεν πέρασε εύκολα. Τώρα που το ξανασκέφτομαι, έκανε χρόνια να περάσει κι αιώνες να σβηστεί απ' τις ψυχές μας. Που δε σβήστηκε. Εκεί είναι ακόμα και στοιχειώνει. Μαζί με πολλά άλλα τέτοια βράδια. Αυτό το βράδι είναι διαφορετικό. Όχι τίποτε σπουδαίο, δυο γραφειάκια, ένα ραδιάκι, μια καρέκλα στη μέση και δυό ζευγάρια πόδια που χαϊδεύονται. Πού και πού κάνα χαμόγελο. Και σε λίγο ύπνος νωρίς. Υπάρχει λόγος. Απ' αυτούς που κάνουν τα άσχημα βράδια να μην ξανάρθουν ποτέ. Το «ποτέ» δε σημαίνει ποτέ. Σημαίνει όχι τώρα. Όχι αυτό τον καιρό. Τουλάχιστον μέχρι να γαληνέψουν ξανά οι ψυχές μας. Ας είναι σε άλλους καιρούς. Δε με νοιάζει.

Κάποτε μου έλεγαν ότι τα δύσκολα σε ατσαλεύουν. Πίπες. Σε κάνουν να φοβάσαι πιο πολύ. Να ζητάς τα εύκολα με όποιο κόστος, να θες να ξεχάσεις. Όμως τώρα το τοπίο ξεκαθαρίζει. Έμαθα κάτι πολύ σημαντικό. Τελικά δεν υπάρχουν εύκολα. Όλα δύσκολα είναι εκτός από αυτά που ζουν οι άλλοι. Μέχρι να μπεις στα παπούτσια τους. Δε ζητάω πια τα εύκολα. Ζητάω αυτά που μπορώ να καταφέρω. Κι ας κουραστώ. Αρκεί η κούραση να είναι σωματική και να περνάει μ' έναν ύπνο ή ένα γλυκό φιλί. Μέχρι εκεί. Όχι παραπάνω. Όχι τώρα.

Οι συγγενείς μου άρχισαν τα τάματα και μου επέβαλαν ένα σωρό Θρησκευτικές υποχρεώσεις. Το μαγαζί ήταν μια καλή δικαιολογία για να αποφεύγω επισκέψεις σε εκκλησίες και μοναστήρια, αλλά αυτό δεν τους σταμάτησε. Είχα πια μια τεράστια συλλογή από φυλαχτά, ειδικές εικόνες, αντίδωρα, λιβάνια. Ποτέ δεν ήμουν ιδιαίτερα Θρήσκα, μάλλον καθόλου Θα έλεγα, αλλά εκείνη η εποχή με είχε κατατρομάξει. Είχα την ανάγκη να προσεύχομαι σε κάτι, σε κάποιον, και όλα αυτά τα αντικείμενα μου έδιναν μια αίσθηση σιγουριάς.

Σύντομα οι κοιλιές γύρω μου φούσκωναν η μια μετά την άλλη. Μια απίστευτη συνωμοσία από κοιλιές. Οι φίλες και γνωστές μου το ανακοίνωναν

διστακτικά, γνωρίζοντας πια πόσο δύσκολο ήταν για μένα κάτι τέτοιο. Δεν τις άφηνα, όμως, να το καταλάβουν. Φόραγα μια χαρούμενη μάσκα, τις αγκάλιαζα και έδινα με όλη μου την ψυχή θερμά συγχαρητήρια. Μέχρι να φτάσει η ώρα να χωθώ στο κρεβάτι μου. Μόνο τότε ήμουν εγώ. Εγώ, ο άνθρωπός μου και ο Θεός μου. Αυτός ο σιχαμένος Θεός που τον είχα μεγάλη ανάγκη. Όχι για πολύ όμως.

Όταν αυτή η οδύνη άρχισε να καταλαχιάζει, τον αντάλλαξα ευχαρίστως με δεδομένα και πληροφορίες. Και μετά ερχόταν ο ταχυδρόμος. Και μετά έρχονταν όλα αυτά τα ενημερωτικά φυλλάδια από εταιρείες και συγχαρητήρια για το δεύτερο τρίμηνο της εγκυμοσύνης μου. Και μετά τα πέταγα και ξεκινούσα απ' την αρχή.

Πλέον ήμουν καθημερινά σε μια ατέλειωτη αναζήτηση. Έψαχνα στις ιστοσελίδες να μάθω για παρόμοιες περιπτώσεις. Βρήκα αρκετές απαντήσεις και ησύχασα όταν πληροφορήθηκα πως η φύση ό,τι δεν είναι σωστό το αποβάλλει για να προλάβει προβλήματα. Ίσως αν γεννιόταν το αστράκι μου να ήταν πολύ άρρωστο. Λύθηκαν πολλές ακόμη απορίες και άρχισα να παίρνω δύναμη για την επόμενη προσπάθεια.

Βρέθηκα σε δικτυακούς τόπους φτιαγμένους για ψυχολογική υποστήριξη γυναικών που έχουν αποβάλει. Τόσος πόνος και μπορούσες να συζητήσεις τα πάντα. Το παραμικρό που είχα νιώσει το είχαν νιώσει την ίδια στιγμή και εκατοντάδες γυναίκες απ' όλο τον κόσμο. Υπήρχαν γυναίκες που είχαν αποβάλει περισσότερες από μία φορές, πέντε και έξι. Και ήταν τόσο δυνατές. Πόσο τις ζήλευα και πόσο τις λυπόμουν.

Επάγγελμα: ψιλικατζού

«Τι θες να γίνεις όταν μεγαλώσεις»; Η πιο σιχαμένη ερώτηση που ακούω διαρκώς στο ψιλικατζίδικο. Πρέπει όλοι κάτι να γίνουμε, κάτι που να είναι τουλάχιστον εντυπωσιακό ή να αποτελείται από δυο-τρεις ψαρωτικές λέξεις για να καταπλήξουμε. Πρέπει να έχουμε στόχους, τίτλους και σκοπούς. Το να ψάχνεσαι είναι απαράδεκτο ή τουλάχιστον δεν το λες. Είμαστε οι δουλειές μας. Είμαστε οι καριέρες μας. Λες κι όταν δε δουλεύεις δεν υπάρχει τίποτε άλλο να συζητήσεις. Λες κι αν δεν έχεις μια συγκεκριμένη καριέρα δεν είσαι άνθρωπος, δεν έχεις ιδέες, δεν έχεις πράγματα να πεις.

Συνήθως, δε μου κάνουν πολλές ερωτήσεις όταν βγαίνω με παρέες γεμάτες εξέκιουτιβς. Μόλις λέω «ψιλικατζού» άλλοι γελούν νομίζοντας ότι κάνω

πλάκα κι άλλοι αντιδρούν λες και με ρώτησαν το πιο ταμπού πράγμα στον κόσμο. Κάποιος βλάκας μια φορά είχε ζητήσει και συγγνώμη που με ρώτησε. Το σίγουρο σ' αυτές τις καταστάσεις είναι ότι δε σου δίνει κανείς ξανά το λόγο. Ανακούφιση.

Σε μια τέτοια παρέα ένα βράδι, όταν εξαντλήθηκαν όλα αυτά τα ακαταλαβίστικα περί επαγγελματικών, έστριψα ένα τσιγάρο και περίμενα όλο αγωνία να χωθώ σε μια αληθινή συζήτηση. Τότε έπεσε το πρώτο μεγάλο θέμα. Well, βασικά ήταν και το τελευταίο. «*Πρέπει να φύγω, αύριο έχω brain storming στις 7*», «*ναι, κι εγώ. Έχω flight στις 10*». ΟΚ, είπαν όλοι. Θα κατάλαβαν μάλλον πόσο σπουδαία ήταν αυτά.

«*ΟΚ*», είπα, «*κι εγώ έχω να βάλω τους γίγαντες στο νερό*». Κάποιοι με χτύπησαν συμπονετικά στον ώμο, κάποιοι μού πρότειναν το χέρι για χειραψία.

Το μεγαλύτερο κοινό μου με αυτές τις γυναίκες ήταν ότι οι περισσότερες από εμάς παλεύαμε παράλληλα και με την υποχονιμότητα. Έμαθα πόσο ακριβές είναι αυτές οι Θεραπείες στο εξωτερικό και πόσο υπέφεραν όσες δεν είχαν τα χρήματα να ξαναπροσπαθήσουν.

Το να χάσεις το μωρό σου μετά από τέτοιους κόπους ήταν χιλιάδες φορές πιο οδυνηρό. Αυτό που μου έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση ήταν η εμμονή αυτών των γυναικών με τον Θεό. Σε κάθε, μα κάθε συζήτηση η απάντηση που έπαιρνα είχε να κάνει με τον Θεό. Η πιο σκληρή απ' όλες ήταν η εξής: «*πού ξέρεις, ίσως ήταν θέλημα Θεού. Ίσως δεν είσαι ακόμη άξια στα μάτια Του για να αποκτήσεις παιδί*». Την έβρισα! Άσχημα. Μετά το μετάνιωσα. Ζήτησα συγγνώμη και άφησα πίσω μου την ψυχολογική υποστήριξη για πάντα.

Το θέμα επίσης είχε εμπορευματοποιηθεί εντυπωσιακά. Υπήρχαν ολόκληρες ιστοσελίδες που σου κανόνιζαν μια κανονική τελετή κηδείας ανάλογα με τη Θρησκεία σου. Άλλες που με ένα αρκετά μεγάλο αντίτιμο αγόραζες ένα φυλακτό με χαραγμένη επάνω την ημερομηνία αποβολής του μωρού σου για να μην το ξεχάσεις ποτέ. Άλλες που σου έφτιαχναν ένα μενταχιόν και έβαζες μέσα τη φωτογραφία του υπέρηχου. Ανατρίχιασα. Αντάλλαξα στα σίγουρα πια τον Θεό μου με ξερές πληροφορίες. Μου αρκούσαν. Άλλωστε, για τη Θρησκεία μου ήμουν ήδη αμαρτωλή. Είχα εναντιωθεί στη Θέλησή Του και συνειδητά Θα το έκανα ξανά χωρίς καμία τύψη.

Η κοινωνική μου ζωή άλλαξε πολύ. Όλες οι συζητήσεις ξαφνικά μετά τα τυπικά περιστρέφονταν γύρω από το γεγονός του παιδιού. Άρχισαν όλοι να με πιέζουν. «*Πότε Θα ξαναβάλετε μπροστά;*», «*άντε, αρχήσατε*», «*μα τι στο*

καλό, πότε θα το ξεπεράσεις, σιγά το πράγμα, λες και έχασες κανονικό παιδί». Σιγά-σιγά επέλεξα να αποξενωθώ. Προφασίζόμουν ένα σωρό δουλειές και απέφευγα συνεχώς τις κοινωνικές επισκέψεις.

Ο άνθρωπός μου μου αρκούσε. Άλλωστε, οι δυο μας τα είχαμε βρει σε όλα, μπορούσα να πω τα πάντα, ήξερα ότι με αγαπούσε ακόμα κι αν πάνω στη δυστυχία μου έλεγα τις μεγαλύτερες ηλιθιότητες του κόσμου. Ήξερε ότι δεν ήμουν εχθώ. Είχα γίνει ξαφνικά ένας πολύ μίζερος και κακός άνθρωπος. Που, όμως, είχε πάντα εύκαιρη μια μεγάλη αγκαλιά.

Η ξανθούλα, ο μπέμπης και οι Μπάρμπι

Από σήμερα πουλάω και κούκλες. Γέμισα τα ράφια απ' όλων των ειδών. Τα κάτω ράφια. Να τα φτάνουν και οι πιο μικρές πελάτισσες.

Το κουρτινόξυλο ήταν πάντα πολύ ψηλά. Τόσο ψηλά, κανονισμένο να μην το φτάνουν κοριτσάκια μια σπιθαμή. Εκεί είχαν στήσει όλες μου τις κούκλες με τα μακριά φορέματα. Αριστερά η αραπίνα με τους χρυσούς χαλκάδες και τα σοκολατένια μαλλιά. Η Κινέζα, η ξανθούλα, ο μπέμπης.

Οι κούκλες μου ήταν αλλιώς φτιαγμένες από τις σημερινές. Ήταν κοντές και πολύ στρουμπουλές. Είχαν ανύπαρκτο λαιμό και ψεύτικες δίπλες στα μπούτια. Τα γυάλινα μάτια τους ανοιγόκλειναν ενώ δεν είχαν ίχνος βλεφάρου ούτε κραγιόν. Τα χέρια και τα πόδια ήταν ακίνητα και το φόρεμά τους μόνο ένα. Όπως τις αγόραζες, έτσι ακριβώς έμεναν. Δεν είχες γκαρνταρόμπα, δεν είχες φτιασίδα. Έπρεπε να σου αρκούν.

Μου τις έστηναν στο κουρτινόξυλο και διάλεγα κάθε μέρα με ποια θα παίξω. Ποτέ με όλες μαζί. Θα ήταν υπερβολή. Τις γράπωναν με το μακρύ ξύλο προσεκτικά και τις έριχναν στην αγκαλιά μου. Υπέροχο συναίσθημα. Αλλά άντε ν' αποφασίσεις ποια θα διαλέξεις. Με κοιτούσαν όλες από πάνω ικετευτικά, όμως εγώ θα διάλεγα μόνο μία. Προσεκτικά, θα την έβαζα στο κρεβάτι, θα την τάζα, θα την έγδυνα, θα της μιλούσα.

Όταν είχα φίλες σπίτι, ήταν το καλύτερο. Κατεβάζαμε όσες κούκλες αντιστοιχούσαν σε καθεμιά. Τότε, τους μπερδεύαμε τα ρούχα και παίζαμε τα πιο σύνθετα παιχνίδια. Κι αυτές οι στρουμπουλές κούκλες όλα τα ανέχονταν. Η

αραπίνα έδινε τους χαλκάδες στον μπέμπη, η Κινέζα την ομπρέλα της στην ξανθούλα.

Οι μικρές μου πελάτισσες έκαναν και παραγγελίες. Ζήτησαν να φέρω στο ψιλικατζίδικο Μπάρμπι και Τζον-Τζον. Χλομό το κόβω. Μια Μπάρμπι ποτέ δε θα καθόταν στο κουρτινόξυλο. Θα γλίστραγε απ' τη χαραμάδα, θα 'πεφτε κάτω και θα γινόταν χίλια κομμάτια. Μια Μπάρμπι δε θα μπορούσε να ανταλλάξει τα μικροσκοπικά ρούχα της με τις άλλες ούτε θα μπορούσα να την ταΐσω. Άλλωστε, δεν πρέπει να τρώει ποτέ.

Ο μπέμπης μου θα ένιωθε πολύ μόνος, γιατί οι Μπάρμπι μιλάνε μόνο στους Τζον-Τζον. Και οι Τζον-Τζον είναι τόσο όμορφοι που δε θα γύριζαν ποτέ να κοιτάζουν στρουμπουλές κούκλες χωρίς βλέφαρα.

Άλλωστε, αν είχα Μπάρμπι και Τζον-Τζον δε θα έπρεπε να έχω άλλες κούκλες. Θα έπρεπε να τις πετάξω και να παίζω κάθε μέρα μόνο μαζί τους, γιατί οι όμορφες κούκλες έχουν μεγάλο γινάτι. Οι φίλες μου θα έπρεπε να φέρουν τις δικές τους Μπάρμπι και δε θα 'χε γούστο να 'ναι όλες ίδιες. Και θα έπρεπε να τους αγοράζω καινούργια ρούχα, καινούργιο νυφικό, καινούργιο σπίτι. Κι αν δεν μπορούσα;

Οι στρουμπουλές κούκλες, χωρίς ρούχα, χωρίς βλέφαρα, με τις δίπλες στα μπούτια, ήταν πιο κοντά μου. Ήταν φίλες μου. Τα γυάλινα μάτια τους ήταν ένας μεγάλος καθρέφτης στην ψυχή μου. Τα ζωγραφιστά μάτια με τα μεγάλα βλέφαρα των Μπάρμπι δε θα έλαμπαν τόσο. Δε θα είχαν αντανάκλαση. Κι αν είχαν, θα μου έδειχναν τι δεν είμαι, τι δεν έχω και πόσο δυστυχημένη θα γίνω αν δεν τους μοιάσω.

Άντε τώρα να εξηγώ στις μικρές μου πελάτισσες για όλα αυτά...

Στα δύσκολα και στα εύκολα

Μόνο που όταν ξεκινάς περιμένεις μόνο τα εύκολα. Περιμένεις μια διαφορετική ζωή, λίγο χώρο να αναπνεύσετε, λίγο περισσότερο χρόνο μαζί. Και τα χρόνια περνούν, οι ανάσες λιγοστεύουν, οι αγκαλιές σπάνιες, τα φιλιά πεταχτά. Η ζωή σου πιο δύσκολη, η ψυχή σου πιο μαύρη, αλλά οι λίγες δικές σας στιγμές το ίδιο

γερές με την πρώτη. Απ' αυτές που νιώθεις μια παράξενη δύναμη, αυτό το γλυκό φτερούγισμα στην καρδιά.

Μπορεί να σταθήκαμε άτυχοι σε όλα, αλλά μην έχεις αμφιβολίες. Αν ήμουν πάλι δεκάξι, θα έκανα τόσο προσεκτικά τις κινήσεις μου ώστε να ξαναζήσω και στο παραμικρό όλα αυτά που ζήσαμε μαζί. Θα σχεδιάζα το κάθε δευτερόλεπτο να είναι ίδιο με αυτά που περάσαμε, για να μη χάσω ούτε μια λέξη σου, ούτε ένα φιλί, ούτε μια ματιά. Για ακόμη μια χρονιά θα είμαστε μόνοι. Εγώ κι εσύ.

Για ακόμη μια χρονιά, μην περιμένεις δώρα, εκπλήξεις, ξεκούραση, ανεμελιά. Μπορείς, όμως, να βασίζεσαι ότι θα είμαι εδώ και θα σε περιμένω να κλείσουμε το μαγαζάκι μας, να χωθούμε στο σπιτάκι μας και να σε σφίξω το ίδιο γερά.

Οι τρεις μήνες πέρασαν, τα λεφτά πάλι πολύ λίγα, τα δάνεια έτρεχαν, το μαγαζί δεν πήγαινε πια τόσο καλά. Άλλωστε, με όλα τα έξοδα που είχαν προκύψει, το είχαμε παραμελήσει αρκετά. Αλλά θα συνέχιζα τις προσπάθειές μου. Ακόμη και αν βάδιζα στην απόλυτη οικονομική καταστροφή, θα είχα ένα μωράκι να αγκαλιάσω και όλα θα περνούσαν.

Εκλεισα ραντεβού με την εμβρυολόγο για να δούμε πώς θα προχωρήσουμε. Το σαλονάκι γεμάτο πάλι. Μόνο που αυτή τη φορά δεν άντεχα να καθίσω ανάμεσα σε τόσες πολλές κοιλιές. Βγήκα έξω, κάπνισα ένα τσιγάρο, μετά δεύτερο και σταμάτησα μονάχα όταν ήρθε η νοσοκόμα για να πάμε στο δωμάτιο με τη βλαμμένη καρέκλα.

Ξανά εξετάσεις, σωληνάκια, πολύχρωμα υγρά, υπέρηχοι, σύριγγες. Μου έκανε ένα γερό έλεγχο για να σιγουρευτεί ότι όλα λειτουργούσαν όπως πριν. Ο ενθουσιασμός μου είχε πάψει. Μιλούσα κοφτά και *ένιωθα* κοφτά. Δε θ' άφηνα ξανά τα συναισθήματα να με παρασύρουν. Θα επέτρεπα στον εαυτό μου να χαρεί μονάχα όταν θα ερχόταν εκείνη η μέρα που θα άκουγα μια καρδούλα να χτυπάει. Μόνο τότε. Μέχρι, λοιπόν, εκείνη τη μέρα -αν ποτέ ερχόταν- θα προσπαθούσα μηχανικά και ψυχρά. Χωρίς ψυχή.

Οι ενέσεις αυτή τη φορά δε λειτούργησαν. Συνέβη κάτι πολύ παράξενο. Κάθε φορά που πήγαινα για υπέρηχο, οι γιατροί προσπαθούσαν να βγάλουν άκρη και δεν μπορούσαν. Άλλη εικόνα έδειχναν οι εξετάσεις αίματος και άλλη ο υπέρηχος. Η γιατρός μου μου είπε ότι δεν της είχε ξανατύχει ποτέ τέτοιο πράγμα. Χοντρικά, οι εξετάσεις αίματος έδειχναν ότι είχα φτιάξει ένα σωρό αυγά αλλά ο υπέρηχος δεν έδειχνε κανένα.

Κάθε γιατρός που με εξέταζε στο ιατρικό κέντρο είχε και διαφορετική θεωρία. Ένας είπε ότι σίγουρα κάπου μέσα στο σώμα μου πρέπει

να είχα κρυμμένη μια ωοθήκη γεμάτη αυγά. Θα ανακοίνωναν την περίπτωση μου σε κάποιο ιατρικό συνέδριο. Δε μ' ένοιαζε τίποτε απ' όλα αυτά. Θα προτιμούσα καλύτερα να είχα μείνει έγκυος σε είκοσι μωράκια ταυτόχρονα, παρά κάτι που Θα με άφηνε πάλι μόνη να παλεύω με τη Θλίψη μου.

Πύραυλος σοκολάτα

Μαγαζιά σαν το δικό μου αποτελούν σημεία αναφοράς της γειτονιάς. Κουτσομπολιά, καυγάδες, όλες οι ίντριγκες εδώ. Ό,τι σημαντικό παιχτεί τριγύρω πάντα το γνωρίζω, ενώ σε «περίεργες» καταστάσεις πρέπει να είμαι απίκο. Ίσως επειδή ένα ψιλικατζίδικο είναι ανοιχτό από το πρωί ως το βράδι, κάτι σαν στέκι. Ίσως, πάλι, επειδή έφαγε πετριά ο άντρας μου και τους κότσαρε απ' όξω ένα παγκάκι για να αράζουν, λέει, με την άνεσή τους. Έχουν παιχτεί τρελά σκηνικά με ναρκομανείς και μεθυσμένους. Έχω περιθάψει δαρμένες, λιπόθυμες, υστερικούς. Όπως καταλαβαίνετε, οι μπάτσοι είναι συχνά εδώ.

Αυτό, όμως, που συνέβη χθες είναι κάτι που δεν είχε ξανασυμβεί. Μια ηλικιωμένη πελάτισσα μου 'φερε τον Σάκη. Έναν τετράχρονο Ιρακινό που είχε χαθεί. Από τα κλάματα δεν μπορούσε κανείς να καταλάβει πού είχε χαθεί ακριβώς, πώς ήταν το επίθετό του, πού έμενε. Και σαφώς ένα τετράχρονο παιδί που δε μιλάει καλά ελληνικά δεν πρόκειται να σου δώσει στοιχεία όπως το τηλέφωνο, τη διεύθυνση ή τον αριθμό ταυτότητας της μάνας του.

Το τάραξαν το πιτσιρίκι. Ό,τι αργόσχολοι και ψυχοπονιάρηδες γείτονες έχουμε στη γειτονιά ήρθαν να προσθέσουν στο θρίλερ έναν τόνο φρίκης παραπάνω. Κι ο Σάκης να ουρλιάζει. Κανείς δεν τον γνώριζε -που θα ήταν το μόνο χρήσιμο που θα περίμενα-, ενώ τον ρωτούσαν ό,τι μπορείτε να φανταστείτε: «*πώς τη λένε τη μαμά;*» «*Μαμά*», απαντούσε φυσικότατα, λες κι ένα τετράχρονο μωράκι μπορεί να κατανοήσει ότι το μοναδικό πράγμα που λατρεύει μπορεί να έχει ένα άλλο συνηθισμένο όνομα εκτός απ' το «μαμά».

Δεν είχαν την παραμικρή διακριτικότητα να κάνουν έστω λίγο παραπέρα να το αφήσουν να αναπνεύσει από τους λυγμούς. Ευτυχώς, κάποιος φώναξε την αστυνομία. Είχα ακούσει πως σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να τα καθησυχάζεις και να τους λες παρόμοιες ιστορίες με αίσιο τέλος. Έσκυφα στο αφτί του και του είπα ότι είχα χαθεί και γω μικρή, και μάλιστα σε ξένη χώρα. Ότι

ήρθαν οι αστυνομικοί και με πήγαν αμέσως στη μαμά μου. Ο Σάκης γούρλωσε τα μάτια και με ακολούθησε στο παγκάκι για να ακούσει την υπόλοιπη ιστορία.

Έλεγα, έλεγα σαν μαλάκας μέχρι να δει να έρθει το περιπολικό και πιο πολύ να μην τρομάξει ο μικρός. Εκεί πουμίλαγα, ξαφνικά τσιτώνεται, απλώνει το χέρι και μου λέει: «*αυτό θέλω*». Όση ώρα μιλούσα, φαίνεται ότι τελικά κοιτούσε πίσω μου την αφίσα με τον τεράστιο πύραυλο σοκολάτα. Έστω, ας μην ούρλιαζε κι ας τραβούσε την προσοχή του ο πύραυλος. Έβγαλα ένα παγωτό πύραυλο απ' το ψυγείο. Ο πύραυλος ήταν πιο μεγάλος από κείνον.

Ο Σάκης, πλέον ευτυχισμένος, ξέχασε για λίγο τη μαμά του κι έτσι ήσυχα περιμέναμε το περιπολικό. Μόλις είδε το περιπολικό κατατρόμαξε. Προσπάθησαν να τον βάλουν μέσα, με τίποτα. Άντε πάλι ουρλιαχτά. Τον σούραμε πίσω στο παγκάκι και του εκθειάζαμε το σαραβαλάκι μου για να τον πάμε με αυτό στη μαμά. Ψιλοπειίστηκε αλλά ήθελε πρώτα να φάει το παγωτό.

Άντε να περιμένεις τώρα μαζί με άλλα είκοσι άτομα πότε θα φάει ο μικρός την παγωτάρα. Αφού τον πήγε ο άντρας μου στο τμήμα, γύρισε μετά από λίγο. Στο γραφείο της ασφάλειας προσπαθούσαν να μάθουν περισσότερα απ' ό,τι μου είπε. Δεν αναγνώριζε την εικόνα του Χριστού που του έδειξαν στον τοίχο ούτε κατάφεραν να του πάρουν άλλη λέξη. Ευτυχώς, μετά από λίγο ήρθε ο διευθυντής της ασφάλειας και τον αναγνώρισε. Έμεινε λίγο πιο πέρα από το αστυνομικό τμήμα. Πήρε παράμερα τον άντρα μου και του είπε πως δεν είναι η πρώτη φορά που έχει χαθεί και πως τις προηγούμενες δεν τον αναζήτησε κανείς. Καλά που ήξερε το σπίτι του.

Φαντάζομαι ότι ο Σάκης στάλθηκε με το ζόρι σαν ανεπιθύμητο δέμα πίσω στο σπίτι του. Φαντάζομαι ότι η μαμά του, που είναι σκέτο «μαμά» για τον Σάκη, δυσανασχέτησε και περιμένει την επόμενη φορά που θα ξαναχαθεί. Και γω εδώ, να περιμένω πώς και πώς να τον κεράσω ξανά πύραυλο σοκολάτα, που μάλλον δεν τρώει συχνά.

Η σπερματέγχυση έγινε αυτή τη φορά με δική μου παρότρυνση. Ένωθα πόνους στην ωοθήκη μου και είχα πιστέψει ότι ακόμη κι αν ο υπέρηχος δεν τα δείχνει, το σώμα μου δεν μπορεί να κάνει λάθος. Όπου κι αν ήταν κρυμμένα αυτά τα αυγά, εγώ τα ένιωθα να μεγαλώνουν και να με πονάνε. Οι πόννοι κάθε μέρα εντεινονταν. Η γιατρός μου είχε καταμπερδευτεί. Την είχα

παρασύρει σε μια μεγάλη χαζομάρα. Το τεστ εγκυμοσύνης επιβεβαίωσε ότι για ακόμη μια φορά το σώμα μου έκανε ό,τι γούσταρε. Το είχα πείσει ότι είχα ωορρηξία, ότι πονούσε η ωοθήκη μου και είχα βάλει ολόκληρους επιστήμονες να ακολουθούν το ηλίθιο γαϊτανάκι μου. Τέλος. Ποτέ πια δε θα ξανάκανα τέτοιες αηδίες.

Συνέχισα την τρίτη μέρα της περιόδου μου τις ενέσεις σαν να μην είχε συμβεί τίποτε. Είχα μουλαρώσει για τα καλά. Θα τα κατάφερνα, ο κόσμος να χαλούσε. Οι ενέσεις ακόμα πιο ακριβές. Ήταν λιγάκι πιο ενισχυμένες και σίγουρα θα έφτιαχνα πιο πολλά αυγά. Όσο ψυχή και αν προσπαθούσα να είμαι, όταν έφτασε η μέρα που είδα στην οθόνη πέντε ολόκληρα αυγά άφησα λίγο να χαρώ.

Τα ζήτησα σε φωτογραφία και τα κοιτούσα από το πρωί ως το βράδι. Προσπαθούσα να μαντέψω ποιο απ' όλα θα γινόταν ζωή. Το πρώτο απ' τα αριστερά νικούσε πάντα. Ήταν το πιο μεγάλο, το πιο στρογγυλό, το πιο όμορφο αυγουλάκι. Πόσο το αγάπησα αυτό το αυγό. Πόσα όνειρα είχα καταφέρει να κλείσω μέσα. Πόση ελπίδα είχε καταφέρει να μου ξαναδώσει ένα τόσο δα μικρό πραγματάκι.

Πλησίαζαν Χριστούγεννα και είχα υπολογίσει πως αν αυτή η προσπάθεια ήταν επιτυχημένη, το μωράκι μου θα είχε μια καρδούλα να χτυπάει κοντά στην αλλαγή του χρόνου. Θα γέμιζα τότε το δέντρο με δώρα και θα ανακοίνωνα το τεράστιο γεγονός μέσα στη γιορταστική ατμόσφαιρα. Θα ήταν το καλύτερο δώρο του κόσμου. Καμιά φορά με τρόμαζε η προοπτική ενός Θετικού τεστ, καμιά φορά φοβόμουν μην ξανατύχουν τα ίδια αλλά όλα αμέσως τα ξεχνούσα όταν φανταζόμουν όλη μου την οικογένεια γύρω από το στολισμένο δέντρο και εμένα να τους ανακοινώνω ένα σίγουρο γεγονός.

Το τεστ έγινε κοντά στη γειτονιά μου. Βήτα χοριακή μού είπαν να το ζητήσω, για να μην ταλαιπωρούμαι με τη μεγάλη διαδρομή. Είχα τεράστιες ζαλάδες και ναυτίες, αλλά οφείλονταν στα φάρμακα που έπαιρνα πριν μάθω το αποτέλεσμα και που είχαν συνταγογραφηθεί για σιγουριά.

Ορθοπεδικοί έρωτες

Απέναντι απ' το ψιλικατζίδικο υπάρχει ένα δημοτικό σχολείο. Με τα πιτσιρίκια, τα γκράφιτι, τις φωνές και το κουδούνι να υπενθυμίζει σ' όλους εμάς απ' έξω, ότι ήμασταν κάποτε παιδιά. Φωνές, βαβούρα, γέλια και πολύ μεγάλες τσάντες. Μετά βίας τα πιτσιρίκια σηκώνουν όλες αυτές τις τεράστιες τσάντες με τα πολλά βιβλία. Είτε εγώ μεγάλωσα πολύ είτε οι τσάντες.

Είχα μια κόκκινη τετράγωνη τσάντα μέχρι την τετάρτη δημοτικού. Σαραβαλιάστηκε μετά. Την είχε στείλει η μάνα μου από τη Γερμανία κι η γιαγιά κοκορευόταν γιατί ήταν, λέει, «ορθοπεδικιά». Και γω ήξερα ότι επειδή άρεσε στη γιαγιά, θα την έτρωγα πολλά χρόνια στη μάπα. Προσπάθησα να τη σκίσω, την έραβε. Προσπάθησα να τη μπουτσορώσω, την έβαζε στο πλυντήριο. Κόλλαγα στρουμφάκια να την ομορφύνω, τα ξεκολλούσε. Τα παράτησα. Δεν ήταν ορθοπεδικιά αυτή η τσάντα, μαρτύριο ήταν. Κολλημένη στην πλάτη μου τόσα χρόνια, τα κοτσίδα μου να μπλέκονται στα λουριά της, οι συμμαθητές να με φωνάζουν «ορθοπεδικιά», ο Κυριάκος μου να δέρνει κόσμο, παλιοκατάσταση.

Στην Πέμπτη δε θα κουβαλούσα την ίδια τσάντα. Είχαν καταργηθεί οι ποδιές -άλλο μαρτύριο αυτό!- και το μόνο που έμενε ήταν να καταργήσω την τετράγωνη κόκκινη καμπούρα. Άνοιξαν τα σχολεία, μας μοίρασαν βιβλία κι εγώ ακόμη με την παλιοτσάντα. Πρώτη φορά είχα δει τόσο πολλά βιβλία. Αλλά αυτό θα με έσωζε.

Κάθε πρωί γέμιζα επίτηδες με όλα τα βιβλία την τσάντα. Ο παππούς γέλαγε συνωμοτικά ενώ η γιαγιά απορούσε που η πέμπτη τάξη ήθελε όλα τα βιβλία κάθε μέρα. Μου 'φυγε η μέση μέχρι να τη σαραβαλιάσω τελείως και να καταφέρω τη γιαγιά να μου πάρει καινούργια. Η μαλακία ήταν ότι ήθελε να μου πάρει μεγαλύτερη και πιο ορθοπεδικιά.

Μέχρι να στείλει η μαμά λεφτά, με μπουκωνε κάθε πρωί τεράστιες φέτες ψωμί με μέλι για να πάρω δύναμη και με έστελνε για ύπνο απ' τις εφτά. Είχα παραγγείλει στη μαμά να στείλει δυο πορτοφόλια λεφτά. Ένα για τη γιαγιά και ένα για την τσάντα. Ο μπαμπάς φώναζε απ' το τηλέφωνο «δυο ολόκληρα πορτοφόλια λεφτά; Εσύ, παιδάκι μου, δε θα πάρεις τσάντα, τριαξονικό θα πάρεις», και ξεραινόταν στα γέλια. Εγώ ανένδοτη: *«δυο πορτοφόλια λεφτά θέλω. Το ένα κατάδικό μου»*.

Εκείνο το πρωί περιέργως με ζύπνησε η γιαγιά με χαρές. Μέχρι να πλύνω δόντια, να φτιάξω κοτσίδα, να σου η γιαγιά με μια τεράστια σακούλα. «Η τσάντα σου», μου λέει. Την είχε ψωνίσει μόνη της απ' το βιβλιοπωλή της γειτονιάς για να μου κάνει έκπληξη. Ανοίγω τη σακούλα και παθαίνω τον πρώτο ταμπλά. Είχε πάει η αθεόφοβη και είχε βρει την ίδια βρομοτσάντα. Μόνο που αυτό ήταν το λιγότερο. Η καινούργια τσάντα είχε και αξεσουάρ ασορτί ομπρέλα, καπέλο και αδιάβροχο. Και έξω έβρεχε! Θα με έβλεπε ο Κυριάκος και θα με χώριζε με τη μία. Αλλά πού να χαμπαριάσει η γιαγιά. Μου έλυσε τα κοτσίδα, μου 'φτιαξε δικά της με την τσατσάρα που πόναγε - κάθε πρωί ο ίδιος καυγάς. Μου φόρεσε το

κόκκινο αδιάβροχο, την κόκκινη καμπούρα, το κόκκινο καπέλο και μου άνοιξε το ομπρελάκι.

Ο παππούς μου 'βαλε το εικοσάρικο στην τσέπη, γελώντας: «Α, εσύ είσαι σωστός πυροσβέστης!»! Στο δρόμο κρυβόμουν πίσω απ' τα δέντρα κι έτρεχα βιαστική όταν συναντούσα συμμαθητές. Αυτό ήταν λιγάκι δύσκολο όσο πλησίαζα στο σχολείο γιατί οι παρέες γίνονταν πιο πυκνές.

Ξαφνικά το μάτι μου άστραψε! Ένα παιδάκι μπροστά μου είχε την ίδια τσάντα, το ίδιο καπέλο και την ίδια ομπρέλα, μόνο που το χρώμα ήταν σιέλ. Ένωσα απίστευτη ανακούφιση και έτρεξα να το προλάβω. Τουλάχιστον θα μοιραζόμασταν την καζούρα δια δύο. Η φιγούρα του, όμως, μου φαινόταν γνώριμη και το περπάτημα χαρακτηριστικό.

Ήταν ο Κυριάκος! Μόλις με είδε, γέλασε.

- Έγινες «ορθοπεδικός», για μένα;

- Ήθελα να σου κάνω έκπληξη, να έχουμε την ίδια τσάντα, αλλά βρήκα μόνο αυτή με την ομπρέλα. Κάτσε να δεις, αύριο όλη η παρέα θα έχει την ίδια τσάντα κι αν σε ξαναπούν ορθοπεδικιά, θα 'χουν να κάνουν μαζί μου.

Η τσάντα μας έγινε μόδα. Όσοι την κορόιδευαν έβγαιναν αυτομάτως απ' την ομάδα ποδοσφαίρου του Κυριάκου μου. Ο Γιάννης, ο μοναδικός αντίζηλος του Κυριάκου, ήρθε στα κρυφά και μου ψιθύρισε: «θέλεις του χρόνου να έχουμε ίδια τσάντα; Εγώ θα πάρω τζην». Τον είχα βαρεθεί τον Κυριάκο τόσα χρόνια να βαράει κόσμο, είχα βαρεθεί και την παλιοτσάντα, ακόμα κι αν το μισό σχολείο την είχε αγοράσει. Έτσι είπα να τον χωρίσω.

Η μεγάλη στιχμή είχε πάλι φτάσει. Πόσες ακόμη μεγάλες στιχμές θα ζούσα δεν ήξερα, αλλά μου αρκούσε ότι σε λίγο ίσως ζούσα μια μεγάλη στιχμή. Έπρεπε να τηλεφωνήσω εγώ. Έπρεπε να ζητήσω το εργαστήριο, να πω το επίθετό μου, να περιμένω να ψάξουν τα χαρτιά τους και να μου πουν ψυχρά «Θετικό» ή «αρνητικό». Δηλαδή, με δυο λέξεις θα περιέγραφαν τη ζωή μου στο άμεσο μέλλον. «Κυρία μου, θα περάσετε μαύρες ή άσπρες γιορτές». Μάλλον κάπως έτσι θα έπρεπε να το πούνε.

Πέρασε καμιά ώρα από τη στιχμή που έπρεπε να τηλεφωνήσω. Δεν μπορούσα να το κάνω. Δεν ήθελα να μάθω. Όχι ακόμη. Θα μου αρκούσε για μερικές μέρες ακόμη να κοιτάζω τα αυγά μου και να ονειρεύομαι. Αλλά δε γινόταν. Αν ήμουν έγκυος έπρεπε να το μάθω όσο πιο γρήγορα γινόταν και να κάνω ό,τι ήταν δυνατόν να προστατεύσω το μωράκι μου. Πέρασε άλλο ένα

μισώωρο. Μετά μπήκαν πελάτες στο μαγαζί και δεν μπορούσα να τηλεφωνήσω. Πέρασε άλλη μια ώρα. Μετά, το αποφάσισα.

Η φωνή μου ίσα που έβγαине.

- Ναι, το εργαστήριο, παρακαλώ, για αποτελέσματα βήτα χοριακής.

- Μάλιστα. Ένα λεπτό (ας έλεγε καλύτερα, «δυσ αιώνες»).

- Λοιπόν;

- Α, είστε ακόμη στη γραμμή; Συγγνώμη, ψάχνω... Α, εδώ είμαστε. Θετικό. Συγχαρητήρια!

Εκλεισα γρήγορα το ακουστικό. Είχα κατατρομάξει. Δεν υπήρχε γυρισμός, έπρεπε να ξαναπαλέψω. Αλλά χωρίς να το μάθει κανείς αυτή τη φορά. Πέταξα τα τοιγάρα και τον καφέ μου για άλλη μια φορά. Βάδιζα πάνω-κάτω στο μαγαζί για ώρες. Δεν έπρεπε να χαρώ. Καθόλου. Έπρεπε να παλέψω. Τηλεφώνησα στον άντρα μου και του είπα ότι ήμουν έγκυος. Έμεινε κάγκελο. Περίμενε από μένα λίγη χαρά, λίγο κλάμα, κάτι. Αλλά κατάλαβε. Από εκείνη τη μέρα έκρυβε τη μεγάλη του χαρά μπροστά μου.

Σταμάτησα να σηκώνω βάρη, δούλευα λιγότερες ώρες και αγχάρωνα όλο και περισσότερο τον αδελφό μου. Κάθε φορά που μια μικρή σπιθίτσα χαράς πήγαινε να ξεπροβάλει, την έθαβα. Της Θύμιζα να ξαναβγει μονάχα όταν θα άκουγα την καρδούλα του μωρού. Η γιατρός μου ήταν ενθουσιασμένη.

Σελήνη

Με κούφανε η κυρά-Χρύσα πρωί-πρωί. Τράκαρε ο γιος της και φταίει, λέει, η Σελήνη. Τον βρήκαμε τον ένοχο. Για όλα τα δεινά που μας μαστίζουν φταίει μια πέτρα όξω απ' τη γη. Ατυχήματα, γονιμότητες, εγκλήματα. Καλά, εντάξει, εδώ ο κάθε πλανήτης ευθύνεται για τις πράξεις του καθενός ξεχωριστά, αλλά τουλάχιστον αυτό το λέμε αστρολογία και ξεσκάμε, βρε αδελφέ. Ξέρουμε ότι δεν είναι επιστήμη. Αλλά όταν τα του φεγγαριού πάνε να μας τα περάσουν ως επιστημονικά, μου τη δίνει.

Γιατί δεν είμαι αστρονόμος ούτε πλανητοτέτοιος ή όπως αλλιώς τους λένε, όμως για το μικρό μου μυαλό, δεν παύουν να είναι μαλάκες αυτοί που υποστηρίζουν τέτοιες πίπες. Τι να πω μετά στην κυρά-Χρύσα όταν μου λέει ότι δεν έφταιγε το βούρλο ο γιος της, που στούκαρε στην κολώνα με την καινούργια μηχανή αφού είχε πει ένα ποτάμι τσίπουρο, αλλά η πανσέληνος; Και μου το εξήγησε επιστημονικά. Εδώ, λέει, η σελήνη επηρεάζει θάλασσες, φέρνει άμπωτες

και παλίρροιες, τους ανθρώπους δε θα επηρέαζε, που είναι κι αυτοί από νερό; Πόσω μάλλον το γιο της που είναι από τσίπουρο.

Γανιάζουν μετά οι επιστήμονες να μας αλλάξουν γνώμη. Αλλά, ρε γαμώ το, εμείς δε θέλουμε. Πώς να το κάνουμε, δε γουστάρουμε να μας τα εξηγούν όμορφα κι ωραία. Όχι, θέλουμε το μαγικό, το ακατανόητο, την παραμύθα.

Λοιπόν, αν θέλετε να πιστεύετε τέτοιες πίπες ακόμη, θα πρέπει πρώτα να με πείσετε για κάτι. Από σήμερα το πρωί είμαι πεπεισμένη ότι οι Δευτέρες είναι χειρότερες απ' τη σελήνη. Στατιστικά πάντα, είναι οι μέρες που οι περισσότεροι από μας θα πάμε στη δουλειά με κατάθλιψη και θα θέλουμε να δολοφονήσουμε τους περισσότερους πελάτες. Πείστε με για το αντίθετο και μετά συζητάμε και για τις Τρίτες.

Είχε περάσει μια βδομάδα από το τεστ και ήδη οι νέες εξετάσεις αίματος έδειχναν πολύ ανεβασμένες τις τιμές της ορμόνης. Στον πρώτο υπέρηχο μου έδειξε δύο σκούρες κηλίδες. Υπήρχαν «δύο σημεία εμφύτευσης». Δεν καταλάβαινα. Με αγκάλιασε και μου είπε ότι μάλλον έχω δίδυμα. Η σπίθα μέσα μου γιγαντώθηκε. Αυτό ήταν κάτι που δεν είχα σκεφτεί. Που δεν είχα προγραμματίσει να κοντρολάρω. Που με έκανε να τρέμω ολόκληρη, να την αρπάξω και να τη σφίξω για πολλή ώρα στην αγκαλιά μου.

Είχα δύο ολόκληρα αστράκια στην κοιλιά. Πρέπει να έλαμπα ολόκληρη εκείνη τη μέρα. Μόλις με είδε ο άντρας μου μου είπε ότι ήμουν διαφορετική, πολύ-πολύ όμορφη. Σύντομα κατάλαβε γιατί. Θα γινόμουν μια τεράστια φουσκωτή μπαλόνα και ήμουν ο πιο ευτυχισμένος άνθρωπος του κόσμου. Τώρα ήταν η σειρά του να με προσχειώσει. Προσπάθησε να με πείσει να είμαι λιγάκι συγκρατημένη.

Πρέπει να του φαινόμουν τελείως τρελή εκείνο τον καιρό. Ή του ύψους ή του βάθους. Καμία ενδιάμεση κατάσταση δεν υπήρχε τότε για μένα. Σύντομα πήρα απόφαση να συνέλθω. Πήρα το χαμόγελό μου, το χαντάκωσα και το έπεισα κι αυτό να ξαναβγει μαζί με τους χτύπους της καρδιάς. Ή μάλλον με τους δύο χτύπους πια.

Ο καιρός πέρναγε πολύ γρήγορα. Έφτανε και η μέρα για το δεύτερο υπέρηχο και οι γιορτές πλησίαζαν. Δεν το είχα πει σε κανέναν παρά μόνο στους δύο συνενόχους μου. Τον άντρα μου και τον αδελφό μου που βοηθούσε σχεδόν κάθε μέρα στο μαγαζί. Οι αδιάκριτες ερωτήσεις των πελατών και τα ηλίθια υπονοούμενα για το «πότε επιτέλους» θα ξανάμενα έγκυος δε με πείραζαν πια. Τους έδινα τη μοναδική απάντηση που τους αποστόμωνε: «ο Θεός ξέρει». Ας ρωτούσαν Εκείνον. Εκεί, δεν μπορούσαν να μου πουν

κουβέντα. Έλεξαν κάτι Θρησκευτικά για τη δύναμή Του και δε μου ξαναζάλιζαν το κεφάλι.

Το σαλόνι του γαυρογιατρού πάντα εκεί. Πριν λίγους μήνες Θα ορκιζόμουν ότι δεν υπήρχε. Ότι είχε γκρεμιστεί παρέα με το μωράκι που έχασα. Ότι ήταν μέρος εκείνου του μεγάλου εφιάλτη. Η νοσοκόμα πάλι χειραφίες και ευχές, ο γαυρογιατρός χωμένος στα βιβλία και η σιχαμένη καρέκλα να με περιμένει. Ο ουρανός μου μαύρος και ένα μεγάλο αστράκι να με κοιτάει. Και δίπλα του άλλο ένα, αλλά πολύ πιο μικρό.

Λευκή Διαμαρτυρία

Κυρίες και κύριοι, μου πήδηξαν τη διάθεση. Μια χαρά μαυρίλα είχα πρωί-πρωί. Εσείς έχετε όλο το χώρο και το χρόνο να δείτε χιόνι, να μαλακιστείτε, να βουτηχτείτε στην αυτολύπηση. Εγώ έχω μια σκατοβιτρινούλα. Ένα τόσο δα κομματάκι τζαμιού να μιζεριάσω και γω. Απέναντι ο μεγάλος τοίχος που με πλακώνει μια χαρά, δυο ψωρόδεντρα και κάνα δυο σαραβαλάκια παρκαρισμένα.

Α, και το κλειδωμένο ψυγείο με τα παγωτά. Αυτό που το βρίσκω κάθε πρωί χιλιοκατουρημένο - αλλά θα τον πετύχω το μαλάκα που φέρνει το κοπρόσκυλο να μου κατουρήσει το Δέλτα μου. Τι λέγαμε; Α, ναι. Τι έχω, λοιπόν; Μια ιδέα τοπίο έχω. Σ' αυτό, λοιπόν, το ανθυτοπιάκι, πάνω στα σαραβαλάκια και τα ψωρόδεντρα, είχε μια τούφα χιόνι. Ωραία, λέω, θα έχω έμπνευση για κλάψες σήμερα. Και μετά ακούω το κουδούνι του σχολείου. Και μετά σχολάνε τα κωλόπαιδα. Και μετά τα κατέστρεψαν όλα.

Ήθελα να ΄ξερα τι κατάλαβαν. Βούτηξαν το χιόνι μου, ψόφησαν στο γέλιο και παρέσυραν τον άντρα μου. Καλά, ρε φίλε, αυτά είναι μαλακισμένα, εσύ πού πας, ολόκληρος μαντράχαλος; Παράτησε τις δουλειές, ξέχασε τις μαυρίλες κι άρχισαν να караφλιάζουν σιγά-σιγά το τοπίο μου. Μπήκαν και μέσα. Κώλος το μαγαζί. Κι έπρεπε να γελάσω κιόλας. Πελατάκια μου είναι, έκανα τη χαρούμενη.

- Γειά σου, Κωνσταντίνα. Θέλω ένα κρουασάν.
- Πάρε, ρε Παντελή.
- Είναι ψηλά, σου λέω, δε φτάνω.
- Καλά, έρχομαι.
- Ωχ, κάτι έχεις στο κεφάλι σου. Σκύψε, ντε! (ω, ναι, έσκυψα το ζώνον).
- ΦΑ' ΤΗΝ!!!

Η μύτη μου είναι έτοιμη να ξεκολλήσει απ' τη χιονόμπαλα και το πάτωμα μέσα στη λάσπη. Ο Παντελής δεν πήρε κρουασάν. Πήρε και την τελευταία ρανιδίτσα κακής διάθεσης που μου είχε απομείνει. Άντε τώρα να πείσω ως σοβαρή ψιλικατζού.

Ήταν πολύ νωρίς για να ακούσουμε τις καρδούλες, αλλά είπε να το προσπαθήσει. Ένας δυνατός ρυθμικός θόρυβος με λύγισε. Μια δυνατή καρδούλα χτυπούσε και το αστράκι μου αναβόσβηνε στην οθόνη. Πώς να περιγράψω κάτι τέτοιο; Πώς να πιστέψω σε δυο λεπτά ότι πραγματικά θα γινόμεν μανούλα, ότι στ' αλήθεια μπορούσα να χαρώ όσο ήθελα; Δεν μπόρεσα να συγκρατηθώ. Ούτε και ο άντρας μου. Πρέπει να κλαίγαμε ασταμάτητα εκείνη τη μέρα.

Ο γιατρός ήταν πολύ αισιόδοξος. Το άλλο μωράκι ήταν πιθανό να μη μεγάλωνε αλλά για αυτό που αναβόσβηνε ήταν σίγουρος. Εγώ ήξερα ότι θα τα καταφέρουν και τα δύο. Θα τα βοηθούσα όπως μπορούσα. Θα τα σκεφτόμουν πολύ, θα τρεφόμουν όσο πιο σωστά γινόταν, θα ξεκουραζόμουν περισσότερο, θα ήμουν η πιο καλή μανούλα του κόσμου. Μου έδωσε κι άλλα φάρμακα εκτός από την προγεστερόνη και την κορτιζόνη που έπαιρνα πολύ πριν μάθω ότι είμαι έγκυος.

Τα οικονομικά μας ήταν μια καταστροφή πια, αλλά ήταν το τελευταίο που σκεφτόμασταν. Χρειάστηκε να κάνω εμβόλιο με το αίμα του συζύγου μου και αυτό κόστισε όσο ένας ολόκληρος μισθός. Δε μας ένοιαζε καθόλου. Θα παίρναμε κι άλλα δάνεια αρκεί να ήταν τα μωράκια μας καλά.

Παραμονές Χριστουγέννων και μπορούσα πια να το ανακοινώσω στους γονείς μας. Δεν ήθελα εντυπωσιακά δώρα και κορδέλες. Μόνο να τους πω ότι τους ετοιμάζουμε δυο μωράκια. Θα ήταν αρκετό. Ήταν μεσημέρι και οργάνωνα παραγγελίες για το μαγαζί. Με τα λιχουστά λεφτά μας έπρεπε να το γεμίσουμε και να το στολίσουμε. Το είχα παραμελήσει τόσο που τα ράφια ήταν σχεδόν άδεια. Ένας δυνατός πόνος από το πουθενά με χονάτισε.

Σωριασμένη στο πάτωμα ένιωσα αυτή την υγρή αίσθηση στο παντελόνι μου και πάγωσα. Σύρθηκα μέχρι το τηλέφωνο και με λυγμούς προσπάθησα να εξηγήσω στον άντρα μου τι είχε συμβεί. Ευτυχώς δεν ήρθε πελάτης μέχρι να φτάσει σε ελάχιστα λεπτά ο αδελφός μου που είχε ειδοποιηθεί αμέσως.

Στους πελάτες που είδαν να με μεταφέρουν στο αμάξι της αδελφής μου είπαμε ότι με πονούσε η μέση μου. Ξάπλωσα στον καναπέ της μητέρας μου ενώ οι πόνοι έγιναν πολύ δυνατοί. Δεν είχα σχεδιάσει να τους το ανακοινώσω με αυτό τον τρόπο, αλλά το μόνο που με ένοιαζε ήταν να είναι καλά τα μωράκια μου.

Φλασάκια

Αυτό είναι το πρώτο βραδινό μου κείμενο. Το μαγαζί έκλεισε στις έντεκα, δε νυστάζω καθόλου κι είπα να το ξενυχτήσω. Πάντα λειτουργούσα καλύτερα τη νύχτα. Ας το κάνω λιγάκι πιο «σκοτεινό», λοιπόν, όπως ακριβώς είναι και η αίσθηση που μου αφήνει αυτές τις μέρες η γειτονιά.

Μικρά φλασάκια απ' όλα τα χρόνια της ζωής μου περνούν από τα μάτια μου όλο και πιο έντονα αυτές τις μέρες. Επιμένουν να μου θυμίζουν πράγματα που θα 'θελα να ξεχάσω, να μη χρειαστεί να ξανασυναντήσω.

Πέντε ετών... Στα βαγόνια του τρένου της Γερμανίας έκανα κάποτε ένα μεγάλο λάθος. Έτρεξα μπροστά αφήνοντας το χέρι της μάνας μου για να προλάβω το τελευταίο σφύριγμα. Μπήκα στο βαγόκι που καθόταν μια γειτόνισσα με το γιο της. Έντρομη η μητέρα μου με βούτηξε, με έβγαλε από το βαγόκι και προχωρήσαμε μπροστά. Στα «δικά μας» βαγόνια. Εκείνο το κομμάτι του τρένου που είχα μπει κατά λάθος δεν ήταν για μας, ήταν για τους Τούρκους. Όταν ρώτησα τη μητέρα μου γιατί οι Γερμανοί, οι Έλληνες και όλοι οι άλλοι κάθονται μπροστά και όχι μαζί με τη γειτόνισσα, μου απάντησε ότι έτσι λέει ο νόμος. Αργότερα έμαθα ότι ο «νόμος» αυτός καθιερώθηκε διότι οι Τούρκοι μύριζαν άσχημα.

Έντεκα ετών... Στο σχολείο πήγαινα στην ίδια τάξη με τον ξάδελφό μου. Ήταν μάρτυρας του Ιεχωβά. Μέχρι να ξεκαθαρριστεί από τη γιαγιά μου ότι εγώ ήμουν Χριστιανή Ορθόδοξη, περνούσα καθημερινά τεστ από άλλες μαμάδες: «κάνε το σταυρό σου», «πες μου το Πάτερ ημών», «πήγες την Κυριακή στην εκκλησία;» Ο ξάδελφός μου σύντομα απομονώθηκε κάπως από τα υπόλοιπα παιδιά. Όταν κάναμε προσευχή στο προαύλιο εκείνος ήταν ήδη στην αίθουσα και μας περίμενε. Η απομόνωση αυτή τον έκανε εσωστρεφή, ντροπαλό και φοβισμένο. Ήταν μέτριος μαθητής, πήγε αργότερα φυλακή στο στρατό περίπου πέντε χρόνια διότι η θρησκεία του δεν του επέτρεπε να πιάσει όπλο και τώρα εργάζεται στις λαϊκές αγορές. Ακόμη μισεί το σχολείο.

Δεκαεφτά ετών... Ο πατέρας μου έπαθε ατύχημα στα καράβια και αναγκάστηκαν με τη μητέρα μου να εργαστούν σε λαϊκές αγορές, στα προάστια της Αττικής. Μόλις είχε έρθει το πρώτο κύμα μεταναστών και βοηθούσα γιατί οι κλοπές ήταν απίστευτες, με αποκορύφωμα το Κορωπί και τον Ωρωπό. Κάποιες

μητέρες είχαν εκπαιδεύσει τα παιδιά τους να κρύβονται κάτω από τον πάγκο και όσο εκείνες διάλεγαν, εκείνα βουτούσαν ό,τι έφτανε το χέρι τους. Οι πάγκοι με τα λαχανικά είχαν κυριολεκτικά ρημαχτεί ενώ αυτοί οι άνθρωποι κυριολεκτικά πεινούσαν. Εκτός, λοιπόν, από την υπερβολική αστυνόμευση, οι λαϊκατζήδες αποφάσισαν να δράσουν κι εκείνοι. Προμηθεύτηκαν ξύλινα γκλομπ και παρέδιδαν οι ίδιοι τους κλέφτες στους αστυνομικούς, μετά τη δημόσια «περιποίηση». Τόσο πολύ ξύλο δεν έχω δει ποτέ άλλοτε. Τον καιρό εκείνο θυμάμαι μονίμως να προσπαθώ με τον πατέρα μου να συνεφέρουμε τη μαμά που λιποθυμούσε από τα κλάματα.

Τριάντα δύο ετών... Η Κ. από την Αλβανία νοίκιασε σπίτι απέναντι από το ψιλικατζίδικο. Μια πολύ αγαπημένη οικογένεια με δυο κοριτσάκια. Ο σύζυγος δούλευε υδραυλικός σε οικοδομές κι εκείνη καθαρίστρια σε σπίτια. Η γειτονιά κυριολεκτικά τους αγάλιασε, αφού φυσικά εκείνη ξεβρόμισε όλα τα σπίτια με τα μισά λεφτά κι εκείνος έκανε όλες τις χαμαλοδουλειές των γειτόνων. Όλα αυτά, βέβαια, μέχρι που αποκαλύφθηκε ότι ήταν Μουσουλμάνοι. Πολύ σύντομα δεν έβρισκαν δουλειά. Μέσα σε δύο μήνες, εκείνοι και τα παιδιά τους βαφτίστηκαν χριστιανοί με νονάδες δυο «κυρίες» της γειτονιάς. Τώρα ζουν ήσυχα κι έχουν πολλή δουλειά. Μονάχα που καίγεται η καρδιά μου όταν βλέπω μέσα από το παράθυρό τους να στρώνουν το χαλί και να κάνουν κρυφά την προσευχή τους στον Αλλάχ.

Θα έδινα τα πάντα για να μην ξαναζήσω τέτοιες στιγμές. Που δεν είναι ούτε οι μισές. Δεν ξέρω αν κάνω κακό στην πατρίδα να σκέφτομαι έτσι, δε με ενδιαφέρει αν συμφωνείτε ή διαφωνείτε με όλα αυτά, αλλά ακόμα κι αν βουλιάξει η πατρίδα μου, πιστεύω ότι κανείς μας δεν αξίζει κάτι τέτοιο. Κι ας μυρίζει, κι ας πιστεύει όπου θέλει κι ας είναι αναγκασμένος να βάζει τα παιδιά του να κλέβουν για να φάνε.

Αφού μου έβαλε η γιαγιά μου την ένεση «λαδιού», ήρθε ο άντρας μου και με πήγε στο γιατρό. Ο ουρανός μου ήταν πολύ διαφορετικός. Είχε τεράστιες σκούρες σκιές λες και ήταν συννεφιασμένος. Το μικρό αστράκι έλειπε. Μόλις το είχα χάσει. Το άλλο εκεί... να αναβοσβήνει και να χτυπάει δυνατά. Δεν ήξερα αν έπρεπε να κλάψω ή να γελάσω. Αν έπρεπε να χαρώ γι' αυτό που είχε σωθεί ή να λυπηθώ για εκείνο που είχε φύγει. Ξέρω μόνο ότι έτρεμα διαρκώς και δεν μπορούσα να μιλήσω. Δεν έβγαιναν οι λέξεις και είχα τόσα να ρωτήσω.

Ο γιατρός απάντησε σε όλα σαν να ήξερε ακριβώς τις απορίες μου. Μου είπε ότι το ένα μωράκι είχε χαθεί αλλά το άλλο ήταν εκεί πολύ πολύ δυνατό. Ότι θα έπρεπε να μείνω στο κρεβάτι και όλα θα πήγαιναν καλά αυτή τη φορά. Η καρδούλα που χτυπούσε ήταν η πιο δυνατή απόδειξη της αίσιας έκβασης της εγκυμοσύνης μου. Μου τόνισε να μη σκεφτώ ούτε για ένα λεπτό το μωράκι που είχε χαθεί. Κάθε άσχημη σκέψη έκανε κακό στο μωρό μου. Ένα μωράκι μου αρκούσε. Ακολουθήσα πιστά τις οδηγίες του γιατρού. Κόντευε Πρωτοχρονιά και ήμουν καρφωμένη σε έναν καναπέ με μια σακούλα φάρμακα.

Ο πανικός για το μαγαζί, η ταλαιπωρία που προκαλούσα στους δικούς μου, τα κουρασμένα μάτια του άντρα μου, όλα αυτά επανέρχονταν και τα έδιωχνα πεισματικά. Κοιμόμουν όλο και περισσότερο και ξυπνούσα σχεδόν μονάχα από εφιάλτες. Λες και το μυαλό μου δεν ήθελε να ξεκουραστεί, δεν ήθελε να ονειρευτεί ευτυχισμένα πράγματα. Η αιμορραγία συνεχής. Ο ουρανός μου ήταν μονίμως συννεφιασμένος και δεν έλεγε να σταματήσει να βρέχει. Άλλοτε ψιλόβροχο άλλοτε καταιγίδα. Ούτε για μια μέρα δε μ' άφησε να σταματήσω να ανησυχώ και να ονειρευτώ λιγάκι.

Έμαθαν όλοι οι φίλοι για την κατάστασή μου. Δε γινόταν να το αποφύγω. Ήμουν ήδη δυο βδομάδες καθελωμένη στον καναπέ και δεν μπορούσα να κρυφτώ. Ευτυχώς οι πελάτες του μαγαζιού πείστηκαν ότι υπέφερα από τη μέση μου και ο αδελφός μου κρατούσε το μαγαζί. Σε λίγες μέρες θα άλλαζε ο χρόνος και το μόνο που ευχόμουν ήταν να ζήσει το μωρό μου. Ας καθόμουν για όλους τους μήνες σ' αυτό τον καναπέ, δε μ' ένοιαζε. Αρκεί κάποιος να με έπειθε ότι θα τα καταφέρω.

Ταξίδι

Ήρθε ένα τσούρμο παιδιά του Λυκείου. Γειτονόπουλα. Πουλούσαν βιβλία για να μαζέψουν λεφτά για την πενταήμερη. Αγόρασα τρία. Απωθημένο μού 'χει μείνει αυτό το πράγμα. Όλα μου τα χρόνια στο σχολείο περίμενα την πενταήμερη. Δεν ξέρω πώς το είχα κάνει τέτοια μεγάλη εμμονή αλλά πάντα το ονειρευόμουν και το σχεδιάζα. Θα είχα ψηλώσει, θα φόραγα απ' αυτά τα κοντά φουστάκια, σίγουρα τακούνια και μεγάλα σκουλαρίκια. Θα ήμουν μια τελειόφοιτη με τα όλα της. Θα φρόντιζα, επίσης, να είχα και γκόμενο. Για πρώτη φορά θα πέρναγα πέντε βράδια μακριά απ' τους γονείς μου. Ως τότε οι εξόδοί μου ήταν πολύ περιορισμένες. Για ολόκληρο βράδι έξω, δεν το συζητώ. Δεν είχε γίνει ποτέ.

Περνώντας τα χρόνια, άρχισα τους μικροπολέμους με τη μάνα μου για να φτάσω το «τελειόφοιτη». Πάντα έχανα. Κρυφά ξύρισμα, κρυφά μακιγιάζ, κρυφά γκόμενο, κρυφά σεξ. Είχα φτάσει σε σημείο, εκτός από όλα τα κρυφά σύνεργα, να κρύβω κι εμένα. Νόμιζα ότι όταν κάνεις σεξ θα είναι εμφανές όπως το μολύβι στα μάτια και τα ξυρισμένα πόδια σου. Κλεινόμουν στο δωμάτιο και την ώρα του φαγητού κοιτάγα το πιάτο μου. Λες και αν έβλεπαν τα μάτια μου θα καταλάβαιναν. Είχα φορτωθεί ένα κάρο ενοχές για όλα αυτά και θα τα 'σουρνα μέχρι την πενταήμερη. Μετά δε μ' ένοιαζε. Ας τα μάθαιναν. Σ' όλη την τρίτη λυκείου το 'χα σίγουρο ότι θα πάω. Δεν είχε συζητηθεί ποτέ, άρα θετικό.

Άρχισαν, όμως, οι στραβές. Δεν ψήλωσα, δε με άφηναν να φοράω φουστάκια και τακούνια, ο γκόμενος πήγε σε άλλο σχολείο. Εγώ όμως σταθερή. Λίγους μήνες πριν, έγραψα το όνομά μου στη λίστα με τους συμμετέχοντες της εκδρομής. Θα πηγαίναμε Ιταλία. Όλες οι κολλητές μου είχαν γκόμενο κι εγώ έπρεπε να ψήσω τον δικό μου να την κοπανήσει απ' το σχολείο του και να 'ρθει μαζί μας. Θα τον δικαιολογούσαμε σαν ξάδελφο-να-με-προσέχει. Όλα τα είχα σκεφτεί. Μας μοίρασαν από μια αίτηση για να υπογράψουν οι γονείς μας. Δεν την κατάλαβα ποτέ αυτή τη μαλακία. Λες και υπήρχε περίπτωση να έλειπα πέντε βράδια απ' το σπίτι μου και να μην το καταλάβαιναν.

Πήγα καταχαρούμενη στο σπίτι και μπήκα στο δωμάτιο με τις ραπτομηχανές. Η μάνα μου με τόση φασαρία δεν πήρε είδηση. Έχωσα το χαρτί κάτω από τα γυαλιά της και τρόμαξε. Και μετά συννέφιασε. Και μετά «όχι». Κάπως έτσι τέλειωναν όλοι οι πόλεμοι μεταξύ μας. Δεν είχε νόημα να ρωτήσω γιατί. Κήρυγμα ηθικής και μετά τίποτα. Αυτή τη φορά, όμως, το «όχι» δεν ήταν κοφτό. Ήταν ένα συννεφιασμένο «όχι». Θα μ' έπαιρνε να ρωτήσω. Αλλά δεν το 'κανα. Είχα καταλάβει. Αφαίρεσα αθόρυβα το όνομά μου από τη λίστα και απέφευγα όλες τις συζητήσεις για την εκδρομή. Μέχρι που μια από αυτές τις δύσκολες ερωτήσεις με έφερε σε αμηχανία μπροστά σε όλη την τάξη. Ο καθηγητής είχε δει το σβησμένο ονομά μου.

Τράβηξα μια μολυβιά και νόμιζα ότι θα πέρναγε απαρατήρητο. Του είπα τη μόνη δικαιολογία που μου ήρθε εύκολα στο μυαλό: «δε μ' αφήνουν». Ο καθηγητής χαμογέλασε στοργικά. Στο διάλειμμα με πήρε παράμερα και μου ζήτησε να μιλήσει ο ίδιος στους γονείς μου. Δεν ήθελα άλλα σύννεφα πάνω απ' το δωμάτιο με τις ραπτομηχανές. Κατάλαβε. Μου πρότεινε δωρεάν εισιτήριο. Έφυγα τρέχοντας.

Ο γκόμενος ψευτολυπημένος. Δεν μπορούσε να έρθει στην εκδρομή και ζήλευε αν πήγαινα μόνη μου. Το έπαιζε υπεράνω. Εγώ είχα ψοφήσει στο κλάμα κι εκείνος έκανε ότι με παρηγορούσε. Μου υποσχέθηκε ταξίδι τα δυο μας. Θα δουλεύαμε το καλοκαίρι και μετά θα φεύγαμε εκδρομή. Για δέκα ολόκληρες μέρες. Στο Παρίσι. Έπιασε. Βρήκα καινούργια εμμονή. Μέχρι τώρα δεν τα 'χουμε καταφέρει. Όμως τα 'χω σχεδιάσει όλα. Όταν θα 'ρθει εκείνη η μέρα, θα φοράω τακούνια και κοντό φουστάκι. Δε θα πάρω υπογραφή από κανέναν και θα κοιμηθώ δέκα ολόκληρα βράδια μακριά απ' το σπίτι μας. Τα δυο μας.

Η εμβρυολόγος ήταν φοβερά αισιόδοξη. Παρά τη μεγάλη αιμορραγία που συνόδευε ακόμη και την παραμικρή μου κίνηση, ήταν σίγουρη ότι θα τα κατάφερα. Μόνο που δεν μπορούσα να κάνω υπέρηχο. Δεν επιτρεπόταν να σηκωθώ. Θα μου έστελνε τη νοσοκόμα να μου πάρει αίμα. Αυτό θα έφτανε για να σιγουρευτώ.

Οι πόνοι ήταν μεγαλύτεροι. Δεν επιτρεπόταν να πάρω παυσίπονα. Είχα να κάνω μπάνιο δυο βδομάδες. Πλενόμουν μόνο τοπικά και κατάφερα εκείνη τη μέρα που θα ερχόταν η νοσοκόμα να ξαπλώσω πάνω σε δυο καρέκλες για να με λούσει ο άντρας μου. Το μαλλιά μου κρέμονταν μέσα στην μπανιέρα κι εκείνος μού χάιδευε το κεφάλι.

Γελώντας, μου έριχνε νερό στα μάτια και το στόμα προσπαθώντας να με ευθυμήσει. Κάθε φορά που γελούσα ένιωθα να φεύγει και μια μεγάλη ποσότητα αίματος. Ήταν από τις λίγες δικές μας στιγμές τον τελευταίο καιρό. Δεν ήθελα να του τη χαλάσω. Προσπαθούσα να μην το δείχνω και περίμενα με αγωνία να έρθει η νοσοκόμα.

Το κουδούνι χτύπησε. Ήμουν σε πολύ δύσκολη θέση που την είχα αναγκάσει γιορτινές μέρες να κάνει τόσο μεγάλη διαδρομή. Μου είπε ένα σωρό δικαιολογίες για να με καθησυχάσει. Μου είπε ότι θα ερχόταν έτσι κι αλλιώς στην περιοχή. Υποσχέθηκε να μου τηλεφωνήσει γρήγορα. Η εμβρυολόγος και ο γιατρός μου ήταν σε συνέδριο, αλλά θα τους συμβουλευόταν. Αυτές τις τρεις ώρες που έπρεπε να περιμένω δεν κατάφερα να κοιμηθώ. Η μάλλον, δεν ήθελα να κοιμηθώ γιατί οι εφιάλτες είχαν γίνει πια τρομακτικοί. Προσπαθούσα να μείνω τελείως ακίνητη, λες και αν κατάφερα να μη χυθεί έστω μια σταγόνα αίματος οι εξετάσεις θα ήταν μια χαρά.

Η οικογένεια είχε μαζευτεί γύρω μου. Η αγωνία τους ήταν μεγάλη αλλά την έκρυβαν πίσω από φαγητά, γλυκά, αγκαλιές και ζεστές κουβέντες. Το δέντρο απέναντί μου στολισμένο, ο χρόνος θα άλλαζε σε δύο μέρες,

παντού δώρα και έπρεπε να μπω χρήγορα στο γιορτινό κλίμα. Έστω ακίνητη σε έναν καναπέ.

Το τηλέφωνο χτύπησε δύο φορές. Μου το έδωσε η μητέρα μου χωρίς να απαντήσει. Ήξερα ότι κι εκείνη φοβόταν όσο κι εγώ.

Στη χώρα του Ποτέ

Συμπληρώσαμε οχτώ τσάντες. Μάζεψε η γειτονιά ρούχα και παιχνίδια να τα πάμε στα παιδιά. Το σαλόνι ήταν πλημμυρισμένο πιτσιρίκια. Στην αριστερή γωνία, μια πελώρια κουζίνα όπου μικρά παιδιά μαγείρευαν, έπλεναν, γελούσαν. Άλλα κάθονταν στον τεράστιο καναπέ κι έβλεπαν τηλεόραση ή στην τραπεζαρία και συζητούσαν, άλλα έκαναν κωλοτούμπες κι έπαιζαν παιχνίδια στην παχιά μοκέτα. Πού και πού, κάποιο μικρούλι μόνο του στη γωνία κοίταζε επίμονα τον τοίχο, άλλο έκλαιγε σιγά, άλλο καθόταν μόνο του κάτω από το μεγάλο τραπέζι. Αλλά έπρεπε να προσπαθήσεις πολύ για να τα δεις.

Μπήκαμε με τα δώρα διστακτικοί. Καθίσαμε στην τραπεζαρία και προσπαθούσαμε αμήχανοι να κάνουμε την πρώτη επαφή. Η μεγάλη κυρία έκλεισε την τηλεόραση και φώναξε δυνατά στα παιδιά τα ονόματά μας, συστήνοντάς μας ως «εθελοντές». Ένα-ένα ήρθαν τριγύρω και κοιτούσαν. Το πιο μικρό, σαν πιθηκάκι έδωσε ένα σάλτο κι ήρθε στην αγκαλιά μου. Γάντζωσε στα μαλλιά μου τα χέρια του και μου ψιθύρισε στ' αφτί: *«εθελοντή, μόνο για μένα δεν είναι τα δώρα.»*

Σε δευτερόλεπτα, οι τσάντες είχαν ανοιχτεί. Η μοιρασιά γινόταν από τη μεγάλη κυρία, που τόνιζε πως δεν ανήκε τίποτε σε κανέναν και πόσο σημαντικό είναι να μοιραζόμαστε. Σκατά! Εγώ δε θα 'θελα να μοιραστώ τίποτε, θα τα ήθελα όλα δικά μου. Πήγα κι άλλες φορές. Είχε περάσει ένας μήνας, ήξερα τα ονόματα όλων τους και πολλές λεπτομέρειες απ' τη μικρή τους ζωή. Ζωή που ούτε στα εξήντα μου δε θα 'χω ζήσει. Ζωή που δεν πρέπει κανείς να ζει. Το μικρό κοριτσάκι το βρήκαν στα φανάρια. Είχε μείνει δύο χρόνια σε ορφανοτροφείο και σε κάθε σκανταλιά, έπρεπε να παραμένει γονατιστό σε μία σκάφη με χαλίκια. Το έσκασε ένα βράδι και ζούσε απ' τα φανάρια. Τώρα δείχνει ευτυχισμένο. Τα δάχτυλα των χεριών του είναι παραμορφωμένα, χωρίς νύχια, δεν τόλμησα να ρωτήσω.

Πήγε μια μέρα τη μικρή μια εθελόντρια στο κομμωτήριο. Η κομμώτρια, χωρίς να ξέρει, τη ρώτησε αν η εθελόντρια ήταν μαμά της. Το πιτσιρίκι την

αποστόμωσε: «*όχι, δεν είναι μαμά μου, αυτή είναι καλή*». Κάθε φορά προσπαθούσα να μην κλάψω, να μη φανεί η θλίψη μου. Κάθε φορά καινούργιες αγκαλιές, τα μπράτσα μου πονούσαν, η καρδιά μου το ίδιο. Όποτε χτυπάει το τηλέφωνο κι είναι τα μικρά για κάποιο πάρτυ, όλα λυγίζουν. Η καμαρωτή κορμостаσιά μου, η εύκολη ζωή μου, τα ευτυχισμένα παιδικά μου χρόνια, τα αντικείμενα που με περιτριγυρίζουν. Είναι δύσκολο μετά να τα επαναφέρω, είναι ακατόρθωτο να βρω τη δύναμη να τα θεωρήσω ξανά σημαντικά.

Η νοσοκόμα στην άλλη άκρη της γραμμής ήταν πολύ χλυκιά.

- Έλα, κορίτσι μου... Λυπάμαι, το χάσαμε...

Ζούσα πια τον εφιάλτη σε όλο του το μεγαλείο. Πέταξα το τηλέφωνο στην άλλη άκρη του δωματίου, σηκώθηκα όρθια χωρίς να με νοιάζει η αιμορραγία και κλείστηκα στο μπάνιο. Οι γονείς μου είχαν καταλάβει. Σωριάστηκα στο πάτωμα και κοιτούσα το ταβάνι. Θυμάμαι ότι φώναζα με όλη μου τη δύναμη: «*πόσο ακόμα, Θεέ μου... πόσο ακόμα...*» για πολλές-πολλές ώρες.

Έπρεπε να μείνω στο κρεβάτι. Ο χρόνος θα άλλαζε εκείνη τη μέρα και μέχρι την επέμβαση, μερικές μέρες μετά, έπρεπε να μείνω ξαπλωμένη. Δεν ήθελα να βγάλουν το μωρό μου από μέσα μου. Ακόμη και νεκρό, ήθελα να νιώθω ότι είναι εκεί. Ήταν η πιο φριχτή Πρωτοχρονιά της ζωής μου. Πώς να νιώσεις όταν μπαίνει ο νέος χρόνος και εσύ είσαι με ένα νεκρό μωρό στην κοιλιά περιμένοντας να σ' το πάρουν;

Άλλες χρονιές φορούσα οπωσδήποτε κόκκινο εσώρουχο για να μπει με το καλό ο νέος χρόνος. Τώρα η πορεία του νέου χρόνου είχε προδικαστεί. Θα ήμουν πάλι μόνη. Ο άνθρωπος μου πάντα εκεί, συγκλονισμένος, το ίδιο και η οικογένειά μου. Δεν ήξεραν πώς να μου μιλήσουν, πώς να με παρηγορήσουν.

Προτίμησα την απομόνωση. Δεν ήθελα να μιλάω σε κανέναν και χώθηκα για τρεις μέρες στο κρεβάτι. Το μαγαζί το κλείσαμε μέχρι την επέμβαση και το τηλέφωνο χτυπούσε διαρκώς. Έπαιρνα παυσίπονα το ένα μετά το άλλο για να ημερέψουν οι πόνοι και προσπαθούσα να κοιμηθώ όσο περισσότερο μπορούσα. Μέχρι να κάνω την καταραμένη επέμβαση.

Θα ήταν πολύ δύσκολο στο μέλλον να περάσω όλο αυτό το μαρτύριο ξανά. Σχεδόν προσπαθούσα να πείσω τον εαυτό μου ότι τελικά δε θέλω παιδιά, ότι είναι νωρίς για μένα, ότι άει στο καλό, έχω περιθώρια. Οι κοινωνικές σχέσεις μου ήταν άλλωστε μαρτύριο. Τα παιδιά των φίλων μου μεγάλωναν, μιλούσαν, περπατούσαν και, τέλος πάντων, έκαναν όλα αυτά τα πράγματα που μου έσφιγγαν το στομάχι.

Οι γνωστές σπόντες από τρίτους πάλι Θα έπεφταν βροχή: «*εσείς πολύ τεμπελιάζετε, μου φαίνεται*», «*μέχρι να το αποφασίσετε Θα έχετε γεράσει και δε Θα χαρείτε τα παιδιά σας*». Θα έχουμε γεράσει... Τι απαίσια σκέψη.

Ξινίλες

Πολλές φορές, πριν καν μου μιλήσουν μερικοί πελάτες, τσατίζομαι. Είναι κάποιοι που αντιπαθώ αμέσως. Φαίνονται από χιλιόμετρα μακριά. Το καταλαβαίνεις από τον τρόπο που κινούνται, από το χρόνο που χρειάζονται να διαλέξουν μια ρημαδότσιχλα, απ' αυτή την έκφραση που παίρνουν, λες και τους ενοχλείς που υπάρχουν. Και στα ψιλικατζιδικά αυτοί οι άνθρωποι θα σου έρχονται κάθε, μα κάθε μέρα. Παίρνουν ένα θεόξινο ύφος κι αρχίζουν τις ρητορικές ερωτήσεις. Ρητορικές, γιατί είναι συγκεκριμένη η απάντηση που θα πάρουν... εκτός κι αν είναι ο άντρας μου στο μαγαζί. Δικές μου απαντήσεις:

- *Γιατί δεν έχεις τα τσιγάρα μου;*

- *Δυστυχώς, τελείωσαν.*

- *Το πρωί θα αργήσεις πάλι;*

- *Δε νομίζω...*

Ο σύζυγος:

- *Γιατί δεν έχεις τα τσιγάρα μου;*

- *Για να σ' τη σπάσω.*

- *Το πρωί θα αργήσεις πάλι;*

- *Εξαρτάται από τις ορέξεις μας με τη γυναίκα μου το βράδι.*

Χαζογκόμενες

Οι χαζογκόμενες είναι μια κατάσταση. Μεταβατική ή όχι. Αν κρίνω από τον εαυτό μου, παραδέχομαι ότι υπήρξα χαζογκόμενα για πολλά χρόνια στη ζωή μου. Δεν υπήρχαν καταστάσεις να με δυσκολέψουν αλλά κι αν υπήρχαν, αυτά που με ένοιαζαν ήταν πρωτίστως το γκομενικό, μετά τα καλλυντικά μου, έπειτα το σώμα μου και τέλος, ας πούμε, τα προβλήματα. Δεν ξέρω τι άλλαξε στην πορεία. Ίσως τα προβλήματα να ήταν συνεχή και μπόλικα. Ίσως με απορρόφησαν τόσο ώστε πρώτα από όλα να ήθελα να τα λύσω για να γίνω γρήγορα πάλι χαζογκόμενα.

Μου λείπει, όμως, αυτή η κατάσταση. Ήμουν πιο καλά έτσι. Δεν ξέρω αν θα καταφέρω να ξαναγίνω αλλά δεν τις λυπάμαι καθόλου αυτές τις γυναίκες.

Γιατί γελάνε, είναι ευτυχισμένες με ένα τόσο δα κουτάκι μάσκαρα, αναλώνονται σε ζώδια, ομοιοπαθητικές και αύρες ενώ με κοιτάνε σαν ούφο όταν δεν έχω κουράγιο ούτε να λουστώ.

Είναι άσχημο να είσαι το άλιεν που προτιμά να μη μιλάει καθόλου απ' το να γκρεμίζει με άχαρα λογικά επιχειρήματα όλη τους τη φιλοσοφία. Είναι άσχημο να ψάχνεις χρόνια να βρεις ανθρώπους να σε καταλάβουν, να μιλήσεις γι' αυτά που σε καίνε και να νιώθεις παράταιρος σε όλη αυτή την ευτυχία.

Είναι ηλίθιο να γράφεις ημερολόγιο για να πεις πράγματα που δεν μπορείς να πεις στους γύρω σου. Είναι φρικτό να πρέπει να παριστάνεις τη χαζογκόμενα για να ταιριάξεις με τους άλλους ενώ ξέρεις ότι έχεις εξελιχθεί σε κάτι που δεν έχει γυρισμό.

Ενώ ποτέ δεν είχα φοβηθεί τα γηρατειά, πλέον έτρεμα. Ακόμη και το ύστατο όνειρό μου πήγαινε χαλάλι. Αυτό της κλασικής γιαχιάς με τα παραμύθια και το γλυκό, περιτριγυρισμένης από κάμποσα εγχόνια γύρω από ένα τζάκι ή μια αυλή με γιασεμί. Χέστηκα για το γιασεμί, το τζάκι ή το γλυκό. Τα εγχόνια, όμως, τα ήθελα. Φοβόμουν ότι δεν προλαβαίνω. Και δεν ήταν καθόλου θέμα απόφασης. Το 'χα αποφασίσει από καιρό.

Ενιωθα ανάπηρη. Η κοινωνική μου ένταξη είχε φτάσει μέχρι μια ηλικία και σταμάτησε εκεί. Από ένα σημείο και πέρα διαχωριζόμουν από το υπόλοιπο σύνολο ενώ έψαχνα απεγνωσμένα ηλίθια υποκατάστατα της έλλειψής μου για να δείχνω ομαλή. Χρειαζόμουν επειγόντως μια πολυάσχολη ζωή, μια πολλά υποσχόμενη καριέρα και καθόλου ελεύθερο χρόνο. Απαγορεύεται ο ελεύθερος χρόνος, για να μη δημιουργήσεις υποψίες.

Έπρεπε να αλλάξω και φάτσα. Έπρεπε να μοιάζω με καριερίστα απ' αυτές με τα τέλεια μαλλιά, το βαρύ μείκ-απ και την αυτοπεποίθηση κολλημένη πάνω στη μύτη. Και φυσικά ούτε τότε θα γλίτωνες τις σπόντες, αλλά τουλάχιστον είχες μια καλή δικαιολογία.

Μέχρι πριν λίγα χρόνια ήταν παιχνιδάκι να το κρύβω από όλους και να το παλεύω με όλη μου τη δύναμη. Η ηλικία μου επέτρεπε να αποφύγω συζητήσεις, να ξεπεράσω σκόπελους και να μη χρειάζεται να πηγαίνω συχνά σε βαφτίσεις, παιδικά γενέθλια και συγκινητικές ανακοινώσεις για εγκυμοσύνες από φίλους και γνωστούς. Όλα αυτά ήταν πολύ μακρινά γιατί ήμασταν όλοι ελεύθεροι κι ωραίοι. Τώρα γίναμε ενήλικες και δεσμευμένοι.

Στην εποχή της ανεμελιάς είχα φτάσει μια φορά στο σημείο να υποστηρίξω με επιχειρήματα ότι δεν υπάρχει λόγος να κάνει κάποιος παιδιά στις μέρες μας. Ότι το περιβάλλον είναι τόσο μολυσμένο, οι πόλεμοι κι η

πείνα σκοτώνουν χιλιάδες αθώα παιδιά ώστε είναι αφάνταστα ηλίθιο να θέλει κάποιος να διαιωνίσει τον τόσο σημαντικό εαυτό του. Μαλακίες. Έχτιζα σιγά-σιγά την πεινή μου σε περίπτωση που έμενα τελικά άτεκνη.

Αλλά δε γινόταν, φυσικά, να με πιστέψει κανείς. Όποτε έβλεπα πιτσιρίκια έλιωνα κυριολεκτικά. Αντίθετα, μερικές μαμάδες, όταν τα πλησίαζα, τα ξεμάτιαζαν κρυφά. Ηλίθιες. Αναρωτιόμουν πώς γίνεται να είναι τόσο άκαρδες. Πόσο πιο δεδομένο θα μπορούσαν να πάρουν το γεγονός ότι έχουν παιδί για να φέρονται έτσι σε εκείνους που δεν μπορούν;

Συμβουλές

Όταν οι πελάτες με βλέπουν στις μαύρες μου, αρχίζουν τις συμβουλές. Είναι σαν να έχουν καταπιεί την ίδια κασέτα... ή, προφανώς, γνωρίζουν τα κουλ σλόγκαν της εποχής: *«άδραξε τη μέρα»*, *«ζήσε το παρόν»*, *«μην ανησυχείς για το αύριο»*, *«ζήσε σαν να ήταν η τελευταία σου μέρα»* και τέλος πάντων όλες αυτές τις ενθαρρυντικές ενεσούλες μπας και την παλέψεις. Έχω ανατρέξει συχνά στο παρελθόν σε όλα αυτά τα ρητά και, η αλήθεια, κάτι έκαναν. Αν, ας πούμε, είσαι στο χείλος της καταστροφής και διαβάσεις τον *Αλχημιστή*, τουλάχιστον θα καταστραφείς με αισιοδοξία.

Τώρα τα θεωρώ σκέτες πίπες. Όταν έχεις πρόβλημα, έχεις πρόβλημα. Πάει και τελείωσε. Όσο φιλοσοφικά κι αν το δεις, όσο ρομαντικά, όση αγάπη κι αν διαθέτεις για τη ζωή, το τίμημα θα το πληρώσεις. Όλα τα ρητά βγήκαν από σοφά κεφάλια αλλά ΜΕΤΑ την καταστροφή. Άντε ρώτα τους όταν ήρθε η καταιγίδα πώς ένιωσαν. Άντε τη στιγμήλα πριν τον γκρεμό και κότσαρέ τους μια εξυπνάδα του τύπου *«αν θέλεις κάτι πάρα πολύ, όλο το σύμπαν θα συνωμοτήσει να τα καταφέρεις»!* Στην καλύτερη, δε θα σε σώσει όλο το σύμπαν μαζί.

Είναι ωραίο πράγμα η ελπίδα και η αισιοδοξία, αλλά, πάνω απ' όλα, ο ρεαλισμός. Είναι τέλειο να ακολουθείς τέτοιου τύπου ρητά αλλά σαν γενική θεώρηση των πραγμάτων κι όχι σαν λύση για τα προβλήματα που σίγουρα κάποια στιγμή θα έρθουν. Αυτές τις μέρες ψάχνω κάτι να πιαστώ. Αλλά κάτι πραγματικό και ουσιαστικό. Κάτι που δε θα με κάνει χαζά αισιόδοξη αλλά θα φέρει λύσεις.

Προσπαθώ να βρω την πραγματική διάσταση του κάθε προβλήματος και οφείλω να παραδεχτώ ότι δε γουστάρω καθόλου να αδράξω την μέρα. Αν έπρεπε να πιαστώ και να ζήσω στο έπακρο μέρες σαν τη σημερινή, βράς' τα.

Αυτά, λοιπόν, που θα ήθελα να πω σε κάποιον που έχει πρόβλημα και που του τα 'χουν κάνει τσουρέκια με τα σύμπαντα θα ήταν λίγα και ρεαλιστικά, αλλά ουσιαστικά λογάκια: «*μπορεί να τη γλιτώσεις πεθαίνοντας απ' το άγχος, βρε χαζό*» ή «*αν τη σκαπουλάρεις, θα γράψεις best seller, μαλάκα μου!*»

Και, ψιτ! Αν θέλεις κάτι πάρα πολύ πρέπει να συνωμοτήσεις εναντίον όλου του σύμπαντος για να το καταφέρεις.

Η λογική έλεγε ότι είχα πιθανότητες να ξεπεράσω την αναπηρία μου αυτή. Έλεγε, επίσης, ότι ήταν χαζό να απελπίζομαι. Θα έπρεπε να συνεχίσω να προσπαθώ ξανά και ξανά. Η λογική, όμως, δεν υπολογίζει ποτέ το τίμημα. Ακόμη κι αν αύριο αποκτήσω παιδί κι ενώ πιθανώς θα είμαι ο πιο ευτυχημένος άνθρωπος, αυτή η πληγή θα με καταδιώκει. Πόσο φυσιολογικός γονιός μπορεί να γίνει κάποιος μετά από τέτοιο αγώνα και τέτοια προσπάθεια; Πώς θα μπορέσω να βάλω ένα φρένο στην αγάπη μου και την αγωνία μου γι' αυτό το πλάσμα;

Η όλη κατάσταση δεν είναι απλά κάτι που κοπιάζεις όλη σου τη ζωή να το αποκτήσεις και μετά το απολαμβάνεις ή το καμαρώνεις. Εδώ μιλάμε για ένα παιδί. Που πρέπει να έχεις όλη τη συγκρότηση που χρειάζεται για να το μάθεις, να το προστατέψεις, να το ζήσεις και να το μεγαλώσεις. Δεν υπάρχουν όλα αυτά στην καρδιά μου πια. Έχω την αίσθηση ότι μόλις το αντικρίσω δε θα θέλω τίποτε άλλο παρά να το σφίξω στην αγκαλιά μου και να μην το αφήσω μέχρι να πεθάνω. Δε θα 'χω τη δύναμη ούτε μια ανάσα να πάρω μακριά του, ούτε μια μέρα να διανοηθώ να τη χαρώ χωρίς αυτό να βρίσκεται μαζί μου. Και τότε είναι που τρομάζω.

Δεν είχα κάτσει ποτέ να σκεφτώ γιατί υπήρχε αυτή η μεγάλη ανάγκη για παιδί. Δεν ήταν ακριβώς ανάγκη για το δικό μου παιδί, ντε και καλά, όποιο παιδί και να 'ταν δε θα μου έκανε καμία διαφορά. Η υιοθεσία περνούσε πολλές φορές από το μυαλό μου ακόμη κι αν οι γιατροί επέμεναν ότι δε χρειαζόταν να το σκέφτομαι.

Αν το σύστημα υιοθεσιών ήταν για όλα τα άτεκνα ζευγάρια, στα σίγουρα μέχρι τότε θα είχα υιοθετήσει ένα τσούρμιο. Το άσχημο ήταν ότι οι υιοθεσίες αφορούσαν μόνο στα εύπορα ζευγάρια. Δες και ήθελαν να διασφαλίσουν ότι όλοι εκείνοι που έχουν ζοδέψει περιουσίες στις προσπάθειές τους να κάνουν παιδί θα μείνουν μόνοι. Για τιμωρία.

Δεν ήμουν έτσι παλιά. Ήμουν πολύ χαρούμενος άνθρωπος και με αρκετή αυτοπεποίθηση, θα έλεγα. Μέχρι εκείνη την ημέρα της πρώτης διάγνωσης. Καμιά φορά σκεφτόμουν ότι θα μπορούσαν να μου είχαν ανακοινώσει μια ανίατη ασθένεια ή κάτι που να μην έδινε ελπίδα για παιδί.

Αισθανόμουν αμέσως ευγνωμοσύνη που ήμουν «υγιής». Έπνιγα όλες μου τις φωνούλες σε ένα τεράστιο «σκάσε» και αποδεχόμουν ότι δεν είχα κανένα δικαίωμα να αισθάνομαι έτσι.

Κάτω στον Πειραιά

Η γειτονιά που βρίσκεται το ψιλικατζίδικο είναι μια πολύ μουντή γειτονιά. Απαρτίζεται από όλων των ειδών τις φυλές με ένα κοινό σημείο: τη μεγάλη φτώχεια. Τέτοια που δύσκολα θα συναντήσει κανείς ακόμη και στα πιο παρατημένα μέρη της Ελλάδας. Σ' αυτή τη γειτονιά, ακόμη και το φαγητό είναι για μερικές οικογένειες πρόβλημα. Οι λίγοι Έλληνες που έχουν απομείνει -αν μπορούσαν, θα είχαν φύγει κι αυτοί τρέχοντας- είναι ρατσιστές, εριστικοί και πάμπτωχοι μέσα τους.

Οι καυγάδες είναι ένα από τα πολλά συμπτώματα της αρρώστιας που μαστίζει τη γειτονιά μου. Για ασήμαντα πράγματα που όμως μετατρέπονται σε βεντέτες και ομαδοποιούν φυλές. Η αστυνομία είναι συχνά εδώ, και πιο συχνά είναι μέρος του προβλήματος. Λίγο παραπέρα απ' το μαγαζί, ένα ερειπωμένο σπίτι έχει μετατραπεί σε κοινόβιο ναρκομανών. Ανεξέλεκτες καταστάσεις, δύσκολες για τα δεδομένα μιας πολιτισμένης πόλης.

Οι συμμορίες ανηλίκων είναι πολλές. Απίστευτα σκληρά παιδιά. Μου 'ρχονται συχνά γιατσιγάρα κι είναι από δώδεκα μέχρι δεκάξι. Πολλές φορές ξεχνιούνται και χαζεύουν τα σχολικά και τα παιχνίδια, αλλά αυτό δεν είναι δυνατό να τα γαληνέψει. Οι ληστείες στα τριγύρω μαγαζιά είναι φαινόμενο καθημερινό. Πάντα χωρίς να βρεθεί ο δράστης και πάντα ο γνωστός τζαμάς κάθε πρωί τοποθετεί κι ένα τζάμι στο «τυχερό» μαγαζί.

Στο πίσω στενό υπήρχε πριν λίγο καιρό μία οικογένεια. Είχε τέσσερα παιδιά και ζούσαν όλοι μαζί, σε μία τρώγλη γεμάτη αρουραίους. Ο πατέρας μπαινόβγαινε στις φυλακές και ξυλοφόρτωνε τη γυναίκα του. Τα παιδιά ρακένδυτα με σοβαρά προβλήματα όρασης, κοιμόνταν στο αυτοκίνητο όταν έκανε μεγάλα κρύα. Μετά από καταγγελία, τα παιδιά είναι σε ίδρυμα κι ο πατέρας στη φυλακή. Η τρώγλη νοικιάστηκε σε νέα οικογένεια.

Μετά από κάθε δυσάρεστο γεγονός, η γειτονιά μοιράζεται κομματικά και θρησκευτικά. Οι σωτήρες πολλοί: το ΠΑΣΟΚ, η ΝΔ, η κυβέρνηση, ο Χριστός, ο Αλλάχ. Κάπου εδώ γύρω είναι, θα βοηθήσουν, δεν μπορεί.

Κι όπως κάθε φτωχογειτονιά, πάσχουμε από υπερκαταναλωτισμό. Μέσα στη μουντάδα, αστράφτουν πούλιες και βραχιόλια, κόκκινα κραγιόν και χρυσά δόντια. Λίγο πιο πάνω είναι ένα μπαρ. Όχι από εκείνα που πας για να πεις. Από εκείνα που θα πας για να ξεφύγει το μάτι σου απ' τη μαυρίλα και τη βρομιά. Από εκείνα που, με πρόφαση το ποτό, θα χαζέψεις ξανθά μαλλιά και όμορφες γυναίκες. Τρία στενά παραπέρα, έμαθα πρόσφατα ότι βρίσκονται δύο παιδάκια κλειδωμένα στο μπαλκόνι. Η μητέρα τους ναρκομανής, τα έχει παρατημένα και η γειτονιά τούς πετάει στο μπαλκόνι φαγητό μέχρι πάλι κάποιος να κάνει καταγγελία. Πάντα ανώνυμη.

Μπορώ να τα δω όλα αυτά πιο όμορφα, πιο χρωματιστά. Μπορώ να σας τα περιγράψω με ό,τι χρώματα μου έρθει αλλά, σόρι, είναι μερικές μέρες που λείπουν τα χρώματα απ' τα μάτια μου.

Ο επόμενος καυγάς σιγοψήνεται έξω από το μαγαζί μου. Ο Αλβανός γείτονας πετάει τα τσιγάρα του από το μπαλκόνι στο πεζοδρόμιο. Ένα από αυτά έκανε σημάδι στο αυτοκίνητο ενός Έλληνα. Μου κάνει τα πρώτα παράπονα για το συμβάν, για τους Αλβανούς και τις γόπες απ' τα τσιγάρα τους. Η παρατήρησή του για τους Αλβανούς καπνιστές με σοκάρει: *«Αυτός το έκανε. Φαίνεται. Είναι λιγούρικα καπνισμένα, μέχρι το φίλτρο»*.

Αυτό είναι το πρόβλημα της γειτονιάς μου, αυτό που τη διαχωρίζει από τις υπόλοιπες πολιτισμένες γειτονιές της Αθήνας: ο τρόπος που καπνίζουμε τα τσιγάρα. Που προσπαθούμε να τα ρουφήξουμε μέχρι τέλους, μέχρι την ύστατη ρουφηξιά καρκίνου, μην πάει χαμένη σαν και μας.

Το μαιευτήριο ήταν γεμάτο κόσμο. Γεμάτο λουλούδια, αρκουδάκια και οικογένειες. Τριγύρω μου πάλι γυναίκες με φουσκωμένες κοιλιές, με τις ακριβές νυχτικιές τους, με χαμόγελα που σου χυρίζουν το στομάχι. Από αυτά που μόνο μια μητέρα μπορεί να έχει. Στη ρεσεψιόν είπα το όνομά μου αλλά δεν ακούσε. Έπρεπε να εξηγήσω το λόγο της επίσκεψης. «Εκτροφή», είπα ψιθυριστά.

Η κοπέλα με κοίταξε αποδοκιμαστικά - και λιγα λέω. Αν μπορούσε κάποιος να πυροβολήσει με το βλέμμα του, αυτή η γυναίκα το είχε

καταφέρει. Πάλι ψιθυριστά, συμπλήρωσα: «...μετά από αποβολή». Το βλέμμα της άλλαξε. Γέμισε οίκτο.

Με οδήγησαν σε ένα δωμάτιο, μου έδωσαν μια ρόμπα και με ξάπλωσαν σε ένα φορείο. Ο άντρας μου πάντα εκεί, μου έδωσε ένα φιλί στο μέτωπο και σκούπισε για άλλη μια φορά τα δάκρυά μου. Το χειρουργείο ήταν γεμάτο κόσμο. Δεν ντρεπόμουν πια για τη γύμνια μου. Το σώμα μου είχε εδώ και καιρό μετατραπεί σε εργαλείο, σε μηχανή σκάρτη. Ό,τι κι αν μου έκαναν πια δε με φόβιζε.

Με έβαλαν σε μια καρέκλα ξαπλωτή, μου σήκωσαν τα πόδια και τα έδεσαν ψηλά. Έπειτα μια ένεση στο χέρι και μετά κενό. Θυμάμαι μόνο ότι ξύπνησα σε ένα κρεβάτι γεμάτη αίματα στο μπράτσο και δίπλα μου ο άντρας μου να προσπαθεί να με ξυπνήσει. Ήθελα να φύγω τρέχοντας από κει μέσα. Έστω και με άδεια χέρια...

Τα οικονομικά μας άθλια, τα τελευταία χρήματα τα είχαμε δώσει για την επέμβαση, χρωστούσαμε και στην εμβρυολόγο για τις ενέσεις. Τα ράφια του μαγαζιού άδεια, το ίδιο και οι ψυχές μας. Οι φίλοι είχαν διακριτικά απομακρυνθεί και οι πελάτες μού εύχονταν καλή ανάρρωση *για τη μέση μου*.

Μερικές φορές, όταν θέλεις κάτι πάρα πολύ και έχοντας περάσει τόσα πολλά, φοβάσαι πολύ να ξαναπροσπαθήσεις. Ή ίσως όχι.

Αν μείνω εδώ, θα σκέφτομαι ότι κάποια στιγμή τρία μωράκια ήταν δικά μου κι ας μην τα γνώρισα ποτέ.

Αλλά δεν έχω και πού αλλού να πάω.

Τέλος εποχής

Βρίσκομαι σ' ένα κουκλίστικο δωμάτιο με δύο γραφειάκια, δύο καρεκλίτσες, δύο υπολογιστές... ή, τέλος πάντων, όπως ακριβώς θα σας τα περιέγραφε κι η Χιονάτη για τα όμοια πράγματα στο παραμυθένιο σπίτι των νάνων. Βέβαια, η Χιονάτη δε θα μαγείρευε ποτέ φασολάδα, κι αν το έκανε, δε θα ήταν σαν τη δική μου. Μιλάμε, όποιος φάει, θ' αμολάει φωτοβολίδες.

Και εννοείται ότι μια Χιονάτη δε θα εκφραζόταν ποτέ έτσι. Αλλά αυτό είναι το δικό μου παραμύθι. Δεν ξέρω βέβαια για πόσο. Σύντομα θα πρέπει να αρχίσω να ξαναστέλνω βιογραφικά και να διεκδικώ για πρώτη φορά στη ζωή μου οχτάωρο. Αλλά μην τα ξαναλέμε, στο δικό μου παραμύθι γράφω ό,τι γουστάρω. Κι η Χιονάτη ονειρευόταν καλύτερα πράγματα. Όπως, για παράδειγμα, το βασιλόπουλο.

Για πρώτη φορά γράφω συνεχόμενα χωρίς να με διακόπτουν πελάτες, χωρίς αυτό το ατέλειωτο σήκω-κάτσε, χωρίς εκείνη την εφιαλτική μόνιμη νύστα. Μπορώ όποτε γουστάρω να πάω για κατούρημα και μπορώ για όσο γουστάρω να ακούσω τέρμα τις μουσικές μου. Παραδόξως, όμως, μου λείπει το μαγαζάκι μου.

Πριν λίγο ο νέος ιδιοκτήτης με ρωτούσε ένα σωρό διαδικαστικά. Άσχετος κι αυτός με το επάγγελμα, αγχωμένος πολύ αλλά ενθουσιώδης. Όπως ήμουν κι εγώ πριν συμβούν όλα εκείνα τα άσχημα πράγματα.

Μου είπε, λοιπόν, σε κάποια στιγμή: *«το μαγαζί μου θα γίνει υπέροχο»*. Αναφερόταν στο μαγαζάκι ΜΟΥ ως μαγαζί του. Ήταν πολύ περίεργο συναίσθημα. Ήθελα να τον πάρω απ' το χεράκι και να του δείξω κάθε γωνιά.

Εδώ καθόμουν όταν το μαγαζί ήταν τέσσερις τοίχοι. Εδώ στο πάτωμα, σ' αυτή τη γωνιά, κι ονειρευόμουν. Εδώ συνέβη το τραγικό συμβάν. Κι εδώ το δεύτερο. Εδώ αγκαλιαστήκαμε με τον άντρα μου κι εδώ κλάψαμε παρέα. Εδώ στάθηκε ο πρώτος μου πελάτης κι εδώ έμεινα ακίνητη για ώρες όταν άλλαξε για πάντα η ζωή μου. Εδώ κρυβόμουν όταν ήθελα να γελάσω ή να κλάψω δυνατά. Εδώ ακριβώς αποφάσισα ότι δεν είχα άλλο κουράγιο να αντικρίζω αυτό το μαγαζί. Και τότε τα ξαναθυμήθηκα όλα. Γιατί ήταν τόσο πολύ σημαντικό να φύγω μακριά.

Ναι, φίλε μου. Δικό σου το μαγαζί. Θέλω να ξεχάσω και να προχωρήσω.